

Taxa inom miljö- balkens område

UTIFRÅN RISK- OCH ERFARENHETSBEDÖMNING

Sveriges
Kommuner
och Landsting

Förord

Sveriges Kommuner och Landsting presenterar i denna skrift ett underlag som stöd vid taxesättning av kommunernas verksamhet inom miljöbalkens område. Förslaget bygger på en risk- och erfarenhetsbedömning för tillsyn av miljöfarlig verksamhet och hälso-skydd och ger kommunerna ett underlag för att bestämma tillsynsavgifter m.m. som motsvarar den tillsynstid som myndigheten lägger ner på varje enskild verksamhet. Underlaget ger stöd för att prioritera tillsyn över de verksamheter där riskerna är som störst, att den verksamhet som tar myndighetens resurser i anspråk också betalar för det samt att verksamheter som tar ett miljöansvar utöver vad lagstiftningen kräver – och som på sikt minskar tillsynsbehovet – får en reducerad avgift. Modellen fullt utvecklad prioriterar dessutom tillsyn utifrån de miljömål som är svårast att nå – Giftfri miljö och Ingen klimatpåverkan.

Vår avsikt är att detta underlag ska ge tjänstemän och politiker i kommunerna bättre förutsättningar att få tillgång till de resurser som krävs för att nå och vidmakthålla en hög kvalitet på tillsynen. Vi menar att denna taxemodell ger kommunerna ett verktyg som ökar möjligheten att göra en planering av tillsynsarbetet som bygger på de verkliga förutsättningarna. Sveriges Kommuner och Landsting anser att kommunerna bör kunna nå en kostnadstäckningsgrad på 70-75 % om modellen följs fullt ut. Modellen är uppbyggd i tre steg. Det går bra att bara ta det första steget och ha en modell som i princip ser ut som dagens – med schabloner och fasta årliga avgifter, eller successivt utveckla modellen med steg två, en riskbedömning och steg tre, en erfarenhetsbedömning. I dessa två senare steg spelar de lokala förutsättningarna och erfarenheter av verksamhetsutövarens egentillsyn större roll än i steg ett. Steg två och tre förutsätter beslut om steg ett.

Skriften har tagits fram av Nils-Gunnar Sahlman, MI-gruppen S AB; Kerstin Blom Bokliden och Germund Persson, SKL samt en referensgrupp bestående av Birger Bergeå och Teresia Kling, Borås; Pia Almbring, Göteborg; Barbro Danielsson, Helsingborg; Monica Rytman, Jönköping; Eva Öberg, Kalmar samt Helena Loborg, Tranås. Dessutom har Ann-Christine Hagaeus, Lidköping; Sofia Eriksson, Karlstad; Ingrid Lagerlöf, Falun och Eddie Persson, Kristinehamn bidragit med värdefulla synpunkter.

Sedan december 2008, då skriften först publicerades, har många kommuner lämnat förslag på ändringar och förbättringar av modellerna. Det nu föreliggande materialet är därför uppdaterat med stora delar av dessa förslag. En arbetsgrupp bestående av Ingrid Lagerlöf, Falun; Christina Eriksson, Borlänge; Helena Berg, Karlstad; Eva Öberg, Kalmar; Teresia Kling, Borås samt Kari Nyman, Halmstad har deltagit i den senaste revideringen. Likaså har värdefulla synpunkter inkommit från de kommuner som fattat beslut om att använda modellen och på så sätt vunnit nya erfarenheter.

Stockholm i augusti 2010

Gunilla Glasare
Avdelningschef

Ann-Sofie Eriksson
Sektionschef

Innehåll

Inledning	7
Formella grunder för avgifter inom miljöbalkens område	8
Kommunernas rätt att ta ut avgifter	8
Självkostnadsprincipen	10
Likställighetsprincipen	11
Retroaktivitetsförbudet	12
Gemensamma utgångspunkter för konstruktion av taxa	13
Kommunernas ansvar – vad kan avgiftsbeläggas?	13
Mål och planering för kommunernas tillsyn.....	20
Vad ingår i prövning och tillsyn?	21
Fast årsavgift för tillsyn och fast avgift för prövning	22
Timavgift.....	23
Avgift för remissarbete	23
Andra typer av kostnader	24
Nedsättning av avgiften m.m.....	24
Administrativa rutiner	26
Kommunfullmäktiges beslut om taxa	26
Överklagande av beslut om taxa.....	26
Avgiftsbeslut i enskilda ärenden.....	27
Verkställighet - Utmätning	30
Överklagande av avgiftsbeslut i enskilda fall	31
Risk- och erfarenhetsbedömning av miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd samt beräkning av tillsynsbehov och avgifter	32
Modellen.....	32
Riskbedömning.....	37
Erfarenhetsbedömning	48
Bedömning av eventuell premiering.....	53
Att välja avgiftssystem och taxemodell.....	56
Alternativt tillvägagångssätt	57
Utformning av taxa inom miljöbalkens område	58
Taxa för prövning och tillsyn inom miljöbalkens område	58

Taxebilaga 1	63
Skydd av naturen enl. 7 kap miljöbalken	63
Miljöfarlig verksamhet enl. 9 kap miljöbalken	64
Hälsoskydd enl. 9 kap miljöbalken	65
Miljöskador enligt 10 kap. Miljöbalken	67
Vattenverksamhet enligt 11 kap. Miljöbalken	67
Jordbruk och annan verksamhet enligt 12 kap. Miljöbalken	68
Kemiska produkter enligt 14 kap. Miljöbalken	68
Avfall och producentansvar enligt 15 kap. Miljöbalken	69
Taxebilaga 2 Avgiftsklasser för miljöfarlig verksamhet och hälsoskydds- verksamheter	70
Taxebilaga 3 Risk- och erfarenhetsbedömning	164
Underlag 1 Avgift för tillsyn enligt miljöbalken (årlig tillsynsavgift)	171
Underlag 2 Avgift för tillsyn enligt miljöbalken (timtaxa)	173
Underlag 3 Beräkning av handläggningskostnaden per timme	175
Underlag 4 Klassning av miljöfarlig verksamhet	180
Underlag 5 Objektsfaktorer för skydd av naturen	181
Underlag 6 Objektsfaktorer för miljöfarlig verksamhet	182
Underlag 7 Objektsfaktorer för hälsoskydd	184
Underlag 8 Objektsfaktorer för vattenverksamhet	186
Underlag 9 Objektsfaktorer för kemiska produkter	187
Underlag 10 Objektsfaktorer för avfall och producentansvar	188

Inledning

Utgångspunkter

Enligt miljöbalken är det verksamhetsutövaren som har att visa att verksamheten inte medför olägenhet för människors hälsa eller miljön. Verksamhetsutövaren ska ha en fungerande egenkontroll och bekosta erforderliga utredningar och undersökningar.

Principen att förorenaren ska betala ligger till grund för ekonomiska ställningstaganden inom miljö- och hälsoskyddsområdet. Principen ingår i Rio-dokumentet (Polluter Pays Principle) och i EU:s Rom-fördrag. Riksdagen har med detta som grund haft som utgångspunkt att myndigheternas verksamhet enligt miljöbalken som huvudprincip ska vara avgiftsfinansierad.

Det finns författningskrav i 7 § tillsynsförordningen på att tillsynsmyndigheten ska ha tillräckligt med resurser och kompetens. För att ha möjlighet att hålla de resurser som behövs för att bedriva en tillsyn med hög kvalitet är det viktigt att kommunerna använder sig av de möjligheter som finns till avgiftsuttag. Enligt enkät 2007 till kommunerna är kostnadstäckningsgraden ca 44 % för tillsynen av miljöfarlig verksamhet och ca 22 % för tillsynen inom hälsoskyddsområdet (Jäv och beroende – Enkät om miljö- och hälsoskydd i kommunerna 2007). Det finns all anledning att öka kostnadstäckningsgraden.

Den kanske viktigaste uppgiften för ansvarig kommunal nämnd är att besluta om omfattning och inriktning på verksamheten och se till att det finns tillräckligt med resurser för att fullgöra tillsynsansvaret. Här är tillsynsplanen ett viktigt redskap.

Huvudmannaskapet för tillsyn har varit föremål för överväganden inom olika områden bl.a. med utgångspunkt från krav på mera effektiv och likformig tillsyn. Det är därför angeläget att kommunerna uppmärksammar möjligheterna att få tillräckligt med resurser till tillsynen genom att ta ut avgifter enligt miljöbalken.

Formella grunder för avgifter inom miljöbalkens område

Kommunernas rätt att ta ut avgifter

Allmänna regler i kommunallagen

Kommunernas rätt att ta ut avgifter allmänt sett framgår av 8 kap. 3b § kommunallagen, som har följande lydelse:

”Kommuner och landsting får ta ut avgifter för tjänster och nyttigheter som de tillhandahåller.

För tjänster och nyttigheter som kommuner och landsting är skyldiga att tillhandahålla, får de ta ut avgifter bara om det är särskilt föreskrivet”.

Första stycket ger kommunerna rätt att ta ut avgifter inom hela den kommunallagsreglerade sektorn. Det enda kravet är att kommunen tillhandahåller en tjänst eller nytta som motprestation. Det gäller även ”frivilliga uppgifter” som tillhandahålls inom ramen för en obligatorisk verksamhet (se prop. 1993/94:188 s.79-80). Detta innebär att kommunerna har möjlighet att ta ut avgifter för frivillig uppdragsverksamhet inom miljöbalkens tillämpningsområde eller för uppdragsverksamhet som anknyter till dessa områden.

Regler i miljöbalken

Särskilda föreskrifter om avgifter för kommunernas verksamhet finns i miljöbalken i 27 kap. 1 § första stycket:

”Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om avgift för myndigheters kostnader för prövning och tillsyn enligt denna balk eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av balken samt för prövning och tillsyn med anledning av EG:s förordningar inom denna balks tillämpningsområde. Kommunfullmäktige får meddela föreskrifter om sådana avgifter när det gäller en kommunal myndighets verksamhet”.

Första meningen bemyndigar regeringen att meddela föreskrifter om avgifter och prövning, främst för prövning och tillsyn som utförs av statliga myndigheter. Regeringen har med stöd av bemyndigandet utfärdat förordningen (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken. Förordningen innehåller bl.a. regler om avgifter för miljöfarlig verksamhet, för vattenverksamhet, för kemiska produkter, varor och biotekniska organismer samt för viss övrig verksamhet.

Förordningen gäller även kommunernas prövning och tillsyn enligt miljöbalken i vissa avseenden. Enligt 1 kap. 2 § i förordningen gäller bestämmelserna i 9 kap. 4 och 5 §§ i förordningen för en kommunal myndighets verksamhet. Dessa bestämmelser gäller verkställighetsfrågor och kommenteras närmare under punkt 3.4.

Andra mening innebär att riksdagen har delegerat normgivningsmakten om avgifter för kommunal verksamhet enligt miljöbalken direkt till kommunerna. Det är *kommunerna själva* – genom kommunfullmäktige – som utfärdar föreskrifter om avgifter för sin verksamhet bestående i prövning och tillsyn enligt balken. Det krävs ingen fastställelse eller något godkännande av statlig myndighet för att kommunfullmäktiges beslut om avgifter ska gälla. Det är en annan sak att kommunfullmäktiges beslut om avgifter kan överklagas till länsrätten genom bestämmelserna om laglighetsprövning i 10 kap. kommunallagen (s.k. kommunalbesvär, se vidare härom under punkt 3.2).

Bemyndigandet gäller avgifter för prövning och tillsyn, vilket innebär en möjlighet för kommunerna att ta ut avgifter för:

- tillståndsprövning enligt balken eller enligt föreskrifter som meddelats med stöd av balken
- dispensprövning enligt balken eller enligt föreskrifter som meddelats med stöd av balken
- handläggning av anmälan av verksamhet
- tillsyn över tillståndspliktig verksamhet
- tillsyn över anmälningspliktig verksamhet
- övrig tillsyn (t.ex. bostäder, förorenade områden och U-verksamheter som inte finns listade).

Det bör uppmärksammas att prövning och tillsyn enligt miljöbalken kan komma i fråga inom andra kommunala nämnders verksamhet än den nämnd som handhar frågor om miljö- och hälsoskydd (det kan gälla frågor inom naturvårdens område, t.ex. tillsyn över naturreservat eller prövning av strandskyddsdispenser samt tillsyn av täkter eller vattenverksamhet).

Enligt kommunalrättsliga grundsatser står det kommunerna fritt att finansiera sin verksamhet med skattemedel. Kommunerna är därför inte skyldiga att ta ut avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken. Det är från kommunalrättslig synpunkt också godtagbart att kommunerna bara tar ut avgifter för viss prövning och tillsyn enligt miljöbalken, under förutsättning att det finns sakliga skäl för det (jfr. 2 kap. 2 § kommunallagen).

En strävan efter att avgiftsfinansiera tillsynen tillgodoser dock intresset av en mera likvärdig tillsyn och av konkurrensneutralitet. Vi vill framhålla att regeringen i propositionen om miljöbalk uttryckt att myndigheternas miljöarbete så långt som möjligt bör avgiftsfinansieras (prop. 1997/98:45 del 1 s. 516):

”Regeringen vill understryka vikten av att myndigheternas verksamhet i möjligaste mån avgiftsfinansieras. Tillsynen över hela miljöbalkens område bör som idag som huvudprincip vara avgiftsfinansierad. Regeringen bedömer inte att det finns skäl att, i enlighet med vad LRF anför, begränsa avgiftsmöjligheten till tillståndspliktig verksamhet. Så långt det är möjligt bör samma principer gälla för finansiering av tillsynen enligt hela miljöbalken. En tillsynsmyndighet bör således få ta ut avgift för tillsyn av olika objekt på ett enhetligt sätt oavsett om tillsynen avser miljöfarlig verksamhet, kemikalieanvändning eller annat som regleras av balkens bestämmelser”.

Även Jordbruksutskottet (1997/98:JoU20 s. 118) har uttryckt att utgångspunkten bör vara att full kostnadstäckning ska uppnås för myndigheters och kommuners verksamhet enligt miljöbalken och att detta så långt som möjligt ska ske genom avgifter.

Av intresse från finansieringssynpunkt är vidare 7 § förordningen (1998:900) om tillsyn enligt miljöbalken, där det föreskrivs att tillsynsmyndigheten för sitt tillsynsarbete ska avsätta resurser som i tillräcklig grad svarar mot behovet av tillsyn samt ha personal med tillräcklig kompetens för tillsynsarbetet.

Självkostnadsprincipen

Storleken på de avgiftsuttag som får ske regleras inte i någon av lagarna inom miljö- och hälsoskyddsområdet. I motiven till miljöbalken för regeringen ett allmänt resonemang om vissa utgångspunkter för avgiftsfinansieringen (prop. 1997/98:45 del 2 s. 288).

”Avgifterna ska enligt regeringens bedömning omfatta myndigheternas kostnader i samband med prövning och tillsyn och kostnader i anmälningssärenden. Det är särskilt viktigt att beakta de begränsningar som finns i regeringsformen när det gäller bedömningen av vilka kostnader för verksamhet av förebyggande och stödjande karaktär – t.ex. rådgivning, information och liknande verksamhet – som kan finansieras genom avgifter, d.v.s. verksamhet som inte kan hänföras till direkt myndighetsutövning. En viss schablonisering vid utformningen av avgiftsförordningarna är nödvändig. Förordningarna måste dock utformas så att avgifterna kommer att stå i rimlig proportion till de kostnader som den avgiftsbetalande åsamkar myndigheterna”.

När det gäller gränsdragningen mellan skatt och avgift bör framhållas att avgiftsbegreppet även kan inbegripa vissa fall där vederlaget inte är individuellt bestämt utan istället utgörs av en s.k. kollektiv motprestation (prop. 1997/98:45 del 2 s. 287).

För kommunal verksamhet gäller allmänt självkostnadsprincipen som uttrycks i 8 kap. 3c § kommunallagen.

”Kommuner och landsting får inte ta ut högre avgifter än som svarar mot kostnaderna för de tjänster eller nyttigheter som kommunen eller landstinget tillhandahåller (självkostnaden)”.

Självkostnadsprincipen syftar på det *totala avgiftsuttaget för en verksamhet*. Kostnaderna i det enskilda fallet har inte någon betydelse för tillämpningen av självkostnadsprincipen.

Självkostnadsprincipen är närmast en målsättningsprincip som innebär att syftet med verksamheten inte får vara att ge vinst. Under en längre tid får det totala avgiftsuttaget inte överstiga de totala kostnaderna för verksamheten (se bl.a. Petersén m.fl. – Kommunallagen, kommentarer och praxis, 2006, s. 354).

I motiven till miljöbalken uttalas härom (prop. 1997/98:45 del 1 s. 516):

”Utgångspunkten bör vara att avgifterna skall täcka en myndighets kostnader för verksamhet enligt miljöbalken, främst prövningen och tillsyn (självkostnadsprincipen). Något överskott skall däremot inte uppkomma.”

Vid beräkningen av självkostnaderna får, utöver externa kostnader, alla relevanta direkta och indirekta kostnader som verksamheten ger upphov till tas med. Exempel på direkta kostnader är personalkostnader, personalomkostnader (pensionskostnader), material och utrustning, försäkringar m.m. Exempel på indirekta kostnader är lokalkostnader,

kapitalkostnader och administrationskostnader. Verksamhetens eventuella andel av kommunens centrala service- och administrationskostnader bör också räknas med (se bl.a. prop. 1993/94:188 s. 85).

En kommuns eventuella uppdragsverksamhet i anslutning till miljöbalken bör betraktas som en självständig verksamhet i självkostnadshänseende eftersom den inte grundas på miljöbalkens bestämmelser. Detsamma gäller uppdragsverksamhet i anslutning till övrig lagstiftning inom miljö- och hälsoskyddsområdet.

Kommunens obligatoriska renhållningsverksamhet utgör en egen verksamhet från självkostnadssynpunkt (detta följer direkt av 27 kap. 7 § miljöbalken). Förslag till konstruktion och utformning av renhållningstaxor har inte tagits med i denna skrift.

Likställighetsprincipen

Miljöbalken innehåller inte några särskilda regler om hur avgifternas storlek i det enskilda fallet ska bestämmas eller annorlunda uttryckt hur de totala kostnaderna ska fördelas på dem som är avgiftsskyldiga.

Av betydelse för avgiftsuttaget i enskilda fall i kommunal verksamhet är däremot den s.k. likställighetsprincipen, som uttrycks i 2 kap. 2 § kommunallagen.

”Kommuner och landsting skall behandla sina medlemmar lika, om det inte finns sakliga skäl för något annat”.

Bestämmelsen innebär att särbehandling av vissa kommunmedlemmar eller grupper av kommunmedlemmar endast är tillåten på objektiva grunder. Likställighetsprincipen innebär vid fördelning av avgifter att lika avgift ska utgå för lika prestation eller att kommunmedlemmar som befinner sig i motsvarande läge ska betala samma avgifter. Kommunen får t.ex. inte ta ut andra avgifter av fritidsboende än av permanentboende för samma handläggning. Likställighetsprincipen medger heller ingen inkomstfördelande verksamhet. Däremot finns det inget hinder mot att differentiera avgifterna med hänsyn till kostnadsskillnader mellan olika prestationer. Inom vissa ramar tilläts även schabloniserade taxor (se prop. 1993/94:188 s. 87 och Petersén m.fl. s. 65-66).

Om det finns sakliga skäl, är det godtagbart att bara avgiftsbelägga viss prövning och tillsyn enligt miljöbalken. Sådana sakliga skäl kan bl.a. vara verksamhetens ”miljöfarlighet” typiskt sett och den tid och de övriga resurser ett ärende tar i anspråk. Som vi ser det bör det vara godtagbart att avgifter bara tas ut för t.ex. tillståndsprövningar och för tillsyn över verksamheter som fordrar återkommande tillsyn och som ska registreras enligt 7 § förordningen om tillsyn enligt miljöbalken. Det bör dock upprepas att den uttalade målsättningen med miljöbalken är att verksamheten så långt möjligt avgiftsfinansieras. Motsvarande målsättning förefaller rimlig även ifråga om övrig verksamhet inom miljö- och hälsoskyddet.

När det gäller utformning av avgifter är olika modeller tänkbara, bl. a. avgifter kopplade direkt till kommunens kostnader såsom timtaxa eller schabloniserade avgifter såsom ansöknings- eller prövningsavgifter eller fasta avgifter för tillsyn. Regeringen har anförut att en viss schablonisering av avgifterna är nödvändig men har samtidigt framhållit att avgiften måste stå i rimlig proportion till de kostnader som den avgiftsbetalande åsamlar myndigheten (prop. 1997/98:45 del 2 s. 288, se även diskussionen om utformningen av de statliga avgifterna i SOU 1998:35 s. 390 f.f.).

Utöver vad som citerats från miljöbalkspropositionen under föregående punkt kan nämnas, att regeringen i förordningen (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken, beslutat om en ersättning för varje hel timme handläggningstid på 800 kronor för vissa ärenden (se bl.a. 3 kap. 3 § och 7 kap. 7 §).

Retroaktivitetsförbudet

Kommunfullmäktige ska ha fattat beslut om taxorna innan de börjar tillämpas. I rättspraxis har det sedan länge ansetts vara otillåtet med retroaktiva kommunala avgifter frånsett vissa speciella undantagsfall. Detta förbud framgår direkt av 2 kap. 3 § kommunallagen:

”Kommuner och landsting får inte fatta beslut med tillbakaverkande kraft som är till nackdel för medlemmarna, om det inte finns synnerliga skäl för det”.

Frågor i övrigt om taxornas ikraftträdande behandlas under punkt 3.1 och 3.2.

Gemensamma utgångspunkter för konstruktion av taxa

Kommunernas ansvar – vad kan avgiftsbeläggas?

Möjligheterna för kommunen att ta ut avgift enligt miljöbalken gäller prövning och tillsyn enligt balken med tillhörande förordningar och föreskrifter. Av särskild betydelse för tillsynsansvaret är förordningen (1998:900) om tillsyn enligt miljöbalken. I det följande redovisar vi de uppgifter som åligger kommunerna eller som kommunerna kan ta över ansvaret för. Redovisningen följer tillsynsförordningens indelning av kommunernas tillsynsansvar.

A. Naturvården m.m.

Kommunerna har *obligatoriskt tillsynsansvar* för följande delar av naturvården:

- A3 Naturreservat som beslutats av kommunen.
- A5 Kulturresevat som beslutats av kommunen.
- A7 Naturminnen som beslutats av kommunen.
- A11 Djur- och växtskyddsområden för vilka kommunen meddelat föreskrifter.
- A13 Områden och föremål för vilka det finns interimistiskt beslut enligt 7 kap. 24 § miljöbalken meddelat av kommunen.
- A17a Frågor om strandskyddsområden som inte omfattas av A17
- A19 Vattenskyddsområden som beslutats av kommunen.

Kommunerna kan dessutom ta över tillsynen (*frivilligt tillsynsansvar*) för följande delar av naturvården:

- A2 Naturreservat som beslutats av länsstyrelsen.
- A4 Kulturresevat som beslutats av länsstyrelsen.
- A6 Naturminnen som beslutats av länsstyrelsen.
- A9 Biotopskyddsområden utom de på skogsmark (A8).

- A10 Djur- och växtskyddsområden för vilka länsstyrelsen meddelat föreskrifter.
- A12 Områden och föremål för vilka det finns interimistiskt beslut enligt 7 kap. 24 § miljöbalken meddelat av länsstyrelsen.
- A14 Jordbruksmark vad gäller skötsel enligt 7, 8 och 12 kap. miljöbalken.
- A16 Frågor som avses i 12 kap. 6 § miljöbalken vad gäller övriga verksamheter eller åtgärder.
- A17 Strandskyddsområden i fråga om dispenser enligt 7 kap. 18 a § miljöbalken.
- A18 Vattenskyddsområden som beslutats av länsstyrelsen.
- A20 Miljöskyddsområden, utom beträffande verksamheter för vilka tillsynsansvaret regleras i avsnitten B eller C i bilagan till tillsynsförordningen.
- A21 Vilthäng.
- A23 Efterlevnaden av föreskrifter meddelade med stöd av 8 kap. 1-4 §§ miljöbalken.
- A24 Stängselgenombrott enl. 26 kap. 11 § miljöbalken.
- A26 Verksamheter och åtgärder som kan påverka miljön i ett sådant område som avses i 7 kap. 27 § miljöbalken i den mån verksamheterna eller åtgärderna inte omfattas av tillsyn enligt A1-A25 i denna bilaga.

Kommunerna ansvarar för följande *prövning* inom naturvården:

- Dispens från föreskrifter för natur- och kulturresevat, naturminne, växt- och djurskyddsområde samt vattenskyddsområde som kommunen beslutat om.
- Dispens från strandskyddsbestämmelserna (efter delegation från länsstyrelsen för dispenser enligt 7 kap. 18 a § miljöbalken).
- Tillstånd till verksamhet eller åtgärd som inte får utföras utan tillstånd enligt föreskrifter för natur- och kulturresevat eller vattenskyddsområde som kommunen beslutat om.
- Tillstånd till verksamhet eller åtgärd som inte får utföras utan tillstånd eller undantag från föreskrifter om vattenskyddsområde som länsstyrelsen beslutat om, där prövningen överlåtits på kommunen.

Kommentarer – vad kan avgiftsbeläggas?

Kommunen får ta betalt för prövning och tillsyn som rör naturreservat, naturminnen, kulturresevat samt djur- och växtskyddsområden för vilka kommunen meddelat föreskrifter. Kommunen får också ta ut avgift för prövning och tillsyn som den tagit över från länsstyrelsen. I 7 kap. 22 § tredje stycket miljöbalken har klargjorts att länsstyrelsen får överlåta åt kommunal nämnd att besluta om undantag från föreskrifter inom vattenskyddsområde som överlåtits från länsstyrelsen.

Länsstyrelsen ska enligt förordningen (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken ta ut en avgift mellan 2 000 och 5 000 kronor för olika typer av dispenser eller tillstånd inom naturvårdsområdet. Kommunen kan ha detta som utgångspunkt för sin avgiftssättning. Vi föreslår fasta avgifter för prövning av dispensansökningar för de kommuner som sedan tidigare har erfarenhet av handläggning av dispensansökningar inom naturvårdsområdet. Fasta avgifter kan också komma i fråga för tillsyn om kommunen kommer att ha återkommande tillsyn över vissa objekt. I övrigt föreslår vi timavgift. Se vidare avsnittet "Övriga avgifter enligt miljöbalken".

B. Verksamheter m.m.

Miljöfarliga verksamheter

Kommunerna har *obligatoriskt tillsynsansvar* för följande miljöfarliga verksamheter (se vidare 26 kap. 3 § miljöbalken och 4 § förordningen om tillsyn enligt miljöbalken):

- B2 Miljöfarliga verksamheter med beteckningen C i bilagan till förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.
- B3 Miljöfarliga verksamheter i form av jordbruk som inte anges i bilagan till förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd men som omfattas av föreskrifter med stöd av 12 kap. 10 § miljöbalken.
- B4 Övriga miljöfarliga verksamheter som inte särskilt tas upp i bilagan till förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, dvs. U-objekt samt enskilda avlopp och värmepumpar.

Kommunerna kan dessutom ta över tillsynen (*frivilligt tillsynsansvar*) för följande miljöfarlig verksamhet:

- B1 Miljöfarlig verksamhet med beteckningen A eller B i bilagan till förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.

Kommunerna ansvarar för följande *prövning* av miljöfarlig verksamhet:

- Tillstånd till inrättande av avloppsanordning med vattentoalett eller anslutning av vattentoalett till befintlig avloppsanordning (13 § första stycket förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd).
- Tillstånd till inrättande av annan avloppsanordning om kommunen föreskrivit det (13 § tredje stycket förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd).
- Tillstånd till inrättande av värmepumpsanläggning om kommunen föreskrivit det (17 § förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd).

Kommentarer – vad kan avgiftsbeläggas?

Vi föreslår i större omfattning än tidigare fasta tillsynsavgifter utifrån en risk- och erfarenhetsbedömning för varje enskilt objekt. Se vidare kapitel "Risk- och erfarenhetsbedömning av miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd samt beräkning av tillsynsbehov och avgifter", sid. 32.

För tillsyn av vägar, järnvägar, flygplatser och farleder föreslår vi fasta avgifter. Kommunerna har ett ansvar för att miljö kvalitetsnormerna följs och att systematiskt ha övervakning, tillsyn och uppföljning av normerna är en del i det övergripande tillsynsarbete.

För verksamheter som har prövats enligt 9 kap. 6 § miljöbalken och för vilka kommunen tagit över tillsynsansvaret, betalas avgift till dels länsstyrelsen, med belopp enligt kolumn 2 i bilagan till förordningen om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken, dels kommunen enligt den taxa som kommunen har fastställt. Det är därför viktigt att kommunen och länsstyrelsen samråder om klassificeringen av den miljöfarliga verksamheten så att likartad bedömning görs av hur verksamheten ska avgiftsklassas. Vid tillståndsprövning av ny verksamhet bör också samråd ske mellan länsstyrelse och kommun om klassificeringen.

För verksamhet som omfattar flera punkter i bilagan till förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, betalas enligt vårt förslag full avgift för den punkt som

föreskriver den högsta avgiften, med tillägg av 25 procent av summan av de belopp som anges för de övriga verksamheterna. (Se 18 § i taxeförslaget, sid 60; jfr. 2 kap. 3 § förordningen om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken, som ifråga om de statliga avgifterna innebär begränsningar beträffande förutsättningen för uttag av tilläggsavgift.)

Frågan om möjligheten att ta ut avgift för kommunens remissarbete med anledning av prövning av ansökan om tillstånd till miljöfarlig verksamhet behandlas på sid. 23.

Verksamheter som orsakar miljöskador

Kommunerna har *obligatoriskt tillsynsansvar* för följande förorenade områden:

B5a Andra föroreningsskador enligt 10 kap. 1 § första stycket miljöbalken än sådana som avses i B5.

B6 Andra miljöskador enligt 10 kap. miljöbalken än sådana som avses i B 5.

Kommunerna kan dessutom ta över tillsyn (*frivilligt tillsynsansvar*) för följande förorenade områden:

B5 Föroreningsskador enligt 10 kap. miljöbalken, där föroreningarna härrör från miljöfarlig verksamhet med beteckning A eller B i bilagan till förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd och som upphört efter den 30 juni 1969 och där tillsynen vid tidpunkten för verksamhetens upphörande inte hade övertagits enligt 44 a § miljöskyddslagen.

Kommentarer – vad kan avgiftsbeläggas?

Den kommunala nämnd som har det lokala tillsynsansvaret enligt miljöbalken har rätt att ta betalt för sin tillsyn av förorenade områden.

I miljöbalken är det tydligare än i tidigare lagstiftning att en verksamhetsutövare är ansvarig för efterbehandling av förorenade områden. Även fastighetsägaren kan ha en viss utredningsplikt och visst efterbehandlingsansvar. Kommunen har möjlighet att ta ut avgifter för att täcka sina kostnader för tillsynen från dem som är adressater för tillsynen. Är flera efterbehandlingsansvariga har de i princip ett solidariskt ansvar. I dessa ärenden ligger enligt vår uppfattning timavgift närmast till hands.

Vattenverksamheter, utom sådana som klassas som miljöfarlig verksamhet

Kommunerna har *obligatoriskt tillsynsansvar* för följande vattenverksamheter:

B8 Vattentäkter för vilka kommunal nämnd föreskrivit om tillståndsplikt med stöd av 9 kap. 10 § miljöbalken.

Kommunen kan dessutom ta över tillsynen (*frivilligt tillsynsansvar*) för följande vattenverksamheter:

B7 Tillståndspliktiga vattenverksamheter, utom sådana enligt B8.

B9 Vattenverksamheter som får företas utan tillstånd.

Kommentarer – vad kan avgiftsbeläggas?

Har en kommun föreskrivit om tillstånds- eller anmälningsplikt för grundvattentäkter har kommunen rätt att ta ut avgifter för tillstånd, anmälan och tillsyn som rör sådana täkter. Vi föreslår att fast tillsynsavgift tas ut för tillståndsprövning och handläggning av anmälan i de kommuner som sedan tidigare har kunskap om grundvattensituationen och t.ex. gjort noggranna vattenbalansberäkningar. Om en kommun övertagit tillsynsansvaret för annan vattenverksamhet kan den också ta betalt för tillsyn över denna.

Täkter, utom sådana som klassas som vattenverksamhet

Det bör uppmärksammas att takter numera utgör miljöfarlig verksamhet och att kommunerna enligt 26 kap. 3 § miljöbalken med automatik har tillsyn över takter som inte är tillståndspliktiga, det vill säga C- och U-objekt. Kommunerna kan dessutom ta över tillsynen (frivilligt tillsynsansvar) över nedanstående verksamheter:

B10 Tillståndspliktiga takter utom sådana enligt B11.

B11 Husbehovstakter för vilka föreskrivits om tillståndsplikt med stöd av 12 kap. 1 § andra stycket miljöbalken i dess lydelse före den 1 augusti 2005.

B12 Ej tillståndspliktiga takter.

Hälsoskydd

Kommunen har följande *obligatoriska ansvar* inom hälsoskyddsområdet (se vidare 26 kap. 3 § miljöbalken och 4 § förordningen om tillsyn enligt miljöbalken):

B14 Andra verksamheter och åtgärder än miljöfarliga verksamheter, vattenverksamheter eller takter, som kan orsaka olägenhet för människors hälsa.

Kommentarer – vad kan avgiftsbeläggas?

I 9 kap. 9-10 §§ miljöbalken och 33-46 §§ förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd finns särskilda bestämmelser om hälsoskydd. Kommunen har med stöd av 9 kap. 10-12 §§ miljöbalken bemyndigats att meddela lokala föreskrifter till skydd mot olägenhet för människors hälsa. Föreskrifterna kan gälla tillstånds- eller anmälningsplikt för hållande av djur inom område med detaljplan eller områdesbestämmelser, anmälan att anordna gödselstad samt anordnande av annan toalett än vattentoalett. Kommunen kan täcka sina kostnader genom att ta ut avgift för tillstånd, anmälan och tillsyn enligt de lokala föreskrifterna.

Likaså kan kommunen ta betalt för den tid nämnden lägger ner på granskning av anmälan för att driva eller arrangera verksamhet där allmänheten yrkesmässigt erbjuds hygienisk behandling, bassängbad eller skol- och fritidsverksamhet.

Vi föreslår fasta tillsynsavgifter inom hälsoskyddet. Det är angeläget att få en samsyn mellan miljö- och hälsoskyddstillsynen och det är viktigt att skapa förutsättningar för att få tillräckligt med resurser för att bedriva en hälsoskyddstillsyn av hög kvalitet.

Kommunen har också möjlighet att täcka sina kostnader för tillsyn av bostäder. Avgift kan tas ut både av ägare av flerfamiljshus och av ägare av småhus.

C. Försvarets verksamheter

Kommunerna har inget tillsynsansvar.

D. Kemiska produkter och biotekniska organismer

Staten och kommunerna har ett delat ansvar för tillsynen över det som genom Reach-reformen kallas ämnen, beredningar och varor, dvs. kemiska produkter och varor. Kommunerna har inte något obligatoriskt tillsynsansvar enligt miljöbalken över hanteringen av biotekniska organismer. Däremot har man enligt bilagan till tillsynsförordningen ett parallellt tillsynsansvar med Kemikalieinspektionen över tillverkare och andra primärleverantörer som släpper ut kemiska produkter och biotekniska organismer på marknaden.

I prop. 2009/10:167 föreslår regeringen att det kommunala ansvaret att utöva tillsyn över hanteringen av kemiska produkter, som följer direkt av lagen, tas bort. Kommunens kemikalietillsyn regleras i stället på förordningsnivå. Ändringen föreslås träda i kraft den 1 januari 2011.

Det kommunala ansvaret för kemikalietillsynen enligt 26:3, är begränsat och avser hantering av kemiska produkter. Med hantering av kemiska produkter avses bland annat saluhållande, överlåtelse, lagring och omhändertagande.

Nedan anges områden där både stat och kommun har ansvar för den operativa tillsynen. Om två myndigheter har parallellt operativt tillsynsansvar får överenskommelse träffas mellan myndigheterna om hur ansvaret normalt ska fördelas. Båda har dock alltid operativa funktioner om så krävs.

I tillsynsförordningen preciseras ansvarsfördelningen på följande sätt:

- D1 Tillverkare och andra primärleverantörer, som släpper ut kemiska produkter, varor och biotekniska organismer på marknaden, med avseende på deras produkter och varor utom i fråga om varor (material) och ämnen och beredningar enligt D3, D4 och D7, drivmedel och bränslen, ämnen som bryter ner ozonskiktet, bl.a. HFC och batterier (överenskommelse mellan Kemikalieinspektionen och respektive kommunal nämnd).
- D2 Frågor om skydd av den yttre miljön vid hantering av kemiska produkter och varor i miljöfarliga verksamheter enligt B1 utom i frågor som anges i D1 (överenskommelse mellan länsstyrelsen och kommunal nämnd).
- D3 Tillverkare och andra primärleverantörer av kosmetiska och hygieniska produkter (överenskommelse mellan Läkemedelsverket och kommunal nämnd).
- D4 Material och produkter som är avsedda att komma i kontakt med livsmedel, samt nappar, dvs. tillsyn i livsmedelsbutiker och andra butiker som säljer barnartiklar (överenskommelse mellan Livsmedelsverket och kommunal nämnd).
- D5 Anläggningar och anordningar i fartyg vad gäller ämnen som bryter ner ozonskiktet, bl.a. HFC, utom där generalläkaren har ansvar för den operativa tillsynen (överenskommelse mellan Transportstyrelsen och kommunal nämnd).
- D6 Tillsyn rörande tillstånd som Arbetsmiljöverket meddelat med stöd av förordningen (1998:947) om bekämpningsmedel eller förordningen (2000:38) om biocidprodukter (överenskommelse mellan Arbetsmiljöverket och kommunal nämnd).
- D7 Tillverkare och andra primärleverantörer som släpper ut kemiska produkter och varor på marknaden, med avseende på ämnenas, beredningarnas och varornas brandfarliga, oxiderande och explosiva egenskaper (överenskommelse mellan Myndigheten för samhällsskydd och beredskap och kommunal nämnd).

Kommentarer – vad kan avgiftsbeläggas?

Kommunen har ett generellt operativt tillsynsansvar över hanteringen av kemiska produkter. Kommunen kan därför ta betalt för den tid man lägger ner på tillsyn av kemiska produkter. Till tillsyn av kemiska produkter räknas även tillsyn av ventilationsanläggning som innehåller asbest.

Vi föreslår fast tillsynsavgift. Det kan t.ex. gälla tillsyn av anläggningar som innehåller CFC, HCFC, halon och HFC.

Regler om förvaring av dieselbrännolja eller eldningsolja finns i föreskrifter från Naturvårdsverket (NFS 2003:24). Föreskrifterna gäller krav på information till tillsynsmyndigheten och återkommande kontroll vid förvaring av dieselbrännolja, eldningsolja eller spillolja i öppen cistern ovan mark med tillhörande rörledningar, om cisternen rymmer mer än 1 m³ men högst 10 m³. Vi föreslår fast tillsynsavgift.

Enligt Naturvårdsverkets föreskrifter (SNFS 1997:2) om spridning av kemiska bekämpningsmedel krävs i vissa fall anmälan eller tillstånd. Vi föreslår fast avgift för anmälan och timavgift för tillstånd. I de kommuner som har erfarenhet av hur mycket tid som åtgår för provning av tillstånd kan fast avgift tas ut.

E. Avfall och producentansvar

Kommunerna ska utöva tillsyn över avfallshanteringen, såväl hanteringen av hushållsavfall som hanteringen av övrigt avfall. Tillsynen omfattar också producentansvaret och nedskräpningsfrågor.

Nedan anges särskilda områden inom vilka, förutom den kommunala nämnden, även staten har ansvar för den operativa tillsynen.

- E1 Sjöfarten och luftfarten beträffande sådan dumpning och förbränning av avfall som regleras i 15 kap. 31-33 §§ miljöbalken (överenskommelse mellan å ena sidan länsstyrelsen i samverkan med Tullverket och Kustbevakningen och å andra sidan kommunal nämnd).
- E2 Frågor om farligt avfall och om gränsöverskridande transporter av avfall, frågor om skydd av den yttre miljön (överenskommelse mellan länsstyrelsen och kommunal nämnd).
- E3 Producentansvaret enligt förordningen (2005:209) om producentansvar för elektriska och elektroniska produkter utom hur insamlingen lokalt uppfyller kraven i 16 och 17 §§ samma förordning (överenskommelse mellan Naturvårdsverket och kommunal nämnd).
- E4 Frågor om retursystem med pant enligt förordningen (2005:220) om retursystem för plastflaskor och metallburkar (överenskommelse mellan Statens jordbruksverk och kommunal nämnd).
- E5 Frågor om producentansvaret enligt förordningen (2008:834) om producentansvar för batterier utom hur insamlingen lokalt uppfyller kraven i 19 och 20 §§ samma förordning (överenskommelse mellan Naturvårdsverket och kommunal nämnd).
- E6 Skyldighet för en producent att enligt 3-5 och 8 §§ förordningen (2009:1031) om producentansvar för läkemedel att ta emot avfall som utgörs av läkemedel och informera om möjligheten att lämna avfall som utgörs av läkemedel (överenskommelse mellan Läkemedelsverket och kommunal nämnd).

Kommentarer – vad kan avgiftsbeläggas?

Kommunen får ta ut avgift för sin tillsyn över avfallshanteringen och producentansvaret. Det kan gälla t.ex. tillsyn över hantering av farligt avfall, kompostering samt nedgrävning eller annat bortskaffande av avfall på fastighet.

Enligt 15 kap. 8 § miljöbalken svarar kommunerna för transport av hushållsavfall till behandlingsanläggning och för att sådant avfall återvinns eller bortskaffas. Kommunen har även rätt att utvidga det kommunala renhållningsmonopolet genom lokala föreskrifter i fråga om transport, återvinning och bortskaffande av farligt avfall som inte är hushållsavfall.

Enligt 15 kap. 18 § tredje och fjärde styckena miljöbalken prövar kommunen ansökan om dispens från fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare att själva ta hand om avfall som uppkommit hos dem. Kommunen kan självfallet ta ut avgift för handläggning av ansökningar om dispens. För sådant omhändertagande av avfall som kan ske på en fastighet utan risk för olägenhet för människors hälsa eller miljön krävs numera ing-

en dispens (se 15 kap. 18 § andra stycket miljöbalken). Däremot ska i sådant fall en anmälan ske till kommunen (38 § avfallsförordningen). Även för handläggning av sådan anmälan kan en avgift tas ut.

Den kommunala nämnd som utövar tillsyn över efterlevnaden av 15 kap. miljöbalken kan ta ut avgifter för tillsynsinsatser som riktar sig direkt till en fastighetsinnehavare eller till en producent i de fall producentansvar gäller. Tillsyn kan också riktas mot verksamheter som ger upphov till annat än hushållsavfall.

Avgiftsberättigade tillsynsinsatser kan innefatta korrespondens i tillsynsärenden eller besök på fastigheter eller anläggningar i särskilda tillsynsärenden. Avgift kan också tas ut för handläggning av anmälningsärenden om delat sopkärl, förlängt hämtningsintervall, uppehåll i hämtning och liknande i den mån anmälningsskyldighet har föreskrivits i kommunens renhållningsordning.

F. Genteknik

Kommunerna har inget tillsynsansvar.

G. Tillsyn enligt vissa EG-förordningar

- G5 I fråga om Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 648/2004 av den 31 mars 2004 om tvätt- och rengöringsmedel har den kommunala nämnden ansvaret för den operativa tillsynen i de delar som inte avser tillverkare och primärleverantörer.
- G7 I fråga om Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006 av den 18 december 2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (Reach) har de myndigheter som anges i avsnitt C och D ansvaret för den obligatoriska tillsynen enligt den uppdelning som framgår där. Förordning (2009:1032).

Mål och planering för kommunernas tillsyn

Det är viktigt att kommunen planerar sin tillsynsverksamhet. Det är en förutsättning för att tillsynen ska kunna bedrivas effektivt och målinriktat. Det behövs dessutom för att kommunen ska kunna ta betalt för tillsynen genom fasta årsavgifter som bygger på årsgenomsnittliga tillsynsinsatser för olika typer av verksamheter i kommunen.

För att tillsynsplaneringen ska bli realistisk är det angeläget att nämnden har en god uppfattning om vilken tid som finns till förfogande för tillsynsarbetet. En tillsynsmyndighet har skyldighet att hålla sig uppdaterad inom hela lagstiftningsområdet. Inom miljö- och hälsoskyddsområdet finns ett stort antal tillsynsmyndigheter med föreskriftsrätt. Området är också föremål för diskussioner och förändringar. Mer tid än inom andra ämnesområden måste därför läggas på utbildning, uppdatering och tolkningsdiskussioner. Det är viktigt att nämnden för en diskussion med förvaltningen om hur stor andel av handläggarnas tid som måste användas till kommunikation, kontakter med andra myndigheter och vidareutbildning samt hur mycket tid som kan disponeras för sådan tillsynsverksamhet som är debiterbar. Den debiterbara tiden används som underlag för att räkna ut vilken nivå som krävs på timtaxan för att få kostnadstäckning för tillsynen.

Enligt 7 § förordningen om tillsyn enligt miljöbalken ska den operativa tillsynsmyndigheten varje år uppdatera tillsynsutredningen med hänsyn till de förutsättningar som kan ha ändrats. Ett register ska också föras över de verksamheter som fordrar återkommande tillsyn. Baserat på den gjorda utredningen samt registret ska tillsynsmyndigheten inför varje verksamhetsår göra en samlad tillsynsplan. Det är viktigt att aktuella tillsynsplaner finns för hela nämndens verksamhetsområde. Vid formulering av målen för kommunens tillsynsarbete är det lämpligt att överväga följande:

- Vad är viktigt att kontrollera vid tillsynen av olika branscher?
- Hur ofta ska tillsyn ske av de olika objekten?
- Vilka miljö- och hälsorisker finns?
- Hur bör objekten rangordnas?
- Vilka är målen för tillsynen med utgångspunkt från nationella och lokala miljömål?
- Vilka åtgärder behövs för att nå målen? Det kan gälla nationella mål eller mål som följer av internationella avtal men även lokala miljömål. Tillsyn är ett instrument för att kontrollera samhällets insatser för att nå målen.

Vad ingår i provning och tillsyn?

Tillsyn är ett vitt begrepp enligt miljöbalken. Här ingår dels den myndighetsutövande verksamheten, dvs. tillsynen över efterlevnaden av miljöbalken eller regler utfärdade med stöd av miljöbalken, dels tillsynsmyndigheternas andra uppgifter av förebyggande och stödjande karaktär. Till de myndighetsutövande uppgifterna räknas såväl kontroll och uppsikt som åtgärder för att rättelser ska vidtas. Till de andra uppgifterna kan räknas t.ex. information i allmänhet och rådgivning angående gällande regler i enskilda fall eller i kampanjform. (Se prop. 1997/98:45 Miljöbalk del 1 s. 493-496).

Med provning avses dels tillstånds- eller tillåtighetsprovning, dels provning som avser dispenser eller undantag.

Vid beräkning av kommunens kostnader för provning och tillsyn kan t.ex. nedanstående ingå:

- Registrering, komplettering av ärende.
- Inläsning och beredning av ärende.
- Kontroll av verksamheter, eventuella del- och slutbesiktningar.
- Samråd, samverkan och informationsutbyte med övriga tillsynsmyndigheter och med de verksamheter som är föremål för tillsynen, t.ex. periodiskt återkommande samråd med representanter för de största miljöfarliga verksamheterna inom tillsynsområdet.
- Arbete med inventeringar, undersökningar eller kontroll som, utan att vara riktad mot miljöfarlig verksamhet i det enskilda fallet, berör flera sådana verksamheter inom visst geografiskt område, viss bransch eller liknande.
- Klagomålsärenden om klagomålen är befogade.
- Databehandling av insamlade fakta.
- Interna och externa kontakter med sakkunniga, t.ex. jurister, läkare, veterinärer, geologer m.fl.
- Upprättande av skrivelser.
- Beslutsfattande.
- Expediering.
- Resor, max 2 h per inspektionstillfälle.

Några kommuner har valt att lägga in kostnaderna för resor i timkostnaden. Man tar alltså inte ut någon resekostnad vid varje enskilt tillfälle utan kostnaden hamnar under "Handläggningskostnaden per timme". Glöm dock inte att räkna av tid som åtgår till resor från den tid som är debiterbar när ni beräknar timtaxans storlek.

För att taxan ska vara tydlig bör det anges att även den som ämnar utöva miljöfarlig verksamhet är avgiftsskyldig. Då klargörs rätten att ta ut avgift t.ex. i anmälningsärenden innan företaget bedriver verksamhet i kommunen. (s 15 § i taxeförslaget, s. 60).

Handläggningskostnaden per timme

Vid beräkning av kostnaden per handläggningstimme kan förslagsvis följande delkostnader inkluderas:

- Personalkostnader och personalomkostnader.
- Lokalkostnader, kostnader för förråd och garage.
- Kostnader för administration och för administrativt stöd, t.ex. registrering, delgivning, arkivering och ekonomiskt arbete.
- Övriga kostnader, t.ex. kostnader för chefsöverläggning, konsultation av sakkunniga, facklitteratur, traktamenten, utrustning för databehandling, kostnad för bilar, mätutrustning, telefon, porto, repro, utbildning och nämndkostnader.

En mall för beräkning av handläggningskostnad per timme redovisas i underlag 3 på sid. 175.

Fast årsavgift för tillsyn och fast avgift för prövning

Fast årsavgift för tillsyn kan övervägas för alla tillsynsobjekt enligt bilagan till förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd och för vilka kommunen planerar fortlöpande tillsyn som innefattar återkommande inspektioner.

Många kommuner har organiserat tillsynsarbetet enligt förteckningen över miljöfarliga verksamheter i förordning om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd så att verksamheterna inom respektive bransch besöks vartannat eller vart tredje år. Samtliga kostnader för tillsynsverksamheten går inte att fördela på respektive verksamhet eller objekt för varje år. Tillsynsavgifterna svarar mot myndighetens kostnad i ett längre perspektiv än ett år och en årlig motprestation i form av inspektion kan därför inte utkrävas från tillsynsmyndigheten. Det är viktigt att klargöra detta för verksamhetsutövarna.

Nuvarande förslag till fasta avgifter för tillsyn över miljöfarliga verksamheter baseras dels på en avgiftsklassning av verksamheterna utifrån det taxeunderlag Sveriges Kommuner och Landsting arbetade fram tillsammans med ett antal kommuner under hösten 2007, dels en risk- och erfarenhetsbedömning som tar avstamp i de lokala förutsättningarna och resultatet från verksamhetens egenkontroll.

Vår avsikt är att systemet med en risk- och erfarenhetsbedömning av tillsynsobjekten ska vara en hjälp för respektive kommun vid fastställande av avgifter. Att resultatet ska bli att tillsynen prioriteras där miljö- och hälsoriskerna är som störst och att kommunen ska få tillräckligt med resurser för att anställa den personal som behövs för att bedriva en tillsyn av god kvalitet. Varje kommun måste utgå från det egna tillsynsbehovet och den egna ambitionsnivån. Det är inte givet att den tillsynstid som respektive kommun bedömer åtgår överensstämmer med det tillsynsbehov som vi föreslår.

Vi föreslår att fasta tillsynsavgifter tas ut fr.o.m. året efter det att tillstånd till verksamheten meddelats, anmälan skett eller – i det fall tillstånd eller anmälan inte krävs – verksamheten påbörjades.

För tillsynsarbete som sker dessförinnan (och som inte täcks av avgifter för prövning eller handläggning av anmälan) föreslår vi att timavgift tas ut.

Fast årsavgift kompletterad med tilläggsavgift

Taxan kan utformas så att det finns möjlighet att komplettera de fasta avgifterna med en handläggningsavgift per timme. Den fasta årsavgiften kan också kombineras med en handläggningsavgift per timme för eventuella uppföljande inspektioner. Detta kan bli aktuellt om händelser inträffar som inte kunde förutses när verksamheten klassades. Myndighetens kostnader för tillsynen i sådana fall blir självfallet mycket högre än vad den fasta avgiften omfattar. Tillämpas denna typ av avgifter, måste det dock klart fram-

gå av taxan vad som ingår i den ordinarie tillsynen, som årsavgiften täcker, och att en kompletterande tilläggsavgift tas ut för ytterligare tillsyn.

Timavgift

Om tillsynen över vissa objekt sker i begränsad omfattning och utan regelbunden uppföljning, kan taxan konstrueras med en handläggningsavgift per timme istället för med fasta årsavgifter. Handläggningsavgiften ska täcka kostnader för inläsning, resor, inspektioner, upprättande av skrivelser och beslut, efterarbete och viss kostnad för bakgrundsarbete som kan hänföras till tillsyn av den aktuella verksamheten eller objektet. Enligt vårt taxeförslag tas timavgift ut för varje halv timme nedlagd handläggningstid. Grunden för uttag av timavgift kan naturligtvis också bestämmas på annat sätt, t.ex. för varje hel timme nedlagd handläggningstid eller för varje påbörjad halv timme handläggningstid. Timavgiften betalas mot faktura efter det att tillsynen genomförts.

Verksamhetsavgift vid branschvisa genomgångar

Många gånger bedrivs tillsyn i form av branschvisa genomgångar. Tiden myndigheten lägger ner på den första verksamheten i projektet är oftast betydligt längre än den tid som behövs för förberedelser och efterarbete för den sista verksamheten. För att avgifterna för de olika verksamhetsutövarna ska bli mer lika kan man räkna ut den tid som beräknas gå åt för att genomföra hela projektet och sedan dela den med antalet verksamheter som ingår i projektet. Man stödjer sig i detta fall på likställighetsprincipen och använder en form av timavgift som kan betraktas som en ”verksamhetsavgift”.

Taxa för obekväm arbetstid

En del inspektioner och mätningar är inte möjliga att utföra på dagtid. Det kan vara mätningar eller inspektioner där verksamheten endast pågår på kvällstid, nätter eller helger. Om man på förhand vet att det kommer att bli aktuellt att bedriva tillsyn på obekväm arbetstid kan det vara motiverat att ha en särskild taxa för detta. Vi föreslår att man i så fall har en timavgift som är 1,5 gånger ordinarie timavgift (se 8 § andra stycket i taxeförslaget).

Avgift för remissarbete

Enligt miljöskyddslagen ansågs kommunerna inte ha rätt att ta betalt för sina kostnader för remissvar till tillståndsmyndigheter (RÅ 1995 ref. 54; se även Kommunförbundets cirkulär 1996:27). Utgången i rättsfallet grundas på att förarbetena till miljöskyddslagen inte gav stöd för att sökanden utöver saktaxa med fast avgift även skulle få betala timavgift för en kommuns arbete med t.ex. ett remissyttrande. I rättsfallet anför domstolarna även att miljö- och hälsoskyddsnämndens arbete med remissyttrandet inte utgjort ett led i nämndens verksamhet med att utöva tillsyn.

Vi har tidigare gjort gällande att rättsläget ändrats genom miljöbalken, bl.a. med hänvisning till att förarbetena understrukt vikten av att myndigheternas verksamhet i möjligaste mån avgiftsfinansieras, att det tydligt framgår av förarbetena att även uppgifter av förebyggande karaktär för att säkerställa efterlevnaden av miljöbalken utgör tillsyn, att miljöbalksutredningen anför att grundtanken bör vara att berörda myndigheter i ett prövningsärendes ska få ersättning för sitt arbete, t.ex. för ett remissyttrande, och att det ifråga om de statliga avgifterna införts en motsvarande avgift för myndigheter som anmodats yttra sig i vissa ärenden.

Frågan om avgift för remissarbete har dock inte varit okontroversiell och vi har därför inte i vårt tidigare underlag för taxa föreslagit avgift för kommunens arbete med remissyttrande. I praxis har frågan en tid kommit att bedömas olika i miljödomstolarna. Rättsläget har så småningom klarnat sedan Miljööverdomstolen i ett mål, refererat som MÖD

2004:74 (dom 2004-12-13 i mål nr M 7352-04), avgjort frågan. I det aktuella målet anförde miljödomstolen bl.a. följande:

”Tillsynsmyndigheten ska, för att säkerställa miljöbalkens syfte, i nödvändig utsträckning kontrollera efterlevnaden av miljöbalken, samt föreskrifter, domar och beslut som har meddelats med stöd av balken samt vidta de åtgärder som behövs för att åstadkomma rättelse. I tredje stycket anges att tillsynsmyndigheten dessutom, genom rådgivning, information och liknande verksamhet, ska skapa förutsättningar för att miljöbalkens ändamål ska kunna tillgodoses.

Det rör sig i målet inte om tillståndsprövning hos kommunen. Frågan är därför om den påförda avgiften kan anses avse kostnader för Miljönämnden för dess tillsynsverksamhet. När Miljönämnden skrivit ett remissvar har detta haft som syfte att bistå länsstyrelsen vid den tillståndsprövning som pågick där. Genom att skriva ett remissvar kan inte efterlevnaden av miljöbalken, dess följdföreskrifter eller beslut enligt balken anses ha kontrollerats. Rådgivning eller information kan inte heller anses ha getts gentemot verksamhetsutövaren. Arbetet med remissvaret kan alltså inte anses utgöra en del av Miljönämndens tillsynsverksamhet. Grund har därmed saknats för Miljönämnden att ta ut tillsynsavgift.”

Miljööverdomstolen instämde i miljödomstolens slutsats att arbetet med ett remissvar inte utgjorde en del av miljönämndens tillsynsverksamhet och delade följaktligen miljödomstolens slutsats att det därmed saknades stöd i 27 kap. 1 § miljöbalken för att ta ut avgift för ett sådant svar. Det faktum att miljönämnden utarbetat remissvaret i sin egen skap av tillsynsmyndighet för den aktuella verksamheten ändrade enligt Miljööverdomstolen inte denna bedömning.

För de kommunala tillsynsmyndigheterna kan det kanske förefalla främmande att det arbete som en tillsynsmyndighet lägger ned på en remiss i ett tillståndsärende inte skulle vara tillsyn i miljöbalkens mening, särskilt som regeringen i förarbetena till miljöbalken uttalat att definitionen av tillsynsbegreppet bör omfatta alla åtgärder som tillsynsmyndigheten vidtar i syfte att uppnå en efterlevnad av miljöbalken. Den något förbryllande slutsatsen av Miljööverdomstolens dom tycks vara att remissarbete varken är kontrollerande eller förebyggande arbete, utan istället något slags hjälparbete åt prövningsmyndigheten. Eftersom Miljööverdomstolen är sista instans i dessa frågor, går det som vi ser det inte att räkna med någon ändring av rättspraxis. Vi får därför avråda kommunerna från att i sin taxa ta med avgift för remissarbete.

Andra typer av kostnader

Kostnader för kungörelse, sakkunnigbesiktningar, veterinärsinsats och provtagning kan debiteras särskilt om de inte kan beräknas erfarenhetsmässigt och därigenom ingå i de fasta avgifterna.

Tillsynsverksamheten innehåller också arbetsuppgifter och moment som kan vara svåra att knyta till ett enskilt objekt. Exempel på detta är recipientundersökningar, VA-inventeringar och luftövervakning där direkt motpart saknas. Sådana generella kostnader kan fördelas på kommunens samtliga tillsynsobjekt och tillstånd inom respektive område för vilken informationen används.

Nedsättning av avgiften m.m.

I 1 kap. 1 § andra stycket förordningen om avgifter för myndigheternas prövning och tillsyn enligt miljöbalken, föreskrivs att avgift inte ska betalas för handläggning som föranleds av att ett beslut enligt miljöbalken eller bestämmelser meddelade med stöd av

miljöbalken överklagas. I förordningen föreskrivs också att avgift inte ska betalas för tillsyn som föranleds av klagomål som visar sig vara obefogade (7 kap. 7 §).

Enligt 9 kap. 3 § förordningen om avgifter för myndigheters prövning och tillsyn enligt miljöbalken kan en statlig myndighet med hänsyn till prövningens omfattning, tillsynsbehovet eller annan omständighet sätta ned eller efterskänka avgift som beslutats med stöd av förordningen. Vi föreslår att man även på den kommunala sidan inför en generell möjlighet att vid särskilda skäl sätta ned eller efterskänka avgiften.

Nedsättning kan ske med hänsyn till verksamhetens omfattning, tillsynsbehovet, nedlagd handläggningstid, egenkontroll eller andra omständigheter. Nedsättning kan också aktualiseras om tillsyn görs enligt miljöbalken och livsmedelslagstiftningen på samma objekt vid ett och samma tillfälle. Om kostnaderna blir betydligt lägre jämfört med om tillsynen sker vid skilda tidpunkter, bör de sammanlagda tillsynsavgifterna sättas ned.

Inom både miljö- och hälsoskyddet och kemikalieområdet kan en aktiv egenkontroll t.ex. genom EMAS-registrering, ISO 14000-certifiering eller Husesyn resultera i att tillsynsbehovet blir mindre och kommunens tillsyn kan minska. Enligt erfarenheter från några kommuner kan tillsynsavgiften sänkas vid en väl fungerande egenkontroll. Detta kan vara en omständighet som motiverar nedsättning av avgiften. En bedömning måste dock göras i varje enskilt ärende. En minskning av tillsynsbehovet av detta skäl finns med i erfarenhetsbedömningen i vårt förslag. Se avsnittet Erfarenhetsbedömning, sid. 48.

När det gäller prövning bör observeras att vårt förslag innebär att full avgift tas ut även om ansökan avslås. Erfarenhetsmässigt blir handläggningstiden inte mindre i sådana fall. I enskilda fall kan avgiften sättas ned, t.ex. om handläggningstiden har varit mycket kort. Kommuner som anser att det inte finns skäl att ta ut full avgift om ansökan avslås kan istället ange att viss procentsats av full avgift för prövning tas ut om ansökan avslås.

Enligt vårt taxeförslag tas avgift däremot inte ut om en ansökan återkallas. Om någon kommun anser att det finns skäl att ta ut viss avgift även i sådana fall bör taxan kompletteras med en bestämmelse om detta.

Om en fabrik, anläggning eller annan inrättning omfattar flera miljöfarliga verksamheter i bilagan till förordningen om avgifter för myndigheters prövning och tillsyn enligt miljöbalken, bör den sammanlagda tillsynsavgiften reduceras. Vi föreslår att full avgift tas ut för den verksamhet som föreskriver den högsta avgiften, medan avgiften för övriga verksamheter sätts ned till 25 procent av ordinarie avgift. Se vidare avsnittet Kommentarer - vad kan avgiftsbeläggas?, sid. 15.

Kommunernas möjlighet att finansiera tillsynen inom kemikalieområdet som ligger inom miljöbalkens ansvarsområde finner stöd i miljöbalken 27 kap. 1 §.

Administrativa rutiner

Kommunfullmäktiges beslut om taxa

Det framgår direkt av ordalydelsen i 27 kap. 1 § miljöbalken att det är kommunfullmäktige som ska fatta beslut om avgifter för kommunal verksamhet enligt miljöbalken.

Kommunfullmäktiges beslut kan exempelvis formuleras enligt följande:

Med stöd av 27 kap. 1 § miljöbalken beslutar kommunfullmäktige att anta bilagda taxa för prövning och tillsyn enligt miljöbalken.

Kommunfullmäktige kan delegera beslutanderätten till kommunstyrelsen eller annan kommunal nämnd att anpassa taxan med hänsyn till prisutvecklingen. Det måste då klart framgå av kommunfullmäktiges beslut till vilken nämnd och på vilka villkor delegering sker. Ett sådant delegeringsbeslut kan formuleras t.ex. enligt följande (se även 4 § i taxeförslaget):

Xx-nämnden får för varje kalenderår (avgiftsår) besluta att höja de i bilagorna XX och YY angivna fasta avgifterna samt den avgift som ska utgå per timme handläggningstid med en procentsats som motsvarar de tolv senaste månadernas förändring i konsumentprisindex (totalindex) räknat fram till den 1 oktober året före avgiftsåret.

Basmånad för indexuppräknning är oktober månad 20YY (kommunfullmäktiges beslutsår).

I övrigt kan kommunfullmäktige inte delegera rätten att besluta om taxan till nämnd. Detta innebär att ändringar av taxan (frånsett indexuppräknning) måste beslutas av kommunfullmäktige. Det bör framhållas att taxestöd krävs för att avgifter ska kunna tas ut för prövning eller tillsyn enligt miljöbalken.

Om kommunen väljer att inte avgiftsbelägga viss prövning eller tillsyn, innebär det att den verksamheten i princip får skattefinansieras.

Överklagande av beslut om taxa

Kommunfullmäktiges beslut om taxan (eller, efter delegation, kommunal nämnds beslut om indexuppräknning av taxan) kan överklagas enligt reglerna om laglighetsprövning (kommunalbesvär) i 10 kap. kommunallagen. Varje kommunmedlem har rätt att få lagligheten av sådant beslut prövad. Överklagande ska ha kommit in till länsrätten inom

tre veckor från den dag då protokollsjustering har tillkännagivits på kommunens anslagstavla.

Det bör observeras att kommunens beslut inte behöver vinna laga kraft innan taxan börjar tillämpas. Taxan gäller från och med det datum då protokollet med beslutet har justerats, om inte senare tidpunkt angivits.

Avgiftsbeslut i enskilda ärenden

Ansvarig nämnd/delegation till tjänstemän

Tillämpningen av taxan och debiteringen i enskilda fall ankommer på den eller de kommunala nämnder som svarar för uppgiften i fråga. I de fall flera kommunala nämnder utövar tillsyn över en verksamhet bör samråd ske mellan nämnderna om hur debiteringen av tillsynsavgifterna ska ske.

I de fall avgiften framgår direkt av taxan är det mycket som talar för att avgiftsdebiteringen utgör ren verkställighet. Något särskilt avgiftsbeslut behöver då inte fattas, utan det räcker att en räkning på avgiften skickas till verksamhetsutövaren. Påförandet av avgift kan dock innehålla sådana självständiga bedömningar som gör att debiteringen inte bör betraktas som ren verkställighet – det gäller t.ex. klassningen av en verksamhet, skäligheten i nedlagd tid på ett ärende eller beaktande av skäl för nedsättning eller jämkning av avgift. Ett formellt avgiftsbeslut bör då fattas. Sådant beslut bör också fattas om verksamhetsutövaren begär det, så att denne får möjlighet att överklaga beslutet.

När det gäller avgifter enligt miljöbalken bör det också om avgiften inte betalas – fattas beslut om att påförande av avgifter får verkställas enligt utsökningsbalken. Detta innebär att avgiftsfrågan inte behöver underkastas prövning i allmän domstol, utan att kommunen direkt kan begära utmätning med stöd av beslutet om påförande av avgift i det enskilda fallet. Det bör observeras att motsvarande regler *inte* gäller i fråga om avgifter enligt strålskydds- och tobakslagen. Om avgift som påförts enligt dessa lagar inte betalas inom föreskriven tid, får istället ansökan om betalningsföreläggande hos kronofogdemyndigheten övervägas.

Beslut om påförande av avgift kan fattas av tjänstemän eller av enskilda förtroendevalda endast efter delegation. Om beslutanderätten i fråga om avgifter inte delegeras, ligger beslutanderätten kvar hos den ansvariga kommunala nämnden.

Effektivitetsskäl talar för att rätten att fatta beslut om avgifter bör delegeras till tjänstemännen. Vi vill betona vikten av att nämndernas delegationsordningar anpassas till gällande regler.

Beslutsunderlaget

Uppgifter om verksamhetens art och omfattning som behövs för att avgiften ska kunna bestämmas lämnas som regel av verksamhetsutövaren själv. Det är naturligt att så sker i tillstånds- och dispensansökningar eller i anmälningsärenden. Även i övriga tillsynsärenden bör sådana uppgifter normalt inhämtas från verksamhetsutövaren själv.

Det bör uppmärksammas att alla som är skyldiga att betala avgifter enligt 27 kap. 3 § miljöbalken är skyldiga att lämna de uppgifter som behövs för att avgiftens storlek ska kunna bestämmas (se även 5 § i förslaget till taxa inom miljöbalkens område).

Det är givetvis inget som hindrar att uppgifter av betydelse för avgiftsuttaget beaktas även om verksamhetsutövaren inte lämnat dem, det kan t.ex. vara uppgifter från andra myndigheter, från grannar eller iakttagelser vid inspektionsbesök.

Kommunicering m.m.

Frågan om kommunikationsplikt inför avgiftsbesluten har varit föremål för en del diskussioner.

Frågan om kommunikation regleras i 17 § första stycket förvaltningslagen (1986:223):

Ett ärende får inte avgöras utan att den som är sökande, klagande eller annan part har underrättats om en uppgift som har tillförts ärendet genom någon annan än honom själv och han har fått tillfälle att yttra sig över den, om ärendet avser myndighetsutövning mot någon enskild.

Till att börja med måste fastslås att det inte är avgiftsklassningen av en verksamhet eller förslaget till avgiftsuttag som kommunikationsplikten avser, utan endast uppgifter eller sakförhållanden som har betydelse för bedömningen av vilken avgift som ska bestämmas. Dessutom gäller kravet på kommunikering endast sådant beslutsunderlag som tillförts ärendet av myndigheten eller någon annan än verksamhetsutövaren själv. Dock är det ingenting som hindrar att myndigheten frivilligt kommunicerar t.ex. förslag till beslut och informerar verksamhetsutövaren om regelverket. Detta kan te sig särskilt motiverat just vid övergången till ett nytt avgiftssystem.

I vissa fall får myndigheten avgöra ett ärende utan kommunikation, bl.a. om uppgiften saknar betydelse eller om åtgärderna av någon annan anledning är uppenbart obehövliga (17 § första stycket andra meningen förvaltningslagen).

Enligt vår uppfattning bör det inför avgiftsbeslut normalt inte krävas någon särskild kommunikering av beslutsunderlaget, främst av det skälet att de uppgifter som läggs till grund för beslutet har tillförts av verksamhetsutövaren själv.

Vid prövning av tillstånds- eller dispensansökningar framgår som regel erforderliga uppgifter för påförandet av avgifter av ansökan och avgiften kan då tas ut direkt på grundval av de uppgifter sökanden lämnat. När det gäller tillsyn av tillståndspliktig verksamhet enligt A och B-listan i bilagan till förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, framgår oftast av tillståndsbeslutet vilken typ och omfattning verksamheten har. Tillståndsbeslutet bör då utan vidare kunna läggas till grund för avgiftsbeslutet, eftersom en kommunikering i detta fall får anses vara uppenbart obehövlig. Det ankommer på verksamhetsutövaren att anmäla förändringar i verksamheten till tillsynsmyndigheten eller att ansöka om ändrat tillstånd (5 och 21 §§ förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd).

När det gäller avgifter för handläggning av anmälningsärenden bör erforderliga uppgifter för påförande av avgift som regel framgå av anmälan, varför särskild kommunikering av beslutsunderlaget normalt inte behöver ske.

När det gäller avgift för övrig tillsyn har myndigheten, som framförts under rubriken "Beslutsunderlaget", möjlighet att begära in de uppgifter som krävs för att avgiftens storlek ska kunna bestämmas. Om uppgifter lämnas efter sådan begäran kan myndigheten sedan "klassificera" verksamheten taxemässigt och påföra avgiften utan ytterligare kommunikering.

Om myndigheten däremot till grund för klassificeringen överväger att beakta uppgifter från grannar eller andra myndigheter eller att grunda beslutet på egna iakttagelser vid t.ex. inspektionsbesök, måste myndigheten normalt bereda verksamhetsutövaren tillfälle att yttra sig över dessa uppgifter.

Om fasta årliga avgifter debiteras, bör avgift enligt samma avgiftsklass normalt kunna tas ut även under efterföljande år **utan särskild kommunikering**, även om avgiften i och för sig skulle ha höjts något. De uppgifter som läggs till grund för avgiftsuttaget är ju, fransett taxeändringen, oförändrade från föregående år. Det kan därför anses uppenbart behövt att kommunicera beslutsunderlaget med verksamhetsutövaren.

Om nämnden har tagit beslut om taxa där steg tre ingår, det vill säga erfarenhetsbedömning, bör en kommunikering ske efter att myndigheten gjort en bedömning som medför en ändring av tillsynstiden vilket i sin tur medför att den fasta avgiften ändras. Detta görs förmodligen antingen muntligt efter eller vid ett tillsynsbesök eller i en minnesanteckning med anledning av besöket.

I den mån timdebitering förekommer (vare sig det är i tillstånds-, dispens-, anmälnings- eller andra tillsynsärenden) tillförs relevanta uppgifter – nämligen nedlagd arbetstid på ärendet – av myndigheten själv. Så länge timdebiteringen håller sig inom ”normala” ramar, anser vi att man inte behöver underrätta verksamhetsutövaren om den av myndigheten beräknade tidsåtgången. Om debitering av ett större antal timmar kommer i fråga eller timdebiteringen avviker från vad som är normalt förekommande för en viss typ av ärenden, bör myndigheten däremot som vi ser det underrätta verksamhetsutövaren om det antal timmar myndigheten lagt ned på ärendet. Det är kanske mera sällan som verksamhetsutövaren kan ha synpunkter på den av myndigheten faktiskt nedlagda arbetstiden på ett ärende, däremot kan han eventuellt ha synpunkter på rimligheten av nedlagd tid.

Sammanfattningsvis anser vi således att **kommunikering** av beslutsunderlaget **normalt inte behöver ske inför avgiftsbeslut**. Det är framförallt i två situationer som sådan kommunikering är nödvändig:

- Om nämnden som grund för klassificering av en verksamhet avser att beakta uppgifter som tillförts ärendet t.ex. av grannar, av andra myndigheter eller av kommunens egna tjänstemän.
- Om nämnden vid timdebitering avser att debitera avgift för ett större antal timmar eller på ett sätt som avviker från vad som är normalt förekommande för en viss typ av ärende.

Om kommunen anser att det finns skäl att i större utsträckning skicka över beslutsunderlaget eller t.o.m. förslaget till beslut för yttrande till verksamhetsutövaren, är det naturligtvis inget som hindrar detta.

Om kommunikation ska ske, bestämmer myndigheten om underrättelsen ska ske muntligt, genom vanligt brev, genom delgivning eller på annat sätt. Väljer myndigheten att underrätta verksamhetsutövaren på annat sätt än skriftligen, måste detta självfallet dokumenteras på något sätt, t.ex. genom dagboksanteckningar.

När kommunikation sker, bör man regelmässigt bestämma den tid inom vilken verksamhetsutövaren har tillfälle att yttra sig. Denna frist bör bestämmas så att denne får skäligt rådrum att yttra sig. Det står sedan verksamhetsutövaren fritt att avgöra om han ska yttra sig eller inte. Någon påföljd av att han underlåter att yttra sig, bör inte sättas ut.

Avgiftsbeslutet

Beslut om avgift bör fattas så snart möjlighet att påföra avgift finns enligt kommunens taxa. Prövningsavgifter utgår som fasta avgifter eller som timavgift. Vi föreslår som huvudregel att beslut om prövningsavgifter fattas i samband med att beslut fattas i prövningsärendet. Fasta tillsynsavgifter påförs enligt vårt förslag årligen och i förskott. Det är lämpligt att beslut om sådana avgifter fattas i nära anslutning till det kalenderår avgiften avser. Enligt vår uppfattning kan beslut om årliga tillsynsavgifter utformas så att de gäller tills vidare. Nytt beslut om avgift behöver då inte fattas varje år, utan det räcker

med att en räkning som grundas på det tidigare fattade avgiftsbeslutet skickas ut årligen. Tillsynsavgift i form av timavgift bör debiteras sedan den aktuella tillsynsåtgärden vidtagits.

Om nämnden har tagit beslut om taxa där steg tre ingår, det vill säga erfarenhetsbedömning, och myndigheten gjort en bedömning som medför en ändring av tillsynstiden medför detta i sin tur att man i första hand får en separat faktura på den extra tillsynstiden. Om den fasta avgiften ändras måste ett nytt beslut tas om ny fast årlig avgift.

Hur betalning ska ske och senaste datum för inbetalning av avgiften kan anges i beslutet om avgift. Ett alternativ är att det i avgiftsbeslutet anges att betalning ska ske på sätt som framgår av räkning eller inbetalningskort.

Överlåtelse av företag och upphörd verksamhet

Avgiftsskyldigheten åligger i princip den som bedriver verksamheten eller vidtar den åtgärd som föranleder avgiftsuttag. Om en verksamhet överlåtits under ett "avgiftsår", men i övrigt bedrivs oförändrad, kan det vara lämpligt att tillställa respektive utövare separata fakturor i proportion till den tid de bedrivit verksamheten, givetvis under förutsättning att kommunen underrättats om ändringen. Har tidigare verksamhetsutövare påförts avgift för hela året innan överlåtelsen sker, får det förutsättas att frågan regleras mellan säljaren och köparen.

Vid en konkurs övergår konkursgäldenärens rättigheter och skyldigheter enligt miljöbalken till konkursboet. Detta innebär att avgifter som förfaller till betalning efter konkursbeslutet ska betalas av konkursboet. Detta gäller oavsett om konkursförvaltaren driver verksamheten vidare eller ej.

Mervärdesskatt

Mervärdesskatt ska inte tas ut på avgifter som baseras på myndighetsutövning. Mervärdesskatt tas däremot ut på avgifter enligt uppdragstaxa.

Vad avgiftsbeslut bör innehålla

I linje med det anförda anser vi att det av beslut om avgift bör framgå:

- Med stöd av vilka bestämmelser som avgiften har debiterats.
- Hur betalning ska ske.
- När betalning ska ske.
- Hur avgiftsbeslutet kan överklagas (regler om detta finns i 22-28 §§ förvaltningslagen).
- I den mån kommunen så förordnat, att beslutet ska gälla omedelbart.
- Att mervärdesskatt inte betalas på avgiften.
- Att verksamhetsutövaren även kommer att debiteras av länsstyrelsen i fall då kommunen har övertagit tillsynsansvaret från länsstyrelsen.

Verkställighet - Utmätning

Beslut om att påföra avgift kan liksom övriga förvaltningsbeslut verkställas först sedan beslutet vunnit laga kraft. I de fall myndigheten anser att det är önskvärt att kunna verkställa ett avgiftsbeslut även om det överklagas finns möjlighet att förordna om omedelbar verkställighet. Enligt 9 kap. 5 § förordningen (1998:940) om avgifter för myndigheternas prövning och tillsyn enligt miljöbalken, får en myndighet bestämma att dess beslut ska gälla omedelbart även om det överklagas. Denna bestämmelse gäller, som anmärks i avsnitt 1.1, också för kommunernas verksamhet.

Beslut om betalning enligt taxan för prövning och tillsyn enligt miljöbalken får verkställas enligt utsökningsbalken. Detta framgår av 9 kap. 4 § i förordningen om avgifter för myndigheternas prövning och tillsyn enligt miljöbalken. Denna bestämmelse gäller

också för kommunernas verksamhet. Om verksamhetsutövaren inte betalar avgiften inom föreskriven tid kan kommunen således direkt vända sig till kronofogdemyndigheten med stöd av avgiftsbeslutet.

Överklagande av avgiftsbeslut i enskilda fall

En kommunal nämnds beslut om påförande av avgift i enskilda fall enligt miljöbalken, överklagas hos länsstyrelsen. Länsstyrelsens beslut enligt miljöbalken överklagas till miljödomstol, (23 kap. 2 § miljöbalken).

Eftersom avgiftsbeslut är överklagbara, måste varje beslut förse med en information om hur man överklagar nämndens beslut. Enligt 23 § förvaltningslagen ska överklagandet ha kommit in till beslutsmyndigheten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagande räknas således från dagen för delgivningen av beslutet. Underlåter beslutsmyndigheten att delge beslutet, leder det till att det inte finns någon tidsgräns för överklagande. I normalfallet medför detta inte några problem. Om man kan förutse att en obegränsad besvärstid skulle kunna skapa problem i den fortsatta handläggningen av ärendet, bör beslutet emellertid delges så att tiden för överklagande fixeras.

Det kan nämnas att om nämnden endast fastställt en klassning av en verksamhets miljöfarlighet inför kommande avgiftsbeslut, föreligger inget överklagbart (jfr. Kammarrättens i Sundsvall beslut den 10 juni 1993 i mål nr 813-1992 angående tillämpligheten av 10 § förordningen om avgift för myndigheters verksamhet enligt miljöskyddslagen).

Risk- och erfarenhetsbedömning av miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd samt beräkning av tillsynsbehov och avgifter

Modellen

Miljöbalken ställer krav på tillsynsmyndigheterna att genomföra resursutredningar, tillsynsplanering och uppföljningar av sin tillsyn. Hittills har mallarna för dessa arbeten varit mycket grova och inte givit den precision som krävs för en tillförlitlig planering av resurser och intäkter. Den modell som presenteras här, ger myndigheterna ett verktyg som ökar möjligheten att göra en planering av tillsynsarbetet som bygger på de verkliga förutsättningarna.

Livsmedelsverket arbetade 2006 fram en modell för riskklassificering av livsmedelsanläggningar. Den ger möjligheter att klassa in en anläggning så att den tilldelas en lämplig tillsynstid och en årlig tillsynsavgift. På så sätt ger den även underlag för den tillsynsplanering som miljönämnden har skyldighet att arbeta fram. Livsmedelsverkets arbete har inspirerat till utveckling av modeller för riskbedömning av miljöfarliga verksamheter samt hälsoskyddsverksamheter.

Under arbetet har flera andra modeller för riskbedömning studerats, bl.a. den modell som togs fram av den s.k. Södertörnsutredningen som arbetade fram förutsättningar för ett samgående mellan miljökontoren på Södertörn. Några försäkringsbolags modeller har studerats liksom kvalitetsledningssystemen ISO 9000 och ISO 14000. Erfarenheter från Naturvårdsverkets arbete med riskklassning av miljöfarliga verksamheter samt TIM-modellen har även inhämtats. TIM (TIM står för Tillsyn och Miljömål) är en metod som beskriver hur man kan gå till väga för att ta fram behovsutredning och tillsynsplan, bl.a. utifrån miljömålen. Metoden finns beskriven i Naturvårdsverkets rapport 5347, "Modell för tillsyn styrd av miljömålen".

En utgångspunkt i arbetet har, som nämndes i inledningen, varit att miljöbalkens krav på kostnadstäckning för tillsynen i möjligaste mån ska uppnås.

I förarbetena till miljöbalken betonas att en avgiftsfinansiering av tillsynen tillgodoser intresset av en mera likvärdig tillsyn och av konkurrensneutralitet.

”Regeringen vill understryka vikten av att myndigheternas verksamhet i möjligaste mån avgiftsfinansieras. Tillsynen över hela miljöbalkens område bör som idag som huvudprincip vara avgiftsfinansierad. Så långt det är möjligt bör samma principer gälla för finansiering av tillsynen enligt hela miljöbalken.”

Även Jordbruksutskottet (1997/98:JoU20 s. 118) har uttryckt att utgångspunkten bör vara att full kostnadstäckning ska uppnås för myndigheters och kommuners verksamhet enligt miljöbalken och att detta så långt som möjligt ska ske genom avgifter.

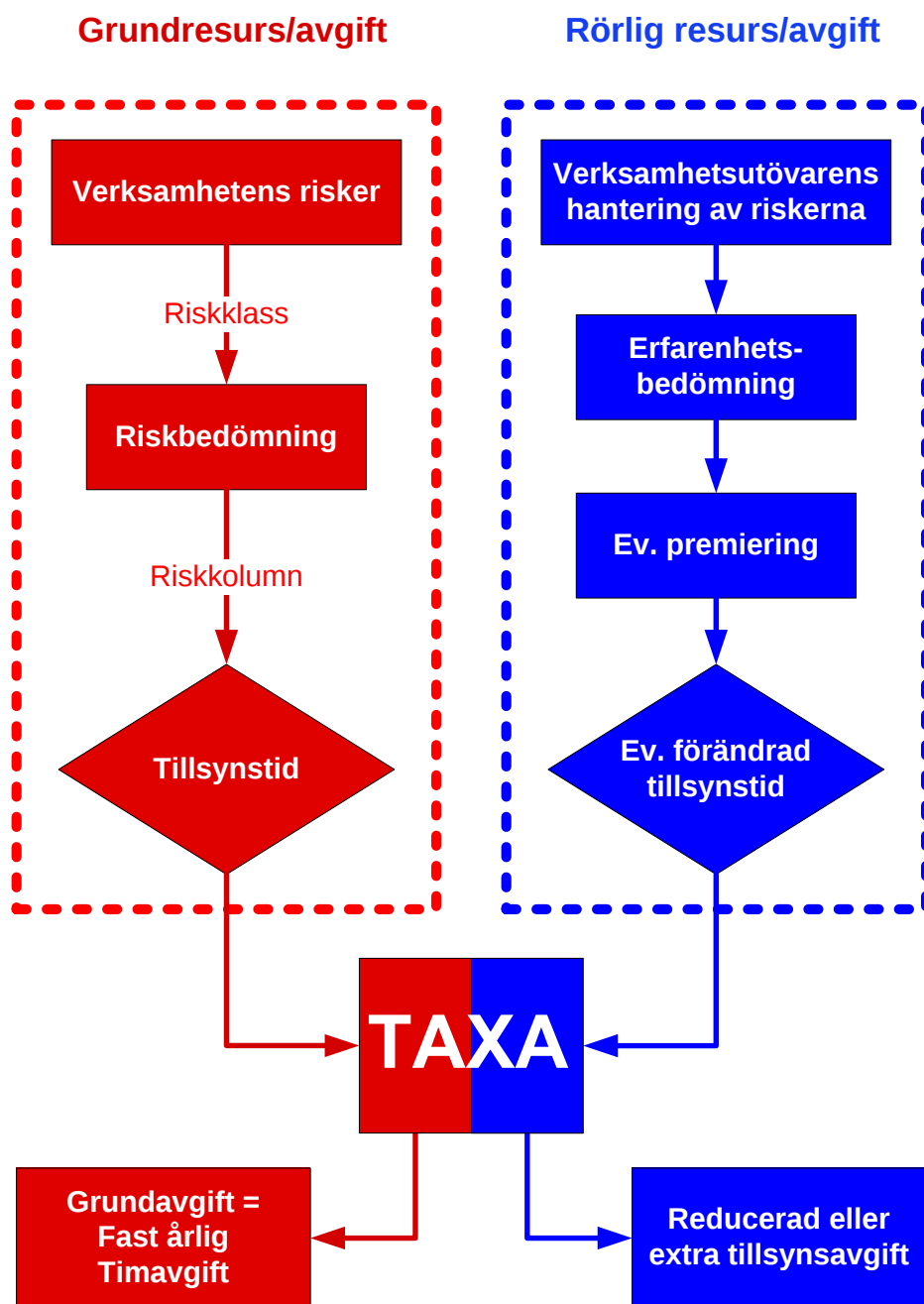
Rätt använd kan modellen ge en kostnadstäckning på uppemot 70 - 75 %.

Riskbedömning som metod och tillsyn utifrån de nationella miljö- och folkhälsomålen

Metoden har tagits fram för att möta behovet av riskbedömning av enskilda verksamheter och därigenom ge ett underlag för resursutredningen samt för den avgift som varje enskild verksamhet ska betala för myndighetens tillsyn. Genom riskbedömning av verksamheter får tillsynsmyndigheten en bättre uppfattning om de personella resurser som krävs för att tillsynen ska kunna genomföras enligt lagstiftarens intentioner samt vilka ekonomiska resurser som den har till sitt förfogande. En annan fördel med metoden är att man kan identifiera och prioritera de tillsynsinsatser som krävs. Den ger därför ett mycket bra underlag för tillsynsplaneringen.

Tillsynen ska utgå från varje verksamhets förutsättningar och risker vilket i princip utgör grunden för bedömning av tillsynsbehovet. Verksamheter med stora risker måste besökas oftare än de med lägre risker. Varje verksamhet ska bedömas var för sig utifrån riskbedömning av just den verksamheten och inte enbart grundat på branschtillhörighet eller annan gruppindelning. Den ska dessutom ta hänsyn till de miljömål som samhället ställt upp och förhoppningsvis bidra till att dessa nås.

Modellen försöker att knyta ihop den mera vardagliga tillsynen med de övergripande nationella miljö- och folkhälsomålen, främst vad gäller växthusgasernas påverkan och kemikalieanvändningen. Att en verksamhet arbetar utifrån dessa samt har klart uttalade policies och en dokumenterad målmedvetenhet vad gäller ”hållbar utveckling”, ger utslag i det resultat som riskbedömningen ger. En verksamhets lokalisering är också en tung faktor i modellen, eftersom lokaliseringen i sig kan ge omfattande påverkan på i första hand närmiljön. I erfarenhetsbedömningen har en verksamhets egenkontroll stor betydelse. Ju bättre man sköter sitt miljö- och hälsoskyddsarbete, utan att myndigheten behöver ingripa, desto färre tillsynstimmar behövs och tvärtom. Projektet har också haft som ambition att låta ”hållbarhetsaspekter” ge utslag i modellen. Detta återfinns i såväl riskbedömningen som i erfarenhetsbedömningen. Vid bedömningen av tillsynsbehovet tar myndigheten hänsyn till i vilken utsträckning verksamhetsutövaren känner till sina miljörisker och hur denne arbetar med att minimera och förebygga dem. Det blir därigenom en morot att leva upp till kraven på egenkontroll som ställs enligt miljöbalkens 26 kap. 19 §.

Figur 1. Schematisk bild över modell för riskbedömning och beräkning av tillsynsavgift. Riskbedömningen ger grundavgift (fast årlig avgift) och erfarenhetsbedömningen ger tilläggsavgift.

Beskrivning av modellen

Modellen består av två delar. I den första delen, riskbedömningen, värderas verksamhetens faktiska omständigheter. Det är sådana omständigheter som i många fall går att återfinna i bl.a. anmälan för respektive verksamhet, eget inventeringsarbete o.s.v. Myn-digheten kan även, med stöd av miljöbalken, begära in de uppgifter som den behöver.

Risker och andra förhållanden av vikt för bedömningen, vilka berör en hel bransch, finns redan medtagna i den grundklassning som återfinns i taxebilaga 2. Utöver dessa tar man i modellen hänsyn till ett antal ytterligare faktorer av i första hand lokal karak-

tär, såsom markförhållanden, lokalisering, användning av kemiska produkter, m.m. Se vidare avsnittet ”Riskbedömning” på sidan 37.

Riskbedömningen ger en grundläggande genomgång av verksamheten och uppdateras endast då verksamheten förändras i något väsentligt avseende. Resultatet av bedömningen ger tillsynsorganisationens behov av grundläggande resurser, d.v.s. vilka ekonomiska och personella resurser som krävs för den ordinarie normala tillsynen. De extra resurser som kan komma att krävas för övriga tillsynsinsatser, bedöms i anslutning till tillsynsbesöket.

I den andra delen kompletteras den grundläggande bedömningen därför med erfarenheter från tillsynen av den aktuella verksamheten. Detta sker med hjälp av erfarenhetsbedömningssystemet. Det utgår ifrån att myndighetens tillsyn kompletteras med bedömning av verksamhetens sätt att hantera sina risker genom att följa upp hur väl verksamhetens system för egenkontroll säkerställer att kraven i miljöbalken uppfylls (systemtillsyn). Verksamhetsutövaren ska enligt 26 kap. 19 § miljöbalken fortlöpande planera och kontrollera verksamheten för att motverka eller förebygga att påverkan på miljön eller olägenheter för människors hälsa uppstår. I förordningen om verksamhetsutövares egenkontroll preciseras delar av miljöbalkens krav på egenkontroll. Där finns också krav på dokumentation. Då det gäller de små verksamheterna saknas dock ofta en dokumenterad egenkontroll. I dessa fall görs bedömningen genom att inspektören förhör sig om verksamhetsutövarens olika rutiner för detta. Det kan gälla avfallshantering, kemikaliehantering, underhåll av utrustning m.m.

Erfarenhetsbedömningssystemet tar även hänsyn till tillsynshistorik och frågor om hur verksamheten har vidtagit åtgärder mot avvikelser från tidigare tillsynsbesök eller påpekanden från tillsynsmyndigheten. Denna komplettering sker regelbundet då nya erfarenheter av aktuell verksamhet gjorts i samband med tillsynsbesök, undersökning av klagomål, studie av miljörapporter o.s.v.

Riskbedömningen ligger till grund för inplacering av företaget i en avgiftsklass med tilldelning av tillsynstimmar och intervall för tillsyn. Erfarenhetsbedömningen å sin sida ger bl.a. resultat i form av ”paket” med den tillkommande tid som beräknas krävas för myndighetens uppföljande arbete av det tidigare tillsynsbesöket, en tilläggsresurs som krävs utöver den grundläggande resursen. Faktureringen i dessa fall sker i direkt anslutning till och som ett resultat av tillsynsbesöket, vilket innebär att avgiften faktureras separat utöver den ordinarie tillsynsavgiften. Under vissa förutsättningar kan det istället ske en minskning av den resurs som krävs vilket bestäms av modellens premieringssystem.

Modellen är anpassad för att värdera risker i alla typer av miljöfarlig verksamhet eller hälsoskyddsverksamhet. Den bygger på de bedömningar av risker, omfattning, m.m. som lett fram till indelningen i prövningskategorierna ”A”, ”B” och ”C” i bilagan till förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, samt anmälningsplikten i samma förordnings § 38. Utifrån dessa placeras varje bransch i en avgiftsklass. Den enskilda verksamheten placeras i lämplig kolumn inom avgiftsklassen utifrån ett antal olika faktorer som bl.a. bygger på de lokala förhållandena.

För att riskbedömningen ska kunna genomföras krävs alltså att myndigheten bl.a. har kunskap om företagen inom sitt tillsynsområde, aktuella mål, styrdokument och den lokala miljö- och hälsoskyddssituationen.

Exempel på måldokument är miljöbalkens bestämmelser om hållbar utveckling, de nationella folkhälso- och miljökvalitetsmålen, miljökvalitetsnormerna samt lokala och regionala mål. Resultatet av en sådan planering är t.ex. prioritering av insatser gentemot vissa verksamheter inom vattenskyddsområden som är en del av miljökvalitetsmålet ”Grundvatten av god kvalitet”.

Som stöd i tillsynsarbetet kan Naturvårdsverkets ”TIM-modell” användas. Den ger de övergripande förutsättningarna medan riskbedömningen ger detaljförutsättningarna för tillsynen inom en kommun. Tillsammans ger de möjlighet för myndigheten att arbeta fram en tillsynsplan som ger en god uppfattning om resurser, tillsynsbehov, genomförande och uppföljning.

Tillsynsplanering baserad på riskbedömning

Planering av tillsyn av miljöfarliga verksamheter och hälsoskyddsverksamheter har hittills i de flesta fall utgått från storleken på tillsynsobjekten och branschtillhörighet. Denna klassning är dock inte tillräcklig för att man ska kunna bedöma det enskilda tillsynsbehovet vid respektive verksamhet. Genom att göra en riskbedömning av varje enskilt objekt, beroende på de speciella förhållanden som råder vid dessa, kan en tillsynsplan skapas som på ett bättre sätt identifierar de arbetsuppgifter som bör prioriteras. Riskbedömning av verksamheter och åtgärder är en metod för att identifiera och prioritera tillsynsinsatserna på objektsnivå. Resultatet av riskbedömningen kan vara att ett antal specifika verksamheter ska kontrolleras för att uppnå resultat inom ett utpekat prioriterat område.

Uppskattning av tillsynsbehovet och avgift för tillsyn

Riskbedömningsmodellen kan användas för att beräkna den tid som åtgår för tillsyn över myndighetens samtliga aktuella objekt. Med modellen görs en riskbedömning av dessa och en bedömning kan göras av i vilken omfattning verksamheterna ska omfattas av tillsyn. För att uppskatta tillsynsbehovet i en kommun bör riskbedömning göras för samtliga verksamheter. De poäng som en specifik verksamhet uppnår i riskbedömningen placerar verksamheten i en avgiftsklass och riskkolumn som innebär ett visst tillsynsbehov angivet i timmar. Detta utgör sedan grunden för avgiftens storlek. Antalet timmar som anges är genomsnittligt per år och faktureras årligen.

Tillsyn bör ske en eller flera gånger per år eller med glesare intervall om verksamheten är placerad i en låg klass med få tillsynstimmar. En årlig tillsynstid på t.ex. 40 timmar kan innebära att tiden fördelas på tre besök på anläggningen under ett år samt att tid i övrigt läggs på administrativ handläggning. För en årlig tillsynstid på 5 timmar kan gälla att besök görs vartannat eller vart tredje år och då används 10 respektive 15 timmar för tillsynen med förberedelser och uppföljande arbete.

Hur ska modellen användas?

Tillsynsmyndigheten gör riskbedömningen av verksamheten. I modellen har redan en branschvis grundläggande bedömning gjorts som uttrycks i en avgiftsklass. Som underlag för myndighetens egna bedömningar används t.ex. gällande tillstånd, godkännanden, aktuella ansökningar och anmälningar, förelägganden, tillsynserfarenheter samt övriga upplysningar från verksamheten och andra förhållanden. Om det bedöms lämpligt, kan ett förfrågningsmaterial som bygger på riskbedömningen skickas till verksamheten, som då kan redovisa verksamhetens uppgifter med hjälp av detta. Riskbedömningarna görs om i samband med väsentliga förändringar i verksamheten. Uppgifterna i erfarenhetsbedömningen uppdateras efter varje genomfört tillsynsbesök, alltså då man vunnit ny erfarenhet av verksamheten. En erfarenhetsbedömning kan tidigast göras efter första tillsynsbesöket och sker alltså i de flesta fall inte i samband med riskbedömningen.

Nedan följer en genomgång av riskbedömningen respektive erfarenhetsbedömningen. För varje kriterium som den specifika verksamheten ska bedömas emot, finns flera svarsalternativ. I anslutning till svarsalternativen finns förklaringstexter som ska ge stöd för att göra bedömningen. Vår erfarenhet säger oss att själva bedömningarna, enklast och säkrast, sker genom att samtliga de inspektörer som arbetar inom det aktuella tillsynsområdet gemensamt går igenom de olika verksamheterna.

Exempel på vägledande dokument

Utöver de referenser som anges i anslutning till texten, kan följande vara bra att ha som underlag vid bedömningen.

- Nationella miljömålen och folkhälsomålen
- Länsstyrelsens regionala måldokument inom miljö- och folkhälsoområdet.
- Vattenmyndigheternas mål och policies
- Kommunens översiktsplan, miljöplan, naturvårdsplan, fornminnesplan eller andra dokument som på något sätt uttrycker prioriteringar kring miljö och människors hälsa.

Riskbedömning

Riskbedömningen värderar verksamhetens faktiska omständigheter. De faktorer som bedöms är bl.a. markförhållanden, lokalisering, användning av farliga kemikalier m.m. Modellen ger en generell bedömning av verksamheten och uppdateras endast då verksamheten ändras. De ur miljö- och hälsosynpunkt farliga egenskaperna kvarstår så länge verksamheten är oförändrad, även om t.ex. personal och rutiner skulle bytas ut.

Faktorer som bedöms

Bedömningen baseras på att verksamheten får poäng utifrån följande faktorer:

- Markförhållanden, lokalisering m.m.
- Kemiska produkter
- Tilläggs-poäng för verksamheten

Verksamheten placeras i en avgiftsklass som grundas på verksamhetens tillsynsbehov. Avgiftsklass 33 innebär det största tillsynsbehovet. Avgiftsklasserna 1 – 33 omfattar miljöfarlig verksamhet medan hälsoskyddsverksamheter har begränsats till avgiftsklasserna 1 – 6. I normalfallet placeras verksamheten i riskkolumn 0. Utifrån olika faktorer och bedömningsgrunder kan verksamheten flyttas till en annan kolumn och får då ett annat tillsynsbehov uttryckt i timmar per år. En värdering av rimligheten i en bedömning måste göras. Poäng bör tilldelas endast om det är ekonomiskt rimligt i förhållande till den tillsynsinsats som kommunen planerar.

Följande faktorer, bedömningsgrunder och riskpoäng används:

Faktor och bedömningsgrund	Poäng
1. Markförhållanden, lokalisering m.m.	
a) Historisk förorening i mark eller byggnad	1
b) Närhet till bostäder, skola, förskola, sjukhus, vårdlokaler eller inom vattenskyddsområde	1
c) Påverkar miljökvalitetsnorm	1
2. Kemiska produkter	
Särskilt farliga kemikalier, utfasningsämnen eller prioriterade riskminskningsämnen	1
3. Tilläggs-poäng	
a) Verksamheten berörs av specialbestämmelser	1
b) Använder ej förnybar energi	1
c) Särskilt transportintensiv verksamhet	1
d) Ytterligare delar i en hälsoskyddsverksamhet som medför ökade risker eller ökat tillsynsbehov	1-6

Förklarings-texter till faktorer som behandlas i riskbedömningen

Faktor 1 – Markförhållanden, lokalisering m.m.

Verksamhet där det förekommer historisk förorening i byggnad, mark eller ledningsnät t.ex. PCB i befintligt husbestånd, asbest i tilluftsventilation, kvicksilver i rörledningar från nedlagda tandvårdskliniker, förorening i mark från nedlagda industrier/tippar etc. ges förflyttningspoäng. Under begreppet byggnad i tabellen inryms även ledningar och dylikt.

Här bedöms även om verksamheten är av sådan karaktär att den lokalt påverkar miljö och/eller människors hälsa eller lokala miljö- och/eller hälsomål på ett påtagligt negativt sätt t.ex. täktverksamhet eller golfbana inom vattenskyddsområde, bullrande/luktande/luftförorenande verksamhet som påverkar intilliggande bostadsområde, inom Natura 2000-område eller annat skyddsområde, o.s.v. Påverkan på miljökvalitetsnormerna är en faktor som bedöms mot de i aktuella förordningar angivna parametrarna.

1 a) Historisk förorening i mark eller byggnad

Verksamhet med känd eller misstänkt historisk förorening i mark eller byggnad. Uppgifterna kan bl.a. hämtas ur kommunens register och länsstyrelsens MIFO-databas. I många fall finns misstankar om förorenad mark som ännu inte har bekräftats med någon undersökning. Dessa områden tas med i bedömningen och kan därigenom bli föremål för undersökning genom att verksamhetsutövaren blir uppmärksam på misstankarna i samband med kommunikation av riskbedömningen och får anledning att göra nödvändiga utredningar.

Historisk förorening i byggnad eller ledningsnät kan vara av typen tungmetaller och PCB, t.ex. PCB-fogar och radon i befintligt husbestånd eller kvicksilver i rörledningar från nedlagda tandvårdskliniker. I detta avsnitt är det viktigt att man tar ställning till vem som har ansvar för föroreningen. Är man enbart hyresgäst i en fastighet med PCB-fogar, är det med största sannolikhet fastighetsägaren som ansvarar för saneringen. Om det är en förorening i mark, kan det vara en av flera tänkbara aktörer som har ansvar för att återställa området – fastighetsägaren, verksamhetsutövaren, tidigare verksamhetsutövare, samtliga inblandade o.s.v. I förlängningen kan det innebära att den verksamhet som är aktuell för bedömningen inte erhåller poäng i denna punkt, utan ett nytt ärende läggs upp för utredning av ansvar och möjligheter till åtgärder.

Åtgärdad förorening ges inte poäng i denna faktor.

Faktorn gäller förmodligen inte för hälsoskyddsverksamheter.

1 b) Närhet till bostäder, skola, förskola, sjukhus, vårdlokaler eller inom vattenskyddsområde

En verksamhet som är belägen nära eller inom områden där människor vistas stadigvarande eller olika typer av skyddsområden enligt miljöbalken, innebär risker för olika typer av störningar, t.ex. buller, damning, lukt o.s.v. I första hand används Boverkets m.fl. handledning "Bättre plats för arbete" som bedömningsunderlag. Även Naturvårdsverkets "Riktlinjer för externt industribuller" samt Socialstyrelsens "Allmänna råd om buller inomhus" – SOSFS 2005:6" kan användas. I de fall en verksamhet är placerad inom eller i direkt anslutning till skyddsområde för vattentäkt och bedöms kunna utgöra en risk för vattenresursen, ges poäng. Om verksamheten är placerad utanför skyddsområdet, men trafik till och från passerar området ges poäng om verksamheten är av den arten att ämnen som kan förorena vattentäkten bedöms transporteras.

Med skyddsområden avses även utpekade områden i kommunens översiktsplan t.ex. platser för rekreation, naturskyddsområde och liknande, Natura 2000, speciellt angivet värdefulla områden för odling (jord- och skogsbruk, fiskodling, trädgård m.m. samt särskilt känsliga recipienter).

Riskpoäng ges även om en närliggande verksamhet kan påverka elever, patienter m.fl. vid skolor, sjukhus, vårdlokaler och liknande. Sådana faktorer är buller, damning, lukt, luftföroreningar, transporter m.m. Resonemanget utgår från de krav som tillsynsmyndigheten har på sig för att prioritera sina tillsynsinsatser så att särskilt utsatta grupper kan ägnas särskild uppmärksamhet utifrån ett hälsoskyddsperspektiv.

Bassängbad som är placerade utomhus kan, under vissa omständigheter, vara störande om de har en olämplig placering i förhållande till bostäder. Ligger badet i anslutning till bostäder kan de boende störas av buller i form av höga skrik, trafik till och från samt olämplig parkering av fordon m.m.

Den påverkan som ska bedömas här är de avvikelser som har stor betydelse vid längre exponering. En dålig utemiljö leder i många fall till en sämre inomhusmiljö. Detta medför att man behöver titta på flera aspekter. Finns det verksamheter, t.ex. väganläggningar eller gator, vars utsläpp riskerar att ackumuleras inomhus o.s.v.

För lantbruk gäller faktorn såväl närheten till gårdsområdet som till ytor på vilka man sprider eller avser att sprida naturlig gödsel, urin, slam från avloppsreningsverk och liknande. Syftet är att motverka såväl buller- som luktstörningar och andra olägenheter, t.ex. flugor. Men här måste man väga in i sin bedömning hur ofta gödsel sprids och om lantbruket ligger i ren lantbruksmiljö eller i anslutning till samlad bostadsbebyggelse. Rättspraxis visar i många fall att man som boende i ren lantbruksmiljö, får tåla mera än om man utsätts för samma störning och bor inom en samlad bostadsbebyggelse. Det gäller i första hand luktstörningar.

1 c) Påverkar miljö kvalitetsnorm

Om en verksamhet påverkar någon eller några av miljö kvalitetsnormerna, exempelvis genom utsläpp av kväve och fosfor till vatten eller kväveoxider eller partiklar till luft ges förflyttningspoäng. Bedömningen används i första hand inom eller i nära anslutning till områden där man ligger nära eller redan har passerat något eller några av de värden som anges i resp. förordning. Det ger myndigheten ytterligare styrmedel för att påverka berörda företag och verksamheter att prioritera åtgärder för att delta i arbetet med att förbättra föroreningsituationen. Generella risker för en hel bransch eller verksamhet finns redan med i grundbedömningen av vilken avgiftsklass den tillhör. Det innebär t.ex. att en enskild avloppsanläggning normalt inte erhåller poäng i denna faktor.

Utsläpp från egen energiproduktionsanläggning som drivs av ej förnybara bränslen och uteslutande används för den egna verksamhetens behov, räknas inte med här. Det tas istället upp under faktor 3b, "Särskilt transportintensiv verksamhet eller använder ej förnybar energi". Faktorn gäller förmodligen inte för hälsoskyddsverksamheter.

Exempel på vägledande dokument: NV:s "Bättre plats för arbete", Vattenskyddsföreskrifter, Utepekade riksintressen MB 3 kap., Miljö kvalitetsnormer MB 5 kap., förordning (SFS 2001:554) om miljö kvalitetsnormer för fisk- och musselvatten, förordning (SFS 2001:527) om miljö kvalitetsnormer för utomhusluft, förordning (SFS 2004:675) om omgivningsbuller, 4 kap. förordning (SFS 2004:660) om förvaltning av kvaliteten på vattenmiljön, vattendistriktens föreskrifter om kvalitetskrav för vattenförekomster i distriktet samt kommunens översiktsplan, miljöplaner, dagvattenstrategi, naturvårdsplan o.s.v.

Faktor 2 – Kemiska produkter

Här beaktas samtliga kemikalier som används eller är ett resultat av verksamheten (produkt). Beroende på hur verksamheten hanterar sina kemikalier och produkter kan risker för miljön uppstå. Bedömningen görs då verksamheten inte enbart har mycket små kvantiteter av något ämne eller en kemikalie.

Särskilt farliga kemikalier, särskilt farliga metaller, utfasningsämnen eller prioriterade riskminskningsämnen

Resultaten från Kemikalieinspektionens Prio-verktyg används som underlag (www.kemi.se).

Verksamhet som hanterar kemiska ämnen som definieras som särskilt farliga enligt 14 kap. miljöbalken samt förordning (1998:941) om kemiska produkter och biotekniska organismer. Se Kemikalieinspektionens föreskrifter (KIFS 1998:8) om kemiska produkter och biotekniska organismer, kapitel 8. Utfasningsämnen enligt Kemis prioriteringsverktyg har så allvarliga egenskaper att de inte bör användas. De egenskaper som utgör urvalskriterier till denna grupp speglar delmål tre i det nationella miljökvalitetsmålet Giftfri miljö. De speglar också till stor del de kriterier som kommer att ligga till grund för auktorisation (tillståndsprövning) inom REACH, den nya europeiska kemikalielagstiftningen. Prioriterade riskminskningsämnen enligt Kemis prioriteringsverktyg har egenskaper som bör ges särskild uppmärksamhet. Urvalskriterierna för denna grupp speglar delmål fyra i det nationella miljökvalitetsmålet Giftfri miljö. Olika åtgärder kan vara aktuella beroende på vilken grupp det aktuella ämnet tillhör. Utfasningsämnen anses ha sådana egenskaper att de oberoende av hur de används inte bör förekomma. När det gäller prioriterade riskminskningsämnen måste dessa alltid bedömas i den aktuella användningen och utifrån den risk som då kan uppkomma.

Exempel på vägledande dokument: Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006 (REACH), förordning (1998:941) om kemiska produkter, varor och biotekniska organismer, Europaparlamentets och Rådets förordning (EG) nr 2037/2000 om ämnen som bryter ned ozonskiktet. Kemikalieinspektionens föreskrifter (KIFS 2005:5) med EG-harmoniserad bindande klassificering och märkning (Klassificeringslistan), Kemikalieinspektionens prioriteringsguide PRIO. Kemikalieinspektionens föreskrifter (KIFS 2005:7) om klassificering och märkning av kemiska produkter. Kemikalieinspektionens föreskrifter (KIFS 2008:2) om kemiska produkter och biotekniska organismer. Kemikalieutredningens betänkande (SOU 2000:53) Varor utan faror, bilaga 5. Se även Kemikalieinspektionens hemsida www.kemi.se.

Faktor 3 – Tilläggs poäng för verksamheten

3 a) Verksamheten berörs av specialbestämmelser

I den grundläggande bedömningen enligt taxebilaga 2, ingår i de flesta fall de branschspecifika bedömningarna av risker och resursbehov. I några fall kan dock en bransch eller verksamhet ha så omfattande krav på hantering av sina risker, att dessa har uttryckts i form av särskilda förordningar eller föreskrifter.

Verksamheter som berörs av sådana specialbestämmelser får poäng. Exempel på sådana bestämmelser är

- Förordning (2004:989) om översyn av vissa miljöfarliga verksamheter
- Förordning (1994:795) om tillstånd för kraftverk avsedda att drivas med oljebränslen
- Förordning (1998:930) om miljöriskområden
- NFS 2001:6 – Naturvårdsverkets föreskrifter om träskyddsbehandling genom tryck- eller vakuumimpregnering
- NFS 2001:7 – Naturvårdsverkets föreskrifter om träskyddsbehandling genom doppning mot mögel- och blånadsangrepp
- NFS 2001:11 – Naturvårdsverkets föreskrifter om begränsning av utsläpp av organiska flyktiga föreningar förorsakade av användning av organiska lösningsmedel
- NFS 2002:2 – Naturvårdsverkets föreskrifter och Allmänna råd om skrotbilsverksamhet

- NFS 2005:10 – Naturvårdsverkets föreskrifter om yrkesmässig förbehandling av avfall som utgörs av elektriska eller elektroniska produkter
- NFS 2008:14 – Naturvårdsverkets föreskrifter om lämnande av uppgifter med anledning av producentansvaret för elektriska och elektroniska produkter
- Rådets direktiv 91/676/EEG om skydd mot att vatten förorenas av nitrater från jordbruket (nitratdirektivet)
- ”Avdelning 4 – Verksamheter med hantering av kemiska ämnen” i bilagan till förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.

I många fall omfattar faktorn inte hela branscher utan är förhållanden som reglerar en viss företeelse, prövning, villkor m.m. som ger effekter för en eller flera verksamheter, ibland inom ett avgränsat geografiskt område. Faktorn gäller i de flesta fall inte för hälsoskyddsverksamheter.

3 b) Använder ej förnybar energi¹

Enligt miljöbalkens inledningsparagraf 1 kap. 1 § syftar balken bl.a. till ”...att främja en hållbar utveckling som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö” samt ”...återanvändning och återvinning liksom annan hushållning med material, råvaror och energi främjas så att ett kretslopp uppnås”. I miljöbalkens 26 kap. 1 § anges tillsynens omfattning ”Tillsynen skall säkerställa syftet med denna balk”.

Det innebär att tillsynsmyndigheterna i sitt arbete även ska göra iakttagelser kring hållbar utveckling och hushållning med energi vid sin tillsyn vilket är inkluderat i modellens beräkning av tillsynstid.

Poäng erhålls så snart en verksamhet utnyttjar energi från ej förnybara källor. Här måste dock en bedömning av företagets möjligheter att påverka sitt eget val av energi göras. En konsument har i dag mycket stora möjligheter att välja energislag, särskilt om man har en egen anläggning för energiproduktion. Är verksamheten kopplad till ett fjärrvärmesystem kan det vara svårare, men här måste en bedömning göras av i vilken omfattning företaget kan påverka energiproducenten att välja annat bränsle. Myndigheten bör göra klart för sig hur fjärrvärmeförsörjningen fungerar och vilka planer som finns på framtida omställningar till andra bränsleslag.

Beträffande försörjning med elenergi ska poäng ges om verksamheten i något avseende använder energi från ej förnybara källor. El från förnybara källor finns för närvarande i tillräcklig omfattning och kostar i dagsläget (2010) mellan 0 – 3 öre i tillägg per kWh, så även om det rör sig om en liten förbrukning (t.ex. för en mindre kontorsdel eller belysningsel inom en i övrigt större produktionsanläggning) i förhållande till totalförbrukningen är det motiverat att sätta poäng här.

Finns ingen möjlighet för verksamheten att påverka vilken typ av energi som används eller om en övergång till energi från förnybara källor ger orimliga ekonomiska konsekvenser ska poäng inte ges.

3 c) Särskilt transportintensiv verksamhet

Bakgrunden till denna faktor är densamma som ”3 b) Använder ej förnybar energi” vilket även här leder till att tillsynsmyndigheterna i sitt arbete ska göra iakttagelser kring hållbar utveckling och hushållning med energi vid sin tillsyn vilket är inkluderat i modellens beräkning av tillsynstid.

Med särskilt transportintensiv verksamhet menas att den har mer än 50 transportrörelser till och från anläggningen per dygn av egna eller andras fordon för verksamhetens be-

¹ Gäller inte energi till transporter, arbetsmaskiner och liknande vilket behandlas under 3c).

hov. Som en transportrörelse räknas ett fordon som kör både till och från den aktuella verksamheten. Trafik av fordon till eller från bensinstationer, fordonstvättanläggningar eller motsvarande, som ska tankas eller servas omfattas inte av denna faktor. Endast trafik som verksamhetsutövaren själv kan påverka ska tas med i bedömningen.

I denna faktor räknas även in användning av bränsle till fordon, arbetsmaskiner och liknande. Om verksamheten använder någon typ av ej förnybara bränslen ges poäng här. Men som under faktor 3b) gäller även här att om det inte finns någon möjlighet för verksamheten att påverka vilken typ av bränsle som används eller om en övergång till bränsle från förnybara källor ger orimliga ekonomiska konsekvenser ska poäng inte ges.

3 d) Ytterligare delar i en hälsoskyddsverksamhet som medför ökade risker eller ökat tillsynsbehov

Principen för poängsättning är att större risker ger ett större tillsynsbehov, men även andra omständigheter som innebär mer tillsyn och administrativt arbete för myndigheten ska medföra flera poäng för verksamheten. Inom en och samma verksamhet erhålls tilläggs-poäng om någon eller några av nedanstående delar finns med. 1 poäng för varje verksamhetsdel.

Hälsoskyddsverksamheterna indelas i de som är anmälningspliktiga enligt förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd samt övriga.

Anmälningspliktiga verksamheter

I gruppen anmälningspliktiga ingår i första hand de verksamheter där risken är spridning av sjukdom genom blodsmitta eller annat. Hit räknas de verksamheter där allmänheten yrkesmässigt erbjuds hygienisk behandling som innebär risk för blodsmitta genom användning av skalpeller, akupunktur-nålar, piercningsverktyg eller andra liknande skärande eller stickande verktyg. Tatuering, piercing, akupunktur, öronhåltagning, rynkutslätning och fotvård är exempel på verksamheter där klientens hud löper risk att penetreras och blödning kan uppstå vid behandling. Här är kravet steril hantering.

Även andra verksamheter är anmälningspliktiga. Bassängbad som är upplåtna åt allmänheten eller som annars används av många människor samt förskola, öppen förskola, fritidshem, öppen fritidsverksamhet, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola, särskola, specialskola, sameskola, fristående skola, riksinternatskola eller resurscenter hör alla hit. Risken är faktorer som påverkar hälsan i stort. Det kan t.ex. förekomma bullerproblem, ventilationsproblem, fuktskador och allergirisker vilka kan ge framtida hälsoproblem. Andra exempel på faktorer som kan öka risken för hälsoproblem inom dessa områden är bristfälliga lokaler och bristande egenkontroll. Ytterligare exempel är mag- och i vissa fall hudsjukdomar, men även andra typer av nedsättning av hälsan vilka i många fall kan gå över när exponeringen upphör, t.ex. bullerstörningar som påverkar sömn och inlärning. En stor del av tidsåtgången vid tillsynen utgörs av bedömningar av dessa faktorer.

Övriga verksamheter

Idrottsanläggningar, solarier (ur strålskyddssynpunkt), lokaler för vård och annat omhändertagande, campingplatser, utbildningslokaler (ej skolor som är anmälningspliktiga), samlingslokaler, massage, sjukgymnastik, tillfälligt boende, hållande av djur o.s.v. Fotvård, rakning, frisering, hudvård och nagelvård är exempel på verksamheter där blödning kan uppstå vid behandling och som därför kräver höggradigt rent. Även sminkning tillhör denna kategori.

Exempel på vägledande dokument

Socialstyrelsens allmänna råd (SOSFS 1999:22) om tillsyn enligt miljöbalken – radon i inomhusluft

Socialstyrelsens allmänna råd (SOSFS 2003:17) om försiktighetsmått för dricksvatten

Socialstyrelsens allmänna råd (SOSFS 2004:7) om bassängbad

Socialstyrelsens allmänna råd (SOSFS 2005:6) om buller inomhus

Socialstyrelsens allmänna råd (SOSFS 2006:4) om yrkesmässig hygienisk verksamhet.

Tabell över de ytterligare delar i en hälsoskyddsverksamhet som medför ökade risker eller ökat tillsynsbehov utöver övriga bedömningsfaktorer

Verksamhetsdel eller liknande	Kriterier	Poäng
Alla typer av verksamheter	Användning av produkter och ämnen som innehåller kemikalier vilka kan tas upp genom inandning eller hudkontakt och då är skadliga för människors hälsa	1
Alla typer av verksamheter	Babysim	1
Alla typer av verksamheter	Bad med högtempererad bassäng	1
Alla typer av verksamheter	Bad med manuell rengöring ²	1
Alla typer av verksamheter	Bad med äventyrskaraktär	1
Alla typer av verksamheter	Bassäng, bubbelpool, floating, spa o. dyl.	1
Alla typer av verksamheter	Diatermi	1
Alla typer av verksamheter	Enskilt vatten ³	1
Alla typer av verksamheter	Förskola/fritids som extra verksamhet i annan lokal eller verksamhet enligt 38 § FMH	1
Alla typer av verksamheter	Försäljning av hygieniska och kosmetiska produkter	1
Alla typer av verksamheter	Gym som extra verksamhet	1
Alla typer av verksamheter	Hög musik	1
Alla typer av verksamheter	Nagelvård, nagelskulpturering	1
Alla typer av verksamheter	Piercing	1
Alla typer av verksamheter	Silikoninjicering	1
Alla typer av verksamheter	Solarium som extra verksamhet	1
Alla typer av verksamheter	Uteservering ⁴	1
Alla typer av verksamheter	Verksamhet som bedrivs i bostad och/eller utnyttjar vatten, WC o.s.v. i bostad	1
Alla typer av verksamheter	Yrkesmässig hygienisk verksamhet som extra verksamhet	1 per del
Alla typer av verksamheter	Återanvändning av stickande och skärande verktyg ⁵	1
Camping, stugbyar, strandbad o. dyl., i förekommande fall även andra typer av verksamheter	Användning av torrtoalett	1
Camping, stugbyar samt annan form av boende i grupp (t.ex. logi för bärplockare o. dyl.)	> 25 campingenheter eller stugor/lägenheter	1
Förskola/fritids	> 5 avdelningar	1
Idrottsanläggning	> 3 salar	1

² I vissa anläggningar används badanordningar som rengörs manuellt, t.ex. bubbelpooler, badtunnor m.fl. Här ställs krav på särskild kontroll mellan bytena av de badande.

³ Endast om livsmedelslagstiftningen inte är tillämplig.

⁴ Används i de fall där uteserveringen direkt kan knytas till annan hälsoskyddsverksamhet – hotell, musikställning m.m. – och då utgör risk för störningar för närboende genom buller, röklukt m.m.

⁵ Gäller inte fotvård då detta redan återfinns i klassningskodens grundbedömning.

Verksamhetsdel eller liknande	Kriterier	Poäng
Resurscenter	Yrkesmässig verksamhet ⁶	1
Samlingslokaler	> 200 personer	1
Skolor och undervisningslokaler	> 400 elever	1
Skolor och undervisningslokaler	Gymnastiksal	1
Skolor och undervisningslokaler	Kemi- eller fysiksal	1
Skolor och undervisningslokaler	Kvällsuthyrning	1
Skolor och undervisningslokaler, förskolor samt vård/boende i omsorg	Nära bulleralstrande kommunikationsanläggning, industri eller liknande	1
Skolor och undervisningslokaler	Salar för yrkesinriktad utbildning	1
Skolor och undervisningslokaler	Slöjdsal	1
Solarium	> 5 bäddar	1
Solarium	Obemannat	1
Strandbad	EU-bad	1
Strandbad	Närhet till dagvattenutsläpp	1
Strandbad	Närhet till utsläpp av avloppsvatten	1
Tillfälligt boende	> 50 bäddar	1
Vård/boende i omsorg	Blöjbyten	1
Yrkesmässig hygienisk verksamhet	> 4 utövare av hygienisk verksamhet	1

I ovanstående tabell återfinns exempel på verksamhetsdelar och de kriterier som gäller för dem. Tabellen kommer att utökas i takt med att erfarenhet av bedömningarna erhålls.

Avgiftsklass och riskkolumner

Inklassning i rätt avgiftsklass sker enligt Taxebilaga 2 för miljöfarlig verksamhet och Taxebilaga 3 för hälsoskyddsverksamheter. Avgiftsklass 1 innebär det minsta tillsynsbehovet. Avgiftsklasserna 1 – 33 omfattar miljöfarlig verksamhet medan hälsoskyddsverksamheter har begränsats till avgiftsklasserna 1-6.

Då rätt avgiftsklass har hittats, ska verksamheten placeras i rätt riskkolumn, vilket går till på följande sätt enligt nedanstående tabell.

Verksamheten placeras inledningsvis i kolumn 0. Varje fråga i riskbedömningen genererar ett antal poäng. Det finns 6 riskkolumner, men den maximala poängsumma som en verksamhet erhåller kan bli högre. Om en verksamhet får mer än 6 poäng, placeras den i kolumn 6. I taxekonstruktionen är den maximala poängsumman 6 för respektive miljöfarliga verksamheter och hälsoskyddsverksamheter. Summan av poängen ligger till grund för inplacering i rätt kolumn inom den aktuella avgiftsklassen enligt tabellen nedan. Verksamheten placeras in i rätt riskkolumn genom att det antal poäng som verksamheten erhåller i riskbedömningen adderas och denna summa utgör då benämningen på aktuell kolumn.

Exempel. Av Taxebilaga 2 framgår att en fotvårdare (200.40-3) är placerad i avgiftsklass 2. Om den saknar kolumnförflyttningspoäng, får den en fast årlig avgift på 2 timmar och beteckningen 2:0. Om vi antar att den har samlat på sig 4 kolumnförflyttningspoäng får den beteckningen 2:4 och en fast årlig avgift på 6 timmar.

⁶ Poäng ges för varje typ av yrkesmässig verksamhet, t.ex. snickeri, metallbearbetning o.s.v.

Vid bedömning av ett företag som omfattas av två eller flera miljöfarliga verksamheter (klassningskoder) görs en bedömning av riskklassen utifrån "huvudverksamheten". För att komma fram till vilken verksamhet eller åtgärd som utgör huvudverksamhet, förfar man på följande sätt. Först riskbedöms samtliga verksamheter inom företaget var och en för sig. Faktorer som är gemensamma för samtliga verksamheter, fördelas ut på samtliga verksamheter. Övriga faktorer hanteras inom respektive verksamhet/verksamheter.

Då man på detta sätt har bedömt företagets klassningskoder, får man som resultat de olika kodernas tillsynstid (och avgift). Huvudverksamhet är den som kräver mest tillsynstid. Nästa steg är att beräkna de övriga verksamheternas tillsynstid. Det görs på så sätt att de faktorer som tidigare bedömdes vara gemensamma för flera av de bedömda verksamheterna nu tas bort från alla utom huvudverksamheten. Varje verksamhet räknas nu samman var för sig. Full avgift tas ut för huvudverksamheten. Den totala årliga tillsynstiden erhålls genom att addera 25 % (eller annan procentsats enligt kommunens taxa) av de timmar som övriga verksamheter ger till huvudverksamhetens tid.

För hälsoskyddsverksamheter sker bedömningen enligt samma princip, men istället för en avgiftsreduktion för tillkommande verksamheter får den verksamhet som bedöms som huvudverksamhet tilläggspoäng för varje tillkommande verksamhet utöver huvudverksamheten.

Riskbedömningstabell som visar tillsynstiden i olika avgiftsklasser och riskklasser. T i tabellen innebär att tillsynen av verksamheten sker på timtid. Riskbedömningarna görs om i samband med förändringar i verksamheten.

Avgiftsklass	Riskkolumner ²								
	A	B	0	1	2	3	4	5	6
1	T	T	T	T	2	3	4	5	6
2	T	T	2	3	4	5	6	7	8
3	2	3	4	5	6	7	8	9	10
4	4	5	6	7	8	9	10	11	12
5	6	7	8	9	10	11	12	13	15
6	7	8	9	10	12	13	14	16	18
7	9	10	12	14	15	16	17	20	25
8	12	13	16	18	20	21	23	26	30
9	15	17	20	23	25	26	29	33	40
10	18	20	24	27	30	32	35	39	45
11	21	23	28	32	35	37	40	46	55
12	24	26	32	36	40	42	46	52	60
13	27	30	36	41	45	47	52	59	70
14	30	33	40	45	50	53	58	65	75
15	33	36	44	50	55	58	63	72	85
16	36	40	48	54	60	63	69	78	90
17	39	43	52	59	65	69	75	85	100
18	42	46	56	63	70	74	81	91	105
19	45	50	60	68	75	79	86	98	115
20	48	53	64	72	80	84	92	104	120
21	51	56	68	77	85	90	98	111	130
22	54	59	72	81	90	95	104	117	135
23	57	63	76	86	95	100	109	124	145
24	60	66	80	90	100	106	115	130	150
25	66	73	88	99	110	116	127	143	165
26	72	79	96	108	120	127	138	156	180
27	78	86	104	117	130	137	150	169	195
28	84	92	112	126	140	148	161	182	210
29	96	106	128	144	160	169	184	208	240
30	108	119	144	162	180	190	207	234	270
31	120	132	160	180	200	211	230	260	300
32	135	149	180	203	225	237	259	293	340
33	150	165	200	225	250	264	288	325	375

Tillsynstid

Utifrån klassningen i riskbedömningen erhålls den tillsynstid för vilken företaget ska betala den fasta årliga avgiften.

⁷ T= Timavgift

Erfarenhetsbedömning

Utöver bedömningar av verksamhetens inneboende risker, behöver myndigheten ett system för att kontrollera hur verksamhetsutövaren hanterar dessa i det dagliga arbetet. Erfarenhetsbedömningen bygger på två enkla checklistor, som inspektören fyller i efter genomförd inspektion. Den första "Checklista för erfarenhetsbedömning" värderar hur egenkontrollen fungerar samt hur verksamhetsutövaren i övrigt hanterar riskerna för människors hälsa och miljön. Den andra "Checklista för bedömning av eventuell premiering" värderar om verksamhetsutövarens arbete med att minimera riskerna för människors hälsa och miljön utförs på ett sådant sätt att myndighetens generella tillsynstid kan minskas.

Beroende på utfallet av inspektionen erhålls i den första checklistan ett antal poäng som varierar från 0 till 7. Poängen ger underlag för beräkning av den ytterligare tid som myndigheten i första hand beräknas behöva lägga ner på återbesök, informationsinhämtning o.s.v. med anledning av inspektionsunderlaget.

Checklista för erfarenhetsbedömning

Följande faktorer och bedömningsgrunder används vid erfarenhetsbedömning:

Efter varje ordinarie tillsynsbesök görs en erfarenhetsbedömning med ledning av följande frågor.

Frågor med alternativa svar	Poäng
1. Hur hanterar verksamheten sin egenkontroll?	
a) Rutiner för egenkontroll finns och följs	0
b) Rutiner för egenkontroll finns och följs, men anmärkningar på verksamheten som kan härledas till brister i egenkontrollen finns.	1
c) Rutiner för egenkontroll finns, men används inte eller endast i obetydlig omfattning	2
d) Rutiner för egenkontroll saknas	3
2. Erfarenheter sedan senaste tillsynsbesöket	
a) Ändamålsenliga åtgärder har vidtagits mot samtliga tidigare avvikelser	0
b) Ändamålsenliga åtgärder har inte vidtagits mot samtliga tidigare avvikelser	1
c) Ändamålsenliga åtgärder har inte vidtagits mot tidigare avvikelser	2
3. Värdering av aktuell inspektion	
a) Inga brister upptäcks vid inspektionen	0
b) Brister upptäcks, men endast smärre, ej allvarliga brister	1
c) En eller flera allvarliga brister upptäcks vid inspektionen av sådan art att de motiverar återbesök	2

Kriterier för bedömning av en verksamhet med hjälp av ”Checklista för erfarenhetsbedömning”.

Fråga 1. Hur hanterar verksamheten sin egenkontroll?

Grundförutsättningar för egenkontroll:

Tillstånds- och anmälningspliktiga verksamheter

- Ska ha skriftliga rutiner för egenkontrollen som uppfyller kraven i förordning (1998:901) om verksamhetsutövers egenkontroll, samt beaktar hänsynsreglerna i 2 kap. MB.
- Rutinerna ska innefatta alla väsentliga punkter för verksamheten. Myndigheten ska kunna ge råd om vilka punkter det normalt bedöms vara för den aktuella verksamheten.
- Rutinerna ska innehålla relevant kontroll och beskrivning av hur man mäter, kontrollerar, följer upp och åtgärdar vid behov.
- Rutinerna bör innehålla acceptanskriterier, ansvarig, kontrollfrekvens och korrigerande åtgärder.

Övriga verksamheter:

- Ska ha en egenkontroll eller rutiner som beaktar hänsynsreglerna i 2 kap. MB. Det är inte nödvändigt att dessa är skriftliga, utan här är det tillräckligt att verksamhetsutövaren kan redovisa hur man kontrollerar, följer upp och åtgärdar vid behov.
- Egenkontrollen eller rutinerna bör innefatta alla väsentliga punkter för verksamheten. Myndigheten ska kunna ge råd om vilka punkter det normalt bedöms vara för den aktuella verksamheten.

1 a) Rutiner för egenkontroll finns och följs

- Egenkontroll ska finnas enligt grundförutsättningarna ovan.
- Man ska ha gjort de kontroller som finns i rutinerna för egenkontrollen, fyllt i journalblad som är kopplade till rutinerna och sparat den dokumentation som krävs för att göra uppföljning möjlig.

Följande kriterier ska uppfyllas:

- Rutinerna följs och är implementerade i verksamheten
- Kontroller utförs med fastställd frekvens
- Resultaten dokumenteras efter vad som anges i rutinen
- Korrigerande åtgärder har vidtagits då acceptanskriterierna under- eller överskridits

1 b) Rutiner för egenkontroll finns och följs, men anmärkningar på verksamheten som kan härledas till brister i egenkontrollen finns.

Förutsättningar för att poäng ska tilldelas under delfråga 1 b):

Vid inspektionen konstateras anmärkningar som kan härledas till att egenkontrollen endera inte uppfyller grundförutsättningarna eller inte följs i något eller några avseenden.

1 c) Rutiner för egenkontroll finns, men används inte eller endast i obetydlig omfattning

Förutsättningar för att poäng ska tilldelas under delfråga 1 c):

Vid inspektionen konstateras att egenkontrollen inte fungerar genom att den inte används eller endast i obetydlig omfattning genomförs. Med obetydlig omfattning menas att endast någon eller ett fåtal punkter i egenkontrollen följs.

1 d) Rutiner för egenkontroll saknas

Förutsättningar för att poäng ska tilldelas under delfråga 1d):

Vid inspektionen konstateras att egenkontroll saknas. Orsaken kan vara att rutiner helt saknas.

Fråga 2. Erfarenheter sedan senaste tillsynsbesöket

2 a) Ändamålsenliga åtgärder har vidtagits mot samtliga tidigare avvikelser

Förutsättningar för att inte få poäng under delfrågor 2b) – 2c):

Verksamheten har följt myndighetens samtliga krav på åtgärder och tidpunkter för dessa från tidigare inspektioner.

2 b) Ändamålsenliga åtgärder har inte vidtagits mot samtliga tidigare avvikelser

Förutsättningar för att poäng ska tilldelas under delfråga 2 b):

Verksamheten har i stort sett följt myndighetens krav på åtgärder och tidpunkter för dessa från tidigare inspektioner, men någon eller några krav återstår fortfarande.

Begär verksamheten anstånd i god tid, med rimliga skäl, innebär beviljat anstånd att kravet uppfyllts ifall åtgärden eller åtgärderna genomförts till den nya tidpunkten.

2 c) Ändamålsenliga åtgärder har inte vidtagits mot tidigare avvikelser

Förutsättningar för att poäng ska tilldelas under delfråga 2 c):

Verksamheten har inte följt myndighetens uppmaning vad gäller krav på åtgärder eller tidpunkt för dessa. Detta kan vara såväl brister som uppdagades under det senaste tillsynsbesöket som sådana som uppstått under mellantiden – befogade klagomål som inte åtgärdats o.s.v.

Begär verksamheten anstånd i god tid, med rimliga skäl, innebär beviljat anstånd att kravet uppfyllts ifall åtgärden eller åtgärderna genomförts till den nya tidpunkten.

Fråga 3. Värdering av aktuell inspektion

Grundförutsättningar för bedömning av frågorna 3 a) – 3 c)

Vad man ser direkt vid ett besök måste vägas in i totalbedömningen av en verksamhet. En verksamhet med många brister kommer att kräva mera tid av myndigheten under en längre tid. Genom att värdera resultatet av inspektionen, kan en bedömning och uppskattning göras huruvida en utökad tillsynstid är motiverad eller inte.

Viss tolerans finns för avvikelser. Detta för att de bedömda faktorerna spänner över ett brett fält och i vissa fall kan vara svåra för verksamhetsutövaren att ha grepp om. Så kan t.ex. vara fallet då det finns brister i fastigheten (ventilation, avfallshantering o.s.v.) och verksamhetsutövaren inte själv äger fastigheten. Det är dock en rådighetsfråga som definieras i avtalet mellan fastighetsägaren och verksamhetsutövaren. Under alla omständigheter är det verksamhetsutövarens uppgift att vara uppmärksam på eventuella brister i anläggningar som påverkar den egna verksamheten. Det bör alltså tas med i egenkontrollen vilka kontroller som ska genomföras och vilka åtgärder som ska vidtas om problem uppstår.

Inspektören måste ta ställning till hur allvarliga bristerna är och om det krävs återbesök för att kontrollera om de har åtgärdats. Som hjälp för bedömningen av hälsoskyddsobjekt kan man använda hälsoskyddsschecklistornas hjälpreda, där brister finns klassade som avvikelser eller allvarliga avvikelser. Även om checklistorna inte används vid tillsynen kan hjälpredan användas som stöd vid de olika bedömningarna.

3 a) Inga brister upptäcks vid inspektionen

Inga brister överhuvudtaget upptäcks vid inspektionen.

3 b) Brister upptäcks, men endast smärre, ej allvarliga brister

Vid inspektionen konstateras smärre brister som bedöms som mindre allvarliga och inte kräver återbesök.

3 c) En eller flera allvarliga brister av sådan art att de motiverar återbesök upptäcks vid inspektionen

De brister som upptäcks vid inspektionen är av sådan art att de bedöms som allvarliga ur miljö- och hälsoskyddssynpunkt. I de flesta fall motiverar det återbesök för att följa upp att åtgärder har vidtagits.

Erfarenhetsbedömningens påverkan på tillsynstid och extra avgifter

Poängen för de olika frågorna summeras efter genomförd inspektion. I erfarenhetsbedömningen kan man få sammanlagt högst 7 poäng. Det finns en inbyggd ”morot” i erfarenhetsbedömningen som ska stimulera företagaren att sträva efter ständiga förbättringar. Det företag som i erfarenhetsbedömningen erhåller 0 poäng, ges inledningsvis 1 poäng i premieringssystemet som på sikt leder till sänkt årsavgift.

Poäng	Resultat
0 - 1	Ingen påverkan på tillsynstid eller avgift.
2	Verksamhetsutövaren får en varning i inspektionsrapporten om att extra tillsynstid kan påföras om bristerna inte har åtgärdats inom meddelad tid. Har bristerna inte åtgärdats i tid påförs timavgift för den tid som den extra kontrollen tar.
3	Avgift för två timmars extra tillsynstid faktureras efter genomförd inspektion
4	Avgift för fyra timmars extra tillsynstid faktureras efter genomförd inspektion.
5	Avgift för sex timmars extra tillsynstid faktureras efter genomförd inspektion.
6	Avgift för åtta timmars extra tillsynstid faktureras efter genomförd inspektion.
7	Avgift för tio timmars extra tillsynstid faktureras efter genomförd inspektion.

Resultaten p.g.a. erfarenhetspoängen som redovisas i tabellen ovan, får ses som riktlinjer. Det är viktigt att en bedömning görs från fall till fall så snart som det föreligger skäl att fakturera för extra tillsynstid. I bedömningen vägs in t.ex. tidigare erfarenheter av företaget, risken att påtalade brister inte kommer att åtgärdas inom meddelad tid, behov av återbesök och dylikt.

Om myndigheten lägger ned mera tid än som anges i tabellen på arbetet med att åstadkomma rättelse, faktureras den överskjutande tiden som timavgift. Det är alltså viktigt att tillsynen tidsredovisas på lämpligt sätt och då inte enbart den debiterbara tiden utan all arbetad tid överhuvudtaget.

Bedömning av eventuell premiering

Om verksamhetens risker hanteras på ett bra sätt kan en premiering ske i högst tre steg.

Checklista för bedömning av eventuell premiering

Premieringen är i första hand inriktad på faktorer som påverkar klimatet.

Följande faktorer och bedömningsgrunder används vid bedömning av eventuell premiering:

Efter varje **ordinarie** tillsynsbesök görs en bedömning av eventuell premiering med ledning av följande frågor.

Frågor med alternativa svar	Poäng
1. Är summan av poängen under frågorna 1, 2 och 3 i checklistan för erfarenhetsbedömningen = 0 eller 1?	
a) Ja	1
b) Nej	0
2. Har verksamheten en dokumenterad miljöinriktad transportstrategi som man följer?	
a) Ja	1
b) Nej	0
3. Har verksamheten en dokumenterad miljöinriktad energistrategi som man följer?	
a) Ja	1
b) Nej	0

Kriterier för bedömning av premiering med hjälp av ”Checklista för bedömning av eventuell premiering”.

Fråga 1. Är summan av poängen under frågorna 1, 2 och 3 i checklistan för erfarenhetsbedömningen = 0 eller 1?

Om den totala poängen i erfarenhetssystemet är 0 eller 1 ges 1 poäng här.

Fråga 2. Har verksamheten en dokumenterad miljöinriktad transportstrategi som man följer?

En viktig del av ett företags miljöarbete är att minska sina transporter till och från verksamheten, byta till alternativa bränslen med lägre miljöpåverkan m.m. Detta kan ske genom att man har en fungerande miljöinriktad transportstrategi. I erfarenhetsbedömningen framkommer hur företagets transportstrategi ser ut. Hur hanteras transportfrågorna? Finns transportplan eller annat sätt att beskriva detta? Vilka bränslen används och hur ser strategier för omställning till andra bränslen ut?

Om villkoret uppfylls ges 1 poäng.

Fråga 3. Har verksamheten en dokumenterad miljöinriktad energistrategi som man följer?

En annan viktig del av ett företags miljöarbete är att avveckla beroendet av fossil energi, arbeta med energieffektivisering och liknande. Detta kan ske genom att man har en

fungerande miljöinriktad energistrategi. I erfarenhetsbedömningen framkommer hur företagets energistrategi ser ut. Hur hanteras energifrågorna? Finns en energiplan eller annat sätt att beskriva detta? De dominerande förnybara energislagen i Sverige är bioenergi och vattenkraft, men hit räknas också vindkraft, solenergi och geotermisk energi, det vill säga energi i form av värme som finns lagrad i berggrunden.

Om villkoret uppfylls ges 1 poäng.

Premieringssystemets inverkan på den årliga tillsynsavgiften.

Under vissa förutsättningar sker en premiering som resulterar i nedsättning av den fasta årliga avgiften. Bedömningen görs utifrån resultatet av inspektionen med hjälp av "Checklista för erfarenhetsbedömning" och "Checklista för bedömning av eventuell premiering". Systemet är uppbyggt så att verksamhetsutövarens arbete för att minimera risker och effekter från sin verksamhet ger effekt i de fall dessa strävanden ger minskningar av tillsynsbehovet.

Premiering	Förutsättningar för premiering
Nivå 1	Om företaget uppnår 1 poäng vid två på varandra följande <u>ordinarie</u> tillsynsbesök med minst ett års mellanrum mellan dem och resultatet från frågorna 1 – 3 i "Checklista för erfarenhetsbedömning" är noll, flyttas företaget ett kolumnsteg till vänster. Om företaget uppnår 1 poäng vid ytterligare två på varandra följande <u>ordinarie</u> tillsynsbesök med minst ett års mellanrum mellan vart och ett av dem och resultatet från frågorna 1 – 3 i "Checklista för erfarenhetsbedömning" är noll, flyttas företaget ytterligare ett kolumnsteg till vänster.
Nivå 2	Om företaget uppnår 2 poäng vid två på varandra följande <u>ordinarie</u> tillsynsbesök med minst ett års mellanrum mellan dem och resultatet från frågorna 1 – 3 i "Checklista för erfarenhetsbedömning" är noll, flyttas företaget ett kolumnsteg till vänster. Om företaget uppnår 2 poäng vid ytterligare ett påföljande <u>ordinarie</u> tillsynsbesök med minst ett års mellanrum mellan detta och det tidigare och resultatet från frågorna 1 – 3 i "Checklista för erfarenhetsbedömning" är noll, flyttas företaget ytterligare ett kolumnsteg till vänster.
Nivå 3	Om företaget uppnår 3 poäng vid ett <u>ordinarie</u> tillsynsbesök och resultatet från frågorna 1 – 3 i "Checklista för erfarenhetsbedömning" är noll, flyttas företaget ett kolumnsteg till vänster. Om företaget uppnår 3 poäng vid nästa <u>ordinarie</u> tillsynsbesök med minst ett års mellanrum mellan detta och det tidigare och resultatet från frågorna 1 – 3 i "Checklista för erfarenhetsbedömning" är noll, flyttas företaget ytterligare ett kolumnsteg till vänster.

I samtliga nivåer förlorar företaget ett "premierat" kolumnsteg så snart som det vid någon av de påföljande inspektionerna erhåller 2 – 7 poäng.

Exempel på kolumnförflyttningar vid summan 0 eller 1 poäng på frågorna 1 – 3 i ”Checklista för erfarenhetsbedömning” och 1 – 3 poäng i ”Checklista för bedömning av eventuell premiering”.

Poäng	År 1	År 2	År 3	År 4
1	Ingen kolumnförflyttning	1 steg till vänster	Ingen kolumnförflyttning	1 steg till vänster
2	Ingen kolumnförflyttning	1 steg till vänster	1 steg till vänster	Ingen kolumnförflyttning
3	1 steg till vänster	1 steg till vänster	Ingen kolumnförflyttning	Ingen kolumnförflyttning

Att välja avgiftssystem och taxemodell

Tidigare taxemodeller bygger på att varje typ av verksamhet ges en fast årlig avgift eller tidsfaktor som multipliceras med den av fullmäktige för tillfället fastställda timavgiften. Verksamheter som inte erhållit en fast avgift har istället fakturerats den faktiska tiden för varje utförd tillsynsinsats.

Genom införandet av risk- och erfarenhetsbedömningssystemet kan kommunen agera på i princip tre sätt vid bestämmande av taxans utseende. Man kan välja att antingen bara införa Steg 1 och ha en modell som i princip är samma som idag eller gå vidare med Steg 2 som innebär en riskbedömning. Kommunen kan även välja att komplettera med Steg 3 som är en erfarenhetsbedömning. I vissa fall kanske man antar att arbetet med att göra bedömningarna enligt steg 2 är alltför omfattande för att man inledningsvis ska kunna klara av det med befintliga resurser. Då kan man välja att anta en taxa som medger att kommunen börjar med Steg 1, går vidare med Steg 2 då det blir möjligt och genomför Steg 3 när organisationen är mogen för detta.

Steg 1.

Kommunen antar en taxa på samma sätt som tidigare med en fast årlig avgift för varje typ av verksamhet samt timtid för de verksamheter som inte erhåller fast årlig avgift. Förslag till lämplig inplacering återfinns i "Taxebilaga 2" – Avgiftsklasser för miljöfarlig verksamhet och hälsoskyddsverksamheter i kolumnen "Tidsfaktor" (TF).

Väljer kommunen att använda sig av kolumnen Tidsfaktor ska § 18 tas bort från taxan, se "Underlag till utformning av taxa inom miljöbalkens område"

Steg 2.

Kommunen antar en taxa som bygger på metoden för riskbedömning. Förslag till lämplig inplacering hämtas ur kolumnen "Avgiftsklass" (AK) i "Taxebilaga 2" – Avgiftsklasser för miljöfarlig verksamhet och hälsoskyddsverksamheter samt de bedömningar som görs med ledning av "Taxebilaga 3" – Risk- och erfarenhetsbedömning.

Steg 3.

Kommunen antar en taxa som bygger på metoden för riskbedömning samt erfarenhetsbedömning. Erfarenhetsbedömningarna görs med ledning av "Taxebilaga 3" – Risk- och erfarenhetsbedömning.

Alternativt tillvägagångssätt

Ett alternativ är att man tar taxan i dess helhet, men inför en övergångsbestämmelse (se sid. 62) som skjuter upp tillämpligheten av risk- och erfarenhetsbedömningen, om den av någon anledning inte kommer att hinnas med. I så fall måste anges vilken "fast" avgift som ska gälla så länge. För att slippa ändra i bilagorna eller ha alternativa bilagor kan detta enklast göras genom att inplacering övergångsvis får ske i en bestämd riskkolumn. Den tidsfaktor som anges i taxebilaga 2 motsvarar inplacering i riskkolumn 2-6. Placering av alla verksamheter i det lägsta intervallet (dvs. riskkolumn 2) skulle kanske medföra ett alltför stort avgiftsbortfall. Valet av lämplig riskkolumn måste man naturligtvis ta ställning till lokalt utifrån beräknad resursåtgång. Vår uppfattning är ändå att man av likställighetsskäl bör inplacera alla verksamheter i samma riskkolumn till dess att riskbedömningen gjorts.

Utformning av taxa inom miljöbalkens område

Nedanstående förslag till utformning av taxa inom miljöbalkens område utgör inte ett normalförslag, utan endast ett underlag för lokala bedömningar i kommunerna. Det är mycket viktigt att utformningen av taxorna i kommunerna anpassas efter förutsättningarna i respektive kommun.

Det bör observeras att en komplett taxa enligt den föreslagna modellen består av fem delar:

1. Taxetexterna i 1-27 §§ (s. 58 - 62)
2. Taxebilaga 1, där avgiften eller grunden för avgiftsuttaget anges för olika verksamheter (s. 63 - 69)
3. Taxebilaga 2, placering i avgiftsklass för miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd som är föremål för regelbunden tillsyn (s. 70 -163)
4. Taxebilaga 3, placering i riskkolumn och årlig tillsynstid (s. 164 - 170).

Taxa för prövning och tillsyn inom miljöbalkens område

Inledande bestämmelser

1 § Denna taxa gäller avgifter för XX kommuns kostnader för prövning och tillsyn enligt miljöbalken eller bestämmelser meddelade med stöd av miljöbalken eller med anledning av EU:s förordningar inom miljöbalkens tillämpningsområde, bl.a. vad gäller naturvård- och kulturvård, skydd av områden, miljöfarlig verksamhet, hälsoskydd, verksamheter som orsakar miljöskador, vattenverksamhet, skötsel av jordbruksmark, kemiska produkter och biotekniska organismer, samt avfall och producentansvar.

Utöver vad som anges i denna taxa kan ersättning till kommunen utgå bl.a. enligt 26 kap. 22 § miljöbalken för undersökningskostnader m.m. och enligt 25 kap. 2 § miljöbalken för rättegångskostnader.

2 § Avgift enligt denna taxa ska betalas för

1. Handläggning och andra åtgärder med anledning av ansökningar om tillstånd, dispens eller undantag.
2. Handläggning och andra åtgärder med anledning av anmälan av verksamhet eller åtgärd.
3. Handläggning och andra åtgärder vid tillsyn i övrigt.

3 § Avgift enligt denna taxa tas inte ut för

1. Tillsyn som föranleds av klagomål som visar sig obefogat.
2. Handläggning som föranleds av ett beslut av nämnd enligt miljöbalken eller bestämmelser meddelade med stöd av miljöbalken överklagas.

4 § Beslut om avgift eller om nedsättning eller efterskänkande av avgift fattas av den kommunala nämnd som är ansvarig för handläggning av den ansökan, den anmälan eller den tillsyn som medför avgiftsskyldighet.

5 § Enligt 27 kap. 3 § miljöbalken är alla som är skyldiga att betala avgift enligt denna taxa eller enligt 26 kap. 22 § miljöbalken skyldiga att lämna de uppgifter som behövs för att avgiftens eller ersättningens storlek ska kunna bestämmas.

Timtaxa

6 § Vid tillämpningen av denna taxa är timtaxan xxx kronor per hel timme handläggningstid.

Avgiftsuttag sker i förhållande till den handläggningstid som i taxan bestämts för ärendet (*fast avgift*), i förhållande till den årliga handläggningstid som anläggningen eller verksamheten tilldelats (*årlig tillsynsavgift*), i förhållande till den faktiskt nedlagda handläggningstiden i det enskilda ärendet (*timavgift*) eller enligt de andra grunder som anges i taxan.

7 § I de fall timavgift tas ut i förhållande till faktiskt nedlagd handläggningstid avses med handläggningstid den sammanlagda tid som varje tjänsteman vid nämnden har använt för inläsning av ärendet, kontakter med parter, samråd med experter och myndigheter, inspektioner, revisioner, provtagning och kontroller i övrigt, beredning i övrigt i ärendet samt föredragning och beslut. Sådan avgift tas ut för varje halv timme nedlagd handläggningstid. Om den sammanlagda handläggningstiden understiger en halv timme per år tas ingen timavgift ut. För inspektioner, mätningar och andra kontroller som utförs vardagar mellan klockan 19.00 och 07.00 lördagar, söndagar, julafton, nyårsafton, påskafton, trettondagsafton, midsommarafton och helgdagar, tas avgift ut med 1,5 gånger ordinarie timavgift.

8 § Xx-nämnden får för varje kalenderår (avgiftsår) besluta att höja de i denna taxa antagna fasta avgifterna och timavgifterna med en procentsats som motsvarar de tolv senaste månadernas förändring i konsumentprisindex (totalindex) räknat fram till den 1 oktober året före avgiftsåret. Basmånad för indexuppräkningsår är oktober månad 200X.

Avgifter för prövning

9 § Avgift för prövning av ansökningar om tillstånd, dispens eller undantag ska betalas i form av *fast avgift* genom att den handläggningstid som anges i taxebilaga 1 multipliceras med timtaxan eller i form av *timavgift* genom att den faktiskt nedlagda handläggningstiden i ärendet multipliceras med timtaxan eller enligt de grunder i övrigt som anges i taxebilaga 1.

Avgift för prövning ska betalas för varje avgiftsbelagt ärende som ansökningen avser.

10 § Om det i beslut om tillstånd föreskrivs att en anordning inte får tas i bruk förrän den har besiktigats och godkänts av nämnden, ingår kostnaden för en sådan besiktning i den fasta avgiften. Kan anordningen därvid inte godkännas, varför besiktning måste ske vid ytterligare tillfälle, tas timavgift ut för kommunens kostnader med anledning av den tillkommande handläggningstiden.

11 § Avgift för prövning ska erläggas av sökanden.

12 § Avgift för prövning ska erläggas även om ansökan avslås.

13 § I ärenden om ansökan om tillstånd till miljöfarlig verksamhet som prövas av kommunen är sökanden i förekommande fall också skyldig att ersätta kommunens kostnader enligt 19 kap. 4 och 5 §§ miljöbalken för sakkunniga som har tillkallats av kommunen och för kungörelser i ärendet. Sökanden är även skyldig att ersätta kommunens kostnader för kungörelser i ärenden om tillstånd, dispens eller undantag enligt 7 kap. miljöbalken eller förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken.

14 § Utöver avgift för prövning, kan avgift för tillsyn komma att tas ut för den verksamhet eller åtgärd som prövningen avser enligt vad som anges i denna taxa.

Avgifter med anledning av anmälan

15 § Avgift för handläggning av anmälan av verksamhet eller åtgärd ska betalas i form av *fast avgift* genom att den handläggningstid som anges i taxebilaga 1 multipliceras med timtaxan eller i form av *timavgift* genom att den faktiskt nedlagda handläggningstiden i ärendet multipliceras med timtaxan eller enligt de grunder i övrigt som anges i taxebilaga 1.

Om en anmälan omfattar flera miljöfarliga verksamheter enligt taxebilaga 2 ska full avgift betalas för den punkt som medför den högsta avgiften med tillägg av 25 procent av summan av de belopp som anges för övriga verksamheter

Avgift med anledning av anmälan ska betalas för varje avgiftsbelagt ärende som anmälan avser.

16 § Avgift för handläggning av anmälan ska betalas av den som bedriver eller avser att bedriva verksamheten eller vidta åtgärden. I ärenden om anmälan av miljöfarlig verksamhet med beteckningen C i bilagan till förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd är denne i förekommande fall också skyldig att ersätta kommunens kostnader för kungörelser i ärendet.

17 § Utöver avgift med anledning av handläggning av anmälan, kan avgift för tillsyn i övrigt komma att tas ut för den verksamhet eller åtgärd anmälan avser enligt vad som anges i denna taxa.

Avgift för tillsyn i övrigt

18 § För regelbunden tillsyn över sådan miljöfarlig verksamhet eller hälsoskyddsverksamhet som anges i taxebilaga 2 ska betalas en *årlig tillsynsavgift* som baseras på den tillsynstid som xx-nämnden tilldelar anläggningen eller verksamheten. Tillsynstiden bestäms genom en riskbedömning av anläggningen eller verksamheten bestående av en avgiftsklassificering enligt taxebilaga 2 samt en riskklassificering och erfarenhetsbedömning (placering i riskkolumn) enligt taxebilaga 3. Den årliga tillsynstiden för varje avgiftsklass och riskkolumn framgår av tabell i taxebilaga 3. Den årliga tillsynsavgiften beräknas genom att tilldelad tillsynstid multipliceras med timtaxan.

Om bristande efterlevnad medför tillsyn som går utöver den normala tillsynen, ska avgift för denna *extra tillsyn* betalas för den extra tillsynstiden multiplicerad med timtaxan. Vid bestämmandet av avgiften för sådan extra tillsyn tillämpas erfarenhetsbedömningen i enlighet med taxebilaga 3.

19 § Avgifter för tillsyn i övrigt ska betalas i form av *fast årlig avgift* genom att den handläggningstid som anges för anläggningen eller verksamheten i taxebilaga 1 multipliceras med timtaxan eller i form av *timavgift* genom att den faktiskt nedlagda hand-

läggningstiden i ärendet multipliceras med timtaxan eller enligt de grunder i övrigt som anges i taxebilaga 1.

Inspektioner och andra tillsynsinsatser med anledning av att verksamhetsutövaren bryter mot villkor eller inte åtgärdar förelägganden eller förbud, ingår inte i den fasta årsavgiften. För sådana åtgärder tas timavgift ut.

20 § För verksamhet som tillståndsprövats ska avgiften bestämmas med utgångspunkt från vad som föreskrivs i tillståndsbeslutet om tillåten produktionsvolym eller motsvarande.

Om en fabrik, anläggning eller annan inrättning omfattar flera miljöfarliga verksamheter enligt taxebilaga 2 ska full avgift betalas för den punkt som medför den högsta avgiften med tillägg av 25 procent av summan av de belopp som anges för de övriga verksamheterna.

21 § Fast årlig avgift omfattar kalenderår och ska betalas i förskott. Sådan avgift ska betalas från och med det kalenderår som följer efter det att beslut om tillstånd till verksamheten har meddelats eller anmälan skett - eller i de fall tillstånd eller anmälan inte krävs - verksamheten har påbörjats. För tillsyn som sker dessförinnan och som inte ingår i avgift för prövning eller för handläggning av anmälan, tas timavgift ut. Fast årlig avgift ska betalas med helt avgiftsbelopp för varje påbörjat kalenderår som verksamheten bedrivs.

22 § Avgift för tillsyn ska betalas av den som bedriver eller avser att bedriva verksamheten eller vidta åtgärd som föranleder avgiften. För tillsyn över miljöskador enligt 10 kap. miljöbalken, ska tillsynsavgiften betalas av den som enligt 10 kap. miljöbalken är ansvarig för avhjälpande eller kostnader.

Nedsättning av avgift

23 § Om det finns särskilda skäl med hänsyn till verksamhetens art och omfattning, tillsynsbehovet, nedlagd handläggningstid och övriga omständigheter, får avgift enligt denna taxa sättas ned eller efterskänkas.

Avgiftens erläggande m.m.

24 § Betalning av avgift enligt denna taxa ska ske till XX kommun. Betalning ska ske inom tid som anges i beslutet om avgift eller i räkning.

Verkställighetsfrågor m.m.

25 § Av 1 kap. 2 § och 9 kap. 4 § förordningen (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken, framgår att kommunal nämnds beslut om avgift får verkställas enligt utsökningsbalken.

26 § Av 1 kap. 2 § och 9 kap. 5 § förordningen (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken, framgår att kommunal nämnd får förordna att dess beslut om avgift ska gälla omedelbart även om det överklagas.

27 § Enligt 19 kap. 1 § miljöbalken överklagas kommunal nämnds beslut om avgift hos länsstyrelsen.

Denna taxa träder i kraft den XXX. I ärenden som rör tillstånd och anmälningar tillämpas taxan på ärenden som kommer in efter denna dag.

Alternativ utformning av övergångsbestämmelserna i det fall kommunen väljer att införa den nya taxan i flera steg enligt kapitlet "Att välja avgiftssystem och taxemodell".

Denna taxa träder i kraft den XXX. I ärenden som rör tillstånd och anmälningar tillämpas taxan på ärenden som kommer in efter denna dag.

Risk- och erfarenhetsbedömning enligt 18 § och taxebilaga 4 ska göras med verkan först från och med den XXX. Den årliga tillsynstiden för verksamheter och anläggningar som avses i taxebilaga 2 och 3 ska för tiden fram till dess bestämmas genom inplacering i riskkolumn X (någon av kolumnerna 3-6) enligt taxebilaga 4.

Taxebilaga 1

(se Underlag 5 – 10)

SKYDD AV NATUREN ENL. 7 KAP MILJÖBALKEN (se Underlag 5, sid 181)	AVGIFT
Prövning	
Prövning av ansökan om dispens från strandskyddsbestämmelserna	timavgift
Prövning av ansökan om tillstånd till verksamhet eller åtgärd som inte får utföras utan tillstånd enligt föreskrifter för natur- och kulturresevat eller vattenskyddsområde	x h
Prövning av ansökan om dispens eller undantag från föreskrifter för natur- och kulturresevat, naturminne, djur- och växtskyddsområde och vattenskyddsområde	x h
Anmälan	
Handläggning av anmälan om en verksamhet eller åtgärd inom natur- och kulturresevat eller vattenskyddsområde som kräver anmälan enligt föreskrifter för natur- och kulturresevat eller vattenskyddsområde	x h
Tillsyn	
Återkommande tillsyn av följande områden eller objekt	
Område X	x h/ år
Område Y.	x h/ år
Tillsyn i övrigt som gäller skydd av områden, djur- och växtarter, naturmiljön i övrigt, vilthägn eller allemansrätten	timavgift

MILJÖFARLIG VERKSAMHET ENL. 9 KAP MILJÖBALKEN (se Underlag 6, sid 182)	
Prövning	
Prövning av ansökan om inrättande av avloppsanordning eller anslutning av vattentoalett enligt 13 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd avseende:	
1. Inrättande av vattentoalett med sluten tank	x h
2. Inrättande av vattentoalett med avloppsutsläpp till mark eller vatten	x h
3. Inrättande av annan avloppsanordning enligt vad kommunen föreskrivit	x h
4. Inrättande av flera avloppsanordningar enligt punkterna 1, 2 eller 3 på samma fastighet och vid samma tillfälle	x h
5. Anslutning av vattentoalett till befintlig avloppsanordning	x h
6. Inrättande av gemensam tillståndspliktig avloppsanordning för 6-25 person-ekvivalenter	x h
7. Inrättande av gemensam tillståndspliktig avloppsanordning för 26-100 person-ekvivalenter	x h
8. Inrättande av gemensam tillståndspliktig avloppsanordning för 101-200 person-ekvivalenter	x h
Prövning av ansökan enligt 17 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd att inrätta värmepumpsanläggning för utvinning av värme ur mark, ytvatten eller grundvatten enligt vad kommunen föreskrivit avseende:	
1. Berg- eller ytjordvärmepump	x h
2. Övriga anläggningar	x h
Anmälan	
Handläggning av anmälan avseende:	
1. Inrättande av avloppsanordning utan vattentoalett enligt 13 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	x h
2. Ändring av avloppsanordning enligt 14 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	x h
3. Anmälningspliktig verksamhet enligt bilagan till förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	Belopp som motsvarar den årliga tillsynsavgiften som utgår för verksamhet enligt taxebilaga 2 och 3 enligt riskkolumn 0.
Handläggning av anmälan avseende inrättande av värmepumpsanläggning för utvinning av värme ur mark, ytvatten eller grundvatten enligt 17 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet avseende:	
1. Berg- eller ytjordvärmepump	x h
2. Övriga anläggningar	x h

Tillsyn i övrigt	
Återkommande tillsyn över miljöfarlig verksamhet enligt förteckning i taxebilaga 2.	Årlig tillsynsavgift enligt taxebilaga 2 och 3
Tillsyn över miljöfarlig verksamhet i övrigt	timavgift
HÄLSOSKYDD ENL. 9 KAP MILJÖBALKEN (se Underlag 7, sid 184)	
Prövning	
Prövning av ansökan om att hålla vissa djur inom område med detaljplan eller områdesbestämmelser enligt vad kommunen föreskrivit med stöd av 39 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet	
1. Nötkreatur, häst, get, får eller svin	x h
2. Pälsdjur eller fjäderfä som inte är sällskapsdjur	x h
3. Orm som ej avses i 4	x h
4. Giftig orm	x h
Prövning av ansökan om spridning av naturligt gödsel, slam och annan orenlighet enligt vad kommunen föreskrivit med stöd av 40 och 42 §§ förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (anm. här redovisas två alternativ varav bara ett kan väljas)	
Per spridningstillfälle	x h
Årsavgift	x h
Prövning av ansökan att inrätta annat slag av toalett än vattentoalett enligt vad kommunen föreskrivit med stöd av 40 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	
Förmultningstoalett	x h
Prövning av ansökan att inrätta luftvärmepump med stöd av 40 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	x h
Annan prövning av frågor om tillståndsdispenser enligt lokala föreskrifter för människors hälsa	x h
Anmälan	
Handläggning av anmälan att inrätta luftvärmepump med stöd av 40 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	x h
Handläggning av anmälan om spridning av naturligt gödsel, slam och annan orenlighet inom område med detaljplan eller intill sådant område enligt vad kommunen föreskrivit med stöd av 40 och 42 §§ förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	x h

Handläggning av anmälan att inrätta annat slag av toalett än vattentoalett enligt vad kommunen föreskrivit med stöd av 40 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	
Förmultningstoalett	x h
Handläggning av anmälan om att anlägga gödselstad eller annan upplagsplats för djurspillning enligt 37 och 42 §§ förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	
Alternativ I	x h/upplagsplats
Alternativ II	x h/ansökan
Handläggning av anmälan enligt 38 § förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd om att driva eller arrangera	
1. Verksamhet där allmänheten yrkesmässigt erbjuds hygienisk behandling som innebär risk för blodsmitta genom användning av skalpeller, akupunktur nålar, piercningsverktyg eller andra liknande skärande eller stickande verktyg	
Nivå 1, påtaglig hälsorisk: tatuering, piercing, skönhetsbehandling som innebär silikoninjektioner	x h
Nivå 2, måttlig hälsorisk: fotvård, öronhåltagning, akupunktur	x h
2. Bassängbad som är upplåtna åt allmänheten eller som annars används av många människor	x h
3. Skol- och fritidsverksamhet	
- Skola med mer än 400 elever	x h
- Skola med mer än 100 och mindre än 400 elever	x h
- Skola med högst 100 elever	x h
- Förskola, fritidshem, öppen fritidsverksamhet eller resurscenter	x h
Tillsyn	
Provtagning av badvatten vid anläggning eller strandbad som är upplåtet för allmänheten eller annars utnyttjas av många enligt Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd om badvatten NFS 2008:8.	
Avgift för provtagning:	
1. Strandbad	x kr/ provtagnings-tillfälle
2. Badanläggningar	x kr/ provtagnings-tillfälle
3. Enstaka bassänger	x kr/ provtagnings-tillfälle
4. Plaskdammar	x kr/ provtagnings-tillfälle
Dessutom tas ersättning ut för att täcka kostnader för analyser, transporter och frakt. För anläggningar som behöver återkommande tillsyn, tas även årlig avgift ut enligt vad som anges i Taxebilaga 2.	
Återkommande tillsyn över hälsoskyddsverksamhet enligt förteckning i taxebilaga 2.	Årlig tillsynsavgift enligt Taxebilaga 2 och 3.

Tillsyn över mobila anläggningar med verksamhet enligt 38 och 45 §§ förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd:	
- Vårdkommunen	Årlig tillsynsavgift enligt Taxebilaga 2 och 3.
- Gästkommunen	Timavgift vid inspektion med sådana anmärkningar att vårdkommunen behöver informeras eller uppföljande inspektion behöver genomföras
Tillsyn över verksamhet som berörs av föreskrifter som meddelats enligt 40 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd:	
Verksamhet 1.	timavgift
Verksamhet 2.	timavgift
Tillsyn i övrigt av hälsoskydd	timavgift
MILJÖSKADOR ENLIGT 10 KAP. MILJÖBALKEN	
Anmälan	
Handläggning av anmälan om avhjälpandeåtgärd med anledning av en föroreningsskada i ett mark- eller vattenområde, grundvatten eller byggnad eller en anläggning enligt 28 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	timavgift
Handläggning enligt 10 kap. 14 § miljöbalken med anledning av underrättelse från verksamhetsutövare om överhängande fara för allvarlig miljöskada eller att allvarlig miljöskada uppstått	timavgift
Tillsyn	
Återkommande tillsyn enligt 10 kap. miljöbalken av följande mark- och vattenområden, grundvatten, byggnader eller anläggningar samt allvarliga miljöskador:	
1. Område 1	x h/år
2. Område 2	x h/år
Tillsyn i övrigt av mark- och vattenområden, grundvatten, byggnader och anläggningar samt allvarliga miljöskador enligt 10 kap. miljöbalken	timavgift
VATTENVERKSAMHET ENLIGT 11 KAP. MILJÖBALKEN (se Underlag 8, sid 186)	
Prövning	
Prövning av ansökan att inrätta grundvattentäkt enligt vad kommunen föreskrivit med stöd av 9 kap. 10 § miljöbalken	x h

Anmälan	
Handläggning av anmälan av befintlig vattentäkt enligt vad kommunen föreskrivit med stöd av 9 kap. 10 § miljöbalken	x h
Tillsyn	
Återkommande tillsyn av följande vattenverksamheter:	
1. Verksamhet 1	x h/år
2. Verksamhet 2	x h/år
Tillsyn i övrigt av vattenverksamhet	timavgift
JORDBRUK OCH ANNAN VERKSAMHET ENLIGT 12 KAP. MILJÖBALKEN	
Anmälan	
Handläggning av anmälan för samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken	timavgift
Tillsyn	
Tillsyn över verksamhet som berörs av föreskrifter som meddelats enligt 12 kap. 10 § miljöbalken	
1. Verksamhet 1	timavgift
2. Verksamhet 2	timavgift
Tillsyn i övrigt av jordbruk och annan verksamhet	timavgift
KEMISKA PRODUKTER ENLIGT 14 KAP. MILJÖBALKEN (se Underlag 9, sid 187)	
Prövning	
Prövning av ansökan enligt 14 § Naturvårdsverkets föreskrifter (SNFS 1997:2) om spridning av kemiska bekämpningsmedel	timavgift
Anmälan	
Handläggning av anmälan enligt 11 § Naturvårdsverkets föreskrifter (SNFS 1997:2) om spridning av kemiska bekämpningsmedel	timavgift
Information	
Handläggning av information enligt 28 § förordningen (2007:846) om fluorerade växthusgaser och ozonnedbrytande ämnen av utrustning som innehåller CFC, HCFC, halon, HFC	x h

Handläggning av information enligt 4:1 § Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2003:24) om skydd mot mark- och vattenförorening vid lagring av brandfarliga vätskor, om att installera anordning enligt 1:1 § eller 1:2 § samt 1:3 § (krav på information gäller inte anordningar enligt 1:2 § som avses installeras inomhus):	
1. Förvaring av mer än 1 m ³ dieselolja eller eldningsolja i öppen cistern i mark .	x h
2. Markförlagda rör- och slangledningar som är anslutna till öppna cisterner ovan mark och avsedda för förvaring av brandfarliga vätskor samt spillolja.	x h
3. Förvaring av eldnings- eller dieselbrännolja i öppen cistern ovan mark med tillhörande rörledningar om cisternen rymmer mer än 1 m ³ men högst 10 m ³ .	x h
4. Hantering av mer än 250 liter brandfarlig vätska inom vattenskyddsområde.	x h
Tillsyn	
Återkommande tillsyn av anläggningar som innehåller CFC, HCFC, halon, HFC vilka ska lämna rapport enligt 29 § förordning (2007:846) om fluorerade växthus-gaser	x h/år
Tillsyn i övrigt av kemiska produkter	timavgift
AVFALL OCH PRODUCENTANSVAR ENLIGT 15 KAP. MIL-JÖBALKEN (se Underlag 10, sid 188)	
Prövning	
Prövning av ansökan om dispens/tillstånd att själv återvinna och bortskaffa avfall på fastigheten enligt 15 kap. 18 § tredje och fjärde styckena miljöbalken	x h
Prövning av ansökan om dispens avseende anmälan enligt kommunens föreskrifter om avfallshantering	
- uppehåll i hämtning	x h
- gemensam behållare	x h
- total befrielse	x h
Anmälan	
Handläggning av anmälan från fastighetsägare eller nyttjanderättshavare om komposter, nedgravning, återvinning eller bortskaffande av annat avfall än trädgårdsavfall på fastigheten enligt 38 § avfallsförordningen (2001:1063)	x h
Handläggning av anmälan enligt kommunens föreskrifter om avfallshantering	
- uppehåll i hämtning	x h
- gemensam behållare	x h
- total befrielse	x h
Tillsyn i övrigt	
Återkommande tillsyn över transportörer av farligt avfall med tillstånd enligt 26 eller 27 §§ avfallsförordningen (2001:1063)	x h/år
Tillsyn i övrigt av avfallshantering och producentansvar	Timavgift

Taxebilaga 2

Avgiftsklasser för miljöfarlig verksamhet och hälso-skyddsverksamheter

Med tidsfaktor (**TF**) avses i detta underlag ett rekommenderat tidsspann i timmar per år, inom vilket kommunens avgift för respektive verksamhet väljs i det fall kommunen inte använder sig av riskbedömningssystemet för vägledning om lämplig avgift.

Om riskbedömningssystemet används, väljs istället avgiftsklassen (**AK**) som underlag för taxesättningen. **Den kolumn som inte kommer att användas tas bort från underlaget.** Om TF används så måste tiden preciseras, det går inte att ha ett tidsintervall i taxan.

Följande förkortningar används i tabellen:

KK= Klassningskod, **AK**= Avgiftsklass, **TF**= Tidsfaktor, **PN**= Prövningsnivå **T**= Timtid

A och **B**= tillståndspliktig **C**= anmälningspliktig **U**= utan prövning

KK	AK	TF	PN	Beskrivning
				JORDBRUK
				Djurhållning m.m.
1.10	7	15-25	B	Anläggning för djurhållning med 1. mer än 40 000 platser för fjäderfä, 2. mer än 2 000 platser för slaktsvin som är tyngre än 30 kilogram och avsedda för produktion (som slaktsvin räknas även obetäckta gyltor), 3. mer än 750 platser för suggor (som suggor räknas även betäckta gyltor), eller 4. så många platser för fjäderfä, slaktsvin eller suggor att platserna tillsammans motsvarar mer än 200 djurenheter definierade som i 1.20.

KK	AK	TF	PN	Beskrivning
1.11	7	15-25	B	Anläggning med stadigvarande djurhållning av nötkreatur, hästar eller minkar med mer än 400 djurenheter, dock ej inhägnad. Med en djurenhet avses 1. en mjölkko (som mjölkko räknas även sinko), 2. sex kalvar som är en månad eller äldre (med kalvar avses nötkreatur upp till sex månaders ålder, kalvar yngre än en månad räknas till moderdjuret), 3. tre övriga nöt, sex månader eller äldre, 4. en häst, inklusive föl upp till sex månaders ålder, eller 5. tio minkhonor för avel, inklusive valpar upp till åtta månaders ålder och avelshannar.
1.20-1	4	8-12	C	Anläggning med stadigvarande djurhållning med mer än 200 djurenheter, dock ej inhägnad. Med en djurenhet avses 1. en mjölkko (som mjölkko räknas även sinko), 2. sex kalvar som är en månad eller äldre (med kalvar avses nötkreatur upp till sex månaders ålder, kalvar yngre än en månad räknas till moderdjuret), 3. tre övriga nöt, sex månader eller äldre, 4. tre suggor, inklusive smågrisar upp till tolv veckors ålder (betäckta gyltor räknas som suggor), 5. tio slaktsvin eller avelsgaltar, tolv veckor eller äldre (som slaktsvin räknas även obetäckta gyltor), 6. en häst, inklusive föl upp till sex månaders ålder, 7. tio minkhonor för avel, inklusive valpar upp till åtta månaders ålder och avelshannar, 8. etthundra kaniner, 9. etthundra värphöns, sexton veckor eller äldre (kycklingmödrar räknas som värphöns), 10. tvåhundra unghöns upp till sexton veckors ålder, 11. tvåhundra slaktkycklingar, 12. etthundra kalkoner, gäss eller ankor, inklusive kycklingar och ungar upp till en veckas ålder, 13. femton strutsfåglar av arterna struts, emu eller nandu, inklusive kycklingar upp till en veckas ålder, 14. tio får eller getter, sex månader eller äldre, eller 15. fyrtio lamm eller killingar upp till sex månaders ålder. För andra djurarter motsvaras en djurenhet av det antal djur som har en årlig sammanlagd utsöndring motsvarande 100 kilogram kväve eller 13 kilogram fosfor i färsk träck eller urin. Vid beräkningen av antalet djur skall väljas det alternativ av kväve eller fosfor som ger det lägsta antalet djur. Denna beskrivning gäller inte renskötsel.

KK	AK	TF	PN	Beskrivning
1.20-2	3	6-10	C	Anläggning med stadigvarande djurhållning med mer än 100 djurenheter men högst 200 djurenheter, dock ej inhägnad. Med en djurenhet avses 1. en mjölkko (som mjölkko räknas även sinko), 2. sex kalvar som är en månad eller äldre (med kalvar avses nötkreatur upp till sex månaders ålder, kalvar yngre än en månad räknas till moderdjuret), 3. tre övriga nöt, sex månader eller äldre, 4. tre suggor, inklusive smågrisar upp till tolv veckors ålder (betäckta gyltor räknas som suggor), 5. tio slaktsvin eller avelsgaltar, tolv veckor eller äldre (som slaktsvin räknas även obetäckta gyltor), 6. en häst, inklusive föl upp till sex månaders ålder, 7. tio minkhonor för avel, inklusive valpar upp till åtta månaders ålder och avelshannar, 8. etthundra kaniner, 9. etthundra värphöns, sexton veckor eller äldre (kycklingmödrar räknas som värphöns), 10. tvåhundra unghöns upp till sexton veckors ålder, 11. tvåhundra slaktkycklingar, 12. etthundra kalkoner, gäss eller ankor, inklusive kycklingar och ungar upp till en veckas ålder, 13. femton strutsfåglar av arterna struts, emu eller nandu, inklusive kycklingar upp till en veckas ålder, 14. tio får eller getter, sex månader eller äldre, eller 15. fyrtio lamm eller killingar upp till sex månaders ålder. För andra djurarter motsvaras en djurenhet av det antal djur som har en årlig sammanlagd utsöndring motsvarande 100 kilogram kväve eller 13 kilogram fosfor i färsk träck eller urin. Vid beräkningen av antalet djur skall väljas det alternativ av kväve eller fosfor som ger det lägsta antalet djur. Denna beskrivning gäller inte renskötsel.
1.2001	2	4-8	U	Anläggning med stadigvarande djurhållning med mer än 30 djurenheter (det högsta antalet djurenheter under året) men högst 100 djurenheter, dock inte inhägnad. Med en djurenhet avses samma som under 1.20-1 Denna beskrivning gäller inte renskötsel.
1.2002	1	2-6	U	Anläggning med stadigvarande djurhållning med minst 2 men högst 30 djurenheter (det högsta antalet djurenheter under året), dock inte inhägnad. Med en djurenhet avses samma som under 1.20-1 Denna beskrivning gäller inte renskötsel.

KK	AK	TF	PN	Beskrivning
				Odling
1.30	4	8-12	C	Uppodling av annan mark än jordbruksmark för produktion av foder, livsmedel eller annan liknande jordbruksproduktion.
1.3001	3	6-10	U	Växthus eller kemikalieintensiv odling med en odlingsyta som är större än 5000 kvadratmeter
1.3002	2	4-8	U	Växthus eller kemikalieintensiv odling med en odlingsyta som är större än 2000 men högst 5000 kvadratmeter
1.3003	1	2-6	U	Växthus eller kemikalieintensiv odling med en odlingsyta som är högst 2000 kvadratmeter
1.3004	3	6-10	U	Anläggning för torkning av gödsel
1.3005	4	8-12	U	Uppodling av jordbruksmark som är större än 60 hektar för produktion av foder, livsmedel eller annan liknande jordbruksproduktion.
1.3006	2	4-8	U	Uppodling av jordbruksmark som är större än 10 hektar men högst 60 hektar för produktion av foder, livsmedel eller annan liknande jordbruksproduktion.
1.3007	3	6-10	U	Fruktodling med en odlingsyta som är större än 1 hektar
				FISKODLING M.M.
5.10	7	15-25	B	Fiskodling eller övervintring av fisk där mer än 40 ton foder förbrukas per kalenderår.
5.20	3	6-10	C	Fiskodling eller övervintring av fisk där mer än 1,5 ton foder förbrukas per kalenderår, om inte verksamheten är tillståndspliktig enligt 5.10.
5.2001	1	2-6	U	Fiskodling eller övervintring av fisk där högst 1,5 ton foder förbrukas per kalenderår.
				UTVINNING, BRYTNING OCH BEARBETNING AV TORV, OLJA, GAS, KOL, MALM, MINERAL, BERG, NATURGRUS M.M
				Berg, naturgrus och andra jordarter
10.10	14	50-75	B	Täkt av torv med ett verksamhetsområde som är större än 150 hektar, om verksamheten inte 1. omfattas av en bearbetningskoncession enligt lagen (1985:620) om vissa torvfyndigheter, eller 2. endast innebär uppläggning och bortforsling av redan utbrutet och bearbetat material efter det att tillsynsmyndigheten meddelat beslut om att täkten är avslutad.
10.11	22	90-135	B	Täkt av berg med ett verksamhetsområde som är större än 25 hektar, om verksamheten inte enbart innebär uppläggning och bortforsling av redan utbrutet och bearbetat material efter det att tillsynsmyndigheten meddelat beslut om att täkten är avslutad.
10.1001	2	4-8	U	Uppläggning och bortforsling av redan utbrutet och bearbetat material (torv) efter det att tillsynsmyndigheten meddelat beslut om att täkten är avslutad.

KK	AK	TF	PN	Beskrivning
10.20-1	20	80-120	B	Täkt för annat än markinnehavarens husbehov av berg om verksamheten inte 1. omfattas av en bearbetningskoncession enligt lagen (1985:620) om vissa torvfyndigheter, 2. är tillståndspliktig enligt lagen (1966:314) om kontinentalsockeln, 3. är tillståndspliktig enligt 10.11, eller 4. endast innebär uppläggning och bortforsling av redan utbrutet och bearbetat material efter det att tillsynsmyndigheten meddelat beslut om att takten är avslutad. Mer än 5 000 000 ton tillståndsgiven mängd.
10.20-2	18	70-105	B	Täkt för annat än markinnehavarens husbehov av berg om verksamheten inte 1. omfattas av en bearbetningskoncession enligt lagen (1985:620) om vissa torvfyndigheter, 2. är tillståndspliktig enligt lagen (1966:314) om kontinentalsockeln, 3. är tillståndspliktig enligt 10.11, eller 4. endast innebär uppläggning och bortforsling av redan utbrutet och bearbetat material efter det att tillsynsmyndigheten meddelat beslut om att takten är avslutad. Mer än 1 000 000 ton tillståndsgiven mängd.
10.20-3	16	60-90	B	Täkt för annat än markinnehavarens husbehov av berg om verksamheten inte 1. omfattas av en bearbetningskoncession enligt lagen (1985:620) om vissa torvfyndigheter, 2. är tillståndspliktig enligt lagen (1966:314) om kontinentalsockeln, 3. är tillståndspliktig enligt 10.11, eller 4. endast innebär uppläggning och bortforsling av redan utbrutet och bearbetat material efter det att tillsynsmyndigheten meddelat beslut om att takten är avslutad. Mer än 200 000 ton tillståndsgiven mängd.
10.20-4	14	50-75	B	Täkt för annat än markinnehavarens husbehov av berg om verksamheten inte 1. omfattas av en bearbetningskoncession enligt lagen (1985:620) om vissa torvfyndigheter, 2. är tillståndspliktig enligt lagen (1966:314) om kontinentalsockeln, 3. är tillståndspliktig enligt 10.11, eller 4. endast innebär uppläggning och bortforsling av redan utbrutet och bearbetat material efter det att tillsynsmyndigheten meddelat beslut om att takten är avslutad. Mer än 50 000 ton tillståndsgiven mängd.

KK	AK	TF	PN	Beskrivning
10.20-5	12	40-60	B	Täkt för annat än markinnehavarens husbehov av berg om verksamheten inte 1. omfattas av en bearbetningskoncession enligt lagen (1985:620) om vissa torvfyndigheter, 2. är tillståndspliktig enligt lagen (1966:314) om kontinentalsockeln, 3. är tillståndspliktig enligt 10.11, eller 4. endast innebär uppläggning och bortforsling av redan utbrutet och bearbetat material efter det att tillsynsmyndigheten meddelat beslut om att takten är avslutad. Högst 50 000 ton tillståndsgiven mängd.
10.20-6	10	30-45	B	Täkt för annat än markinnehavarens husbehov av naturgrus eller andra jordarter, om verksamheten inte 1. omfattas av en bearbetningskoncession enligt lagen (1985:620) om vissa torvfyndigheter, 2. är tillståndspliktig enligt lagen (1966:314) om kontinentalsockeln, 3. är tillståndspliktig enligt 10.10 eller 10.11, eller 4. endast innebär uppläggning och bortforsling av redan utbrutet och bearbetat material efter det att tillsynsmyndigheten meddelat beslut om att takten är avslutad. Mer än 1 000 000 ton tillståndsgiven mängd.
10.20-7	9	25-40	B	Täkt för annat än markinnehavarens husbehov av naturgrus eller andra jordarter, om verksamheten inte 1. omfattas av en bearbetningskoncession enligt lagen (1985:620) om vissa torvfyndigheter, 2. är tillståndspliktig enligt lagen (1966:314) om kontinentalsockeln, 3. är tillståndspliktig enligt 10.10 eller 10.11, eller 4. endast innebär uppläggning och bortforsling av redan utbrutet och bearbetat material efter det att tillsynsmyndigheten meddelat beslut om att takten är avslutad. Mer än 500 000 ton tillståndsgiven mängd.
10.20-8	8	20-30	B	Täkt för annat än markinnehavarens husbehov av naturgrus eller andra jordarter, om verksamheten inte 1. omfattas av en bearbetningskoncession enligt lagen (1985:620) om vissa torvfyndigheter, 2. är tillståndspliktig enligt lagen (1966:314) om kontinentalsockeln, 3. är tillståndspliktig enligt 10.10 eller 10.11, eller 4. endast innebär uppläggning och bortforsling av redan utbrutet och bearbetat material efter det att tillsynsmyndigheten meddelat beslut om att takten är avslutad. Mer än 200 000 ton tillståndsgiven mängd.

KK	AK	TF	PN	Beskrivning
10.20-9	7	15-25	B	Täkt för annat än markinnehavarens husbehov av naturgrus eller andra jordarter, om verksamheten inte 1. omfattas av en bearbetningskoncession enligt lagen (1985:620) om vissa torvfyndigheter, 2. är tillståndspliktig enligt lagen (1966:314) om kontinentalsockeln, 3. är tillståndspliktig enligt 10.10 eller 10.11, eller 4. endast innebär uppläggning och bortforsling av redan utbrutet och bearbetat material efter det att tillsynsmyndigheten meddelat beslut om att täkten är avslutad. Mer än 50 000 ton tillståndsgiven mängd.
10.20-10	6	12-18	B	Täkt för annat än markinnehavarens husbehov av naturgrus eller andra jordarter, om verksamheten inte 1. omfattas av en bearbetningskoncession enligt lagen (1985:620) om vissa torvfyndigheter, 2. är tillståndspliktig enligt lagen (1966:314) om kontinentalsockeln, 3. är tillståndspliktig enligt 10.10 eller 10.11, eller 4. endast innebär uppläggning och bortforsling av redan utbrutet och bearbetat material efter det att tillsynsmyndigheten meddelat beslut om att täkten är avslutad. Högst 50 000 ton tillståndsgiven mängd.
10.2001	5	10-15	U	Anläggning för tillverkning av stenvaror genom bearbetning av block ur bruten sten, där den totalt bearbetade stenytan är större än 1 000 kvadratmeter per kalenderår eller den totalt hanterade mängden är större än 800 ton per kalenderår.
10.2002	1	2-6	U	Anläggning för tillverkning av stenvaror genom bearbetning av block ur bruten sten, där den totalt bearbetade stenytan är högst 1 000 kvadratmeter per kalenderår eller den totalt hanterade mängden är högst 800 ton per kalenderår.
10.2003	2	4-8	U	Uppläggning och bortforsling av redan utbrutet och bearbetat material (berg, naturgrus eller andra jordarter) efter det att tillsynsmyndigheten meddelat beslut om att täkten är avslutad.
10.30	5	10-15	C	Täkt för markinnehavarens husbehov av mer än 10 000 ton naturgrus (totalt uttagen mängd).
10.3001	3	6-10	U	Täkt för markinnehavarens husbehov av högst 10 000 ton naturgrus (totalt uttagen mängd).
10.40	3	6-10	C	Täkt för markinnehavarens husbehov av 1. mer än 10 000 ton berg (totalt uttagen mängd), 2. torv med ett verksamhetsområde större än 5 hektar, eller 3. mer än 50 000 kubikmeter torv (totalt uttagen mängd).

KK	AK	TF	PN	Beskrivning
10.4001	1	2-6	U	Täkt för markinnehavarens husbehov av 1. högst 10 000 ton berg (totalt uttagen mängd), 2. torv med ett verksamhetsområde på högst 5 hektar, eller 3. högst 50 000 kubikmeter torv (totalt uttagen mängd).
10.50	4	8-12	C	Anläggning för sortering eller krossning av berg, naturgrus eller andra jordarter 1. inom område som omfattas av detaljplan eller områdesbestämmelser, eller 2. utanför område som omfattas av detaljplan eller områdesbestämmelser, om verksamheten bedrivs på samma plats under en längre tid än trettio kalenderdagar under en tolv månaders period.
10.5001	2	4-8	U	Anläggning för sortering eller krossning av berg, naturgrus eller andra jordarter utanför område som omfattas av detaljplan eller områdesbestämmelser, om verksamheten bedrivs på samma plats under högst trettio kalenderdagar under en tolv månaders period.
10.60	4	8-12	C	Anläggning för framställning, bearbetning eller omvandling av bränsle eller bränsleprodukt som baseras på mer än 500 ton torv per kalenderår.
10.6001	2	4-8	U	Anläggning för framställning, bearbetning eller omvandling av bränsle eller bränsleprodukt som baseras på högst 500 ton torv per kalenderår.
				Råpetroleum, naturgas och kol
11.10	10	30-45	A	Utvinning av råolja eller naturgas inom de områden som anges i 4 kap. 5 § miljöbalken.
11.20	7	15-25	B	Utvinning av råolja eller naturgas inom andra områden än de som avses i 11.10.
11.30	5	10-15	C	Industriell tillverkning av briketter av kol eller brunkol.
				Malm och mineral
13.10	28	140-210	A	Gruvdrift eller gruvanläggning för brytning av malm, mineral eller kol, om verksamheten inte är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt någon av beskrivningarna i 10.10 - 10.40.
13.20	18	70-105	A	Anläggning för rostning eller sintring av metallhaltig malm om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 13.30.
13.30	14	50-75	B	Anläggning för rostning eller sintring av metallhaltig malm för provändamål.
13.40	28	140-210	A	Anläggning för annan bearbetning eller anrikning av malm, mineral eller kol än rostning och sintring, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 13.50.
13.50	15	55-85	B	Provbrytning inklusive annan bearbetning eller anrikning av malm, mineral eller kol än rostning och sintring.
13.60	9	25-40	B	Anläggning för utvinning och produktion av asbest.

KK	AK	TF	PN	Beskrivning
				Annan utvinningsindustri
13.70	3	6-10	C	Djupborrning, som inte omfattas av 11.10 eller 11.20.
				LIVSMEDEL OCH FODER M.M.
				Animaliska råvaror
15.10-1	19	75-115	B	Slakteri för en produktion baserad på mer än 50 000 ton slaktvikt per kalenderår.
15.10-2	11	35-55	B	Slakteri för en produktion baserad på mer än 12 500 men högst 50 000 ton slaktvikt per kalenderår.
15.20	8	20-30	B	Slakteri för en produktion baserad på mer än 7 500 ton slaktvikt per kalenderår, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 15.10.
15.30	4	8-12	C	Slakteri för en produktion baserad på mer än 50 ton slaktvikt per kalenderår, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 15.10 eller 15.20.
15.3001	2	4-8	U	Slakteri för en produktion baserad på högst 50 ton slaktvikt per kalenderår, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 15.10 eller 15.20.
15.40	20	80-120	B	Anläggning för framställning av livsmedel med beredning och behandling av animaliska råvaror (utom mjölk) för en produktion av mer än 18 500 ton produkter per kalenderår, om verksamheten innebär annat än endast frysning.
15.41	20	80-120	B	Anläggning för tillverkning av livsmedel ur produkter av animaliskt ursprung baserad på mer än 40 000 ton råvara per kalenderår, om verksamheten inte är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 15.40 eller 15.80.
15.50-1	12	40-60	C	Anläggning för framställning av livsmedel med beredning och behandling av animaliska råvaror - chark och styckning - för en produktion av mer än 10 000 ton men högst 18 500 ton produkter per kalenderår, om verksamheten inte är anmälningspliktig enligt 15.80.
15.50-2	10	30-45	C	Anläggning för framställning av livsmedel med beredning och behandling av animaliska råvaror - chark och styckning - för en produktion av mer än 400 ton men högst 10 000 ton produkter per kalenderår, om verksamheten inte är anmälningspliktig enligt 15.80.
15.5001	6	12-18	U	Anläggning för framställning av livsmedel med beredning och behandling av animaliska råvaror - chark och styckning - för en produktion av högst 400 ton produkter per kalenderår, om verksamheten inte är anmälningspliktig enligt 15.80.
15.50-3	11	35-55	C	Anläggning för framställning av livsmedel med beredning och behandling av animaliska råvaror (utom mjölk, fisk och skaldjur) för en produktion av mer än 10 000 ton men högst 18 500 ton produkter per kalenderår, om verksamheten inte är anmälningspliktig enligt 15.80.

KK	AK	TF	PN	Beskrivning
15.50-4	9	25-40	C	Anläggning för framställning av livsmedel med beredning och behandling av animaliska råvaror (utom mjölk, fisk och skaldjur) för en produktion av mer än 400 ton men högst 10 000 ton produkter per kalenderår, om verksamheten inte är anmälningspliktig enligt 15.80.
15.5002	4	8-12	U	Anläggning för framställning av livsmedel med beredning och behandling av animaliska råvaror (utom mjölk, fisk och skaldjur) för en produktion av högst 400 ton produkter per kalenderår, om verksamheten inte är anmälningspliktig enligt 15.80.
15.60-1	19	75-115	B	Anläggning för beredning eller konservering av fisk eller skaldjur eller för tillverkning av fiskmjöl, fiskolja eller fiskpelletar för en produktion baserad på mer än 5 000 ton fisk eller skaldjur per kalenderår, om verksamheten medför utsläpp av vatten som inte leds till ett externt avloppsreningsverk som är tillståndspliktigt enligt 90.10. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte 1. hållbarhetsbehandling genom endast frysning, torkning eller saltning, eller 2. verksamhet som är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 15.10, 15.40 eller 15.80.
15.60-2	11	35-55	B	Anläggning för beredning eller konservering av fisk eller skaldjur eller för tillverkning av fiskmjöl, fiskolja eller fiskpelletar för en produktion baserad på minst 500 ton men högst 5 000 ton fisk eller skaldjur per kalenderår, om verksamheten medför utsläpp av vatten som inte leds till ett externt avloppsreningsverk som är tillståndspliktigt enligt 90.10. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte 1. hållbarhetsbehandling genom endast frysning, torkning eller saltning, eller 2. verksamhet som är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 15.10, 15.40 eller 15.80.
15.6001	1	2-6	U	Anläggning för beredning eller konservering av fisk eller skaldjur eller för tillverkning av fiskmjöl, fiskolja eller fiskpelletar för en produktion baserad på högst 500 ton fisk eller skaldjur per kalenderår, om verksamheten medför utsläpp av vatten som inte leds till ett externt avloppsreningsverk som är tillståndspliktigt enligt 90.10.

KK	AK	TF	PN	Beskrivning
15.60-3	19	75-115	B	Anläggning för beredning eller konservering av fisk eller skaldjur eller för tillverkning av fiskmjöl, fiskolja eller fiskpelletar för en produktion baserad på mer än 10 000 ton fisk eller skaldjur per kalenderår om verksamheten medför utsläpp av vatten som leds till ett externt avloppsreningsverk som är tillståndspliktigt enligt 90.10. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte 1. hållbarhetsbehandling genom endast frysning, torkning eller saltning, eller 2. verksamhet som är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 15.10, 15.40 eller 15.80.
15.60-4	11	35-55	B	Anläggning för beredning eller konservering av fisk eller skaldjur eller för tillverkning av fiskmjöl, fiskolja eller fiskpelletar för en produktion baserad på mer än 2 000 ton men högst 10 000 ton fisk eller skaldjur per kalenderår om verksamheten medför utsläpp av vatten som leds till ett externt avloppsreningsverk som är tillståndspliktigt enligt 90.10. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte 1. hållbarhetsbehandling genom endast frysning, torkning eller saltning, eller 2. verksamhet som är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 15.10, 15.40 eller 15.80.
15.70	3	6-10	C	Anläggning för beredning eller konservering av fisk eller skaldjur eller för tillverkning av fiskmjöl, fiskolja eller fiskpelletar för en produktion baserad på mer än 10 ton fisk eller skaldjur per kalenderår. Anmälningsplikt enligt denna beskrivning gäller inte hållbarhetsbehandling genom endast frysning, torkning eller saltning eller om verksamheten är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 15.60 eller 15.80.
15.7001	1	2-6	U	Anläggning för beredning eller konservering av fisk eller skaldjur eller för tillverkning av fiskmjöl, fiskolja eller fiskpelletar för en produktion baserad på högst 10 ton fisk eller skaldjur per kalenderår.
15.80-1	5	10-15	C	Rökeri för en produktion av mer än 500 ton men högst 18 500 ton rökta produkter per kalenderår.
15.80-2	3	6-10	C	Rökeri för en produktion av mer än 50 ton men högst 500 ton rökta produkter per kalenderår.
15.8001	1	2-6	U	Rökeri för en produktion av högst 50 ton rökta produkter per kalenderår.
				Vegetabiliska råvaror
15.90-1	17	65-100	B	Anläggning för framställning av livsmedel med beredning och behandling av vegetabiliska råvaror för en produktion av mer än 150 000 ton produkter per kalenderår.

KK	AK	TF	PN	Beskrivning
15.90-2	16	60-90	B	Anläggning för framställning av livsmedel med beredning och behandling av vegetabiliska råvaror för en produktion av mer än 100 000 men högst 150 000 ton produkter per kalenderår.
15.9001	15	55-85	U	Anläggning för framställning av livsmedel med beredning och behandling av vegetabiliska råvaror för en produktion av mer än 50 000 ton men högst 100 000 ton produkter per kalenderår.
15.9002	14	50-75	U	Anläggning för framställning av livsmedel med beredning och behandling av vegetabiliska råvaror för en produktion av högst 50 000 ton produkter per kalenderår.
15.100-1	6	12-18	C	Bageri som förbrukar mer än 15 ton torrjäst eller 50 ton annan jäst per kalenderår, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 15.90.
15.10001	3	6-10	U	Bageri som förbrukar högst 15 ton torrjäst eller 50 ton annan jäst per kalenderår, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 15.90.
15.110-1	16	60-90	B	Anläggning för beredning eller konservering av frukt, bär, rotfrukter eller grönsaker för en produktion baserad på mer än 75 000 ton råvara per kalenderår, om verksamheten medför utsläpp av vatten som leds till ett externt avloppsreningsverk som är tillståndspliktigt enligt 90.10. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte 1. beredning eller konservering genom endast frysning eller torkning, 2. beredning genom endast tvättning eller rensning, eller 3. verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15.90.
15.110-2	15	55-85	B	Anläggning för beredning eller konservering av frukt, bär, rotfrukter eller grönsaker för en produktion baserad på mer än 25 000 men högst 75 000 ton råvara per kalenderår, om verksamheten medför utsläpp av vatten som leds till ett externt avloppsreningsverk som är tillståndspliktigt enligt 90.10. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte 1. beredning eller konservering genom endast frysning eller torkning, 2. beredning genom endast tvättning eller rensning, eller 3. verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15.90.

KK	AK	TF	PN	Beskrivning
15.110-3	16	60-90	B	Anläggning för beredning eller konservering av frukt, bär, rotfrukter eller grönsaker för en produktion baserad på mer än 25 000 ton råvara per kalenderår, om verksamheten medför utsläpp av vatten som inte leds till ett externt avloppsreningsverk som är tillståndspliktigt enligt 90.10. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte 1. beredning eller konservering genom endast frysning eller torkning, 2. beredning genom endast tvättning eller rensning, eller 3. verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15.90.
15.110-4	15	55-85	B	Anläggning för beredning eller konservering av frukt, bär, rotfrukter eller grönsaker för en produktion baserad på mer än 10 000 men högst 25 000 ton råvara per kalenderår, om verksamheten medför utsläpp av vatten som inte leds till ett externt avloppsreningsverk som är tillståndspliktigt enligt 90.10. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte 1. beredning eller konservering genom endast frysning eller torkning, 2. beredning genom endast tvättning eller rensning, eller 3. verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15.90.
15.120	9	25-40	C	Anläggning för beredning eller konservering av frukt, bär, rotfrukter eller grönsaker för en produktion baserad på mer än 2 000 ton råvara per kalenderår. Anmälningsplikt enligt denna beskrivning gäller inte 1. beredning eller konservering genom endast frysning eller torkning, 2. beredning genom endast tvättning eller rensning, eller 3. verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15.90 eller 15.110.
15.12001	4	8-12	U	Anläggning för beredning eller konservering av frukt, bär, rotfrukter eller grönsaker för en produktion baserad på högst 2 000 ton råvara per kalenderår.
15.130	5	10-15	C	Anläggning för endast tvättning eller rensning av frukt, bär, rotfrukter eller grönsaker för en produktion baserad på mer än 2 000 ton råvara per kalenderår, om verksamheten medför utsläpp av vatten som inte leds till ett externt avloppsreningsverk som är tillståndspliktigt enligt 90.10.

KK	AK	TF	PN	Beskrivning
15.13001	1	2-6	U	Anläggning för endast tvättning eller rensning av frukt, bär, rotfrukter eller grönsaker för en produktion baserad på högst 2 000 ton råvara per kalenderår, om verksamheten medför utsläpp av vatten som inte leds till ett externt avloppsreningsverk som är tillståndspliktigt enligt 90.10.
15.140-1	9	25-40	C	Anläggning för tillverkning av kvarnprodukter för en produktion av mer än 50 000 ton per kalenderår, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 15.90.
15.140-2	5	10-15	C	Anläggning för tillverkning av kvarnprodukter för en produktion av mer än 1 000 ton men högst 50 000 ton per kalenderår, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 15.90.
15.14001	1	2-6	U	Anläggning för tillverkning av kvarnprodukter för en produktion av högst 1 000 ton per kalenderår.
15.14002	2	4-8	U	Siloanläggning för torkning, rensning eller lagring av spannmål med en lagringskapacitet av mer än 10 000 ton.
15.150-1	16	60-90	B	Anläggning för tillverkning av stärkelse, stärkelsederivat eller socker för en produktion av mer än 75 000 ton per kalenderår, om verksamheten medför utsläpp av vatten som leds till ett externt avloppsreningsverk som är tillståndspliktigt enligt 90.10.
15.150-2	15	55-85	B	Anläggning för tillverkning av stärkelse, stärkelsederivat eller socker för en produktion av mer än 25 000 men högst 75 000 ton per kalenderår, om verksamheten medför utsläpp av vatten som leds till ett externt avloppsreningsverk som är tillståndspliktigt enligt 90.10.
15.150-3	16	60-90	B	Anläggning för tillverkning av stärkelse, stärkelsederivat eller socker för en produktion av mer än 25 000 ton per kalenderår, om verksamheten medför utsläpp av vatten som inte leds till ett externt avloppsreningsverk som är tillståndspliktigt enligt 90.10.
15.150-4	15	55-85	B	Anläggning för tillverkning av stärkelse, stärkelsederivat eller socker för en produktion av mer än 10 000 men högst 25 000 ton per kalenderår, om verksamheten medför utsläpp av vatten som inte leds till ett externt avloppsreningsverk som är tillståndspliktigt enligt 90.10.
15.160	8	20-30	C	Anläggning för tillverkning av stärkelse, stärkelsederivat eller socker, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 15.90 eller 15.150.
				Mjolk, oljor, fetter m.m.
15.170	12	40-60	B	Anläggning för framställning av mjölkprodukter baserad på en invägning av mer än 200 ton per dygn som kalenderårsmedelvärde.

KK	AK	TF	PN	Beskrivning
15.180-1	9	25-40	C	Anläggning för framställning av mjölkprodukter (med undantag av glass) för en produktion baserad på en invägning av mer än 50 000 ton per kalenderår, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 15.170.
15.180-2	8	20-30	C	Anläggning för framställning av mjölkprodukter (med undantag av glass) för en produktion baserad på en invägning av mer än 20 000 ton men högst 50 000 ton per kalenderår, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 15.170.
15.180-3	5	10-15	C	Anläggning för framställning av mjölkprodukter (med undantag av glass) för en produktion baserad på en invägning av mer än 500 ton men högst 20 000 ton per kalenderår, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 15.170.
15.18001	1	2-6	U	Anläggning för framställning av mjölkprodukter (med undantag av glass) för en produktion baserad på en invägning av högst 500 ton per kalenderår.
15.190-1	18	70-105	B	Anläggning för framställning eller raffinering av vegetabiliska eller animaliska oljor eller fetter eller produkter av sådana oljor eller fetter för en produktion av mer än 100 000 ton per kalenderår, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 15.40, 15.90 eller 15.170.
15.190-2	15	55-85	B	Anläggning för framställning eller raffinering av vegetabiliska eller animaliska oljor eller fetter eller produkter av sådana oljor eller fetter för en produktion av mer än 50 000 ton men högst 100 000 ton per kalenderår, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 15.40, 15.90 eller 15.170.
15.190-3	11	35-55	B	Anläggning för framställning eller raffinering av vegetabiliska eller animaliska oljor eller fetter eller produkter av sådana oljor eller fetter för en produktion av mer än 5 000 ton men högst 50 000 ton per kalenderår, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 15.40, 15.90 eller 15.170.
15.200	5	10-15	C	Anläggning för framställning eller raffinering av vegetabiliska eller animaliska oljor eller fetter eller produkter av sådana oljor eller fetter för en produktion av mer än 100 ton per kalenderår, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 15.40, 15.90, 15.170 eller 15.190.
15.20001	1	2-6	U	Anläggning för framställning eller raffinering av vegetabiliska eller animaliska oljor eller fetter eller produkter av sådana oljor eller fetter för en produktion av högst 100 ton per kalenderår.
15.210-1	15	55-85	B	Anläggning för tillverkning av glass för en produktion av mer än 50 000 ton per kalenderår, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 15.90 eller 15.170

KK	AK	TF	PN	Beskrivning
15.210-2	13	45-70	B	Anläggning för tillverkning av glass för en produktion av mer än 25 000 men högst 50 000 ton per kalenderår, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 15.90 eller 15.170
15.210-3	11	35-55	B	Anläggning för tillverkning av glass för en produktion av mer än 15 000 ton per kalenderår men högst 25 000 ton per kalenderår, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 15.90 eller 15.170
15.220	3	6-10	C	Anläggning för tillverkning av glass för en produktion av mer än 10 ton per kalenderår, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 15.90, 15.170, eller 15.210.
15.22001	1	2-6	U	Anläggning för tillverkning av glass för en produktion av högst 10 ton per kalenderår.
				Drycker m.m.
15.230	19	75-115	B	Anläggning för framställning av råsprit eller av alkoholhaltiga drycker genom jäsning eller destillation, motsvarande mer än 5 000 ton ren etanol per kalenderår.
15.240-1	9	25-40	C	Anläggning för framställning av råsprit eller av alkoholhaltiga drycker genom jäsning eller destillation, motsvarande mer än 500 ton men högst 5 000 ton ren etanol per kalenderår, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 15.230.
15.240-2	7	15-25	C	Anläggning för framställning av råsprit eller av alkoholhaltiga drycker genom jäsning eller destillation, motsvarande mer än 100 ton men högst 500 ton ren etanol per kalenderår, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 15.230.
15.240-3	5	10-15	C	Anläggning för framställning av råsprit eller av alkoholhaltiga drycker genom jäsning eller destillation, motsvarande mer än 10 ton men högst 100 ton ren etanol per kalenderår, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 15.230.
15.24001	1	2-6	U	Anläggning för framställning av råsprit eller av alkoholhaltiga drycker genom jäsning eller destillation, motsvarande högst 10 ton ren etanol per kalenderår.
15.24002	5	10-15	U	Anläggning för blandning eller tappning av destillerade alkoholhaltiga drycker eller för framställning, blandning eller tappning av vin, cider eller andra fruktviner.
15.250-1	12	40-60	B	Bryggeri eller annan anläggning för framställning av mer än 50 000 ton malt per kalenderår. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller endast om verksamheten medför utsläpp av vatten som inte leds till ett externt avloppsreningsverk som är tillståndspliktigt enligt 90.10

KK	AK	TF	PN	Beskrivning
15.250-2	11	35-55	B	Bryggeri eller annan anläggning för framställning av mer än 2 500 men högst 50 000 ton malt per kalenderår. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller endast om verksamheten medför utsläpp av vatten som inte leds till ett externt avloppsreningsverk som är tillståndspliktigt enligt 90.10
15.250-3	10	30-45	B	Bryggeri eller annan anläggning för framställning av högst 2 500 ton malt per kalenderår. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller endast om verksamheten medför utsläpp av vatten som inte leds till ett externt avloppsreningsverk som är tillståndspliktigt enligt 90.10
15.250-4	11	35-55	B	Bryggeri eller annan anläggning för framställning av mer än 20 000 m ³ läskedryck per kalenderår. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller endast om verksamheten medför utsläpp av vatten som inte leds till ett externt avloppsreningsverk som är tillståndspliktigt enligt 90.10
15.250-5	10	30-45	B	Bryggeri eller annan anläggning för framställning av mer än 5 000 men högst 20 000 m ³ läskedryck per kalenderår. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller endast om verksamheten medför utsläpp av vatten som inte leds till ett externt avloppsreningsverk som är tillståndspliktigt enligt 90.10.
15.250-6	9	25-40	B	Bryggeri eller annan anläggning för framställning av mer än 1 000 men högst 5 000 m ³ läskedryck per kalenderår. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller endast om verksamheten medför utsläpp av vatten som inte leds till ett externt avloppsreningsverk som är tillståndspliktigt enligt 90.10.
15.25001	4	8-12	U	Bryggeri eller annan anläggning för framställning av högst 1 000 m ³ läskedryck per kalenderår. Denna beskrivning gäller endast om verksamheten medför utsläpp av vatten som inte leds till ett externt avloppsreningsverk som är tillståndspliktigt enligt 90.10.
15.250-7	12	40-60	B	Bryggeri eller annan anläggning för framställning av mer än 20 000 m ³ maltdryck per kalenderår. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller endast om verksamheten medför utsläpp av vatten som inte leds till ett externt avloppsreningsverk som är tillståndspliktigt enligt 90.10.

KK	AK	TF	PN	Beskrivning
15.250-8	11	35-55	B	Bryggeri eller annan anläggning för framställning av mer än 5 000 men högst 20 000 m ³ malt-dryck per kalenderår. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller endast om verksamheten medför utsläpp av vatten som inte leds till ett externt avloppsreningsverk som är tillståndspliktigt enligt 90.10.
15.250-9	10	30-45	B	Bryggeri eller annan anläggning för framställning av mer än 1 000 men högst 5 000 m ³ malt-dryck per kalenderår. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller endast om verksamheten medför utsläpp av vatten som inte leds till ett externt avloppsreningsverk som är tillståndspliktigt enligt 90.10.
15.25002	5	10-15	U	Bryggeri eller annan anläggning för framställning av högst 1 000 m ³ malt-dryck per kalenderår. Denna beskrivning gäller endast om verksamheten medför utsläpp av vatten som inte leds till ett externt avloppsreningsverk som är tillståndspliktigt enligt 90.10.
15.260	8	20-30	C	Bryggeri eller annan anläggning för framställning av malt eller mer än 1 000 kubikmeter malt-dryck per kalenderår, om verksamheten medför utsläpp av vatten som leds till ett externt avloppsreningsverk som är tillståndspliktigt enligt 90.10. Anmälningssplikt enligt denna beskrivning gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 15.90.
15.26001	4	8-12	U	Bryggeri eller annan anläggning för framställning av högst 1 000 kubikmeter malt-dryck per kalenderår, om verksamheten medför utsläpp av vatten som leds till ett externt avloppsreningsverk som är tillståndspliktigt enligt 90.10.
				Annan livsmedelstillverkning
15.270	19	75-115	B	Anläggning för tillverkning av 1. mer än 100 ton jäst per kalenderår, eller 2. startkulturer av mikroorganismer för livsmedelsindustri eller jordbruk, om anläggningen har en sammanlagd reaktorvolym om minst tio kubikmeter.
15.27001	4	8-12	U	Anläggning för tillverkning av 1. högst 100 ton jäst per kalenderår, eller 2. startkulturer av mikroorganismer för livsmedelsindustri eller jordbruk, om anläggningen har en sammanlagd reaktorvolym om högst tio kubikmeter.
15.280-1	9	25-40	C	Anläggning för tillverkning av mer än 20 000 ton choklad eller konfektyr per kalenderår. Anmälningssplikt enligt denna beskrivning gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 15.90.

KK	AK	TF	PN	Beskrivning
15.280-2	9	25-40	C	Anläggning för tillverkning av mer än 5 000 men högst 20 000 ton choklad eller konfektyr per kalenderår. Anmälningsplikt enligt denna beskrivning gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 15.90.
15.280-3	5	10-15	C	Anläggning för tillverkning av mer än 500 men högst 5 000 ton choklad eller konfektyr per kalenderår. Anmälningsplikt enligt denna beskrivning gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 15.90.
15.28001	1	2-6	U	Anläggning för tillverkning av högst 500 ton choklad eller konfektyr per kalenderår.
15.280-4	5	10-15	C	Anläggning för tillverkning av mer än 1 000 ton pastaprodukter per kalenderår. Anmälningsplikt enligt denna beskrivning gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 15.90.
15.28002	1	2-6	U	Anläggning för tillverkning av högst 1 000 ton pastaprodukter per kalenderår.
15.280-5	9	25-40	C	Anläggning för rostning av mer än 3 000 ton kaffe per kalenderår. Anmälningsplikt enligt denna beskrivning gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 15.90.
15.280-6	5	10-15	C	Anläggning för rostning av mer än 100 ton men högst 3 000 ton kaffe per kalenderår. Anmälningsplikt enligt denna beskrivning gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 15.90.
15.28003	1	2-6	U	Anläggning för rostning av högst 100 ton kaffe per kalenderår.
15.290-1	20	80-120	B	Anläggning för framställning av mer än 15 000 ton slakteriprodukter per kalenderår, om verksamheten 1. inte är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt någon av beskrivningarna i 15.10 - 15.280, och 2. medför utsläpp av vatten som inte leds till ett externt avloppsreningsverk som är tillståndspliktigt enligt 90.10.
15.290-2	15	55-85	B	Anläggning för framställning av mer än 15 000 ton andra livsmedel per kalenderår, om verksamheten 1. inte är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt någon av beskrivningarna i 15.10 - 15.280, och 2. medför utsläpp av vatten som inte leds till ett externt avloppsreningsverk som är tillståndspliktigt enligt 90.10.

KK	AK	TF	PN	Beskrivning
15.300-1	12	40-60	C	Anläggning för framställning av mer än 15 000 ton slakteriprodukter per kalenderår, om verksamheten a) inte är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt någon av beskrivningarna i 15.10-15.290, och b) medför utsläpp av vatten som leds till ett externt avloppsreningsverk som är tillståndspliktigt enligt 90.10.
15.300-2	8	20-30	C	Anläggning för framställning av mer än 15 000 ton andra livsmedel, om verksamheten a) inte är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt någon av beskrivningarna i 15.10-15.290, och b) medför utsläpp av vatten som leds till ett externt avloppsreningsverk som är tillståndspliktigt enligt 90.10.
15.30001	3	6-10	U	Anläggning för framställning av högst 15 000 ton livsmedel, om verksamheten a) inte är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt någon av beskrivningarna i 15.10-15.290, och b) medför utsläpp av vatten som leds till ett externt avloppsreningsverk som är tillståndspliktigt enligt 90.10
15.300-3	8	20-30	C	Anläggning för framställning av mer än 1 000 men högst 15 000 ton livsmedel, om verksamheten a) inte är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt någon av beskrivningarna i 15.10-15.290, och b) medför utsläpp av vatten som inte leds till ett externt avloppsreningsverk som är tillståndspliktigt enligt 90.10.
15.30002	3	6-10	U	Anläggning för framställning av högst 1 000 ton livsmedel, om verksamheten a) inte är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt någon av beskrivningarna i 15.10-15.290, och b) medför utsläpp av vatten som inte leds till ett externt avloppsreningsverk som är tillståndspliktigt enligt 90.10.
15.310	3	6-10	C	Anläggning för yrkesmässig industriell förpackning av animaliska eller vegetabiliska produkter som inte sker i någon tillstånds- eller anmälningspliktig verksamhet enligt 15.10-15.300.
				Foder
15.320-1	20	80-120	B	Anläggning för framställning av produkter som kan användas som djurfoder genom bearbetning av animaliska biprodukter som är kategori 3 material enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) 1774/2002 om hälsobestämmelser för animaliska biprodukter som inte är avsedda att användas som livsmedel, om produktionen baseras på mer än 10 000 ton råvara per kalenderår.

KK	AK	TF	PN	Beskrivning
15.320-2	11	35-55	B	Anläggning för framställning av produkter som kan användas som djurfoder genom bearbetning av animaliska biprodukter som är kategori 3 material enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) 1774/2002 om hälsobestämmelser för animaliska biprodukter som inte är avsedda att användas som livsmedel, om produktionen baseras på mer än 2 500 ton men högst 10 000 ton råvara per kalenderår.
15.32001	4	8-12	U	Anläggning för framställning av produkter som kan användas som djurfoder genom bearbetning av animaliska biprodukter som är kategori 3 material enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) 1774/2002 om hälsobestämmelser för animaliska biprodukter som inte är avsedda att användas som livsmedel, om produktionen baseras på högst 2 500 ton per kalenderår.
15.330	11	35-55	B	Anläggning för malning, blandning eller pelletering av råvaror till bruksfärdigt djurfoder, för en produktion av 1. mer än 100 000 ton spannmålsfoder per kalenderår, eller 2. mer än 15 000 ton annat foder per kalenderår. Med spannmålsfoder avses foder som innehåller mer än 50 viktprocent spannmål. Foder som framställs och används inom den egna djurhållningen skall inte räknas in vid tillämpningen av första stycket. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte 1. tillverkning av oljekakor från vegetabiliska oljor eller fetter, 2. om verksamheten är tillståndspliktig enligt 15.320, 90.240, 90.250 eller 90.260.
15.340-1	9	25-40	C	Anläggning för malning, blandning eller pelletering av råvaror till bruksfärdigt djurfoder, för en produktion per kalenderår av mer än 50 000 men högst 100 000 ton spannmålsfoder. Med spannmålsfoder avses detsamma som i 15.330. Anmälningsplikt enligt denna beskrivning gäller inte 1. tillverkning av oljekakor från vegetabiliska oljor eller fetter, eller 2. om verksamheten är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 15.320, 15.330, 90.240, 90.250 eller 90.260.

KK	AK	TF	PN	Beskrivning
15.340-2	5	10-15	C	Anläggning för malning, blandning eller pelletering av råvaror till bruksfärdigt djurfoder, för en produktion per kalenderår av mer än 5 000 men högst 50 000 ton spannmålsfoder. Med spannmålsfoder avses detsamma som i 15.330. Anmälningssplikt enligt denna beskrivning gäller inte 1. tillverkning av oljekakor från vegetabiliska oljor eller fetter, eller 2. om verksamheten är tillstånds- eller anmälningsspliktig enligt 15.320, 15.330, 90.240, 90.250 eller 90.260.
15.34001	1	2-6	U	Anläggning för malning, blandning eller pelletering av råvaror till bruksfärdigt djurfoder, för en produktion per kalenderår av högst 5 000 ton spannmålsfoder. Med spannmålsfoder avses detsamma som i 15.330.
15.340-3	9	25-40	C	Anläggning för malning, blandning eller pelletering av råvaror till bruksfärdigt djurfoder, för en produktion per kalenderår av mer än 5 000 men högst 15 000 ton annat foder. Med spannmålsfoder avses detsamma som i 15.330. Anmälningssplikt enligt denna beskrivning gäller inte 1. tillverkning av oljekakor från vegetabiliska oljor eller fetter, eller 2. om verksamheten är tillstånds- eller anmälningsspliktig enligt 15.320, 15.330, 90.240, 90.250 eller 90.260.
15.340-4	5	10-15	C	Anläggning för malning, blandning eller pelletering av råvaror till bruksfärdigt djurfoder, för en produktion per kalenderår av mer än 500 men högst 5 000 ton annat foder. Med spannmålsfoder avses detsamma som i 15.330. Anmälningssplikt enligt denna beskrivning gäller inte 1. tillverkning av oljekakor från vegetabiliska oljor eller fetter, eller 2. om verksamheten är tillstånds- eller anmälningsspliktig enligt 15.320, 15.330, 90.240, 90.250 eller 90.260.
15.34002	1	2-6	U	Anläggning för malning, blandning eller pelletering av råvaror till bruksfärdigt djurfoder, för en produktion per kalenderår av högst 500 ton annat foder. Med spannmålsfoder avses detsamma som i 15.330.

KK	AK	TF	PN	Beskrivning
				TEXTILVAROR
17.10-1	24	100-150	B	Anläggning för förbehandling eller färgning av mer än 20 000 ton fibrer eller textilier per kalenderår.
17.10-2	22	90-135	B	Anläggning för förbehandling eller färgning av mer än 2 500 men högst 20 000 ton fibrer eller textilier per kalenderår.
17.20-1	14	50-75	B	Anläggning för annan beredning än förbehandling eller färgning av mer än 2500 ton textilmaterial per kalenderår. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte om verksamheten består av en beredningsprocess som inte medför utsläpp av avloppsvatten och utsläpp till luft av mer än 3 ton flyktiga organiska föreningar (VOC) per kalenderår.
17.20-2	13	45-70	B	Anläggning för förbehandling eller färgning av mer än 1000 men högst 2500 ton fibrer eller textilier per kalenderår eller för annan beredning av mer än 1000 men högst 2500 ton textilmaterial per kalenderår. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte om verksamheten 1. är tillståndspliktig enligt 17.10, eller 2. består av en beredningsprocess som inte medför utsläpp av avloppsvatten och utsläpp till luft av mer än 3 ton flyktiga organiska föreningar (VOC) per kalenderår.
17.20-3	11	35-55	B	Anläggning för förbehandling eller färgning av mer än 200 men högst 1000 ton fibrer eller textilier per kalenderår eller för annan beredning av mer än 200 men högst 1 000 ton textilmaterial per kalenderår. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte om verksamheten 1. är tillståndspliktig enligt 17.10, eller 2. består av en beredningsprocess som inte medför utsläpp av avloppsvatten och utsläpp till luft av mer än 3 ton flyktiga organiska föreningar (VOC) per kalenderår.
17.30	5	10-15	C	Anläggning för förbehandling eller färgning av mer än 10 ton fibrer eller textilier per kalenderår eller för annan beredning av mer än 10 ton textilmaterial per kalenderår, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 17.10 eller 17.20.
17.3001	3	6-10	U	Anläggning för förbehandling eller färgning av högst 10 ton fibrer eller textilier per kalenderår eller för annan beredning av högst 10 ton textilmaterial per kalenderår.
17.3002	3	6-10	U	Linberedning för en produktion av mer än 1 ton per år.
17.3003	1	2-6	U	Linberedning för en produktion av högst 1 ton per år.

KK	AK	TF	PN	Beskrivning
				PÅLS, SKINN OCH LÄDER
18.10	18	70-105	B	Garveri för en produktion av mer än 3 000 ton färdigt läder eller färdigt pälsskinn per kalenderår.
18.20	18	70-105	B	Anläggning för 1. kromgarvning för en produktion som baseras på mer än 100 ton råvara per kalenderår, eller 2. garvning för en produktion som baseras på mer än 1 000 ton råvara per kalenderår. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 18.10 eller 90.240.
18.30-1	7	15-25	C	Anläggning för garvning eller annan beredning av läder eller pälsskinn för en produktion av mer än 100 ton färdigt läder eller färdigt pälsskinn, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 18.10, 18.20 eller 90.240.
18.30-2	5	10-15	C	Anläggning för garvning eller annan beredning av läder eller pälsskinn för en produktion av mer än 2 ton men högst 100 ton färdigt läder eller färdigt pälsskinn, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 18.10, 18.20 eller 90.240.
18.3001	1	2-6	U	Anläggning för garvning eller annan beredning av läder eller pälsskinn för en produktion av högst 2 ton färdigt läder eller färdigt pälsskinn.
18.3002	3	6-10	U	Anläggning för beredning eller konservering av djurhudar som inte sker i anslutning till slakteri, för en produktion baserad på mer än 1 ton hudar per kalenderår
18.3003	1	2-6	U	Anläggning för beredning eller konservering av djurhudar som inte sker i anslutning till slakteri, för en produktion baserad på högst 1 ton hudar per kalenderår
				TRÄVAROR
20.10-1	9	25-40	C	Anläggning för yrkesmässig behandling av mer än 10 000 kubikmeter trä med träskyddsmedel genom tryck- eller vakuumimpregnering eller doppning, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 39.10 eller 39.20.
20.10-2	8	20-30	C	Anläggning för yrkesmässig behandling av mer än 500 kubikmeter men högst 10 000 kubikmeter trä med träskyddsmedel genom tryck- eller vakuumimpregnering eller doppning, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 39.10 eller 39.20.
20.10-3	7	15-25	C	Anläggning för yrkesmässig behandling av högst 500 kubikmeter trä med träskyddsmedel genom tryck- eller vakuumimpregnering eller doppning, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 39.10 eller 39.20.
20.1001	3	6-10	U	Anläggning för yrkesmässig behandling av högst 500 kubikmeter trä med träskyddsmedel genom tryck- eller vakuumimpregnering eller doppning.

KK	AK	TF	PN	Beskrivning
20.20-1	17	65-100	B	Sågverk eller annan anläggning för tillverkning av träprodukter genom sågning, hyvling eller svarvning för en produktion av mer än 500 000 m ³ per kalenderår
20.20-2	14	50-75	B	Sågverk eller annan anläggning för tillverkning av träprodukter genom sågning, hyvling eller svarvning för en produktion av 200 000 - 500 000 m ³ per kalenderår
20.20-3	11	35-55	B	Sågverk eller annan anläggning för tillverkning av träprodukter genom sågning, hyvling eller svarvning för en produktion av mer än 70 000 men högst 200 000 m ³ per kalenderår
20.30-1	9	25-40	C	Sågverk eller annan anläggning för tillverkning av träprodukter genom sågning, hyvling eller svarvning för en produktion av mer än 30 000 kubikmeter men högst 70 000 kubikmeter per kalenderår, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 20.20.
20.30-2	7	15-25	C	Sågverk eller annan anläggning för tillverkning av träprodukter genom sågning, hyvling eller svarvning för en produktion av mer än 6 000 kubikmeter men högst 30 000 kubikmeter per kalenderår, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 20.20.
20.3001	3	6-10	U	Sågverk eller annan anläggning för tillverkning av träprodukter genom sågning, hyvling eller svarvning för en produktion av högst 6 000 kubikmeter per kalenderår.
20.40-1	8	20-30	C	Anläggning för framställning eller bearbetning av träbaserat bränsle, eller av bränsleprodukter som är baserade på skogs- eller jordbruksprodukter, i form av träull, trämjöl, flis, spån eller liknande, baserad på mer än 100 000 kubikmeter fast mått per kalenderår. Anmälningssplikt enligt denna beskrivning gäller inte tillfällig flisning.
20.40-2	7	15-25	C	Anläggning för framställning eller bearbetning av träbaserat bränsle, eller av bränsleprodukter som är baserade på skogs- eller jordbruksprodukter, i form av träull, trämjöl, flis, spån eller liknande, baserad på mer än 10 000 kubikmeter men högst 100 000 kubikmeter fast mått per kalenderår. Anmälningssplikt enligt denna beskrivning gäller inte tillfällig flisning.
20.40-3	4	8-12	C	Anläggning för framställning eller bearbetning av träbaserat bränsle, eller av bränsleprodukter som är baserade på skogs- eller jordbruksprodukter, i form av träull, trämjöl, flis, spån eller liknande, baserad på mer än 1 000 kubikmeter men högst 10 000 kubikmeter fast mått per kalenderår. Anmälningssplikt enligt denna beskrivning gäller inte tillfällig flisning.

KK	AK	TF	PN	Beskrivning
20.4001	1	2-6	U	Anläggning för framställning eller bearbetning av träbaserat bränsle, eller av bränsleprodukter som är baserade på skogs- eller jordbruksprodukter, i form av träull, trämjöl, flis, spån eller liknande, baserad på högst 1 000 kubikmeter fast mått per kalenderår.
20.40-4	8	20-30	C	Anläggning för framställning eller bearbetning av träbaserat bränsle, eller av bränsleprodukter som är baserade på skogs- eller jordbruksprodukter, i form av träull, trämjöl, flis, spån eller liknande, baserad på mer än 150 000 kubikmeter löst mått råvara per kalenderår. Anmälningsplikt enligt denna beskrivning gäller inte tillfällig flisning.
20.40-5	7	15-25	C	Anläggning för framställning eller bearbetning av träbaserat bränsle, eller av bränsleprodukter som är baserade på skogs- eller jordbruksprodukter, i form av träull, trämjöl, flis, spån eller liknande, baserad på mer än 20 000 kubikmeter men högst 150 000 kubikmeter löst mått råvara per kalenderår. Anmälningsplikt enligt denna beskrivning gäller inte tillfällig flisning.
20.40-6	4	8-12	C	Anläggning för framställning eller bearbetning av träbaserat bränsle, eller av bränsleprodukter som är baserade på skogs- eller jordbruksprodukter, i form av träull, trämjöl, flis, spån eller liknande, baserad på mer än 3 000 kubikmeter men högst 20 000 kubikmeter löst mått råvara per kalenderår. Anmälningsplikt enligt denna beskrivning gäller inte tillfällig flisning.
20.4002	1	2-6	U	Anläggning för framställning eller bearbetning av träbaserat bränsle, eller av bränsleprodukter som är baserade på skogs- eller jordbruksprodukter, i form av träull, trämjöl, flis, spån eller liknande, baserad på högst 3 000 kubikmeter löst mått råvara per kalenderår.
20.40-7	5	10-15	C	Anläggning för framställning eller bearbetning av träbaserat bränsle, eller av bränsleprodukter som är baserade på skogs- eller jordbruksprodukter, i form av pellets eller briketter, baserad på mer än 5 000 kubikmeter råvara per kalenderår. Anmälningsplikt enligt denna beskrivning gäller inte tillfällig flisning.
20.4003	1	2-6	U	Anläggning för framställning eller bearbetning av träbaserat bränsle, eller av bränsleprodukter som är baserade på skogs- eller jordbruksprodukter, i form av pellets eller briketter, baserad på högst 5 000 kubikmeter råvara per kalenderår.
20.50-1	18	70-105	B	Anläggning för tillverkning av mer än 20 000 ton träfiberskivor per kalenderår.
20.50-2	14	50-75	B	Anläggning för tillverkning av högst 20 000 ton träfiberskivor per kalenderår.

KK	AK	TF	PN	Beskrivning
20.60-1	9	25-40	C	Anläggning för tillverkning av mer än 10 000 kubikmeter 1. fanér eller plywood, eller 2. mer än 500 kubikmeter spånskivor eller andra produkter av spån per kalenderår.
20.60-2	7	15-25	C	Anläggning för tillverkning av högst 10 000 kubikmeter 1. fanér eller plywood, eller 2. högst 500 kubikmeter spånskivor eller andra produkter av spån per kalenderår.
20.70-1	9	25-40	B	Anläggning för lagring av 1. mer än 200 000 kubikmeter timmer fast mått under bark (m ³ fub) på land med begjutning av vatten, eller 2. mer än 100 000 kubikmeter timmer fast mått under bark (m ³ fub) i vatten. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte om verksamheten är anmälningspliktig enligt 20.90.
20.70-2	8	20-30	B	Anläggning för lagring av 1. mer än 80 000 men högst 200 000 kubikmeter timmer fast mått under bark (m ³ fub) på land med begjutning av vatten, eller 2. mer än 40 000 men högst 100 000 kubikmeter timmer fast mått under bark (m ³ fub) i vatten. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte om verksamheten är anmälningspliktig enligt 20.90.
20.70-3	7	15-25	B	Anläggning för lagring av 1. mer än 20 000 men högst 80 000 kubikmeter timmer fast mått under bark (m ³ fub) på land med begjutning av vatten, eller 2. mer än 10 000 men högst 40 000 kubikmeter timmer fast mått under bark (m ³ fub) i vatten. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte om verksamheten är anmälningspliktig enligt 20.90.
20.80-1	3	6-10	C	Anläggning för lagring av mer än 2 000 kubikmeter timmer fast mått under bark (m ³ fub), om lagringen sker på land utan vattenbegjutning.
20.80-2	7	15-25	C	Anläggning för lagring av mer än 10 000 kubikmeter timmer men högst 20 000 kubikmeter fast mått under bark (m ³ fub), om lagringen sker på land med vattenbegjutning och inte är tillståndspliktig enligt 20.70.
20.80-3	5	10-15	C	Anläggning för lagring av mer än 500 kubikmeter timmer men högst 10 000 kubikmeter fast mått under bark (m ³ fub), om lagringen sker på land med vattenbegjutning och inte är tillståndspliktig enligt 20.70.
20.80-4	7	15-25	C	Anläggning för lagring av mer än 5 000 kubikmeter men högst 10 000 kubikmeter timmer fast mått under bark (m ³ fub) i vatten, om lagringen inte är tillståndspliktig enligt 20.70.

KK	AK	TF	PN	Beskrivning
20.80-5	5	10-15	C	Anläggning för lagring av mer än 500 kubikmeter men högst 5 000 kubikmeter timmer fast mått under bark (m ³ fub) i vatten, om lagringen inte är tillståndspliktig enligt 20.70.
20.8001	1	2-6	U	Anläggning för lagring av högst 500 kubikmeter timmer fast mått under bark (m ³ fub) i vatten.
20.90	3	6-10	C	Anläggning för lagring av timmer som inte sker i eller nära vattentäkt, om lagringen har pågått mer än sex veckor, behövs med anledning av storm eller orkan och omfattar 1. mer än 20 000 kubikmeter timmer fast mått under bark (m ³ fub) på land med begjutning av vatten, eller 2. mer än 10 000 kubikmeter timmer fast mått under bark (m ³ fub) i vatten.
20.9001	1	2-6	U	Anläggning för lagring av timmer som inte sker i eller nära vattentäkt, om lagringen har pågått mer än sex veckor, behövs med anledning av storm eller orkan och omfattar 1. högst 20 000 kubikmeter timmer fast mått under bark (m ³ fub) på land med begjutning av vatten, eller 2. högst 10 000 kubikmeter timmer fast mått under bark (m ³ fub) i vatten.
				MASSA, PAPPER OCH PAPPERSVAROR
21.10-1	25	110-165	A	Anläggning för framställning av pappersmassa av trä eller andra fibrösa material. Mer än 300 000 ton massa (sulfat/sulfit) med blekning.
21.10-2	22	90-135	A	Anläggning för framställning av pappersmassa av trä eller andra fibrösa material. Högst 300 000 ton massa (sulfat/sulfit) med blekning.
21.10-3	18	70-105	A	Anläggning för framställning av pappersmassa av trä eller andra fibrösa material. Massa (sulfat/sulfit) utan blekning.
21.10-4	19	75-115	A	Anläggning för framställning av pappersmassa av trä eller andra fibrösa material. Mer än 200 000 ton massa (mekanisk/kemimekanisk).
21.10-5	16	60-90	A	Anläggning för framställning av pappersmassa av trä eller andra fibrösa material. Högst 200 000 ton massa (mekanisk/kemimekanisk).
21.10-6	16	60-90	A	Anläggning för framställning av mer än 10 000 ton returfibermassa per kalenderår.
21.20-1	13	45-70	B	Anläggning för framställning av mer än 1000 men högst 10 000 ton returfibermassa per kalenderår, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 21.10.
21.20-2	11	35-55	B	Anläggning för framställning av mer än 1 men högst 1000 ton returfibermassa per kalenderår, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 21.10.
21.2001	4	8-12	U	Anläggning för framställning av högst 1 ton returfibermassa per kalenderår.

KK	AK	TF	PN	Beskrivning
21.30	15	55-85	A	Anläggning för framställning av mer än 7 000 ton papper, papp eller kartong per kalenderår.
21.40	9	25-40	B	Anläggning för framställning av mer än 100 ton papper, papp eller kartong per kalenderår, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 21.30.
21.50	7	15-25	C	Anläggning för tillverkning av mer än 10 ton papper, papp eller kartong per kalenderår, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 21.30 eller 21.40.
21.5001	3	6-10	U	Anläggning för framställning av högst 10 ton papper, papp eller kartong per kalenderår, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 21.30 eller 21.40.
21.5002	2	4-8	U	Anläggning för tillverkning av pappers- eller pappvaror med torr process
				FOTOGRAFISK ELLER GRAFISK PRODUKTION
22.10	9	25-40	C	Rulloffsettryckeri där tryckning sker med heat-setfärg, om verksamheten inte är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 39.20 eller 39.30.
22.20	5	10-15	C	Anläggning med tillverkning av metallklichéer.
22.30	8	20-30	B	Anläggning med utsläpp av processavloppsvatten där mer än 50 000 kvadratmeter fotografiskt material i form av film eller papperskopior framkallas per kalenderår.
22.40-1	3	6-10	C	Anläggning utan utsläpp av processavloppsvatten där mer än 50 000 kvadratmeter fotografiskt material i form av film eller papperskopior framkallas per kalenderår om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 22.30.
22.4001	2	4-8	U	Anläggning utan utsläpp av processavloppsvatten där mer än 15 000 kvadratmeter men högst 50 000 kvadratmeter fotografiskt material i form av film eller papperskopior framkallas per kalenderår.
22.4002	1	2-6	U	Anläggning utan utsläpp av processavloppsvatten där mer än 5 000 kvadratmeter men högst 15 000 kvadratmeter fotografiskt material i form av film eller papperskopior framkallas per kalenderår.
22.4003	1	T	U	Anläggning utan utsläpp av processavloppsvatten där högst 5 000 kvadratmeter fotografiskt material i form av film eller papperskopior framkallas per kalenderår.
22.40-2	6	12-18	C	Anläggning med utsläpp av processavloppsvatten där mer än 15 000 kvadratmeter men högst 50 000 kvadratmeter fotografiskt material i form av film eller papperskopior framkallas per kalenderår, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 22.30.

KK	AK	TF	PN	Beskrivning
22.40-3	4	8-12	C	Anläggning med utsläpp av processavloppsvatten där mer än 5 000 kvadratmeter men högst 15 000 kvadratmeter fotografiskt material i form av film eller papperskopior framkallas per kalenderår, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 22.30.
22.4004	2	4-8	U	Anläggning med utsläpp av processavloppsvatten där mer än 1 000 kvadratmeter men högst 5 000 kvadratmeter fotografiskt material i form av film eller papperskopior framkallas per kalenderår, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 22.30.
22.4005	1	2-6	U	Anläggning med utsläpp av processavloppsvatten där högst 1 000 kvadratmeter fotografiskt material i form av film eller papperskopior framkallas per kalenderår.
				STENKOLSPRODUKTER, RAFFINERADE PETROLEUMPRODUKTER OCH KÄRNBRÄNSLE
23.10-1	19	75-115	A	Anläggning för tillverkning av koks
23.10-2	25	110-165	A	Anläggning för överföring av kol eller bituminös skiffer till gas- eller vätskeform.
23.10-3	28	140-210	A	Anläggning för grafitillverkning som inte är tillståndspliktig enligt 31.40.
23.1001	4	8-12	U	Anläggning för framställning av kol (hårt kol)
23.20	19	75-115	B	Anläggning för tillverkning av produkter ur kol, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 23.10 eller 31.40.
23.30-1	32	225-340	A	Anläggning för raffinering av mer än 500 000 ton mineralolja eller naturgas per kalenderår.
23.30-2	28	140-210	A	Anläggning för raffinering av högst 500 000 ton mineralolja eller naturgas per kalenderår.
23.40	16	60-90	A	Anläggning för 1. upparbetning av bestrålat kärnbränsle, 2. framställning eller anrikning av kärnbränsle, eller 3. behandling, lagring eller slutförvaring av bestrålat kärnbränsle
23.50	16	60-90	A	Anläggning för behandling eller lagring av obestrålat kärnbränsle.
				KEMISKA PRODUKTER
24.10-1	24	100-150	A	Anläggning för att genom kemiska reaktioner i industriell skala tillverka mer än 5 000 ton per kalenderår organiska ämnen.
24.10-2	22	90-135	A	Anläggning för att genom kemiska reaktioner i industriell skala tillverka högst 5 000 ton per kalenderår organiska ämnen.
24.10-3	26	120-180	A	Anläggning för att genom kemiska reaktioner i industriell skala tillverka kloralkali med amalgammetoden.

KK	AK	TF	PN	Beskrivning
24.10-4	24	100-150	A	Anläggning för att genom kemiska reaktioner i industriell skala tillverka kloralkali med annan metod än amalgammetoden.
24.10-5	24	100-150	A	Anläggning för att genom kemiska reaktioner i industriell skala tillverka mer än 100 000 ton andra oorganiska ämnen än kloralkali per kalenderår.
24.20	14	50-75	B	Anläggning för att genom biokemiska processer i industriell skala tillverka läkemedelssubstanser.
24.30	8	20-30	C	Anläggning för att genom biokemiska processer yrkesmässigt tillverka läkemedelssubstanser i försöks-, pilot- eller laboratorieskala eller annan icke industriell skala.
24.40-1	25	110-165	B	Anläggning för att genom kemiska reaktioner i industriell skala tillverka mer än 5 000 ton per kalenderår ytaktiva ämnen (tensider)
24.40-2	24	100-150	B	Anläggning för att genom kemiska reaktioner i industriell skala tillverka högst 5 000 ton per kalenderår ytaktiva ämnen (tensider)
24.40-3	24	100-150	B	Anläggning för att genom kemiska reaktioner i industriell skala tillverka bindemedel för färg och lack i form av basplastpolymerer av epoxi- eller polyuretanpolymerer
24.40-4	23	95-145	B	Anläggning för att genom kemiska reaktioner i industriell skala tillverka bindemedel för färg och lack - övriga ämnen
24.40-5	22	90-135	B	Anläggning för att genom kemiska reaktioner i industriell skala tillverka bränsle ur vegetabiliska eller animaliska oljor.
24.50	14	50-75	B	Anläggning för tillverkning i industriell skala 1. genom biosyntetiska reaktioner av a) alkohol för bränsle eller andra tekniska ändamål, b) organiska syror, eller c) biopolymerer, eller 2. av biotekniska organismer för bekämpningsändamål.
24.60-1	27	130-195	B	Anläggning för tillverkning i industriell skala, genom kemiska reaktioner, av fosfor-, kväve- eller kaliuminnehållande gödselmedel. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 24.10.
24.60-2	25	110-165	B	Anläggning för tillverkning i industriell skala, genom kemiska reaktioner, av sprängämnen, fotokemikalier och bekämpningsmedel. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 24.10.

KK	AK	TF	PN	Beskrivning
24.60-3	11	35-55	B	Anläggning för tillverkning i industriell skala, genom kemiska reaktioner, av acetylen, gas, lustgas och annan kemiskt framställd gas. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte 1. tillverkning av klorgas eller natriumhypoklorit i anslutning till bassångbad, 2. tillverkning av natriumhypoklorit i vatten med högst 2 procent aktiv klorhalt för desinfektion i den verksamhet där tillverkningen sker, eller 3. om verksamheten är tillståndspliktig enligt 24.10
24.60-4	11	35-55	B	Anläggning för tillverkning i industriell skala, genom kemiska reaktioner, av andra oorganiska ämnen än de som nämns i 24.60-1, 24.60-2 eller 24.60-3. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte 1. tillverkning av klorgas eller natriumhypoklorit i anslutning till bassångbad, 2. tillverkning av natriumhypoklorit i vatten med högst 2 procent aktiv klorhalt för desinfektion i den verksamhet där tillverkningen sker, eller 3. om verksamheten är tillståndspliktig enligt 24.10
24.70	8	20-30	C	Anläggning för framställning genom destillation av mer än 5 000 ton gas per kalenderår.
24.7001	3	6-10	U	Anläggning för framställning genom destillation av högst 5 000 ton gas per kalenderår.
24.80	8	20-30	B	Anläggning för att genom kemiska reaktioner yrkesmässigt tillverka organiska eller oorganiska ämnen i försöks-, pilot- eller laboratorieskala eller annan icke industriell skala, om det i verksamheten används eller tillverkas någon kemisk produkt som, enligt föreskrifter om klassificering och märkning av kemiska produkter som Kemikalieinspektionen har meddelat, är klassificerad eller uppfyller kriterierna för att klassificeras med de riskfraser som ingår i faroklasserna "mycket giftig", "giftig", "frätande", "cancerframkallande", "mutagen", "reproduktionstoxisk" eller "miljöfarlig". Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte om verksamheten är anmälningspliktig enligt 24.81
24.81	8	20-30	C	Anläggning för att genom kemiska reaktioner yrkesmässigt tillverka bränsle ur vegetabilisk eller animalisk olja i försöks-, pilot- eller laboratorieskala eller annan icke industriell skala.

KK	AK	TF	PN	Beskrivning
24.90	8	20-30	C	Anläggning för att genom kemiska reaktioner yrkesmässigt tillverka organiska eller oorganiska ämnen, i försöks-, pilot- eller laboratorieskala eller annan icke industriell skala, om det i verksamheten inte används eller tillverkas någon kemisk produkt som, enligt föreskrifter om klassificering och märkning av kemiska produkter som Kemikalieinspektionen har meddelat, är klassificerad eller uppfyller kriterierna för att klassificeras med de riskfraser som ingår i faroklasserna "mycket giftig", "giftig", "frätande", "cancerframkallande", "mutagen", "reproduktionstoxisk" eller "miljöfarlig".
24.100	7	15-25	C	Anläggning för tillverkning av konstgjorda mineralfibrer, om verksamheten inte är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt någon annan beskrivning i denna bilaga.
24.110-1	15	55-85	B	Anläggning för att genom endast fysikaliska processer i industriell skala tillverka - mer än 20 000 ton per kalenderår - 1. gas- eller vätskeformiga kemiska produkter, 2. läkemedelssubstanser genom extraktion ur biologiskt material, 3. sprängämnen, 4. pyrotekniska artiklar, eller 5. ammunition. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte 1. tillverkning av gasformiga kemiska produkter genom destillation, eller 2. verksamhet som är tillståndspliktig enligt 39.20.
24.110-2	13	45-70	B	Anläggning för att genom endast fysikaliska processer i industriell skala tillverka - mer än 2 000 men högst 20 000 ton per kalenderår - 1. gas- eller vätskeformiga kemiska produkter, 2. läkemedelssubstanser genom extraktion ur biologiskt material, 3. sprängämnen, 4. pyrotekniska artiklar, eller 5. ammunition. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte 1. tillverkning av gasformiga kemiska produkter genom destillation, eller 2. verksamhet som är tillståndspliktig enligt 39.20.

KK	AK	TF	PN	Beskrivning
24.110-3	11	35-55	B	Anläggning för att genom endast fysikaliska processer i industriell skala tillverka - mer än 1 000 men högst 2 000 ton per kalenderår - 1. gas- eller vätskeformiga kemiska produkter, 2. läkemedelssubstanser genom extraktion ur biologiskt material, 3. sprängämnen, 4. pyrotekniska artiklar, eller 5. ammunition. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte 1. tillverkning av rengöringsmedel eller kroppsvårds-, kosmetik- eller hygienprodukter, om tillverkningen uppgår till högst 2 000 ton per kalenderår, 2. tillverkning av gasformiga kemiska produkter genom destillation, eller 3. verksamhet som är tillståndspliktig enligt 39.20.
24.110-4	11	35-55	B	Anläggning för att genom endast fysikaliska processer i industriell skala tillverka - mer än eller lika med 100 men högst 1 000 ton per kalenderår - 1. gas- eller vätskeformiga kemiska produkter, 2. läkemedelssubstanser genom extraktion ur biologiskt material, 3. sprängämnen, 4. pyrotekniska artiklar, eller 5. ammunition. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte 1. tillverkning av färg eller lack, om tillverkningen uppgår till högst 1 000 ton per kalenderår, 2. tillverkning av rengöringsmedel eller kroppsvårds-, kosmetik- eller hygienprodukter, om tillverkningen uppgår till högst 2 000 ton per kalenderår, 3. tillverkning av gasformiga kemiska produkter genom destillation, eller 4. verksamhet som är tillståndspliktig enligt 39.20.

KK	AK	TF	PN	Beskrivning
24.110-5	9	25-40	B	Anläggning för att genom endast fysikaliska processer i industriell skala tillverka högst 100 ton per kalenderår 1. gas- eller vätskeformiga kemiska produkter, 2. läkemedelssubstanser genom extraktion ur biologiskt material, 3. sprängämnen, 4. pyrotekniska artiklar, eller 5. ammunition, om det i verksamheten används eller tillverkas någon kemisk produkt som, enligt föreskrifter om klassificering och märkning av kemiska produkter som Kemikalieinspektionen har meddelat, är klassificerad eller uppfyller kriterierna för att klassificeras med de riskfraser som ingår i faroklasserna "mycket giftig", "giftig", "frätande", "cancerframkallande", "mutagen", "reproduktionstoxisk" eller "miljöfarlig". Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte verksamhet som är tillståndspliktig enligt 39.20.
24.120-1	9	25-40	C	Anläggning för att genom endast fysikaliska processer i industriell skala tillverka 1. mer än 10 ton färg eller lack per kalenderår, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 24.110, 2. mer än 5 000 ton gasformiga kemiska produkter per kalenderår, om tillverkningen sker genom destillation, eller 3. andra kemiska produkter, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 24.110. Anmälningssplikt enligt denna beskrivning gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 39.20
24.12001	4	8-12	U	Anläggning för att genom endast fysikaliska processer i industriell skala tillverka högst 10 ton färg eller lack per kalenderår.
24.120-2	8	20-30	C	Anläggning för att genom endast fysikaliska processer i industriell skala tillverka naturläkemedel genom extraktion ur biologiskt material. Anmälningssplikt enligt denna beskrivning gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 39.20.
24.120-3	6	12-18	C	Anläggning för att genom endast fysikaliska processer i industriell skala tillverka mer än 1000 ton men högst 2000 ton rengöringsmedel eller kroppsvårds-, kosmetik- eller hygienprodukter per kalenderår, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 24.110. Anmälningssplikt enligt denna beskrivning gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 39.20.

KK	AK	TF	PN	Beskrivning
24.120-4	5	10-15	C	Anläggning för att genom endast fysikaliska processer i industriell skala tillverka mer än 10 ton men högst 1000 ton rengöringsmedel eller kroppsvårds-, kosmetik- eller hygienprodukter per kalenderår, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 24.110. Anmälningsplikt enligt denna beskrivning gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 39.20.
24.12002	2	4-8	U	Anläggning för att genom endast fysikaliska processer i industriell skala tillverka högst 10 ton rengöringsmedel eller kroppsvårds-, kosmetik- eller hygienprodukter per kalenderår.
24.12003	4	8-12	U	Anläggning för att genom endast fysikaliska processer i industriell skala tillverka högst 5 000 ton gasformiga kemiska produkter per kalenderår, om tillverkningen sker genom destillation.
24.130	8	20-30	C	Anläggning för att genom endast fysikaliska processer, i försöks-, pilot- eller laboratorieskala eller annan icke industriell skala, yrkesmässigt tillverka 1. sprängämnen, 2. pyrotekniska artiklar, 3. ammunition, 4. mer än 10 ton färg eller lack per kalenderår, 5. mer än 10 ton rengöringsmedel eller kroppsvårds-, kosmetik eller hygienprodukter per kalenderår, eller 6. andra kemiska produkter.
24.13001	4	8-12	U	Anläggning för att genom endast fysikaliska processer, i försöks-, pilot- eller laboratorieskala eller annan icke industriell skala, yrkesmässigt tillverka 1. högst 10 ton färg eller lack per kalenderår, eller 2. högst 10 ton rengöringsmedel eller kroppsvårds-, kosmetik eller hygienprodukter per kalenderår.
24.140-1	11	35-55	C	Anläggning för att genom endast fysikaliska processer tillverka mer än 100 ton läkemedel (farmaceutisk tillverkning). Anmälningsplikt enligt denna beskrivning gäller inte 1. apotek och sjukhus, eller 2. om verksamheten är tillståndspliktig enligt 39.20.
24.140-2	8	20-30	C	Anläggning för att genom endast fysikaliska processer tillverka mer än 10 men högst 100 ton läkemedel (farmaceutisk tillverkning). Anmälningsplikt enligt denna beskrivning gäller inte 1. apotek och sjukhus, eller 2. om verksamheten är tillståndspliktig enligt 39.20.

KK	AK	TF	PN	Beskrivning
24.140-3	6	12-18	C	Anläggning för att genom endast fysikaliska processer tillverka mer än 500 kg men högst 10 ton läkemedel (farmaceutisk tillverkning). Anmälningssplikt enligt denna beskrivning gäller inte 1. apotek och sjukhus, eller 2. om verksamheten är tillståndspliktig enligt 39.20.
24.140-4	3	6-10	C	Anläggning för att genom endast fysikaliska processer tillverka högst 500 kg läkemedel (farmaceutisk tillverkning). Anmälningssplikt enligt denna beskrivning gäller inte 1. apotek och sjukhus, eller 2. om verksamheten är tillståndspliktig enligt 39.20.
24.150	8	20-30	C	Anläggning för behandling av mellanprodukter, om verksamheten inte är tillstånds- eller anmälningsspliktig enligt någon av beskrivningarna i 24.10-24.140.
				GUMMI- OCH PLASTVAROR
25.10-1	16	60-90	B	Anläggning för att genom vulkning tillverka gummivaror, om produktionen baseras på mer än 10 000 ton ovulkad gummiblandning per kalenderår. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 39.20.
25.10-2	12	40-60	B	Anläggning för att genom vulkning tillverka gummivaror, om produktionen baseras på mer än 2 000 ton men högst 10 000 ton ovulkad gummiblandning per kalenderår. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 39.20.
25.11-1	10	30-45	C	Anläggning för att genom vulkning tillverka gummivaror, om produktionen baseras på mer än 500 ton men högst 2 000 ton ovulkad gummiblandning per kalenderår. Anmälningssplikt enligt denna beskrivning gäller inte om verksamheten är tillstånds- eller anmälningsspliktig enligt 25.10, 39.20 eller 39.30.
25.11-2	8	20-30	C	Anläggning för att genom vulkning tillverka gummivaror, om produktionen baseras på mer än 100 ton men högst 500 ton ovulkad gummiblandning per kalenderår. Anmälningssplikt enligt denna beskrivning gäller inte om verksamheten är tillstånds- eller anmälningsspliktig enligt 25.10, 39.20 eller 39.30.

KK	AK	TF	PN	Beskrivning
25.11-3	6	12-18	C	Anläggning för att genom vulkning tillverka gummivaror, om produktionen baseras på mer än 50 ton men högst 100 ton ovulkad gummiblandning per kalenderår. Anmälningsplikt enligt denna beskrivning gäller inte om verksamheten är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 25.10, 39.20 eller 39.30.
25.11-4	4	8-12	C	Anläggning för att genom vulkning tillverka gummivaror, om produktionen baseras på mer än 1 ton men högst 50 ton ovulkad gummiblandning per kalenderår. Anmälningsplikt enligt denna beskrivning gäller inte om verksamheten är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 25.10, 39.20 eller 39.30.
25.1101	1	2-6	U	Anläggning för att genom vulkning tillverka gummivaror, om produktionen baseras på högst 1 ton ovulkad gummiblandning per kalenderår.
25.20-1	9	25-40	B	Anläggning för att genom ytterligare polymerisation tillverka produkter av polyuretan utan användning av toluendiisocyanat, om produktionen baseras på mer än 200 ton plastråvara per kalenderår,
25.20-2	10	30-45	B	Anläggning för att genom ytterligare polymerisation tillverka produkter av 1. polyuretan med användning av toluendiisocyanat, om produktionen baseras på mer än 500 ton plastråvara per kalenderår, eller 2. annan plast, om produktionen baseras på mer än 500 ton plastråvara per kalenderår.
25.20-3	8	20-30	B	Anläggning för att genom ytterligare polymerisation tillverka produkter av 1. polyuretan med användning av toluendiisocyanat, om produktionen baseras på mer än 20 men högst 500 ton plastråvara per kalenderår, eller 2. annan plast, om produktionen baseras på mer än 20 men högst 500 ton plastråvara per kalenderår.
25.30	6	13-18	C	Anläggning för att genom ytterligare polymerisation tillverka produkter av plast, om 1. produktionen baseras på mer än 1 ton plastråvara per kalenderår, och 2. verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 25.20.
25.3001	1	2-6	U	Anläggning för att genom ytterligare polymerisation tillverka produkter av plast, om produktionen baseras på högst 1 ton plastråvara per kalenderår.
25.40	8	20-30	B	Anläggning för flamlaminering med plast.

KK	AK	TF	PN	Beskrivning
25.50-1	7	15-25	C	Anläggning där produktionen baseras på mer än 200 ton plastråvara per kalenderår och inte omfattar ytterligare polymerisation, för tillverkning av produkter av plast förutom endast mekanisk montering eller mekanisk bearbetning. Anmälningsplikt enligt denna beskrivning gäller inte om verksamheten är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 39.20 eller 39.30.
25.50-2	4	8-12	C	Anläggning där produktionen baseras på mer än 20 ton men högst 200 ton plastråvara per kalenderår och inte omfattar ytterligare polymerisation, för tillverkning av produkter av plast förutom endast mekanisk montering eller mekanisk bearbetning. Anmälningsplikt enligt denna beskrivning gäller inte om verksamheten är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 39.20 eller 39.30.
25.50-3	3	6-10	C	Anläggning där produktionen baseras på mer än 1 ton men högst 20 ton plastråvara per kalenderår och inte omfattar ytterligare polymerisation, för tillverkning av produkter av plast förutom endast mekanisk montering eller mekanisk bearbetning. Anmälningsplikt enligt denna beskrivning gäller inte om verksamheten är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 39.20 eller 39.30.
25.5001	1	2-6	U	Anläggning där produktionen baseras på högst 1 ton plastråvara per kalenderår och inte omfattar ytterligare polymerisation, för tillverkning av produkter av plast förutom endast mekanisk montering eller mekanisk bearbetning.
25.50-4	9	25-40	C	Anläggning där produktionen baseras på mer än 20 ton plastråvara per kalenderår och inte omfattar ytterligare polymerisation, för beläggning eller kalandrering med plast. Anmälningsplikt enligt denna beskrivning gäller inte om verksamheten är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 39.20 eller 39.30.
25.50-5	7	15-25	C	Anläggning där produktionen baseras på mer än 10 ton men högst 20 ton plastråvara per kalenderår och inte omfattar ytterligare polymerisation, för beläggning eller kalandrering med plast. Anmälningsplikt enligt denna beskrivning gäller inte om verksamheten är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 39.20 eller 39.30.
25.50-6	5	10-15	C	Anläggning där produktionen baseras på mer än 5 ton men högst 10 ton plastråvara per kalenderår och inte omfattar ytterligare polymerisation, för beläggning eller kalandrering med plast. Anmälningsplikt enligt denna beskrivning gäller inte om verksamheten är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 39.20 eller 39.30.

KK	AK	TF	PN	Beskrivning
25.50-7	4	8-12	C	Anläggning där produktionen baseras på mer än 3 ton men högst 5 ton plastråvara per kalenderår och inte omfattar ytterligare polymerisation, för beläggning eller kalandrering med plast. Anmälningsplikt enligt denna beskrivning gäller inte om verksamheten är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 39.20 eller 39.30.
25.50-8	3	6-10	C	Anläggning där produktionen baseras på mer än 1 ton men högst 3 ton plastråvara per kalenderår och inte omfattar ytterligare polymerisation, för beläggning eller kalandrering med plast. Anmälningsplikt enligt denna beskrivning gäller inte om verksamheten är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 39.20 eller 39.30.
25.5002	1	2-6	U	Anläggning där produktionen baseras på högst 1 ton plastråvara per kalenderår och inte omfattar ytterligare polymerisation, för beläggning eller kalandrering med plast.
				ICKE-METALLISKA MINERALISKA PRODUKTER
				Glas, glasvaror och keramiska produkter
26.10	14	50-75	B	Anläggning för 1. tillverkning av mer än 5 000 ton glas eller glasfiber per kalenderår, eller 2. smältning av mer än 5 000 ton mineraler per kalenderår, inklusive tillverkning av mineralull.
26.1001	5	10-15	U	Anläggning för tillverkning av varor av glasfiber.
26.20-1	11	35-55	B	Anläggning för tillverkning av glas eller glasvaror som omfattar blandning av glasråvaror (mäng), smältning eller syrabehandling av glas, om verksamheten innebär att mer än 1 000 ton glasråvaror med tillsats av bly- eller arsenikföreningar förbrukas per kalenderår. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 26.10.
26.20-2	8	20-30	B	Anläggning för tillverkning av glas eller glasvaror som omfattar blandning av glasråvaror (mäng), smältning eller syrabehandling av glas, om verksamheten innebär att mer än 5 men högst 1 000 ton glasråvaror med tillsats av bly- eller arsenikföreningar förbrukas per kalenderår. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 26.10.
26.20-3	11	35-55	B	Anläggning för tillverkning av glas eller glasvaror som omfattar blandning av glasråvaror (mäng), smältning eller syrabehandling av glas, om verksamheten innebär att mer än 2 000 ton andra glasråvaror förbrukas per kalenderår. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 26.10.

KK	AK	TF	PN	Beskrivning
26.20-4	8	20-30	B	Anläggning för tillverkning av glas eller glasvaror som omfattar blandning av glasråvaror (mäng), smältning eller syrabehandling av glas, om verksamheten innebär att mer än 500 men högst 2 000 ton andra glasråvaror förbrukas per kalenderår. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 26.10.
26.30	5	10-15	C	Anläggning för tillverkning av glas eller glasvaror som omfattar blandning av glasråvaror (mäng), smältning eller syrabehandling av glas, om verksamheten innebär att 1. mer än 500 kilogram glasråvaror med tillsats av bly- eller arsenikföreningar förbrukas per kalenderår, eller 2. mer än 5 ton andra glasråvaror förbrukas per kalenderår. Anmälningsplikt enligt denna beskrivning gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 26.10 eller 26.20.
26.3001	2	4-8	U	Anläggning för tillverkning av glas eller glasvaror som omfattar blandning av glasråvaror (mäng), smältning eller syrabehandling av glas, om verksamheten innebär att 1. högst 500 kilogram glasråvaror med tillsats av bly- eller arsenikföreningar förbrukas per kalenderår, eller 2. högst 5 ton andra glasråvaror förbrukas per kalenderår.
26.40	8	20-30	C	Anläggning för tillverkning av glasfiber, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 26.10.
26.50	11	35-55	B	Anläggning för att genom bränning 1. tillverka mer än 18 500 ton keramiska produkter per kalenderår, eller 2. tillverka keramiska produkter med en ugnskapacitet som överstiger fyra kubikmeter och med en satsningsdensitet som överstiger 300 kilogram per kubikmeter.
26.51	11	35-55	B	Anläggning för att genom bränning tillverka mer än 50 ton keramiska produkter per kalenderår, om glasyr med tillsats av tungmetaller används.
26.5101	3	6-10	U	Anläggning för att genom bränning tillverka högst 50 ton keramiska produkter per kalenderår, om glasyr med tillsats av tungmetaller används.
26.60	9	25-40	C	Anläggning för tillverkning av mer än 100 ton keramiska produkter per kalenderår, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 26.50 eller 26.51.
26.6001	2	4-8	U	Anläggning för tillverkning av högst 100 ton keramiska produkter per kalenderår.

KK	AK	TF	PN	Beskrivning
				Cement, betong, kalk, krita och gips
26.70	27	130-195	A	Anläggning för att 1. i roterugn tillverka mer än 125 000 ton cement per kalenderår, eller 2. i annan ugn tillverka mer än 12 500 ton cement per kalenderår.
26..7001	4	8-12	U	Anläggning för att 1. i roterugn tillverka högst 125 000 ton cement per kalenderår, eller 2. i annan ugn tillverka högst 12 500 ton cement per kalenderår.
26.80	27	130-195	B	Anläggning för tillverkning av cement, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 26.70.
26.90	10	30-45	B	Anläggning för tillverkning i ugn av mer än 12 500 ton kalk per kalenderår.
26.100	8	20-30	C	Anläggning för tillverkning av mer än 5 ton kalk, krita eller kalkprodukter per kalenderår, om inte verksamheten är tillståndspliktig enligt någon av beskrivningarna i 26.70–26.90.
26.10001	3	6-10	U	Anläggning för tillverkning av kalk, krita eller kalkprodukter för en produktion på högst 5 ton per kalenderår.
26.110	6	13-18	C	Anläggning för tillverkning av mer än 500 ton 1. betong eller lättbetong per kalenderår, eller 2. varor av betong, lättbetong eller cement per kalenderår.
26.11001	3	6-10	U	Anläggning för tillverkning av högst 500 ton 1. betong eller lättbetong per kalenderår, eller 2. varor av betong, lättbetong eller cement per kalenderår.
26.120	9	25-40	C	Anläggning för tillverkning av mer än 500 ton varor av gips per kalenderår.
26.12001	3	6-10	U	Anläggning för tillverkning av högst 500 ton varor av gips per kalenderår. Andra icke-metalliska mineraliska produkter
26.130	15	55-85	B	Anläggning för tillverkning av asbestbaserade produkter.
26.140	15	55-85	B	Anläggning för behandling eller omvandling av asbest, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 13.60 eller 26.130.
26.150-1	8	20-30	C	Asfaltverk eller oljegrusverk som ställs upp inom område med detaljplan eller områdesbestämmelser.
26.150-2	7	15-25	C	Asfaltverk eller oljegrusverk som ställs upp utanför område med detaljplan eller områdesbestämmelser i mer än 90 kalenderdagar under en tolv-månadersperiod.
26.150-3	1	T	U	Asfaltverk eller oljegrusverk som ställs upp utanför område med detaljplan eller områdesbestämmelser i högst 90 kalenderdagar under en tolv-månadersperiod.

KK	AK	TF	PN	Beskrivning
26.160	5	10-15	C	Anläggning för tillverkning av varor av asfalt, om verksamheten inte är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 90.100 eller 90.110.
				STÅL OCH METALL
27.10-1	29	160-240	A	Anläggning för produktion av järn eller stål (primär eller sekundär produktion), inklusive utrustning för kontinuerlig gjutning, om produktionen överstiger 1 000 000 ton per kalenderår. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte gjuterier.
27.10-2	24	100-150	A	Anläggning för produktion av järn eller stål (primär eller sekundär produktion), inklusive utrustning för kontinuerlig gjutning, om produktionen överstiger 100 000 ton men inte 1 000 000 ton per kalenderår. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte gjuterier.
27.10-3	16	60-90	A	Anläggning för produktion av järn eller stål (primär eller sekundär produktion), inklusive utrustning för kontinuerlig gjutning, om produktionen överstiger 15 000 ton men inte 100 000 ton per kalenderår. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte gjuterier.
27.10-4	14	50-75	A	Anläggning för produktion av järn eller stål (primär eller sekundär produktion), inklusive utrustning för kontinuerlig gjutning, om produktionen överstiger 15 000 ton per kalenderår. Anläggning med induktionsugnar ESR-anläggning. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte gjuterier.
27.1001	10	30-45	U	Anläggning för produktion av järn eller stål (primär eller sekundär produktion), inklusive utrustning för kontinuerlig gjutning, om produktionen är högst 15 000 ton per kalenderår. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte gjuterier.
27.20-1	18	70-105	A	Anläggning för 1. produktion av mer än 50 000 ton men högst 120 000 ton järn eller stål (primär eller sekundär produktion), eller 2. behandling av mer än 50 000 ton men högst 120 000 ton järnbaserade metaller genom varmvälsning. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 27.10 eller 27.30.

KK	AK	TF	PN	Beskrivning
27.20-2	16	60-90	A	Anläggning för 1. produktion av högst 50 000 ton järn eller stål (primär eller sekundär produktion), eller 2. behandling av högst 50 000 ton järnbaserade metaller genom varmvalsning. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 27.10 eller 27.30.
27.30-1	26	120-180	A	Anläggning för behandling av järnbaserade metaller genom varmvalsning av mer än 500 000 ton råstål per kalenderår.
27.30-2	20	80-120	A	Anläggning för behandling av järnbaserade metaller genom varmvalsning av mer än 120 000 men högst 500 000 ton råstål per kalenderår.
27.30-3	20	80-120	A	Anläggning för behandling av järnbaserade metaller genom hammarsmide, om slagenergin per hammare överstiger 50 kilojoule och den använda värmeeffekten överstiger 20 megawatt.
27.30-4	16	60-90	A	Anläggning för behandling av järnbaserade metaller genom anbringande av skyddsbeläggningar av smält metall med en inmatning som överstiger 12 000 ton råstål per kalenderår och varmförzinkning med en förbrukning av zink av mer än 10 000 ton per kalenderår.
27.30-5	14	50-75	A	Anläggning för behandling av järnbaserade metaller genom anbringande av skyddsbeläggningar av smält metall med en inmatning som överstiger 12 000 ton råstål per kalenderår och varmförzinkning med en förbrukning av zink av mer än 1 000 men högst 10 000 ton per kalenderår.
27.30-6	10	30-45	A	Anläggning för behandling av järnbaserade metaller genom anbringande av skyddsbeläggningar av smält metall med en inmatning som överstiger 12 000 ton råstål per kalenderår och varmförzinkning med en förbrukning av zink av mer än 100 men högst 1 000 ton per kalenderår.
27.30-7	7	15-25	A	Anläggning för behandling av järnbaserade metaller genom anbringande av skyddsbeläggningar av smält metall med en inmatning som överstiger 12 000 ton råstål per kalenderår och varmförzinkning med en förbrukning av zink av högst 100 ton per kalenderår.
27.30-8	16	60-90	A	Anläggning för behandling av järnbaserade metaller genom annat anbringande av skyddsbeläggningar av smält metall med en inmatning som överstiger 12 000 ton råstål per kalenderår och med utsläpp av mer än 10 000 m ³ process- eller sköljvatten.

KK	AK	TF	PN	Beskrivning
27.30-9	14	50-75	A	Anläggning för behandling av järnbaserade metaller genom annat anbringande av skyddsbeläggningar av smält metall med en inmatning som överstiger 12 000 ton råstål per kalenderår och med utsläpp av mer än 1 000 men högst 10 000 m ³ process- eller sköljvatten.
27.30-10	10	30-45	A	Anläggning för behandling av järnbaserade metaller genom annat anbringande av skyddsbeläggningar av smält metall med en inmatning som överstiger 12 000 ton råstål per kalenderår och med utsläpp av mer än 100 men högst 1 000 m ³ process- eller sköljvatten.
27.30-11	7	15-25	A	Anläggning för behandling av järnbaserade metaller genom annat anbringande av skyddsbeläggningar av smält metall med en inmatning som överstiger 12 000 ton råstål per kalenderår och med utsläpp av högst 100 m ³ process- eller sköljvatten.
27.30-12	7	15-25	A	Anläggning för behandling av järnbaserade metaller genom annat anbringande av skyddsbeläggningar av smält metall med en inmatning som överstiger 12 000 ton råstål per kalenderår utan utsläpp av process- eller sköljvatten.
27.31	12	40-60	A	Anläggning för behandling av järnbaserade metaller genom kallvalsning av mer än 100 000 ton stål per kalenderår.
27.32-1	13	45-70	B	Anläggning för behandling av järnbaserade metaller genom kallvalsning av mer än 20 000 men högst 100 000 ton stål per kalenderår.
27.32-2	10	30-45	B	Anläggning för behandling av järnbaserade metaller genom kallvalsning av högst 20 000 ton stål per kalenderår.
27.40-1	12	40-60	B	Anläggning för gjutning för en produktion av mer än 10 000 ton järn eller stål per kalenderår där form- eller gjutsand används.
27.40-2	11	35-55	B	Anläggning för gjutning för en produktion av mer än 5 000 ton men högst 10 000 ton järn eller stål per kalenderår där form- eller gjutsand används.
27.40-3	9	25-40	B	Anläggning för gjutning för en produktion av mer än 10 000 ton järn eller stål per kalenderår där inte form- eller gjutsand används.
27.40-4	7	15-25	B	Anläggning för gjutning för en produktion av mer än 5 000 ton men högst 10 000 ton järn eller stål per kalenderår där inte form- eller gjutsand används.

KK	AK	TF	PN	Beskrivning
27.50-1	9	25-40	B	Anläggning för gjutning, där form- eller gjutsand används, för en produktion av 1. mer än 1000 ton men högst 5 000 ton järn eller stål per kalenderår om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 27.40, eller 2. mer än 1000 ton men högst 5 000 ton aluminium, zink eller magnesium per kalenderår om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 27.101.
27.50-2	8	20-30	B	Anläggning för gjutning, där form- eller gjutsand används, för en produktion av 1. mer än 500 ton men högst 1 000 ton järn eller stål per kalenderår om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 27.40, eller 2. mer än 500 ton men högst 1 000 ton aluminium, zink eller magnesium per kalenderår om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 27.101.
27.50-3	7	15-25	B	Anläggning för gjutning, där form- eller gjutsand inte används, för en produktion av 1. mer än 1000 ton men högst 5 000 ton järn eller stål per kalenderår om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 27.40, eller 2. mer än 1000 ton men högst 5 000 ton aluminium, zink eller magnesium per kalenderår om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 27.101.
27.50-4	7	15-25	B	Anläggning för gjutning, där form- eller gjutsand inte används, för en produktion av 1. mer än 500 ton men högst 1 000 ton järn eller stål per kalenderår om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 27.40, eller 2. mer än 500 ton men högst 1 000 ton aluminium, zink eller magnesium per kalenderår om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 27.101.
27.60	3	6-10	C	Anläggning för gjutning för en produktion av mer än 10 ton järn, stål, aluminium, zink eller magnesium per kalenderår, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 27.40, 27.50 eller 27.101.
27.6001	1	2-6	U	Anläggning för gjutning för en produktion av högst 10 ton järn, stål, aluminium, zink eller magnesium per kalenderår.
27.70-1	26	120-180	A	Anläggning för att av malm eller slig producera mer än 80 000 ton icke-järnmetall per kalenderår, om produktionen sker genom metallurgiska, kemiska eller elektrolytiska processer. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte gjuterier.

KK	AK	TF	PN	Beskrivning
27.70-2	18	70-105	A	Anläggning för att av malm eller slig producera mer än 20 000 ton men högst 80 000 ton icke-järnmetall per kalenderår, om produktionen sker genom metallurgiska, kemiska eller elektrolytiska processer. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte gjuterier.
27.70-3	11	35-55	A	Anläggning för att av malm eller slig producera mer än 3 000 ton men högst 20 000 ton icke-järnmetall per kalenderår, om produktionen sker genom metallurgiska, kemiska eller elektrolytiska processer. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte gjuterier.
27.70-4	10	30-45	A	Anläggning för att av malm eller slig producera mer än 1 000 ton men högst 3000 ton icke-järnmetall per kalenderår, om produktionen sker genom metallurgiska, kemiska eller elektrolytiska processer. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte gjuterier.
27.70-5	24	100-150	A	Anläggning för att av sekundärt råmaterial (skrot m.m.) producera mer än 80 000 ton icke-järnmetall per kalenderår, om produktionen sker genom metallurgiska, kemiska eller elektrolytiska processer. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte gjuterier.
27.70-6	14	50-75	A	Anläggning för att av sekundärt råmaterial (skrot m.m.) producera mer än 20 000 ton men högst 80 000 ton icke-järnmetall per kalenderår, om produktionen sker genom metallurgiska, kemiska eller elektrolytiska processer. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte gjuterier.
27.70-7	11	35-55	A	Anläggning för att av sekundärt råmaterial (skrot m.m.) producera mer än 3 000 ton men högst 20 000 ton icke-järnmetall per kalenderår, om produktionen sker genom metallurgiska, kemiska eller elektrolytiska processer. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte gjuterier.
27.70-8	10	30-45	A	Anläggning för att av sekundärt råmaterial (skrot m.m.) producera mer än 1 000 ton men högst 3 000 ton icke-järnmetall per kalenderår, om produktionen sker genom metallurgiska, kemiska eller elektrolytiska processer. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte gjuterier.

KK	AK	TF	PN	Beskrivning
27.80	9	25-40	B	Anläggning för att av malm, slig eller sekundärt råmaterial producera ickejärnmetall, om produktionen sker genom metallurgiska, kemiska eller elektrolytiska processer. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte 1. gjuterier, eller 2. om verksamheten är tillståndspliktig enligt någon av beskrivningarna i 27.70.
27.90-1	26	120-180	A	Anläggning för att av anrikad malm, stoft eller koncentrat producera mer än 80 000 ton ickejärnmetall per kalenderår, om produktionen sker genom metallurgiska eller elektrolytiska processer. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte 1. gjuterier, eller 2. om verksamheten är tillståndspliktig enligt någon av beskrivningarna i 27.70 eller 27.80.
27.90-2	19	75-115	A	Anläggning för att av anrikad malm, stoft eller koncentrat producera mer än 20 000 ton men högst 80 000 ton ickejärnmetall per kalenderår, om produktionen sker genom metallurgiska eller elektrolytiska processer. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte 1. gjuterier, eller 2. om verksamheten är tillståndspliktig enligt någon av beskrivningarna i 27.70 eller 27.80.
27.90-3	13	45-70	A	Anläggning för att av anrikad malm, stoft eller koncentrat producera mer än 1 000 ton men högst 20 000 ton ickejärnmetall per kalenderår, om produktionen sker genom metallurgiska eller elektrolytiska processer. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte 1. gjuterier, eller 2. om verksamheten är tillståndspliktig enligt någon av beskrivningarna i 27.70 eller 27.80.
27.91	8	20-30	B	Anläggning för att av anrikad malm, stoft eller koncentrat producera ickejärnmetall, om produktionen sker genom metallurgiska eller elektrolytiska processer. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte 1. gjuterier, eller 2. om verksamheten är tillståndspliktig enligt någon av beskrivningarna i 27.70-27.90.
27.100-1	27	130-195	A	Anläggning för smältning av ickejärnmetall eller återvinningsprodukter, inklusive framställning av legeringsmetall, för en produktion av mer än 50 000 ton bly eller kadmium per kalenderår.

KK	AK	TF	PN	Beskrivning
27.100-2	23	95-145	A	Anläggning för smältning av icke-järnmetall eller återvinningsprodukter, inklusive framställning av legeringsmetall, för en produktion av mer än 10 000 men högst 50 000 ton bly eller kadmium per kalenderår.
27.100-3	18	70-105	A	Anläggning för smältning av icke-järnmetall eller återvinningsprodukter, inklusive framställning av legeringsmetall, för en produktion av mer än 1 000 men högst 10 000 ton bly eller kadmium per kalenderår.
27.10001	4	8-12	U	Anläggning för smältning av icke-järnmetall eller återvinningsprodukter, inklusive framställning av legeringsmetall, för en produktion av högst 1 000 ton bly eller kadmium per kalenderår.
27.101-1	21	85-130	B	Anläggning för smältning av zink, inklusive framställning av legeringsmetall, för en produktion av mer än 20 000 ton zink per kalenderår. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 27.100.
27.101-2	19	75-115	B	Anläggning för smältning av zink, inklusive framställning av legeringsmetall, för en produktion av mer än 5 000 men högst 20 000 ton zink per kalenderår. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 27.100.
27.101-3	16	60-90	B	Anläggning för smältning av aluminium och magnesium där form-, eller kärnsand används vid gjutning, inklusive framställning av legeringsmetall, för en produktion av mer än 7 500 ton metaller per kalenderår. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 27.100.
27.101-4	21	85-130	B	Anläggning för smältning av andra icke järnmetall eller återvinningsprodukter än 27.101-1, 27.101-2 och 27.101-3, inklusive framställning av legeringsmetall, för en produktion av mer än 50 000 ton metaller per kalenderår. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 27.100.
27.101-5	19	75-115	B	Anläggning för smältning av andra icke-järnmetall eller återvinningsprodukter än 27.101-1, 27.101-2 och 27.101-3, inklusive framställning av legeringsmetall, för en produktion av mer än 5 000 men högst 50 000 ton metaller per kalenderår. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 27.100.
27.110-1	11	35-55	B	Anläggning för smältning av mer än 1 000 men högst 5 000 ton icke-järnmetall eller återvinningsprodukter, inklusive framställning av legeringsmetall. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte gjuterier.

KK	AK	TF	PN	Beskrivning
27.110-2	9	25-40	B	Anläggning för smältning av mer än 50 men högst 1 000 ton icke-järnmetall eller återvinningsprodukter, inklusive framställning av legeringsmetall. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte gjuterier.
27.11001	4	8-12	U	Anläggning för smältning av högst 50 ton icke-järnmetall eller återvinningsprodukter, inklusive framställning av legeringsmetall.
27.120-1	26	120-180	B	Anläggning för yrkesmässig smältning eller raffinering av mer än 80 000 ton icke-järnmetall per kalenderår ur annan råvara och genom andra processer än de som anges i 27.70-27.110. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte 1. gjuterier, eller 2. om verksamheten är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt någon av beskrivningarna i 27.10-27.110.
27.120-2	21	85-130	B	Anläggning för yrkesmässig smältning eller raffinering av mer än 20 000 ton men högst 80 000 ton icke-järnmetall per kalenderår ur annan råvara och genom andra processer än de som anges i 27.70-27.110. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte 1. gjuterier, eller 2. om verksamheten är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt någon av beskrivningarna i 27.10-27.110.
27.120-3	13	45-70	B	Anläggning för yrkesmässig smältning eller raffinering av mer än 3 000 ton men högst 20 000 ton icke-järnmetall per kalenderår ur annan råvara och genom andra processer än de som anges i 27.70-27.110. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte 1. gjuterier, eller 2. om verksamheten är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt någon av beskrivningarna i 27.10-27.110.
27.120-4	9	25-40	B	Anläggning för yrkesmässig smältning eller raffinering av högst 3 000 ton icke-järnmetall per kalenderår ur annan råvara och genom andra processer än de som anges i 27.70-27.110. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte 1. gjuterier, eller 2. om verksamheten är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt någon av beskrivningarna i 27.10-27.110.

KK	AK	TF	PN	Beskrivning
27.130-1	22	90-135	B	Anläggning för gjutning av andra metaller än järn, stål, zink, aluminium och magnesium, för en produktion av mer än 20 000 ton per kalenderår. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 27.100 eller 27.101.
27.130-2	14	50-75	B	Anläggning för gjutning av andra metaller än järn, stål, zink, aluminium och magnesium, för en produktion av mer än 10 000 ton men högst 20 000 ton per kalenderår. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 27.100 eller 27.101.
27.130-3	11	35-55	B	Anläggning för gjutning av andra metaller än järn, stål, zink, aluminium och magnesium, för en produktion av mer än 3 000 ton men högst 10 000 ton per kalenderår. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 27.100 eller 27.101.
27.130-4	9	25-40	B	Anläggning för gjutning av andra metaller än järn, stål, zink, aluminium och magnesium, för en produktion av mer än 1 000 ton men högst 3 000 ton per kalenderår. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 27.100 eller 27.101.
27.130-5	8	20-30	B	Anläggning för gjutning av andra metaller än järn, stål, zink, aluminium och magnesium, för en produktion av mer än 200 ton men högst 1 000 ton per kalenderår. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 27.100 eller 27.101.
27.130-6	7	15-25	B	Anläggning för gjutning av andra metaller än järn, stål, zink, aluminium och magnesium, för en produktion av mer än 50 ton men högst 200 ton per kalenderår. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 27.100 eller 27.101.
27.140	4	8-12	C	Anläggning för gjutning av andra metaller än järn, stål, zink, aluminium och magnesium, för en produktion av mer än 1 ton per kalenderår. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 27.100, 27.101 eller 27.130.
27.14001	1	2-6	U	Anläggning för gjutning av andra metaller än järn, stål, zink, aluminium och magnesium, för en produktion av högst 1 ton per kalenderår.

KK	AK	TF	PN	Beskrivning
				YTBEHANDLING AV METALL ELLER PLAST M.M.
				Ytbehandling, avfettning och färgborttagning m.m.
28.10-1	13	45-70	B	Anläggning för järnfosfatering eller annan kemisk eller elektrolytisk ytbehandling av metall eller plast, om behandlingsbaden har en sammanlagd volym som överstiger 30 kubikmeter och verksamheten ger upphov till mer än 10 000 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår.
28.10-2	11	35-55	B	Anläggning för järnfosfatering eller annan kemisk eller elektrolytisk ytbehandling av metall eller plast, om behandlingsbaden har en sammanlagd volym som överstiger 30 kubikmeter och verksamheten ger upphov till mer än 1 000 men högst 10 000 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår.
28.10-3	8	20-30	B	Anläggning för järnfosfatering eller annan kemisk eller elektrolytisk ytbehandling av metall eller plast, om behandlingsbaden har en sammanlagd volym som överstiger 30 kubikmeter och verksamheten ger upphov till mer än 100 men högst 1 000 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår.
28.10-4	7	15-25	B	Anläggning för järnfosfatering eller annan kemisk eller elektrolytisk ytbehandling av metall eller plast, om behandlingsbaden har en sammanlagd volym som överstiger 30 kubikmeter och verksamheten ger upphov till högst 100 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår.
28.10-5	7	15-25	B	Anläggning för järnfosfatering eller annan kemisk eller elektrolytisk ytbehandling av metall eller plast, om behandlingsbaden har en sammanlagd volym som överstiger 30 kubikmeter och verksamheten inte ger upphov till avloppsvatten.
28.1001	2	4-8	U	Anläggning för järnfosfatering eller annan kemisk eller elektrolytisk ytbehandling av metall eller plast, om behandlingsbaden har en sammanlagd volym som är högst 30 kubikmeter.
28.20-1	12	40-60	B	Anläggning för kemisk eller elektrolytisk ytbehandling av metall eller plast, om 1. behandlingsbaden har en sammanlagd volym som överstiger 1 kubikmeter, och 2. verksamheten ger upphov till mer än 10 000 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte 1. betning med betpasta, 2. järnfosfatering, eller 3. om verksamheten är tillståndspliktig enligt 28.10.

KK	AK	TF	PN	Beskrivning
28.20-2	9	25-40	B	Anläggning för kemisk eller elektrolytisk ytbehandling av metall eller plast, om 1. behandlingsbadet har en sammanlagd volym som överstiger 1 kubikmeter, och 2. verksamheten ger upphov till mer än 1 000 kubikmeter men högst 10 000 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte 1. betning med betpasta, 2. järnfosfatering, eller 3. om verksamheten är tillståndspliktig enligt 28.10.
28.20-3	7	15-25	B	Anläggning för kemisk eller elektrolytisk ytbehandling av metall eller plast, om 1. behandlingsbadet har en sammanlagd volym som överstiger 1 kubikmeter, och 2. verksamheten ger upphov till mer än 100 kubikmeter men högst 1 000 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte 1. betning med betpasta, 2. järnfosfatering, eller 3. om verksamheten är tillståndspliktig enligt 28.10.
28.20-4	7	15-25	B	Anläggning för kemisk eller elektrolytisk ytbehandling av metall eller plast, om 1. behandlingsbadet har en sammanlagd volym som överstiger 1 kubikmeter, och 2. verksamheten ger upphov till mer än 10 kubikmeter men högst 100 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte 1. betning med betpasta, 2. järnfosfatering, eller 3. om verksamheten är tillståndspliktig enligt 28.10.
28.30-1	12	40-60	B	Anläggning för 1. beläggning med metall på annat sätt än genom kemisk eller elektrolytisk ytbehandling, om verksamheten ger upphov till mer än 10 000 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår, eller 2. våttrumling av annan metall än aluminium eller stål, om verksamheten ger upphov till mer än 10 000 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte beläggning med metall som sker med vakuummetod.

KK	AK	TF	PN	Beskrivning
28.30-2	9	25-40	B	Anläggning för 1. beläggning med metall på annat sätt än genom kemisk eller elektrolytisk ytbehandling, om verksamheten ger upphov till mer än 1 000 kubikmeter men högst 10 000 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår, eller 2. våttrumling av annan metall än aluminium eller stål, om verksamheten ger upphov till mer än 1 000 kubikmeter men högst 10 000 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte beläggning med metall som sker med vakuummetod.
28.30-3	8	20-30	B	Anläggning för 1. beläggning med metall på annat sätt än genom kemisk eller elektrolytisk ytbehandling, om verksamheten ger upphov till mer än 100 kubikmeter men högst 1 000 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår, eller 2. våttrumling av annan metall än aluminium eller stål, om verksamheten ger upphov till mer än 100 kubikmeter men högst 1 000 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte beläggning med metall som sker med vakuummetod
28.30-4	7	15-25	B	Anläggning för 1. beläggning med metall på annat sätt än genom kemisk eller elektrolytisk ytbehandling, om verksamheten ger upphov till mer än 10 kubikmeter men högst 100 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår, eller 2. våttrumling av annan metall än aluminium eller stål, om verksamheten ger upphov till mer än 10 kubikmeter men högst 100 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte beläggning med metall som sker med vakuummetod.
28.40	4	8-12	C	Anläggning för annan beläggning med metall än genom kemisk eller elektrolytisk ytbehandling, om verksamheten ger upphov till mer än 1 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår. Anmälningsplikt enligt denna beskrivning gäller inte 1. beläggning med metall som sker med vakuummetod, eller 2. om verksamheten är tillståndspliktig enligt 28.30.

KK	AK	TF	PN	Beskrivning
28.4001	1	2-6	U	Anläggning för 1. beläggning med metall på annat sätt än genom kemisk eller elektrolytisk ytbehandling, om verksamheten ger upphov till högst 1 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår, eller 2. våttrumling av annan metall än aluminium eller stål, om verksamheten ger upphov till högst 10 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår.
28.50-1	12	40-60	B	Anläggning för termisk ytbehandling med en metallförbrukning av mer än 10 000 ton per kalenderår utan uppsamling och filter. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 27.30.
28.50-2	9	25-40	B	Anläggning för termisk ytbehandling med en metallförbrukning av mer än 1 000 ton men högst 10 000 ton per kalenderår utan uppsamling och filter. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 27.30.
28.50-3	7	15-25	B	Anläggning för termisk ytbehandling med en metallförbrukning av mer än 100 ton men högst 1 000 ton per kalenderår utan uppsamling och filter. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 27.30.
28.50-4	7	15-25	B	Anläggning för termisk ytbehandling med en metallförbrukning av mer än 2 ton men högst 100 ton per kalenderår utan uppsamling och filter. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 27.30.
28.50-5	9	25-40	B	Anläggning för termisk ytbehandling med en metallförbrukning av mer än 10 000 ton per kalenderår med uppsamling och filter. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 27.30.
28.50-6	7	15-25	B	Anläggning för termisk ytbehandling med en metallförbrukning av mer än 1 000 ton men högst 10 000 ton per kalenderår med uppsamling och filter. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 27.30.
28.50-7	7	15-25	B	Anläggning för termisk ytbehandling med en metallförbrukning av mer än 100 ton men högst 1 000 ton per kalenderår med uppsamling och filter. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 27.30.

KK	AK	TF	PN	Beskrivning
28.50-8	7	15-25	B	Anläggning för termisk ytbehandling med en metallförbrukning av mer än 2 ton men högst 100 ton per kalenderår med uppsamling och filter. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 27.30.
28.60	4	8-12	C	Anläggning för kemisk eller elektrolytisk ytbehandling av metall eller plast, om verksamheten ger upphov till mer än 1 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår. Anmälningssplikt enligt denna beskrivning gäller inte 1. betning med betpasta, eller 2. om verksamheten är tillståndspliktig enligt 28.10 eller 28.20.
28.6001	1	2-6	U	Anläggning för kemisk eller elektrolytisk ytbehandling av metall eller plast, om verksamheten ger upphov till högst 1 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår.
28.70-1	6	12-18	C	Anläggning, som omfattas av flera än två av följande punkter, för 1. järnfosfatering, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 28.10, 2. vattenbaserad avfettning som ger upphov till mer än 10 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår, om verksamheten inte är fordonstvätt eller tillståndspliktig enligt någon av beskrivningarna i 39.10-39.50, 3. betning med mer än 50 kilogram betpasta per kalenderår, om verksamheten ger upphov till avloppsvatten, 4. blästring av mer än 500 kvadratmeter yta per kalenderår, 5. våttrumling av mer än 1 ton metaller per kalenderår eller härdning av mer än 1 ton gods per kalenderår, 6. termisk ytbehandling med en metallförbrukning av mer än 50 kilogram men högst 2 ton per kalenderår, eller 7. metallbeläggning med vakuummetod, om metallförbrukningen uppgår till mer än 500 kilogram per kalenderår.

KK	AK	TF	PN	Beskrivning
28.70-2	4	8-12	C	Anläggning, som omfattas av högst två av följande punkter, för 1. järnfosfatering, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 28.10, 2. vattenbaserad avfettning som ger upphov till mer än 10 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår, om verksamheten inte är fordonstvätt eller tillståndspliktig enligt någon av beskrivningarna i 39.10-39.50, 3. betning med mer än 50 kilogram betpasta per kalenderår, om verksamheten ger upphov till avloppsvatten, 4. blästring av mer än 500 kvadratmeter yta per kalenderår, 5. våttrumling av mer än 1 ton metaller per kalenderår eller härdning av mer än 1 ton gods per kalenderår, 6. termisk ytbehandling med en metallförbrukning av mer än 50 kilogram men högst 2 ton per kalenderår, eller 7. metallbeläggning med vakuummetod, om metallförbrukningen uppgår till mer än 500 kilogram per kalenderår.
28.7001	1	2-6	U	Anläggning, som omfattas av någon eller några av följande punkter, för 1. järnfosfatering, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 28.10, 2. vattenbaserad avfettning som ger upphov till högst 10 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår, om verksamheten inte är fordonstvätt eller tillståndspliktig enligt någon av beskrivningarna i 39.10-39.50, 3. betning med högst 50 kilogram betpasta per kalenderår, om verksamheten ger upphov till avloppsvatten, 4. blästring av högst 500 kvadratmeter yta per kalenderår, 5. våttrumling av högst 1 ton metaller per kalenderår eller härdning av högst 1 ton gods per kalenderår, 6. termisk ytbehandling med en metallförbrukning av högst 50 kilogram per kalenderår, eller 7. metallbeläggning med vakuummetod, om metallförbrukningen uppgår till högst 500 kilogram per kalenderår.
28.71	3	6-10	C	Blästringsarbete omfattande mer än 500 kvadratmeter yta, om verksamheten inte är anmälningspliktig enligt 28.70.
28.7101	1	2-6	U	Blästringsarbete omfattande högst 500 kvadratmeter yta.
28.80	9	25-40	B	Anläggning för att med kemiska eller termiska metoder yrkesmässigt ta bort lack eller färg från mer än 50 ton metallgods per kalenderår, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 39.10, 39.20 eller 39.40.

KK	AK	TF	PN	Beskrivning
28.90	7	15-25	C	Anläggning för att med kemiska eller termiska metoder yrkesmässigt ta bort lack eller färg, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 28.80, 39.10, 39.20 eller 39.40.
				ELEKTRISKA ARTIKLAR
31.10	26	120-180	A	Anläggning för tillverkning av batterier eller ackumulatorer där kadmium, bly eller kvicksilver ingår.
31.20	15	55-85	B	Anläggning för tillverkning av batterier eller ackumulatorer där inte kadmium, bly eller kvicksilver ingår.
31.30	5	10-15	C	Anläggning för tillverkning eller reparation av kvicksilverinnehållande ljuskällor.
31.40	28	140-210	A	Anläggning för tillverkning av grafitelektroder genom bränning eller grafitisering.
31.50	28	140-210	A	Anläggning för tillverkning av kol- eller grafit-elektroder, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 31.40.
31.60	7	15-25	C	Anläggning för tillverkning av elektrisk tråd eller elektrisk kabel.
				METALLBEARBETNING M.M.
34.10	7	15-25	C	Anläggning för tillverkning av fler än 100 fordonsmotorer per kalenderår.
34.1001	2	4-8	U	Anläggning för tillverkning av högst 100 fordonsmotorer per kalenderår.
34.20	4	8-12	C	Provbänk för motorer, turbiner eller reaktorer.
34.30-1	28	140-210	B	Anläggning för tillverkning och sammansättning per kalenderår av fler än 200 000 motorfordon med en totalvikt per fordon som uppgår till högst 3,5 ton.
34.30-2	24	100-150	B	Anläggning för tillverkning och sammansättning per kalenderår av fler än 100 000 men högst 200 000 motorfordon med en totalvikt per fordon som uppgår till högst 3,5 ton.
34.30-3	20	80-120	B	Anläggning för tillverkning och sammansättning per kalenderår av fler än 50 000 men högst 100 000 motorfordon med en totalvikt per fordon som uppgår till högst 3,5 ton.
34.30-4	12	40-60	B	Anläggning för tillverkning och sammansättning per kalenderår av fler än 25 000 men högst 50 000 motorfordon med en totalvikt per fordon som uppgår till högst 3,5 ton.
34.30-5	24	100-150	B	Anläggning för tillverkning och sammansättning per kalenderår av fler än 20 000 motorfordon med en totalvikt per fordon som uppgår till mer än 3,5 ton.
34.30-6	16	60-90	B	Anläggning för tillverkning och sammansättning per kalenderår av fler än 5 000 men högst 20 000 motorfordon med en totalvikt per fordon som uppgår till mer än 3,5 ton.

KK	AK	TF	PN	Beskrivning
34.30-7	10	30-45	B	Anläggning för tillverkning och sammansättning per kalenderår av fler än 1 000 men högst 5 000 motorfordon med en totalvikt per fordon som uppgår till mer än 3,5 ton.
34.40	9	25-40	C	Anläggning för tillverkning och sammansättning per kalenderår av 1. fler än 100 men högst 25 000 motorfordon med en totalvikt per fordon som uppgår till högst 3,5 ton, eller 2. fler än 10 men högst 1 000 motorfordon med en totalvikt per fordon som uppgår till mer än 3,5 ton. Anmälningssplikt enligt denna beskrivning gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 34.30.
34.4001	3	6-10	U	Anläggning för tillverkning och sammansättning per kalenderår av 1. högst 100 motorfordon med en totalvikt per fordon som uppgår till högst 3,5 ton, eller 2. högst 10 motorfordon med en totalvikt per fordon som uppgår till mer än 3,5 ton.
34.50	9	25-40	C	Anläggning för 1. tillverkning av järnvägsutrustning, 2. tillverkning av flygplan, eller 3. reparation av flygplan.
34.60	22	90-135	A	Anläggning där det förekommer maskinell metallbearbetning med en tillverkningsyta (exklusive yta för endast montering) större än 100 000 kvadratmeter.
34.70-1	16	60-90	B	Anläggning där det förekommer maskinell metallbearbetning och där total tankvolym för skärvätskor, processoljor och hydrauloljor i metallbearbetningsmaskinerna är större än 75 kubikmeter, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 34.30 eller 34.60. Med total tankvolym avses såväl volymen i ett fast centralt system för vätskor som volymen i lösa behållare som är kopplade till metallbearbetningsmaskin eller öppnade behållare som används för påfyllning av metallbearbetningsmaskin.
34.70-2	14	50-75	B	Anläggning där det förekommer maskinell metallbearbetning och där total tankvolym för skärvätskor, processoljor och hydrauloljor i metallbearbetningsmaskinerna är större än 20 men högst 75 kubikmeter, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 34.30 eller 34.60. Med total tankvolym avses såväl volymen i ett fast centralt system för vätskor som volymen i lösa behållare som är kopplade till metallbearbetningsmaskin eller öppnade behållare som används för påfyllning av metallbearbetningsmaskin.

KK	AK	TF	PN	Beskrivning
34.80-1	9	25-40	C	Anläggning där det förekommer maskinell metallbearbetning och där total tankvolym för skärvätskor, processoljor och hydrauloljor i metallbearbetningsmaskinerna är större än 10 kubikmeter men högst 20 kubikmeter, om verksamheten inte är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt någon av beskrivningarna i 34.10-34.70, 35.10 eller 35.20. Med total tankvolym avses detsamma som i 34.70 andra stycket.
34.80-2	6	12-18	C	Anläggning där det förekommer maskinell metallbearbetning och där total tankvolym för skärvätskor, processoljor och hydrauloljor i metallbearbetningsmaskinerna är större än 5 kubikmeter men högst 10 kubikmeter, om verksamheten inte är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt någon av beskrivningarna i 34.10-34.70, 35.10 eller 35.20. Med total tankvolym avses detsamma som i 34.70 andra stycket.
34.80-3	4	8-12	C	Anläggning där det förekommer maskinell metallbearbetning och där total tankvolym för skärvätskor, processoljor och hydrauloljor i metallbearbetningsmaskinerna är större än 1 kubikmeter men högst 5 kubikmeter, om verksamheten inte är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt någon av beskrivningarna i 34.10-34.70, 35.10 eller 35.20. Med total tankvolym avses detsamma som i 34.70 andra stycket.
34.8001	1	2-6	U	Anläggning där det förekommer maskinell metallbearbetning och där total tankvolym för skärvätskor, processoljor och hydrauloljor i metallbearbetningsmaskinerna är större än 200 liter men högst 1 kubikmeter. Med total tankvolym avses såväl volymen i ett fast centralt system för vätskor som volymen i lösa behållare som är kopplade till metallbearbetningsmaskin eller öppnade behållare som används för påfyllning av metallbearbetningsmaskin.
35.10	28	140-210	A	Byggnad av en plattform som är avsedd att användas vid utvinning av olja eller gas inom havsområden, om verksamheten inte prövas enligt 11 kap. miljöbalken.
35.1001	18	70-105	U	Plattform för verkstad på vattnet när fråga är om förläggning nära kusten för montering, utrustning, ombyggnad, reparation, underhåll eller liknande åtgärd.
35.20	4	8-12	C	Skeppsvarv.

KK	AK	TF	PN	Beskrivning
				FÖRBRUKNING AV ORGANISKA LÖSNINGSMEDEL
39.10	19	75-115	B	Anläggning för ytbehandling av material, föremål eller produkter med en förbrukning av organiska lösningsmedel, om förbrukningen uppgår till mer än 150 kilogram per timme eller 200 ton per kalenderår. Med förbrukning avses den totala mängd organiska lösningsmedel som tillförs en anläggning med avdrag för alla flyktiga organiska föreningar som återvinns för återanvändning.
39.1001	4	8-12	U	Anläggning för ytbehandling av material, föremål eller produkter med en förbrukning av organiska lösningsmedel, om förbrukningen uppgår till högst 150 kilogram per timme eller högst 200 ton per kalenderår. Med förbrukning avses den totala mängd organiska lösningsmedel som tillförs en anläggning med avdrag för alla flyktiga organiska föreningar som återvinns för återanvändning.
39.20-1	17	65-100	B	Anläggning där mer än 200 ton organiska lösningsmedel förbrukas per kalenderår i a) rulloffset med heatsetfärg, b) djuptryck av publikationer, c) djuptryck av förpackningar, flexografi, screentryck, laminering eller lackering, d) ytengöring, e) fordonslackering, f) bandlackering, g) beläggning av lindningstråd, h) beläggning av träytor, i) träimpregnering, j). läderbeläggning, k) skotillverkning, l) laminering av trä eller plast, m) limbeläggning, n) annan beläggning, o) omvandling av gummi, eller p) utvinning av vegetabilisk olja eller animaliskt fett eller raffinering av vegetabilisk olja. Med förbrukning avses detsamma som i 39.10 andra stycket.

KK	AK	TF	PN	Beskrivning
39.20-2	15	55-85	B	Anläggning där mer än 50 ton men högst 200 ton organiska lösningsmedel förbrukas per kalenderår i a) rulloffset med heatsetfärg, b) djuptryck av publikationer, c) djuptryck av förpackningar, flexografi, screentryck, laminering eller lackering, d) ytrenskning, e) fordonslackering, f) bandlackering, g) beläggning av lindningstråd, h) beläggning av trätor, i) träimpregnering, j). läderbeläggning, k) skotillverkning, l) laminering av trä eller plast, m) limbeläggning, n) annan beläggning, o) omvandling av gummi, eller p) utvinning av vegetabilisk olja eller animaliskt fett eller raffinering av vegetabilisk olja. Med förbrukning avses detsamma som i 39.10 andra stycket.
39.20-3	14	50-75	B	Anläggning där mer än 25 men högst 50 ton organiska lösningsmedel förbrukas per kalenderår i a) rulloffset med heatsetfärg, b) djuptryck av publikationer, c) djuptryck av förpackningar, flexografi, screentryck, laminering eller lackering, d) ytrenskning, e) fordonslackering, f) bandlackering, g) beläggning av lindningstråd, h) beläggning av trätor, i) träimpregnering, j). läderbeläggning, k) skotillverkning, l) laminering av trä eller plast, m) limbeläggning, n) annan beläggning, o) omvandling av gummi, eller p) utvinning av vegetabilisk olja eller animaliskt fett eller raffinering av vegetabilisk olja. Med förbrukning avses detsamma som i 39.10 andra stycket.
39.2001	8	20-30	U	Anläggning där mindre än 25 ton organiska lösningsmedel förbrukas per kalenderår i a) djuptryck av publikationer, b) bandlackering, eller c) träimpregnering. Med förbrukning avses detsamma som i 39.10 andra stycket.

KK	AK	TF	PN	Beskrivning
39.20-4	17	65-100	B	Anläggning där organiska lösningsmedel förbrukas med mer än 200 ton per kalenderår i tillverkning av farmaceutiska produkter. Med förbrukning avses detsamma som i 39.10 andra stycket.
39.20-5	15	55-85	B	Anläggning där organiska lösningsmedel förbrukas med mer än 50 men högst 200 ton per kalenderår i tillverkning av farmaceutiska produkter. Med förbrukning avses detsamma som i 39.10 andra stycket.
39.2002	10	30-45	U	Anläggning där organiska lösningsmedel förbrukas med högst 50 ton per kalenderår i tillverkning av farmaceutiska produkter. Med förbrukning avses detsamma som i 39.10 andra stycket.
39.20-6	17	65-100	B	Anläggning där organiska lösningsmedel förbrukas med mer än 200 ton per kalenderår i tillverkning av lack, tryckfärg, lim eller andra beläggningspreparat. Med förbrukning avses detsamma som i 39.10 andra stycket.
39.20-7	15	55-85	B	Anläggning där organiska lösningsmedel förbrukas med mer än 100 men högst 200 ton per kalenderår i tillverkning av lack, tryckfärg, lim eller andra beläggningspreparat. Med förbrukning avses detsamma som i 39.10 andra stycket.
39.2003	10	30-45	U	Anläggning där organiska lösningsmedel förbrukas med högst 100 ton per kalenderår i tillverkning av lack, tryckfärg, lim eller andra beläggningspreparat. Med förbrukning avses detsamma som i 39.10 andra stycket.

KK	AK	TF	PN	Beskrivning
39.30	5	10-15	C	Anläggning där organiska lösningsmedel förbrukas per kalenderår med 1. mer än 15 ton i rulloffset med heatsetfärg, 2. mer än 15 ton vid djuptryck av förpackningar, flexografi, screentryck, laminering eller lackering, 3. mer än 1 ton i yt rengöring, om lösningsmedlet innehåller någon kemisk produkt, som enligt föreskrifter om klassificering och märkning av kemiska produkter som Kemikalieinspektionen har meddelat, är klassificerad som "misstänks kunna ge cancer", "kan ge cancer", "kan ge ärftliga genetiska skador", "kan ge cancer vid inandning", "kan ge nedsatt fortplantningsförmåga" eller "kan ge fosterskador", 4. mer än 2 ton i annan yt rengöring, 5. mer än 500 kilogram i fordonslackering, 6. mer än 5 ton i beläggning av lindningstråd, 7. mer än 15 ton i beläggning av trätor, 8. mer än 1 kilogram i kemtvätt, 9. mer än 10 ton i läderbeläggning, 10. mer än 5 ton i skotillverkning, 11. mer än 5 ton i laminering av trä eller plast, 12. mer än 5 ton i limbeläggning, 13. mer än 5 ton i annan beläggning, 14. mer än 15 ton i omvandling av gummi, eller 15. mer än 10 ton i utvinning av vegetabilisk olja eller animaliskt fett eller raffinering av vegetabilisk olja. Med förbrukning avses detsamma som i 39.10 andra stycket. Anmälningsskyldighet enligt denna beskrivning gäller inte om verksamheten är tillståndsskyldig enligt 39.10 eller 39.20.

KK	AK	TF	PN	Beskrivning
39.3001	3	6-10	U	Anläggning där organiska lösningsmedel förbrukas per kalenderår med 1. högst 15 ton i rulloffset med heatsetfärg, 2. högst 15 ton vid djuptryck av förpackningar, flexografi, screentryck, laminering eller lackering, 3. högst 1 ton i ytrenskning, om lösningsmedlet innehåller någon kemisk produkt, som enligt föreskrifter om klassificering och märkning av kemiska produkter som Kemikalieinspektionen har meddelat, är klassificerad som "misstänks kunna ge cancer", "kan ge cancer", "kan ge ärftliga genetiska skador", "kan ge cancer vid inandning", "kan ge nedsatt fortplantningsförmåga" eller "kan ge fosterskador", 4. högst 2 ton i annan ytrenskning, 5. högst 500 kilogram i fordonslackering, 6. högst 5 ton i beläggning av lindningstråd, 7. högst 15 ton i beläggning av trätor, 8. högst 1 kilogram i kemtvätt, 9. högst 10 ton i läderbeläggning, 10. högst 5 ton i skotillverkning, 11. högst 5 ton i laminering av trä eller plast, 12. högst 5 ton i limbeläggning, 13. högst 5 ton i annan beläggning, 14. högst 15 ton i omvandling av gummi, eller 15. högst 10 ton i utvinning av vegetabilisk olja eller animaliskt fett eller raffinering av vegetabilisk olja. Med förbrukning avses detsamma som i 39.10 andra stycket. Anmälningsskyldighet enligt denna beskrivning gäller inte om verksamheten är anmälningsskyldig enligt 39.30.
39.40	15	55-85	B	Anläggning där det per kalenderår förbrukas 1. mer än 5 ton halogenerade organiska lösningsmedel, eller 2. mer än totalt 25 ton organiska lösningsmedel. Med förbrukning avses detsamma som i 39.10 andra stycket. Vid tillämpningen av första stycket skall inte medräknas sådana organiska lösningsmedel som omfattas av förordningen (2002:187) om ämnen som bryter ner ozonskiktet eller av föreskrifter som meddelats med stöd av den förordningen. Tillståndsskyldighet enligt denna beskrivning gäller inte om verksamheten är tillståndsskyldig enligt 39.10 eller 39.20.

KK	AK	TF	PN	Beskrivning
39.50-1	8	20-30	C	Anläggning där det per kalenderår förbrukas mer än 1 ton halogenerade organiska lösningsmedel. Anmälningsplikt enligt denna beskrivning gäller inte om verksamheten är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 39.10, 39.20, 39.30 eller 39.40. Med förbrukning avses detsamma som i 39.10 andra stycket.
39.5001	4	8-12	U	Anläggning där det per kalenderår förbrukas högst 1 ton halogenerade organiska lösningsmedel. Med förbrukning avses detsamma som i 39.10 andra stycket.
39.50-2	8	20-30	C	Anläggning där det per kalenderår förbrukas mer än totalt 10 ton men högst 25 ton organiska lösningsmedel. Anmälningsplikt enligt denna beskrivning gäller inte om verksamheten är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 39.10, 39.20, 39.30 eller 39.40. Med förbrukning avses detsamma som i 39.10 andra stycket.
39.50-3	6	12-18	C	Anläggning där det per kalenderår förbrukas mer än totalt 5 ton men högst 10 ton organiska lösningsmedel. Anmälningsplikt enligt denna beskrivning gäller inte om verksamheten är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 39.10, 39.20, 39.30 eller 39.40. Med förbrukning avses detsamma som i 39.10 andra stycket.
39.5002	4	8-12	U	Anläggning där det per kalenderår förbrukas mer än 2,5 men högst 5 ton organiska lösningsmedel. Med förbrukning avses detsamma som i 39.10 andra stycket.
39.5003	3	6-10	U	Anläggning där det per kalenderår förbrukas mer än 0,5 men högst 2,5 ton organiska lösningsmedel. Med förbrukning avses detsamma som i 39.10 andra stycket.
39.5004	1	2-4	U	Anläggning där det per kalenderår förbrukas högst 500 kg organiska lösningsmedel. Med förbrukning avses detsamma som i 39.10 andra stycket.

KK	AK	TF	PN	Beskrivning
				LAGRING AV BRÄNSLEN OCH KEMISKA PRODUKTER M.M.
39.60-1	16	60-90	B	Anläggning för lagring eller hantering av 1. gasformiga eller flytande petrokemiska produkter, oljor, petroleumprodukter eller brännbara gaser, om anläggningen har kapacitet för lagring av mer än 500 000 ton vid ett tillfälle eller hantering av mer än 5 000 000 ton per kalenderår, 2. Andra kemiska produkter som enligt föreskrifter om klassificering och märkning av kemiska produkter som Kemikalieinspektionen har meddelat, är klassificerade eller uppfyller kriterierna för att klassificeras med de riskfraser som ingår i faroklasserna ”mycket giftig”, ”giftig”, ”frätande”, ”cancerframkallande”, ”mutagen”, ”reproduktionstoxisk” eller ”miljöfarlig”, om det i anläggningen lagras mer än 50 000 ton vid ett och samma tillfälle eller hanteras mer än 500 000 ton per kalenderår, eller 2. andra kemiska produkter än som avses i 1 och 2, om det i anläggningen lagras mer än 2 000 000 ton vid ett och samma tillfälle.
39.60-2	12	40-60	B	Anläggning för lagring eller hantering av 1. gasformiga eller flytande petrokemiska produkter, oljor, petroleumprodukter eller brännbara gaser, om anläggningen har kapacitet för lagring av mer än 250 000 men högst 500 000 ton vid ett tillfälle eller hantering av mer än 2 500 000 men högst 5 000 000 ton per kalenderår, 2. Andra kemiska produkter som enligt föreskrifter om klassificering och märkning av kemiska produkter som Kemikalieinspektionen har meddelat, är klassificerade eller uppfyller kriterierna för att klassificeras med de riskfraser som ingår i faroklasserna ”mycket giftig”, ”giftig”, ”frätande”, ”cancerframkallande”, ”mutagen”, ”reproduktionstoxisk” eller ”miljöfarlig”, om det i anläggningen lagras mer än 25 000 men högst 50 000 ton vid ett och samma tillfälle eller hanteras mer än 250 000 men högst 500 000 ton per kalenderår, eller 3. andra kemiska produkter än som avses i 1 och 2, om det i anläggningen lagras mer än 1 000 000 men högst 2 000 000 ton vid ett och samma tillfälle.

KK	AK	TF	PN	Beskrivning
39.60-3	8	20-30	B	Anläggning för lagring eller hantering av 1. gasformiga eller flytande petrokemiska produkter, oljor, petroleumprodukter eller brännbara gaser, om anläggningen har kapacitet för lagring av mer än 50 000 men högst 250 000 ton vid ett tillfälle eller hantering av mer än 500 000 men högst 2 500 000 ton per kalenderår, 2. Andra kemiska produkter som enligt föreskrifter om klassificering och märkning av kemiska produkter som Kemikalieinspektionen har meddelat, är klassificerade eller uppfyller kriterierna för att klassificeras med de riskfraser som ingår i faroklasserna ”mycket giftig”, ”giftig”, ”frätande”, ”cancerframkallande”, ”mutagen”, ”reproduktionstoxisk” eller ”miljöfarlig”, om det i anläggningen lagras mer än 5 000 men högst 25 000 ton vid ett och samma tillfälle eller hantearas mer än 50 000 men högst 250 000 ton per kalenderår, eller 2. andra kemiska produkter än som avses i 1 och 2, om det i anläggningen lagras mer än 200 000 men högst 1 000 000 ton vid ett och samma tillfälle.
39.70	6	12-18	C	Anläggning för lagring av 1. gasformiga eller flytande petrokemiska produkter, oljor, petroleumprodukter eller brännbara gaser, om det i anläggningen lagras mer än 5 000 ton vid ett och samma tillfälle, 2. andra kemiska produkter än som avses i 1, om a) någon produkt enligt föreskrifter om klassificering och märkning av kemiska produkter som Kemikalieinspektionen har meddelat, är klassificerad eller uppfyller kriterierna för att klassificeras med de riskfraser som ingår i faroklasserna ”mycket giftig”, ”giftig”, ”frätande”, ”cancerframkallande”, ”mutagen”, ”reproduktionstoxisk” eller ”miljöfarlig”, och b) det är fråga om en verksamhet för energiproduktion eller kemisk industri och anläggningen har kapacitet för lagring av mer än 1 ton vid ett och samma tillfälle, eller 3. andra kemiska produkter än som avses i 1 och 2 om det i anläggningen lagras mer än 50 000 ton vid ett och samma tillfälle.

KK	AK	TF	PN	Beskrivning
39.7001	1	2-6	U	Anläggning för lagring av 1. gasformiga eller flytande petrokemiska produkter, oljor, petroleumprodukter eller brännbara gaser, om det i anläggningen lagras högst 5 000 ton vid ett och samma tillfälle, 2. andra kemiska produkter än som avses i 1, om a) någon produkt enligt föreskrifter om klassificering och märkning av kemiska produkter som Kemikalieinspektionen har meddelat, är klassificerad eller uppfyller kriterierna för att klassificeras med de riskfraser som ingår i faroklasserna "mycket giftig", "giftig", "frätande", "cancerframkallande", "mutagen", "reproduktionstoxisk" eller "miljöfarlig", och b) det är fråga om en verksamhet för energiproduktion eller kemisk industri och anläggningen har kapacitet för lagring av högst 1 ton vid ett och samma tillfälle, eller 3. andra kemiska produkter än som avses i 1 och 2 om det i anläggningen lagras mindre än 50 000 ton vid ett och samma tillfälle.
39.80	7	15-25	B	Anläggning för lagring av mer än 50 miljoner normalkubikmeter naturgas per kalenderår, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 39.60.
39.8001	1	2-6	U	Anläggning för lagring av högst 50 miljoner normalkubikmeter naturgas per kalenderår.
39.90	3	6-10	C	Anläggning för lagring av mer än 5 000 ton kol, torv eller bränsleflis eller annat träbränsle per kalenderår.
39.9001	1	2-6	U	Anläggning för lagring av högst 5 000 ton kol, torv eller bränsleflis eller annat träbränsle per kalenderår.
				GASFORMIGA BRÄNSLEN, EL, VÄRME OCH KYLA
				Gasformiga bränslen
40.10	11	35-55	B	Anläggning för framställning av mer än 150 000 kubikmeter gasformigt bränsle per kalenderår, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 23.10 eller 23.30.
40.20	7	15-25	C	Anläggning för framställning av gasformigt bränsle, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 23.10, 23.30 eller 40.10.
				Kärnkraft
40.30			A	Kärnkraftverk eller annan kärnreaktor.
				Förbränning
40.40-1	24	100-150	A	Anläggning för förbränning med en total installerad tillförd effekt av mer än 300 megawatt.
40.40-2	12	40-60	A	Gasturbin

KK	AK	TF	PN	Beskrivning
40.50-1	17	65-100	B	Anläggning för förbränning med en total installerad tillförd effekt av mer än 100 och högst 300 megawatt, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 40.40.
40.50-2	12	40-60	B	Anläggning för förbränning med en total installerad tillförd effekt av mer än 50 och högst 100 megawatt, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 40.40.
40.51	11	35-55	B	Anläggning för förbränning med en total installerad tillförd effekt av mer än 20 megawatt, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 40.40 eller 40.50.
40.60-1	5	10-15	C	Anläggning för förbränning med en total installerad tillförd effekt av mer än 5 MW men högst 20 MW, om också annat bränsle än eldningsolja eller bränslegas används. Anmälningssplikt enligt denna beskrivning gäller inte 1. stationär förbränningsmotor avsedd endast som reservaggregat vid elavbrott, eller 2. om verksamheten är tillstånds- eller anmälningsspliktig enligt 40.40, 40.50, 40.51 eller 40.70.
40.60-2	3	6-10	C	Anläggning för förbränning med en total installerad tillförd effekt av mer än 500 kilowatt men högst 5 MW, om också annat bränsle än eldningsolja eller bränslegas används. Anmälningssplikt enligt denna beskrivning gäller inte 1. stationär förbränningsmotor avsedd endast som reservaggregat vid elavbrott, eller 2. om verksamheten är tillstånds- eller anmälningsspliktig enligt 40.40, 40.50, 40.51 eller 40.70.
40.60-3	5	10-15	C	Anläggning för förbränning med en total installerad tillförd effekt av mer än 10 MW men högst 20 MW, om inget annat bränsle än eldningsolja eller bränslegas används. 1. stationär förbränningsmotor avsedd endast som reservaggregat vid elavbrott, eller 2. om verksamheten är tillstånds- eller anmälningsspliktig enligt 40.40, 40.50, 40.51 eller 40.70.
40.6001	2	4-8	U	Anläggning för förgasning med en total installerad tillförd effekt av högst 10 MW
40.70	9	25-40	C	Gasturbinanläggning med en total installerad tillförd effekt av högst 20 megawatt.

KK	AK	TF	PN	Beskrivning
				Vindkraft
40.90	4	8-12	B	Verksamhet med 1. två eller flera vindkraftverk som står tillsammans (gruppstation) och vart och ett av vindkraftverken inklusive rotorblad är högre än 150 meter, 2. ett vindkraftverk som inklusive rotorblad är högre än 150 meter och står tillsammans med en sådan gruppstation som avses i 1, eller 3. ett vindkraftverk som inklusive rotorblad är högre än 150 meter och står tillsammans med ett annat sådant vindkraftverk, om verksamheten påbörjas efter att verksamheten med det andra vindkraftverket påbörjades.
40.95	3	6-10	B	Verksamhet med 1. sju eller flera vindkraftverk som står tillsammans (gruppstation) och vart och ett av vindkraftverken inklusive rotorblad är högre än 120 meter, 2. ett vindkraftverk som inklusive rotorblad är högre än 120 meter och står tillsammans med en sådan gruppstation som avses i 1, eller 3. ett eller flera vindkraftverk som vart och ett inklusive rotorblad är högre än 120 meter och står tillsammans med så många andra sådana vindkraftverk att gruppstationen sammanlagt består av minst sju vindkraftverk, om verksamheten påbörjas efter att verksamheten eller verksamheterna med de andra vindkraftverken påbörjades. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 40.90.
40.100	2	4-8	C	Verksamhet med 1. ett vindkraftverk som inklusive rotorblad är högre än 50 meter, 2. två eller flera vindkraftverk som står tillsammans (gruppstation), eller 3. ett vindkraftverk som står tillsammans med ett annat vindkraftverk, om verksamheten påbörjas efter att verksamheten med det andra vindkraftverket påbörjades. Anmälningsplikt enligt denna beskrivning gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 40.90 eller 40.95.
40.10001	1	2-6	U	Verksamhet med ett vindkraftverk som inklusive rotorblad är lägre än 50 meter,
				Värmepumpar och kylanläggningar m.m.
40.110	7	15-25	C	Värmepump eller kylanläggning för uttag eller tillförsel av värmeenergi från mark, vattenområde, grundvatten eller avloppsvatten för en uttagen eller tillförd effekt av mer än 10 megawatt. Anmälningsplikt enligt denna beskrivning gäller inte uttag eller tillförsel genom vattentäkt.

KK	AK	TF	PN	Beskrivning
40.120	3	6-10	C	Anläggning för lagring av värme i mark, vattenområde eller i grundvatten för en tillförd energimängd av mer än 3 000 megawattimmar.
40.12001	1	2-6	U	Anläggning för lagring av värme i mark, vattenområde eller i grundvatten för en tillförd energimängd av högst 3 000 megawattimmar.
				VATTENFÖRSÖRJNING
41.9001	6	12-18	U	Vattenverk med kemsteg för mer än 25 000 personer, eller utan kemsteg för mer än 50 000 personer
41.9002	4	8-12	U	Vattenverk med kemsteg för mer än 5 000 personer men högst 25 000 personer, eller utan kemsteg för mer än 5 000 personer men högst 50 000 personer
41.9003	2	4-8	U	Vattenverk för högst 5 000 personer
				RIVNING M.M.
45.10			A	Verksamhet varigenom kärnkraftverk eller annan kärnreaktor nedmonteras eller avvecklas, från det att reaktorn stängs av till dess att reaktorn upphört genom att allt kärnbränsle och annat radioaktivt kontaminerat material varaktigt har avlägsnats från anläggningsplatsen.
				FORDONSSERVICE OCH DRIVMEDELS-HANTERING
50.10-1	8	20-30	C	Anläggning för tvättning av 1. fler än 15 000 personbilar per kalenderår, 2. fler än 1 000 tåg eller flygplan per kalenderår, 3. fler än 5 000 tågagnar eller lok per kalenderår, eller 4. fler än 2 000 andra motordrivna fordon per kalenderår.
50.10-2	7	15-25	C	Anläggning för tvättning av 1. fler än 5 000 personbilar per kalenderår, 2. fler än 100 tåg eller flygplan per kalenderår, 3. fler än 500 tågagnar eller lok per kalenderår, eller 4. fler än 1 000 andra motordrivna fordon per kalenderår.
50.1001	4	8-12	U	Anläggning för tvättning av 1. fler än 1 250 personbilar per kalenderår, 2. färre än eller lika med 100 tåg eller flygplan per kalenderår, 3. färre än eller lika med 500 tågagnar eller lok per kalenderår, eller 4. fler än 100 men högst 1 000 andra motordrivna fordon per kalenderår.
50.1002	2	4-8	U	Anläggning för tvättning av 1. högst 1 250 personbilar per kalenderår, 2. högst 1 000 andra motordrivna fordon per kalenderår.

KK	AK	TF	PN	Beskrivning
50.20-1	4	8-12	C	Anläggning där det per kalenderår hanteras mer än 5 000 kubikmeter flytande motorbränsle. Anmälningsplikt enligt denna beskrivning gäller inte om verksamheten är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 39.60, 39.70 eller 39.80.
50.20-2	3	6-10	C	Anläggning där det per kalenderår hanteras mer än 1 000 kubikmeter men högst 5 000 kubikmeter flytande motorbränsle. Anmälningsplikt enligt denna beskrivning gäller inte om verksamheten är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 39.60, 39.70 eller 39.80.
50.2001	1	2-6	U	Anläggning där det per kalenderår hanteras högst 1 000 kubikmeter flytande motorbränsle.
50.20-3	4	8-12	C	Anläggning där det per kalenderår hanteras mer än 5 miljon normalkubikmeter gas avsedd som motorbränsle. Anmälningsplikt enligt denna beskrivning gäller inte om verksamheten är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 39.60, 39.70 eller 39.80.
50.20-4	3	6-10	C	Anläggning där det per kalenderår hanteras mer än 1 miljon normalkubikmeter men högst 5 normalkubikmeter gas avsett som motorbränsle. Anmälningsplikt enligt denna beskrivning gäller inte om verksamheten är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 39.60, 39.70 eller 39.80.
50.2002	1	2-6	U	Anläggning där det per kalenderår hanteras högst 1 miljon normalkubikmeter gas avsett som motorbränsle.
50.2003	2	4-8	U	Fordonsverkstad mer än 500 kvadratmeter
50.2004	1	2-6	U	Fordonsverkstad högst 500 kvadratmeter
50.2005	1	2-6	U	Parkeringsgarage med oljeavskiljare > 400 platser för motorfordon
				INFRASTRUKTUR
63.10-1	29	160-240	B	Hamn där trafik medges för fartyg med en bruttodräktighet på mer än 1 350 ton. Allmän hamn med mer än 5 000 anlöp per kalenderår Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte 1. hamn för Försvarsmakten, eller 2. färjekaj med högst tio planerade fartygsanlöp per kalenderår.
63.10-2	24	100-150	B	Hamn där trafik medges för fartyg med en bruttodräktighet på mer än 1 350 ton. Allmän hamn med 2 000 - 5 000 anlöp per kalenderår Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte 1. hamn för Försvarsmakten, eller 2. färjekaj med högst tio planerade fartygsanlöp per kalenderår.

KK	AK	TF	PN	Beskrivning
63.10-3	16	60-90	B	Hamn där trafik medges för fartyg med en bruttodräktighet på mer än 1 350 ton. Allmän hamn med 50 - 2 000 anlöp per kalenderår Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte 1. hamn för Försvarsmakten, eller 2. färjekaj med högst tio planerade fartygsanlöp per kalenderår.
63.10-4	8	20-30	B	Hamn där trafik medges för fartyg med en bruttodräktighet på mer än 1 350 ton. Allmän hamn med 10 - 50 anlöp per kalenderår Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte 1. hamn för Försvarsmakten, eller 2. färjekaj med högst tio planerade fartygsanlöp per kalenderår.
63.10-5	7	15-25	B	Hamn där trafik medges för fartyg med en bruttodräktighet på mer än 1 350 ton. Allmän hamn med högst 10 anlöp per kalenderår Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte 1. hamn för Försvarsmakten, eller 2. färjekaj med högst tio planerade fartygsanlöp per kalenderår.
63.20	7	15-25	C	Fiskehamn eller hamn för Försvarsmakten. Anmälningsplikt enligt denna beskrivning gäller inte fiskehamn som är tillståndspliktig enligt 63.10.
63.2001	5	10-15	U	Småbåtshamn, marina eller båtklubb för mer än 50 fritidsbåtar eller liknande
63.2002	3	6-10	U	Småbåtshamn, marina eller båtklubb för högst 50 fritidsbåtar eller liknande
63.30-1	28	140-210	A	Civil flygplats med en instrumentbana som är längre än 1 200 meter. Mer än 50 000 landningar per kalenderår. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte flygplats som är tillståndspliktig enligt 63.40.
63.30-2	20	80-120	A	Civil flygplats med en instrumentbana som är längre än 1 200 meter. Mer än 20 000 landningar men högst 50 000 landningar per kalenderår. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte flygplats som är tillståndspliktig enligt 63.40.
63.30-3	16	60-90	A	Civil flygplats med en instrumentbana som är längre än 1 200 meter. Mer än 5 000 landningar men högst 20 000 landningar per kalenderår. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte flygplats som är tillståndspliktig enligt 63.40.

KK	AK	TF	PN	Beskrivning
63.30-4	10	30-45	A	Civil flygplats med en instrumentbana som är längre än 1 200 meter. Högst 5 000 landningar per kalenderår. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte flygplats som är tillståndspliktig enligt 63.40.
63.40	13	45-70	B	Flottiljflygplats eller civil flygplats med infrastruktur för militär flygverksamhet, om instrumentbanan på flottiljflygplatsen eller den civila flygplatsen är längre än 1 200 meter.
63.4001	3	6-10	U	Flottiljflygplats eller civil flygplats med infrastruktur för militär flygverksamhet, om instrumentbanan på flottiljflygplatsen eller den civila flygplatsen är kortare än 1 200 meter.
63.50	4	8-12	C	Flygplats för motordrivna luftfartyg där mer än 500 flygrörelser per kalenderår äger rum. Anmälningssplikt enligt denna beskrivning gäller inte om flygplatsen är tillståndspliktig enligt 63.30 eller 63.40.
63.5001	1	2-6	U	Flygplats för motordrivna luftfartyg där högst 500 flygrörelser per kalenderår äger rum.
63.10001	26	120-180	U	Väganläggning i drift upplåten för allmän trafik, med en sammanlagd trafik med mer än 1 000 miljoner ⁸ fordonskilometer per kalenderår
63.10002	19	75-115	U	Väganläggning i drift upplåten för allmän trafik, med en sammanlagd trafik med mer än 500 miljoner ⁹ fordonskilometer per kalenderår
63.10003	16	60-90	U	Väganläggning i drift upplåten för allmän trafik, med en sammanlagd trafik med mer än 100 miljoner ¹⁰ fordonskilometer per kalenderår
63.10004	2	4-8	U	Långtidsparkering > 2000 platser
63.10005	1	2-6	U	Långtidsparkering > 500 platser
63.10101	19	75-115	U	Spåranläggning i drift för lokal kollektivtrafik med en sammanlagd spårlängd över 80 kilometer
63.10102	13	45-70	U	Spåranläggning i drift för regional kollektivtrafik eller nationell person och/eller godstrafik med en sammanlagd spårlängd över 30 kilometer
63.10103	8	20-30	U	Övriga spåranläggningar

⁸ Motsvarar en vägsträcka på c:a 55 km med 50.000 fordonspassager per dygn

⁹ Motsvarar en vägsträcka på c:a 55 km med 25.000 fordonspassager per dygn

¹⁰ Motsvarar en vägsträcka på c:a 25 km med 10.000 fordonspassager per dygn

KK	AK	TF	PN	Beskrivning
				LABORATORIER
73.10	7	15-25	C	Kemiska eller biologiska laboratorier med en total golvyta som är större än 5 000 kvadratmeter. Anmälningssplikt enligt denna beskrivning gäller inte laboratorier som 1. ingår i verksamhet som omfattas av en annan punkt i denna bilaga, 2. omfattas av tillstånds- eller anmälningssplikt enligt 13 kap. miljöbalken, eller 3. ingår i utbildningslokaler som är anmälningsspliktiga enligt 38 § förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.
73.1001	4	8-12	U	Kemiska eller biologiska laboratorier med en total golvyta som är högst 5 000 kvadratmeter.
73.1002	7	15-25	U	Kemiska eller biologiska laboratorier för utbildning med en total golvyta som är större än 5 000 kvadratmeter.
73.1003	4	8-12	U	Kemiska eller biologiska laboratorier för utbildning med en total golvyta som är högst 5 000 kvadratmeter.
				TANKRENGÖRING
74.10-1	9	25-40	B	Anläggning för rengöring av cisterner, tankar eller fat som i annan verksamhet än den egna används för förvaring eller transport av mer än 500 kubikmeter per kalenderår av kemiska produkter och där någon kemisk produkt, enligt föreskrifter om klassificering och märkning av kemiska produkter som Kemikalieinspektionen har meddelat, är klassificerad eller uppfyller kriterierna för att klassificeras med de riskfraser som ingår i faroklasserna "mycket giftig", "giftig", "frätande", "cancerframkallande", "mutagen", "reproduktionstoxisk" eller "miljöfarlig".
74.10-2	7	15-25	B	Anläggning för rengöring av cisterner, tankar eller fat som i annan verksamhet än den egna används för förvaring eller transport av högst 500 kubikmeter per kalenderår av kemiska produkter och där någon kemisk produkt, enligt föreskrifter om klassificering och märkning av kemiska produkter som Kemikalieinspektionen har meddelat, är klassificerad eller uppfyller kriterierna för att klassificeras med de riskfraser som ingår i faroklasserna "mycket giftig", "giftig", "frätande", "cancerframkallande", "mutagen", "reproduktionstoxisk" eller "miljöfarlig".
74.20	6	12-18	C	Anläggning för rengöring av cisterner, tankar eller fat som används för förvaring eller för transport av kemiska produkter. Anmälningssplikt enligt denna beskrivning gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 74.10.
				HÄLSO- OCH SJUKVÅRD
85.10	9	25-40	C	Sjukhus med fler än 200 vårdplatser.

KK	AK	TF	PN	Beskrivning
85.1001	6	12-18	U	Sjukhus med högst 200 vårdplatser.
85.20	5	10-15	C	Anläggning för sterilisering av sjukvårdsartiklar, om etylenoxid används som steriliseringsmedel.
85.3001	1	2-6	U	Tandläkarmottagning
				RENING AV AVLOPPSVATTEN
90.10-1	20	80-120	B	Avloppsreningsanläggning med en anslutning av fler än 100 000 personer eller som tar emot avloppsvatten med en föroreningsmängd som motsvarar mer än 100 000 personekvivalenter.
90.10-2	16	60-90	B	Avloppsreningsanläggning med en anslutning av fler än 20 000 personer men högst 100 000 personer eller som tar emot avloppsvatten med en föroreningsmängd som motsvarar mer än 20 000 personekvivalenter men högst 100 000 personekvivalenter.
90.10-3	12	40-60	B	Avloppsreningsanläggning med en anslutning av fler än 2 000 personer men högst 20 000 personer eller som tar emot avloppsvatten med en föroreningsmängd som motsvarar mer än 2 000 personekvivalenter men högst 20 000 personekvivalenter.
90.20-1	8	20-30	C	Avloppsreningsanläggning som är dimensionerad för mer än 500 personekvivalenter, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 90.10.
90.20-2	7	15-25	C	Avloppsreningsanläggning som är dimensionerad för mer än 200 personekvivalenter men högst 500 personekvivalenter, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 90.10.
90.2001	6	12-18	U	Avloppsreningsanläggning som är dimensionerad för mer än 100 personekvivalenter men högst 200 personekvivalenter.
90.2002	5	10-15	U	Avloppsreningsanläggning som är dimensionerad för mer än 25 personekvivalenter men högst 100 personekvivalenter.
				AVFALL
				Mellanlagring
90.30-1	11	35-55	B	Anläggning för mellanlagring av annat avfall än farligt avfall om den totala avfallsmängden vid något enskilt tillfälle utgörs av 1. mer än 100 000 ton avfall som inte är avsett för byggnads- eller anläggningsändamål, eller 2. mer än 300 000 ton avfall om anläggningen inte är tillståndspliktig enligt 1. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte anläggning för lagring av avfall under längre tid än ett år innan det bortskaffas, eller tre år innan det återvinns eller behandlas.

KK	AK	TF	PN	Beskrivning
90.30-2	9	25-40	B	Anläggning för mellanlagring av annat avfall än farligt avfall om den totala avfallsmängden vid något enskilt tillfälle utgörs av 1. mer än 50 000 men högst 100 000 ton avfall som inte är avsett för byggnads- eller anläggningsändamål, eller 2. mer än 150 000 men högst 300 000 ton avfall om anläggningen inte är tillståndspliktig enligt 1. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte anläggning för lagring av avfall under längre tid än ett år innan det bortscaffas, eller tre år innan det återvinns eller behandlas.
90.30-3	8	20-30	B	Anläggning för mellanlagring av annat avfall än farligt avfall om den totala avfallsmängden vid något enskilt tillfälle utgörs av 1. mer än 10 000 men högst 50 000 ton avfall som inte är avsett för byggnads- eller anläggningsändamål, eller 2. mer än 30 000 men högst 150 000 ton avfall om anläggningen inte är tillståndspliktig enligt 1. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte anläggning för lagring av avfall under längre tid än ett år innan det bortscaffas, eller tre år innan det återvinns eller behandlas.
90.40	6	12-18	C	Anläggning för mellanlagring av annat avfall än farligt avfall om den totala avfallsmängden vid något enskilt tillfälle är större än 10 ton. Anmälningsplikt enligt denna beskrivning gäller inte 1. anläggning för lagring av avfall under längre tid än ett år innan det bortscaffas eller tre år innan det återvinns eller behandlas, eller 2. om verksamheten är tillståndspliktig enligt 90.30.
90.4001	2	4-8	U	Anläggning för mellanlagring av annat avfall än farligt avfall om den totala avfallsmängden vid något enskilt tillfälle är högst 10 ton.
90.50-1	11	35-55	B	Anläggning för mellanlagring av farligt avfall, om mängden avfall vid något tillfälle uppgår till 1. mer än 50 ton oljeavfall, 2. mer än 300 ton blybatterier, 3. mer än 1 000 ton elektriska eller elektroniska produkter, 4. mer än 300 ton impregnerat trä, eller 5. mer än 10 ton annat farligt avfall. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte 1. anläggning för mellanlagring av uttjänta motordrivna fordon, eller 2. anläggning för lagring av farligt avfall under längre tid än ett år innan det bortscaffas eller tre år innan det återvinns eller behandlas.

KK	AK	TF	PN	Beskrivning
90.50-2	9	25-40	B	Anläggning för mellanlagring av farligt avfall, om mängden avfall vid något tillfälle uppgår till 1. mer än 25 men högst 50 ton oljeavfall, 2. mer än 150 men högst 300 ton blybatterier, 3. mer än 500 men högst 1 000 ton elektriska eller elektroniska produkter, 4. mer än 150 men högst 300 ton impregnerat trä, eller 5. mer än 5 men högst 10 ton annat farligt avfall. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte 1. anläggning för mellanlagring av uttjänta motordrivna fordon, eller 2. anläggning för lagring av farligt avfall under längre tid än ett år innan det bortskaffas eller tre år innan det återvinns eller behandlas.
90.50-3	8	20-30	B	Anläggning för mellanlagring av farligt avfall, om mängden avfall vid något tillfälle uppgår till 1. mer än 15 men högst 25 ton oljeavfall, 2. mer än 75 men högst 150 ton blybatterier, 3. mer än 250 men högst 500 ton elektriska eller elektroniska produkter, 4. mer än 75 men högst 150 ton impregnerat trä, eller 5. mer än 2,5 men högst 5 ton annat farligt avfall. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte 1. anläggning för mellanlagring av uttjänta motordrivna fordon, eller 2. anläggning för lagring av farligt avfall under längre tid än ett år innan det bortskaffas eller tre år innan det återvinns eller behandlas.
90.50-4	6	12-18	B	Anläggning för mellanlagring av farligt avfall, om mängden avfall vid något tillfälle uppgår till 1. mer än 5 men högst 15 ton oljeavfall, 2. mer än 30 men högst 75 ton blybatterier, 3. mer än 100 men högst 250 ton elektriska eller elektroniska produkter, 4. mer än 30 men högst 75 ton impregnerat trä, eller 5. mer än 1 men högst 2,5 ton annat farligt avfall. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte 1. anläggning för mellanlagring av uttjänta motordrivna fordon, eller 2. anläggning för lagring av farligt avfall under längre tid än ett år innan det bortskaffas eller tre år innan det återvinns eller behandlas.

KK	AK	TF	PN	Beskrivning
90.60	3	6-10	C	Anläggning för mellanlagring av farligt avfall som utgörs av uttjänta motordrivna fordon eller om mängden avfall inte vid något tillfälle uppgår till 1. mer än 5 ton oljeavfall, 2. mer än 30 ton blybatterier, 3. mer än 100 ton elektriska eller elektroniska produkter, 4. mer än 30 ton impregnerat trä, eller 5. mer än 1 ton annat farligt avfall. Anmälningsplikt enligt denna beskrivning gäller inte anläggning för lagring av farligt avfall under längre tid än ett år innan det bortskaffas eller tre år innan det återvinns eller behandlas.
				Förbehandling, sortering och mekanisk bearbetning m.m.
90.70-1	11	35-55	B	Anläggning för sortering av annat avfall än farligt avfall, om den hanterade avfallsmängden är större än 75 000 ton per kalenderår. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte sortering av avfall för byggnads- eller anläggningsändamål.
90.70-2	10	30-45	B	Anläggning för sortering av annat avfall än farligt avfall, om den hanterade avfallsmängden är större än 10 000 ton men högst 75 000 ton per kalenderår. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte sortering av avfall för byggnads- eller anläggningsändamål.
90.80	6	12-18	C	Anläggning för sortering av annat avfall än farligt avfall, om den hanterade avfallsmängden är större än 1 000 men högst 10 000 ton per kalenderår. Anmälningsplikt enligt denna beskrivning gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 90.70.
90.8001	2	4-8	U	Anläggning för sortering av annat avfall än farligt avfall, om den hanterade avfallsmängden är högst 1 000 ton per kalenderår.
90.90	6	12-18	C	Anläggning för yrkesmässig förbehandling av avfall som utgörs av elektriska eller elektroniska produkter, med undantag för förbehandling som består av ingrepp i komponenter eller utrustning som innehåller isolerolja.
90.100-1	20	80-120	B	Anläggning för att genom mekanisk bearbetning återvinna annat avfall än farligt avfall, om den hanterade avfallsmängden är större än 50 000 ton per kalenderår. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte 1. krossning, siktning eller motsvarande mekanisk bearbetning av avfall för byggnads- eller anläggningsändamål, eller 2. om verksamheten är tillståndspliktig enligt 90.240.

KK	AK	TF	PN	Beskrivning
90.100-2	12	40-60	B	Anläggning för att genom mekanisk bearbetning återvinna annat avfall än farligt avfall, om den hanterade avfallsmängden är större än 10 000 ton men högst 50 000 ton per kalenderår. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte 1. krossning, siktning eller motsvarande mekanisk bearbetning av avfall för byggnads- eller anläggningsändamål, eller 2. om verksamheten är tillståndspliktig enligt 90.240.
90.110-1	8	20-30	C	Anläggning för att genom mekanisk bearbetning yrkesmässigt återvinna annat avfall än farligt avfall om den hanterade avfallsmängden är större än 5 000 men högst 10 000 ton avfall per år, om verksamheten inte är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 90.100, 90.240, 90.250 eller 90.260.
90.110-2	7	15-25	C	Anläggning för att genom mekanisk bearbetning yrkesmässigt återvinna annat avfall än farligt avfall om den hanterade avfallsmängden är högst 5 000 ton avfall per år, om verksamheten inte är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 90.100, 90.240, 90.250 eller 90.260.
90.119-1	14	50-75	B	Anläggning för återvinning av avfall genom sådan lagring, tömning, demontering eller annat yrkesmässigt omhändertagande av uttjänta motordrivna fordon som inte omfattas av bilskrotningsförordningen (2007:186) om den hanterade avfallsmängden är större än 10 000 ton per kalenderår.
90.119-2	8	20-30	B	Anläggning för återvinning av avfall genom sådan lagring, tömning, demontering eller annat yrkesmässigt omhändertagande av uttjänta motordrivna fordon som inte omfattas av bilskrotningsförordningen (2007:186) om den hanterade avfallsmängden är högst 10 000 ton per kalenderår.
90.120	6	12-18	C	Anläggning för återvinning av avfall genom sådan lagring, tömning, demontering eller annat yrkesmässigt omhändertagande av uttjänta bilar som omfattas av bilskrotningsförordningen (2007:186).
				Användning för anläggningsändamål
90.130-1	11	35-55	B	Användning för anläggningsändamål av avfall på ett sätt som kan förorena mark, vattenområde eller grundvatten, och där föroreningsrisken inte endast är ringa. Mer än 10 000 ton totalt upplagda massor på en och samma sammanhängande plats

KK	AK	TF	PN	Beskrivning
90.130-2	10	30-45	B	Användning för anläggningsändamål av avfall på ett sätt som kan förorena mark, vattenområde eller grundvatten, och där föroreningsrisken inte endast är ringa. Mer än 2 500 men högst 10 000 ton totalt upplagda massor på en och samma sammanhängande plats
90.130-3	9	25-40	B	Användning för anläggningsändamål av avfall på ett sätt som kan förorena mark, vattenområde eller grundvatten, och där föroreningsrisken inte endast är ringa. Mer än 1 000 men högst 2 500 ton totalt upplagda massor på en och samma sammanhängande plats
90.130-4	8	20-30	B	Användning för anläggningsändamål av avfall på ett sätt som kan förorena mark, vattenområde eller grundvatten, och där föroreningsrisken inte endast är ringa. Mer än 50 men högst 1 000 ton totalt upplagda massor på en och samma sammanhängande plats
90.130-5	7	15-25	B	Användning för anläggningsändamål av avfall på ett sätt som kan förorena mark, vattenområde eller grundvatten, och där föroreningsrisken inte endast är ringa. Högst 50 ton totalt upplagda massor på en och samma sammanhängande plats
90.140	3	6-10	C	Användning för anläggningsändamål av avfall på ett sätt som kan förorena mark, vattenområde eller grundvatten, och där föroreningsrisken är ringa.
				Biologisk behandling
90.150	26	120-180	A	Anläggning för biologisk behandling av annat avfall än farligt avfall, om den tillförda mängden avfall är större än 100 000 ton per kalenderår. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte 1. park- och trädgårdsavfall, eller 2. om verksamheten är tillståndspliktig enligt 90.240.
90.160-1	16	60-90	B	Anläggning för biologisk behandling av annat avfall än farligt avfall om den tillförda mängden avfall är större än 50 000 men högst 100 000 ton per kalenderår. 1. park- och trädgårdsavfall, eller 2. om verksamheten är tillståndspliktig enligt 90.150 eller 90.240.

KK	AK	TF	PN	Beskrivning
90.160-2	10	30-45	B	Anläggning för biologisk behandling av annat avfall än farligt avfall om den tillförda mängden avfall är större än 10 000 men högst 50 000 ton per kalenderår. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte 1. park- och trädgårdsavfall, eller 2. om verksamheten är tillståndspliktig enligt 90.150 eller 90.240.
90.160-3	7	15-25	B	Anläggning för biologisk behandling av annat avfall än farligt avfall om den tillförda mängden avfall är större än 500 ton men högst 10 000 ton per kalenderår. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte 1. park- och trädgårdsavfall, eller 2. om verksamheten är tillståndspliktig enligt 90.150 eller 90.240.
90.16001	2	4-8	U	Anläggning för biologisk behandling av annat avfall än farligt avfall om den tillförda mängden avfall är högst 500 ton per kalenderår. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte 1. park- och trädgårdsavfall, eller 2. om verksamheten är tillståndspliktig enligt 90.150 eller 90.240.
90.170-1	5	10-15	C	Anläggning för biologisk behandling av annat avfall än farligt avfall, om den tillförda mängden annat avfall än park- och trädgårdsavfall är större än 100 ton men högst 500 ton per kalenderår. Anmälningsplikt enligt denna beskrivning gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 90.150 eller 90.160.
90.170-2	4	8-12	C	Anläggning för biologisk behandling av annat avfall än farligt avfall, om den tillförda mängden annat avfall än park- och trädgårdsavfall är större än 10 ton men högst 100 ton per kalenderår. Anmälningsplikt enligt denna beskrivning gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 90.150 eller 90.160.
90.170-3	3	6-10	C	Anläggning för biologisk behandling av annat avfall än farligt avfall, om den tillförda mängden park- och trädgårdsavfall är större än 50 ton per kalenderår. Anmälningsplikt enligt denna beskrivning gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 90.150 eller 90.160.
90.17001	1	2-6	U	Anläggning för biologisk behandling av annat avfall än farligt avfall, om den tillförda mängden park- och trädgårdsavfall är högst 50 ton per kalenderår.

KK	AK	TF	PN	Beskrivning
				Förbränning
90.180-1	31	200-300	A	Anläggning där farligt avfall förbränns, om den tillförda mängden farligt avfall är mer än 25 000 ton per kalenderår.
90.180-2	28	140-210	A	Anläggning där farligt avfall förbränns, om den tillförda mängden farligt avfall är mer än 10 000 men högst 25 000 ton per kalenderår
90.180-3	20	80-120	A	Anläggning där farligt avfall förbränns, om den tillförda mängden farligt avfall är mer än 2 500 men högst 10 000 ton per kalenderår.
90.190	10	30-45	B	Anläggning där farligt avfall förbränns, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 90.180.
90.200	26	120-180	A	Anläggning där avfall förbränns, om den tillförda mängden avfall är större än 100 000 ton per kalenderår. I den tillförda mängden inräknas inte 1. vegetabiliskt jord- och skogsbruksavfall som energiåtervinns, eller 2. rent träavfall som energiåtervinns.
90.210	20	80-120	B	Anläggning där avfall förbränns, om den tillförda mängden avfall är större än 18 000 ton per kalenderår. I den tillförda mängden inräknas inte 1. vegetabiliskt jord- och skogsbruksavfall som energiåtervinns, eller 2. rent träavfall som energiåtervinns. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 90.200.
90.220-1	10	30-45	B	Anläggning där avfall förbränns, om den tillförda mängden avfall är större än 10 000 ton men högst 18 000 ton per kalenderår. I den tillförda mängden inräknas inte 1. vegetabiliskt jord- och skogsbruksavfall som energiåtervinns, eller 2. rent träavfall som energiåtervinns. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 90.200 eller 90.210.
90.220-2	8	20-30	B	Anläggning där avfall förbränns, om den tillförda mängden avfall är större än 1000 ton men högst 10 000 ton per kalenderår. I den tillförda mängden inräknas inte 1. vegetabiliskt jord- och skogsbruksavfall som energiåtervinns, eller 2. rent träavfall som energiåtervinns. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 90.200 eller 90.210.

KK	AK	TF	PN	Beskrivning
90.220-3	7	15-25	B	Anläggning där avfall förbränns, om den tillförda mängden avfall är större än 50 ton men högst 1 000 ton per kalenderår. I den tillförda mängden inräknas inte 1. vegetabiliskt jord- och skogsbruksavfall som energiåtervinns, eller 2. rent träavfall som energiåtervinns. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 90.200 eller 90.210.50 - 1 000
90.22001	2	4-8	U	Anläggning där avfall förbränns, om den tillförda mängden avfall är högst 50 ton per kalenderår. I den tillförda mängden inräknas inte 1. vegetabiliskt jord- och skogsbruksavfall som energiåtervinns, eller 2. rent träavfall som energiåtervinns.
90.230	3	6-10	C	Anläggning där annat avfall än farligt avfall förbränns yrkesmässigt, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 90.200, 90.210 eller 90.220. Anmälningsplikt enligt denna beskrivning gäller inte anläggning där endast 1. vegetabiliskt jord- och skogsbruksavfall förbränns och energiåtervinns, eller 2. rent träavfall förbränns och energiåtervinns.
				Animaliska biprodukter m.m.
90.240-1	16	60-90	B	Anläggning för att på annat sätt än genom förbränning per kalenderår bearbeta mer än 10 000 ton animaliska biprodukter som är kategori 1-, kategori 2- eller kategori 3-material enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) 1774/2002 om hälsobestämmelser för animaliska biprodukter som inte är avsedda att användas som livsmedel, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 15.320 eller 18.10.
90.240-2	10	30-45	B	Anläggning för att på annat sätt än genom förbränning per kalenderår bearbeta mer än 2 500 ton men högst 10 000 ton animaliska biprodukter som är kategori 1-, kategori 2- eller kategori 3-material enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) 1774/2002 om hälsobestämmelser för animaliska biprodukter som inte är avsedda att användas som livsmedel, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 15.320 eller 18.10.
90.250	6	12-18	C	Anläggning för att på annat sätt än genom förbränning per kalenderår bearbeta mer än 20 ton animaliska biprodukter som är kategori 1-, kategori 2- eller kategori 3-material enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) 1774/2002 om hälsobestämmelser för animaliska biprodukter som inte är avsedda att användas som livsmedel, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 15.320 eller 90.240.

KK	AK	TF	PN	Beskrivning
90.260	6	12-18	C	Anläggning för förbehandling av animaliska biprodukter om verksamheten inte är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 15.320, 90.240 eller 90.250.
				Uppläggning
90.270-1	10	30-45	B	Uppläggning av muddermassa på ett sätt som kan förorena mark, vattenområde eller grundvat- ten och där föroreningsrisken inte endast är ringa, eller ringa i större mängd än 2 500 ton.
90.270-2	7	15-25	B	Uppläggning av muddermassa på ett sätt som kan förorena mark, vattenområde eller grundvat- ten och där föroreningsrisken inte endast är ringa, eller ringa i större mängd är 1 000 men högst 2 500 ton.
90.270-3	7	15-25	B	Uppläggning av muddermassa på ett sätt som kan förorena mark, vattenområde eller grundvat- ten och där föroreningsrisken inte endast är ringa, eller ringa i större mängd än 1 000 ton.
90.280	3	6-10	C	Uppläggning av 1. högst 1 000 ton muddermassa på ett sätt som kan förorena mark, vattenområde eller grundvat- ten och där föroreningsrisken endast är ringa, eller 2. inert avfall som uppkommit i gruv- eller täkt- verksamhet.
90.28001	7	15-25	U	Uppläggning av snö från gaturenhållning
				Deponering
90.290	26	120-180	A	Anläggning för deponering av annat avfall än inert eller farligt avfall, om den tillförda mäng- den avfall är större än 100 000 ton per kalender- år.
90.300-1	15	55-85	B	Anläggning för deponering av annat avfall än inert eller farligt avfall, om den tillförda mäng- den avfall är större än 20 000 ton men högst 100 000 ton per kalenderår, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 90.290.
90.300-2	10	30-45	B	Anläggning för deponering av annat avfall än inert eller farligt avfall, om den tillförda mäng- den avfall är större än 10 000 ton men högst 20 000 ton per kalenderår, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 90.290.
90.300-3	8	20-30	B	Anläggning för deponering av annat avfall än inert eller farligt avfall, om den tillförda mäng- den avfall är större än 2 500 ton men högst 10 000 ton per kalenderår, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 90.290.
90.310-1	12	40-60	B	Anläggning för deponering av inert avfall eller annat avfall än farligt avfall, om den tillförda mängden avfall är större än 10 000 ton per ka- lenderår, om verksamheten inte är tillståndsplik- tig enligt 90.290 eller 90.300.

KK	AK	TF	PN	Beskrivning
90.310-2	9	25-40	B	Anläggning för deponering av inert avfall eller annat avfall än farligt avfall, om den tillförda mängden avfall är större än 2 500 men högst 10 000 ton per kalenderår, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 90.290 eller 90.300.
90.310-3	7	15-25	B	Anläggning för deponering av inert avfall eller annat avfall än farligt avfall, om den tillförda mängden avfall är högst 2 500 ton per kalenderår, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 90.290 eller 90.300.
90.320-1	32	225-340	A	Anläggning för deponering av farligt avfall, om den tillförda mängden avfall är större än 100 000 ton per kalenderår
90.320-2	29	160-240	A	Anläggning för deponering av farligt avfall, om den tillförda mängden avfall är större än 25 000 men högst 100 000 ton per kalenderår
90.320-3	26	120-180	A	Anläggning för deponering av farligt avfall, om den tillförda mängden avfall är större än 10 000 men högst 25 000 ton per kalenderår
90.330	18	70-105	B	Anläggning för deponering av farligt avfall, om 1. den tillförda mängden avfall är större än 2 500 ton per kalenderår, och 2. verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 90.320.
90.340-1	12	40-60	B	Anläggning för deponering av farligt avfall, om den tillförda mängden avfall är större än 1 000 men högst 2 500 ton per kalenderår, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 90.320 eller 90.330.
90.340-2	7	15-25	B	Anläggning för deponering av farligt avfall, om den tillförda mängden avfall är högst 1 000 ton per kalenderår, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 90.320 eller 90.330.
				Annan återvinning eller bortskaffande
90.350	26	120-180	A	Anläggning för att återvinna eller bortskaffa farligt avfall som består av uppgrävda massor, om den tillförda mängden avfall är större än 20 000 ton per kalenderår. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte om verksamheten är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 90.320 eller 90.370.
90.360-1	10	30-45	B	Anläggning för att återvinna eller bortskaffa farligt avfall som består av mer än 10 000 ton men högst 20 000 ton uppgrävda massor per år. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte om verksamheten är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt någon av beskrivningarna i 90.320-90.340, 90.350 eller 90.370.

KK	AK	TF	PN	Beskrivning
90.360-2	8	20-30	B	Anläggning för att återvinna eller bortskaffa farligt avfall som består av mer än 500 ton men högst 10 000 ton uppgrävda massor per kalenderår. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte om verksamheten är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt någon av beskrivningarna i 90.320-90.340, 90.350 eller 90.370.
90.360-3	8	20-30	B	Anläggning för att återvinna eller bortskaffa farligt avfall som består av högst 500 ton uppgrävda massor per kalenderår. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte om verksamheten är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt någon av beskrivningarna i 90.320-90.340, 90.350 eller 90.370.
90.370	7	15-25	C	Anläggning för att återvinna eller bortskaffa avfall som består av uppgrävda förorenade massor från den plats där anläggningen finns, om 1. anläggningen finns på platsen under högst en tolv månaders period, och 2. verksamheten inte är tillståndspliktig enligt någon av beskrivningarna i 90.300-90.340.
90.375	7	15-25	C	Anläggning för avvattning av avfall eller farligt avfall som uppkommer vid platsen, eller som förts till mellanlager för avfall, om uppställningstiden är högst sextio kalenderdagar under en tolv månaders period och om mängden avfall som behandlas är högst 2 000 ton.
90.380-1	14	50-75	B	Anläggning för behandling av mer än 25 000 ton farligt avfall per kalenderår, om avfallet har uppkommit i den verksamhet där anläggningen finns. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte behandling som leder till materialåtervinning eller om verksamheten är anmälningspliktig enligt 90.375.
90.380-2	8	20-30	B	Anläggning för behandling av högst 25 000 ton farligt avfall per kalenderår, om avfallet har uppkommit i den verksamhet där anläggningen finns. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte behandling som leder till materialåtervinning eller om verksamheten är anmälningspliktig enligt 90.375.
90.390	4	8-12	C	Anläggning för behandling av farligt avfall, om 1. avfallet har uppkommit i den verksamhet där anläggningen finns, och 2. behandlingen leder till materialåtervinning.
90.400-1	11	35-55	B	Anläggning för destruktions eller annan bearbetning av kasserade produkter som innehåller fullständigt eller ofullständigt halogenerade klorfluorkarboner eller halon - Mer än 75 000 behandlade enheter

KK	AK	TF	PN	Beskrivning
90.400-2	9	25-40	B	Anläggning för destruktion eller annan bearbetning av kasserade produkter som innehåller fullständigt eller ofullständigt halogenerade klorfluorkarboner eller halon - Högst 75 000 behandlade enheter
90.410	24	100-150	A	Anläggning för att återvinna eller bortskaffa annat avfall än farligt avfall enligt något av de förfaranden som anges i bilagorna 4 och 5 till avfallsförordningen (2001:1063), om den mängd avfall som tillförs anläggningen är större än 100 000 ton per kalenderår. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte om verksamheten är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt någon av beskrivningarna i 90.30, 90.40, 90.70-90.110, 90.130-90.170, 90.200-90.310, 90.370 eller 90.375.
90.420-1	20	80-120	B	Anläggning för att återvinna eller bortskaffa annat avfall än farligt avfall enligt något av de förfaranden som anges i bilagorna 4 och 5 till avfallsförordningen (2001:1063), om den mängd avfall som tillförs anläggningen är större än 20 000 men högst 100 000 ton per kalenderår. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte om verksamheten är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt någon av beskrivningarna i 90.30, 90.40, 90.70-90.110, 90.130-90.170, 90.200-90.310, 90.370, 90.375 eller 90.410.
90.420-2	14	50-75	B	Anläggning för att återvinna eller bortskaffa annat avfall än farligt avfall enligt något av de förfaranden som anges i bilagorna 4 och 5 till avfallsförordningen (2001:1063), om den mängd avfall som tillförs anläggningen är större än 10 000 men högst 20 000 ton per kalenderår. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte om verksamheten är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt någon av beskrivningarna i 90.30, 90.40, 90.70-90.110, 90.130-90.170, 90.200-90.310, 90.370, 90.375 eller 90.410.
90.420-3	10	30-45	B	Anläggning för att återvinna eller bortskaffa annat avfall än farligt avfall enligt något av de förfaranden som anges i bilagorna 4 och 5 till avfallsförordningen (2001:1063), om den mängd avfall som tillförs anläggningen är större än 2 500 men högst 10 000 ton per kalenderår. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte om verksamheten är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt någon av beskrivningarna i 90.30, 90.40, 90.70-90.110, 90.130-90.170, 90.200-90.310, 90.370, 90.375 eller 90.410.

KK	AK	TF	PN	Beskrivning
90.420-4	8	20-30	B	Anläggning för att återvinna eller bortskaffa annat avfall än farligt avfall enligt något av de förfaranden som anges i bilagorna 4 och 5 till avfallsförordningen (2001:1063), om den mängd avfall som tillförs anläggningen är större än 1 000 men högst 2 500 ton per kalenderår. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte om verksamheten är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt någon av beskrivningarna i 90.30, 90.40, 90.70-90.110, 90.130-90.170, 90.200-90.310, 90.370, 90.375 eller 90.410.
90.420-5	7	15-25	B	Anläggning för att återvinna eller bortskaffa annat avfall än farligt avfall enligt något av de förfaranden som anges i bilagorna 4 och 5 till avfallsförordningen (2001:1063), om den mängd avfall som tillförs anläggningen är större än 500 men högst 1 000 ton per kalenderår. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte om verksamheten är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt någon av beskrivningarna i 90.30, 90.40, 90.70-90.110, 90.130-90.170, 90.200-90.310, 90.370, 90.375 eller 90.410.
90.430	3	6-10	C	Anläggning för att återvinna eller bortskaffa annat avfall än farligt avfall enligt något av de förfaranden som anges i bilagorna 4 och 5 till avfallsförordningen (2001:1063), om verksamheten inte är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt någon av beskrivningarna i 90.30, 90.40, 90.70-90.110, 90.130-90.170, 90.200-90.310, 90.370, 90.375, 90.410 eller 90.420.
90.440-1	32	225-340	A	Anläggning för att återvinna eller bortskaffa farligt avfall enligt något av de förfaranden som anges i bilagorna 4 och 5 till avfallsförordningen (2001:1063), om huvuddelen av det avfall som avses bli behandlat i anläggningen kommer från andra inrättningar och den tillförda mängden avfall är större än 25 000 ton per kalenderår. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte om verksamheten är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt någon av beskrivningarna i 90.50, 90.60, 90.90, 90.119-90.140, 90.180-90.220, 90.240-90.280 eller 90.320-90.400.
90.440-2	28	140-210	A	Anläggning för att återvinna eller bortskaffa farligt avfall enligt något av de förfaranden som anges i bilagorna 4 och 5 till avfallsförordningen (2001:1063), om huvuddelen av det avfall som avses bli behandlat i anläggningen kommer från andra inrättningar och den tillförda mängden avfall är större än 10 000 men högst 25 000 ton per kalenderår. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte om verksamheten är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt någon av beskrivningarna i 90.50, 90.60, 90.90, 90.119-90.140, 90.180-90.220, 90.240-90.280 eller 90.320-90.400.

KK	AK	TF	PN	Beskrivning
90.440-3	17	65-100	A	Anläggning för att återvinna eller bortskaffa farligt avfall enligt något av de förfaranden som anges i bilagorna 4 och 5 till avfallsförordningen (2001:1063), om huvuddelen av det avfall som avses bli behandlat i anläggningen kommer från andra inrättningar och den tillförda mängden avfall är större än 2 500 men högst 10 000 ton per kalenderår. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte om verksamheten är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt någon av beskrivningarna i 90.50, 90.60, 90.90, 90.119-90.140, 90.180-90.220, 90.240-90.280 eller 90.320-90.400.
90.450-1	15	55-85	B	Anläggning för att återvinna eller bortskaffa mer än 1 000 men högst 2 500 ton farligt avfall per kalenderår enligt något av de förfaranden som anges i bilagorna 4 och 5 till avfallsförordningen (2001:1063), om huvuddelen av det avfall som avses bli behandlat i anläggningen kommer från andra inrättningar. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte 1.förorenade uppgrävda massor, eller 2.om verksamheten är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt någon av beskrivningarna i 90.50, 90.60, 90.90, 90.119-90.140, 90.180-90.220, 90.240-90.280, 90.320-90.400 eller 90.440.
90.450-2	12	40-60	B	Anläggning för att återvinna eller bortskaffa mer än 50 men högst 1 000 ton farligt avfall per kalenderår enligt något av de förfaranden som anges i bilagorna 4 och 5 till avfallsförordningen (2001:1063), om huvuddelen av det avfall som avses bli behandlat i anläggningen kommer från andra inrättningar. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte 1.förorenade uppgrävda massor, eller 2.om verksamheten är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt någon av beskrivningarna i 90.50, 90.60, 90.90, 90.119-90.140, 90.180-90.220, 90.240-90.280, 90.320-90.400 eller 90.440.
90.450-3	8	20-30	B	Anläggning för att återvinna eller bortskaffa högst 50 ton farligt avfall per kalenderår enligt något av de förfaranden som anges i bilagorna 4 och 5 till avfallsförordningen (2001:1063), om huvuddelen av det avfall som avses bli behandlat i anläggningen kommer från andra inrättningar. Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte 1.förorenade uppgrävda massor, eller 2.om verksamheten är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt någon av beskrivningarna i 90.50, 90.60, 90.90, 90.119-90.140, 90.180-90.220, 90.240-90.280, 90.320-90.400 eller 90.440

KK	AK	TF	PN	Beskrivning
				Långtidslagring, djupförvar
90.455	26	120-180	A	Anläggning för permanent lagring av kvicksilveravfall med minst 0,1 viktprocent kvicksilver i djupt bergförvar.
				Radioaktivt avfall
90.460	24	100-150	A	Anläggning för behandling av högaktivt radioaktivt avfall, slutförvaring av radioaktivt avfall eller lagring av radioaktivt avfall.
90.470	24	100-150	A	Anläggning för hantering, bearbetning, lagring eller slutförvaring av använt kärnbränsle, kärnavfall eller annat radioaktivt avfall enligt lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet eller strålskyddslagen (1988:220), om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 90.460.
				SKJUTFÄLT, SKJUTBANOR OCH SPORTANLÄGGNINGAR M.M.
92.10	7	15-25	B	Skjutfält för skjutning med grovkalibriga vapen (kaliber större än 20 millimeter) eller för sprängningar av ammunition, minor eller andra sprängladdningar.
92.20-1	5	10-15	C	Skjutbana som är stadigvarande inrättad för skjutning utomhus med skarp ammunition till finkalibriga vapen (kaliber högst 20 millimeter) för mer än 100 000 skott per kalenderår.
92.20-2	4	8-12	C	Skjutbana som är stadigvarande inrättad för skjutning utomhus med skarp ammunition till finkalibriga vapen (kaliber högst 20 millimeter) för mer än 20 000 skott men högst 100 000 skott per kalenderår.
92.20-3	2	5-8	C	Skjutbana som är stadigvarande inrättad för skjutning utomhus med skarp ammunition till finkalibriga vapen (kaliber högst 20 millimeter) för mer än 5 000 skott men högst 20 000 skott per kalenderår.
92.2001	1	2-6	U	Skjutbana som är stadigvarande inrättad för skjutning utomhus med skarp ammunition till finkalibriga vapen (kaliber högst 20 millimeter) för högst 5 000 skott per kalenderår.
92.30	4	8-12	C	Permanent tävlings-, tränings- eller testbana för motorfordon.
92.10001	6	12-18	U	Golfbana med sammanlagt mer än 18 hål
92.10002	4	8-12	U	Golfbana med sammanlagt högst 18 hål
92.10003	2	5-8	U	Golfbana med sammanlagt högst 9 hål
				TEXTILTVÄTTERIER
93.10-1	5	10-15	C	Tvätterier för mer än 2 ton tvättgods per dygn. Anmälningsskyldighet enligt denna beskrivning gäller inte om 1. verksamheten är anmälningsskyldig enligt 39.30, eller 2. utsläpp av vatten från verksamheten leds till ett avloppsreningsverk som är tillståndspliktigt enligt 90.10.

KK	AK	TF	PN	Beskrivning
93.1001	4	8-12	U	Tvätteri för mer än 2 ton tvättgods per dygn om utsläpp av vatten från verksamheten leds till ett avloppsreningsverk som är tillståndspliktigt enligt 90.10.
93.1002	3	6-10	U	Tvätteri för högst 2 ton tvättgods per dygn.
				BEGRAVNINGSVERKSAMHET
93.20	7	15-25	B	Krematorium.
				ÖVRIGA MILJÖFARLIGA VERKSAMHETER
				Lackering m.m.
100.1001	6	12-18	U	Förbrukning av mer än 20 ton färg eller lack eller mer än 10 ton pulver per kalenderår
100.1002	3	6-10	U	Förbrukning av minst 4 men högst 20 ton färg eller lack eller minst 2 men högst 10 ton pulver per kalenderår
				Hantering av brom- eller fluorkarboner
101.1001	6	12-18	U	Omtappning av mer än 1 ton fullständigt halogenerade brom- eller klorfluorkarboner per år
101.1002	3	6-10	U	Omtappning av mer än 100 kg men högst 1 ton fullständigt halogenerade brom- eller klorfluorkarboner per år
101.1003	1	2-6	U	Omtappning av högst 100 kg fullständigt halogenerade brom- eller klorfluorkarboner per år
101.1004	7	15-25	U	Omtappning av mer än 10 ton ofullständigt halogenerade brom- eller klorfluorkarboner per år
101.1005	3	6-10	U	Omtappning av mer än 1 ton men högst 10 ton ofullständigt halogenerade brom- eller klorfluorkarboner per år
101.1006	1	2-6	U	Omtappning av högst 1 ton ofullständigt halogenerade brom- eller klorfluorkarboner per år
				HÄLSOSKYDDSVVERKSAMHETER¹¹
				Utbildningsverksamhet och liknande
200.10-1	5	10-15	C	Riksinternatskola
200.10-2	5	10-15	C	Gymnasieskola med mer än 50 elever
200.10-3	4	8-12	C	Gymnasieskola med högst 50 elever
200.10-4	4	8-12	C	Resurscenter
200.10-5	4	8-12	C	Grundskola, särskola, specialskola, sameskola, fristående skola
200.10-6	4	8-12	C	Förskola
200.10-7	1	2-6	C	Förskoleklass, öppen förskola, familjedaghem
				Samlingslokaler och liknande
200.20-1	1	2-6	U	Samlingslokaler, folkhögskola utan boende, universitet och högskolor

¹¹ Vid riktigt små verksamheter (ensamföretagare) är det förmodligen rimligt att i första hand använda sig av timavgifter istället för fasta årliga avgifter.

KK	AK	TF	PN	Beskrivning
200.20-2	1	2-6	C	Fritidshem och öppen fritidsverksamhet
200.20-3	1	2-6	U	Fritidsgård och liknande
				Skönhetsvård och liknande
200.30-1	2	4-8	U	Solarium
200.30-2	1	2-6	U	Skönhetsvård, hudvård, manikyr, pedikyr
200.30-3	1	2-6	U	Frisersalong
				Vård och hälsa
200.40-1	4	8-12	U	Lokaler för vård eller annat omhändertagande >20 boende
200.40-2	1	2-6	U	Lokaler för vård eller annat omhändertagande – enskilt boende och liknande
200.40-3	2	4-8	C	Fotvård
200.40-4	3	6-10	C	Tatuering, akupunktur eller piercing som egen verksamhet
200.40-5	2	4-8	U	Massage, kiropraktor, naprapat, sjukgymnastik
200.40-6	1	2-6	U	Alternativa behandlingar, t.ex. zonterapi, kranio-sakral terapi, rosenmetoden, etc.
				Idrott och liknande
200.50-1	4	8-12	U	Idrottsanläggning, gym eller motsvarande
200.50-2	3	6-10	C	Bassängbad som är upplåtna åt allmänheten eller som annars används av många människor
200.50-3	3	6-10	U	Strandbad
				Boende
200.60-1	6	12-18	U	Bostäder med mer än 500 lägenheter inom samma bostadsområde
200.60-2	5	10-15	U	Bostäder mer än 200 lägenheter men högst 500 lägenheter inom samma bostadsområde
200.60-3	4	8-12	U	Bostäder mer än 25 lägenheter men högst 200 lägenheter inom samma bostadsområde
200.60-4	3	6-10	U	Bostäder med högst 25 lägenheter inom samma bostadsområde
200.60-5	4	8-12	U	Hotell, kursgård med övernattningsmöjlighet, folkhögskola med boende
200.60-6	3	6-10	U	Övrigt tillfälligt boende
200.60-7	3	6-10	U	Camping/stuganläggning
				Förvaring av djur
200.70-1	1	2-6	U	Lokaler för förvaring av djur

Taxebilaga 3

Risk- och erfarenhetsbedömning (inplacering i riskkolumn och årlig tillsynstid)

Årlig tillsynstid

Verksamheten inplaceras först i en avgiftsklass enligt taxebilaga 2 och 3. Verksamheten inplaceras därefter i en riskkolumn med tillämpning av en riskbedömning enligt denna taxebilaga. Den årliga tillsynstiden för varje avgiftsklass och riskkolumn framgår av riskbedömningstabellen. En erfarenhetsbedömning sker fortlöpande i samband med den ordinarie tillsynen för att fastställa ev. tillkommande tillsynsavgifter eller förflyttningar i riskkolumnerna.

Riskbedömning

Verksamheten placeras inledningsvis i riskkolumn 0 i sin avgiftsklass, varefter riskbedömningens påverkan beräknas. Varje fråga i riskbedömningen genererar ett antal poäng. Det finns 6 riskkolumner, men den maximala poängsumma som en verksamhet erhåller kan bli högre. Om en verksamhet skulle få fler än 6 poäng, placeras den i kolumn 6. Summan av poängen ligger till grund för inplacering i rätt riskkolumn inom den aktuella avgiftsklassen enligt riskbedömningstabellen. Verksamheten placeras in i rätt kolumn genom att det antal poäng som verksamheten erhåller i riskbedömningen motsvarar antalet kolumnsteg åt höger i tabellen med utgångspunkt från kolumn 0.

För ett företag som omfattas av två eller flera miljöfarliga verksamheter (klassningskoder) tas full avgift ut för huvudverksamheten. För övriga verksamheter reduceras avgiften med den procentsats som anges i kommunens taxa. För hälsoskyddsverksamheter sker reducering på så sätt att det bara är huvudverksamheten som riskbedöms, men den tillförs extrapoäng för ev. övriga verksamheter som förekommer inom företaget.

Erfarenhetsbedömning

Erfarenhetsbedömningen ger underlag för ställningstagande till ev. tillkommande avgifter utöver den fasta årliga avgiften för tillsynen. Den ger även underlag för en eventuell premierad kolumnförflyttning åt vänster i tabellen. **För att en sådan kolumnförflyttning ska kunna ske även för verksamheter som i riskbedömningen placerats i ko-**

lumn 0, har två extra kolumner skapats – A och B – som används enbart för detta ändamål.

En erfarenhetsbedömning kan tidigast göras efter första tillsynsbesöket och sker alltså i de flesta fall inte i samband med riskbedömningen. Uppgifterna i erfarenhetsbedömningen uppdateras efter varje genomfört tillsynsbesök, då man vunnit ny erfarenhet av verksamheten.

Avgiftsklass	Riskkolumner ¹²								
	A ¹³	B	0	1	2	3	4	5	6
1	T	T	T	T	2	3	4	5	6
2	T	T	2	3	4	5	6	7	8
3	2	3	4	5	6	7	8	9	10
4	4	5	6	7	8	9	10	11	12
5	6	7	8	9	10	11	12	13	15
6	7	8	9	10	12	13	14	16	18
7	9	10	12	14	15	16	17	20	25
8	12	13	16	18	20	21	23	26	30
9	15	17	20	23	25	26	29	33	40
10	18	20	24	27	30	32	35	39	45
11	21	23	28	32	35	37	40	46	55
12	24	26	32	36	40	42	46	52	60
13	27	30	36	41	45	47	52	59	70
14	30	33	40	45	50	53	58	65	75
15	33	36	44	50	55	58	63	72	85
16	36	40	48	54	60	63	69	78	90
17	39	43	52	59	65	69	75	85	100
18	42	46	56	63	70	74	81	91	105
19	45	50	60	68	75	79	86	98	115
20	48	53	64	72	80	84	92	104	120
21	51	56	68	77	85	90	98	111	130
22	54	59	72	81	90	95	104	117	135
23	57	63	76	86	95	100	109	124	145
24	60	66	80	90	100	106	115	130	150
25	66	73	88	99	110	116	127	143	165
26	72	79	96	108	120	127	138	156	180
27	78	86	104	117	130	137	150	169	195
28	84	92	112	126	140	148	161	182	210
29	96	106	128	144	160	169	184	208	240
30	108	119	144	162	180	190	207	234	270
31	120	132	160	180	200	211	230	260	300
32	135	149	180	203	225	237	259	293	340
33	150	165	200	225	250	264	288	325	375

¹² T= Timavgift

¹³ Kolumnerna A och B = se förklaring föregående sida

Riskbedömning

Följande faktorer, bedömningsgrunder och riskpoäng används:

Faktor och bedömningsgrund	Poäng
1. Markförhållanden, lokalisering m.m.	
a) Historisk förorening i mark eller byggnad	1
b) Närhet till bostäder, skola, förskola, sjukhus, vårdlokaler eller inom vattenskyddsområde	1
c) Påverkar miljökvalitetsnorm	1
2. Kemiska produkter	
Särskilt farliga kemikalier, utfasningsämnen eller prioriterade riskminskningsämnen	1
3. Tilläggs-poäng	
a) Verksamheten berörs av specialbestämmelser	1
b) Använder ej förnybar energi	1
c) Särskilt transportintensiv verksamhet	1
d) Ytterligare delar i en hälsoskyddsverksamhet som medför ökade risker eller ökat tillsynsbehov	1-6

Tabell över de ytterligare delar i en hälsoskyddsverksamhet som medför ökade risker eller ökat tillsynsbehov utöver övriga bedömningsfaktorer

Verksamhetsdel eller liknande	Kriterier	Poäng
Alla typer av verksamheter	Användning av produkter och ämnen som innehåller kemikalier vilka kan tas upp genom inandning eller hudkontakt och då är skadliga för människors hälsa	1
Alla typer av verksamheter	Babysim	1
Alla typer av verksamheter	Bad med högtempererad bassäng	1
Alla typer av verksamheter	Bad med manuell rengöring ¹⁴	1
Alla typer av verksamheter	Bad med äventyrskaraktär	1
Alla typer av verksamheter	Bassäng, bubbelpool, floating, spa o. dyl.	1
Alla typer av verksamheter	Diatermi	1
Alla typer av verksamheter	Enskilt vatten ¹⁵	1
Alla typer av verksamheter	Förskola/fritids som extra verksamhet i annan lokal eller verksamhet enligt 38 § FMVH	1
Alla typer av verksamheter	Försäljning av hygieniska och kosmetiska produkter	1
Alla typer av verksamheter	Gym som extra verksamhet	1
Alla typer av verksamheter	Hög musik	1
Alla typer av verksamheter	Nagelvård, nagelskulpturering	1
Alla typer av verksamheter	Piercing	1
Alla typer av verksamheter	Silikoninjicering	1
Alla typer av verksamheter	Solarium som extra verksamhet	1

¹⁴ I vissa anläggningar används badanordningar som rengörs manuellt, t.ex. bubbelpooler, badtunnor m.fl. Här ställs krav på särskild kontroll mellan bytena av de badande.

¹⁵ Endast om livsmedelslagstiftningen inte är tillämplig.

Verksamhetsdel eller liknande	Kriterier	Poäng
Alla typer av verksamheter	Uteservering ¹⁶	1
Alla typer av verksamheter	Verksamhet som bedrivs i bostad eller utnyttjar vatten, WC o.s.v. i bostad	1
Alla typer av verksamheter	Yrkesmässig hygienisk verksamhet som extra verksamhet	1 per del
Alla typer av verksamheter	Återanvändning av stickande och skärande verktyg ¹⁷	1
Camping, stugbyar, strandbad o. dyl., i förekommande fall även andra typer av verksamheter	Användning av torrtoalett	1
Camping, stugbyar samt annan form av boende i grupp (t.ex. logi för bärplockare o. dyl.)	> 25 campingenheter eller stugor/lägenheter	1
Förskola/fritids	> 5 avdelningar	1
Idrottsanläggning	> 3 salar	1
Resurscenter	Yrkesmässig verksamhet ¹⁸	1
Samlingslokaler	> 200 personer	1
Skolor och undervisningslokaler	> 400 elever	1
Skolor och undervisningslokaler	Gymnastiksal	1
Skolor och undervisningslokaler	Kemi- eller fysiksal	1
Skolor och undervisningslokaler	Kvällsuthyrning	1
Skolor och undervisningslokaler, förskolor samt vård/boende i omsorg	Nära bulleralstrande kommunikationsanläggning, industri eller liknande	1
Skolor och undervisningslokaler	Salar för yrkesinriktad utbildning	1
Skolor och undervisningslokaler	Slöjdsal	1
Solarium	> 5 bäddar	1
Solarium	Obemannat	1
Strandbad	EU-bad	1
Strandbad	Närhet till dagvattenutsläpp	1
Strandbad	Närhet till utsläpp av avloppsvatten	1
Tillfälligt boende	> 50 bäddar	1
Vård/boende i omsorg	Blöjbyten	1
Yrkesmässig hygienisk verksamhet	> 4 utövare av hygienisk verksamhet	1

¹⁶ Används i de fall där uteserveringen direkt kan knytas till annan hälsoskyddsverksamhet – hotell, musiktillställning m.m. – och då utgör risk för störningar för närboende genom buller, röklukt m.m.

¹⁷ Gäller inte fotvård då detta redan återfinns i klassningskodens grundbedömning.

¹⁸ Poäng ges för varje typ av yrkesmässig verksamhet, t.ex. snickeri, metallbearbetning o.s.v.

Checklista för erfarenhetsbedömning

Följande faktorer och bedömningsgrunder används vid erfarenhetsbedömning:

Efter varje ordinarie tillsynsbesök görs en erfarenhetsbedömning med ledning av följande frågor.

Frågor med alternativa svar	Poäng
1. Hur hanterar verksamheten sin egenkontroll?	
a) Rutiner för egenkontroll finns och följs	0
b) Rutiner för egenkontroll finns och följs, men anmärkningar på verksamheten som kan härledas till brister i egenkontrollen finns.	1
c) Rutiner för egenkontroll finns, men används inte eller endast i obetydlig omfattning	2
d) Rutiner för egenkontroll saknas	3
2. Erfarenheter sedan senaste tillsynsbesöket	
a) Ändamålsenliga åtgärder har vidtagits mot samtliga tidigare avvikelser	0
b) Ändamålsenliga åtgärder har inte vidtagits mot samtliga tidigare avvikelser	1
c) Ändamålsenliga åtgärder har inte vidtagits mot tidigare avvikelser	2
3. Värdering av aktuell inspektion	
a) Inga brister upptäcks vid inspektionen	0
b) Brister upptäcks, men endast smärre, ej allvarliga brister	1
c) En eller flera allvarliga brister upptäcks vid inspektionen av sådan art att de motiverar återbesök	2

Erfarenhetsbedömningens påverkan på tillsynstid och extra avgift

Bedömningen görs utifrån resultatet av inspektion med hjälp av checklistan för erfarenhetsbedömning.

Poäng	Resultat
0 – 1	Ingen påverkan på tillsynstid eller avgift.
2	Verksamhetsutövaren får en varning i inspektionsrapporten om att extra tillsynstid kan påföras om bristerna inte har åtgärdats inom meddelad tid. Har bristerna inte åtgärdats i tid påförs timavgift för den tid som den extra kontrollen tar.
3	Avgift för två timmars extra tillsynstid faktureras efter genomförd inspektion
4	Avgift för fyra timmars extra tillsynstid faktureras efter genomförd inspektion.
5	Avgift för sex timmars extra tillsynstid faktureras efter genomförd inspektion.
6	Avgift för åtta timmars extra tillsynstid faktureras efter genomförd inspektion.
7	Avgift för tio timmars extra tillsynstid faktureras efter genomförd inspektion.

Checklista för bedömning av eventuell premiering

Premieringen är i första hand inriktad på faktorer som påverkar klimatet.

Följande faktorer och bedömningsgrunder används vid bedömning av eventuell premiering:

Efter varje **ordinarie** tillsynsbesök görs en bedömning av eventuell premiering med ledning av följande frågor.

Frågor med alternativa svar	Poäng
1. Är summan av poängen under frågorna 1, 2 och 3 i checklistan för erfarenhetsbedömningen = 0 eller 1?	
a) Ja	1
b) Nej	0
2. Har verksamheten en dokumenterad miljöinriktad transportstrategi som man följer?	
a) Ja	1
b) Nej	0
3. Har verksamheten en dokumenterad miljöinriktad energistrategi som man följer?	
a) Ja	1
b) Nej	0

Premieringsbedömningens påverkan på tillsynstid och årlig avgift

Under vissa förutsättningar sker en premiering som resulterar i nedsättning av den fasta årliga avgiften. Bedömningen görs utifrån resultatet av inspektionen med hjälp av "Checklista för erfarenhetsbedömning" och "Checklista för bedömning av eventuell premiering".

Premiering	Förutsättningar för premiering
Nivå 1	Om företaget uppnår 1 poäng vid två på varandra följande <u>ordinarie</u> tillsynsbesök, med minst ett års mellanrum mellan dem och resultatet från frågorna 1 – 3 i "Checklista för erfarenhetsbedömning" är noll, flyttas företaget ett kolumnsteg till vänster. Om företaget uppnår 1 poäng vid ytterligare två på varandra följande <u>ordinarie</u> tillsynsbesök med minst ett års mellanrum mellan vart och ett av dem och resultatet från frågorna 1 – 3 i "Checklista för erfarenhetsbedömning" är noll, flyttas företaget ytterligare ett kolumnsteg till vänster.
Nivå 2	Om företaget uppnår 2 poäng vid två på varandra följande <u>ordinarie</u> tillsynsbesök, med minst ett års mellanrum mellan dem och resultatet från frågorna 1 – 3 i "Checklista för erfarenhetsbedömning" är noll, flyttas företaget ett kolumnsteg till vänster. Om företaget uppnår 2 poäng vid ytterligare ett påföljande <u>ordinarie</u> tillsynsbesök med minst ett års mellanrum mellan detta och det tidigare och resultatet från frågorna 1 – 3 i "Checklista för erfarenhetsbedömning" är noll, flyttas företaget ytterligare ett kolumnsteg till vänster.
Nivå 3	Om företaget uppnår 3 poäng vid ett <u>ordinarie</u> tillsynsbesök och resultatet från frågorna 1 – 3 i "Checklista för erfarenhetsbedömning" är noll, flyttas företaget ett kolumnsteg till vänster. Om företaget uppnår 3 poäng vid nästa <u>ordinarie</u> tillsynsbesök med minst ett års mellanrum mellan detta och det tidigare och resultatet från frågorna 1 – 3 i "Checklista för erfarenhetsbedömning" är noll, flyttas företaget ytterligare ett kolumnsteg till vänster.

Underlag 1

Avgift för tillsyn enligt miljöbalken (årlig tillsynsavgift)

BESLUT

20XX-XX-XX

NN

N-gatan

N-stad

Motivering

Alternativ I - Miljöfarlig verksamhet

Xx-nämnden bedriver tillsyn över xxx (enligt klassningskod, förordningen 1988:8999 om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd) på fastighet xxx. I egenskap av den som bedriver/bedrivit verksamheten är Ni betalningsansvarig enligt taxan.

"För sådan tillsyn ska betalas en årlig tillsynsavgift enligt kommunens taxa för prövning och tillsyn inom miljöbalkens område. Den årliga tillsynsavgiften baseras på den tillsynstid som anläggningen eller verksamheten tilldelas på grundval av en riskbedömning av anläggningen eller verksamheten bestående av en avgiftsklassificering enligt taxebilaga 2 samt en risk- och erfarenhetsbedömning enligt taxebilaga 3. Er verksamhet [objektnamn,] svarar enligt taxebilaga 2 mot avgiftsklass XX. Med hänsyn till (ange relevanta delar i risk- och erfarenhetsbedömningen) har Er verksamhet vid risk- och erfarenhetsbedömningen tilldelats Y poäng, vilket enligt taxebilaga 3 innebär inplacering i riskkolumn xx. Er verksamhet inplaceras följaktligen i avgiftsklass XX och riskkolumn X, vilket enligt taxebilaga 3 innebär en tilldelad årlig tillsynstid på XX timmar. Enligt gällande taxa är timtaxan xxx kronor. Den årliga tillsynsavgiften blir därför xxxx kronor. I egenskap av den som bedriver/bedrivit verksamheten är ni betalningsansvarig enligt taxan."

Alternativ II – Hälsoskyddsverksamhet

Xx-nämnden bedriver tillsyn över xxx på fastighet xxx. I egenskap av den som bedriver/bedrivit verksamheten är Ni betalningsansvarig enligt taxan.

"För sådan tillsyn ska betalas en årlig tillsynsavgift enligt kommunens taxa för prövning och tillsyn inom miljöbalkens område. Den årliga tillsynsavgiften baseras på den tillsynstid som anläggningen eller verksamheten tilldelas på grundval av en riskbedömning av anläggningen eller verksamheten bestående av en avgiftsklassificering enligt taxebilaga 2 samt en risk- och erfarenhetsbedömning enligt taxebilaga 3. Er verksamhet [objektnamn,] svarar enligt taxebilaga 2 mot avgiftsklass XX. Med hänsyn till (ange relevanta delar i risk- och erfarenhetsbedömningen) har Er verksamhet vid risk- och erfarenhetsbedömningen tilldelats Y poäng, vilket enligt taxebilaga 3 innebär inplacering i riskkolumn xx. Er verksamhet inplaceras följaktligen i avgiftsklass XX och riskkolumn X, vilket enligt taxebilaga 3 innebär en tilldelad årlig tillsynstid på XX timmar. Enligt gällande taxa är timtaxan xxx kronor. Den årliga tillsynsavgiften blir därför xxxx kronor. I egenskap av den som bedriver/bedrivit verksamheten är ni betalningsansvarig enligt taxan."

Beslut

Med stöd av 27 kap. 1 § miljöbalken och den av kommunfullmäktige beslutade taxan om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken, beslutar Xx-nämnden följande:

- NN (ev. organisationsnummer) ska till xx kommun betala en årlig tillsynsavgift fr.o.m. år 200X .
- Avgiften uppgår enligt nu gällande taxa till xxx kronor. Avgiften ska betalas senast den xx varje år genom inbetalning på konto xx.
- att beslutet om den årliga avgiften gäller till dess verksamheten eller riskerna med verksamheten ändrats eller taxa ändras,
- Nämnden förordnar att beslutet ska gälla även om det överklagas.

Nämnden erinrar om

- att mervärdesskatt inte tas ut på avgiften,
- att om bristande efterlevnad medför tillsyn som går utöver den normala tillsynen, ska avgift för denna extra tillsyn betalas för den extra tillsynstiden multiplicerad med timtaxan; vid bestämmandet av avgiften för sådan extra tillsyn tillämpas erfarenhetsbedömningen enligt bilaga 3 till kommunens taxa för prövning och tillsyn inom miljöbalkens område."
- att dröjsmålsränta utgår enligt räntelagen vid inbetalning efter förfallodagen, även om beslutet överklagas.
- att nämndens beslut om avgift enligt 1 kap. 2 § och 9 kap. 5 § förordningen (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken, får verkställas enligt utsökningsbalken, vilket innebär att kravet kan överlämnas direkt till kronofogdemyndigheten för utmätning.

På Xx-nämndens vägnar

.....
(namnförtydligande)

Hur man överklagar

Om Ni vill överklaga Xx-nämndens beslut ska Ni ställa skrivelsen till länsstyrelsen.

Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till Xx-nämnden.

Överklagandet ska ha kommit in till Xx-nämnden, N-gatan, N-stad, inom tre veckor från den dag Ni fick del av detta beslut.

Underlag 2

Avgift för tillsyn enligt miljöbalken (timtaxa)

BESLUT
20XX-XX-XX

NN
N-gatan
N-stad

Xx-nämnden har bedrivit tillsyn över xxx på fastighet xxx.

För sådan tillsyn tas avgift ut enligt kommunens taxa om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken med xxx kronor för varje hel timme (alternativt för varje påbörjad timme/halvtimme etc.) handläggningstid.

Nämndens handläggningstid av ärendet uppgår till x timmar (ev. redovisning i bilaga). Detta innebär att avgiften för handläggning av ärendet blir xxx kronor.

I egenskap av den som bedriver/bedrivit verksamheten är Ni betalningsansvarig enligt taxan.

Med stöd av 27 kap. 1 § miljöbalken och den av kommunfullmäktige beslutade taxan om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken, beslutar Xx-nämnden följande:

- NN (ev. organisationsnummer) ska till Xx-nämnden betala xxx kronor.
- Betalning ska ske senast den xx genom inbetalning på konto xx.
- Nämnden förordnar att beslutet ska gälla även om det överklagas.

Nämnden erinrar om

- att mervärdesskatt inte tas ut på avgiften,
- att dröjsmålsränta utgår enligt räntelagen vid inbetalning efter förfallodagen, även om beslutet överklagas,
- att nämndens beslut om avgift enligt 1 kap. 2 § och 9 kap. 5 § förordningen (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken, får verkställas enligt utsökningsbalken.

På Xx-nämndens vägnar

.....
(namnförtydligande)

Hur man överklagar

Om Ni vill överklaga Xx-nämndens beslut ska Ni ställa skrivelsen till länsstyrelsen.

Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till Xx-nämnden.

Överklagandet ska ha kommit in till Xx-nämnden, N-gatan, N-stad, inom tre veckor från den dag Ni fick del av detta beslut.

Underlag 3

Beräkning av handläggningskostnaden per timme

Som vi sett under "Inledning" i denna skrift är det verksamhetsutövaren som har att visa att verksamheten inte medför olägenhet för människors hälsa eller miljön.

Principen att förorenaren ska betala ligger till grund för ekonomiska ställningstaganden inom miljö- och hälsoskyddsområdet. Riksdagen har med detta som grund angett som huvudprincip att myndigheternas verksamhet enligt miljöbalken ska vara avgiftsfinansierad.

Om huvudprincipen är avgiftsfinansiering, är det första steget som ska tas att avgränsa det som utgörs av verksamhetens myndighetsutövning. Hur stor del av verksamheten utgörs inte av tillsyn och liknande som enligt miljöbalken kan definieras som myndighetsutövning? Då man tagit ställning till detta är återstoden av verksamheten det som myndigheten ska räkna in i underlaget för beräkningen av handläggningskostnaden per timme.

Alla resurser i form av personal, lokaler, fordon o.s.v. ska tas med. Även den del av nämndens kostnader som omfattar myndighetsutövning ska räknas med.

För mera detaljerad information om vad som kan avgiftsbeläggas se "Kommunernas rätt att ta ut avgifter", sid. 8.

Debiterbar tid

Det som sägs ovan, innebär att all tid som organisationen ägnar åt myndighetsarbete till största delen ska bekostas av verksamhetsutövarna. En mindre del står skattekollektivet för.

För att få en enklare hantering av faktureringen beräknas timavgiften på det vi kallar Tillsynstid här under. Metoden innebär att kostnaderna för bakgrundstiden kommer att innefattas i tillsynstiden. För varje debiterad timme får då organisationen ersättning för såväl bakgrundstid som tillsynstid.

För att den debiterbara tiden ska innehålla även kostnaderna för bakgrundstiden, måste den senare tiden därför "spridas ut" över den debiterbara tiden. Detta uppnås genom att man först minskar den **totala årsarbetstiden (Total årsarbetstid)** med tiden för semes-

ter, sjukdom och annan ledighet, utbildning, samverkan, personlig tid m.m., det som benämns ”**Bakgrundstid**” här nedan. Resultatet ger en timavgift som täcker organisationens kostnader för det myndighetsarbete som utförs.

Beräkningen delas lämpligen in på följande sätt:

Total årsarbetstid för myndighetstjänster	1 950 – 2 000¹⁹ tim
A. Bakgrundstid	
A1. Personlig tid	400 – 600 timmar
A2. Gemensam tid	400 – 600 timmar
B. Tillsynstid	
B1. Planerad tillsynstid – Debiterbar	500 – 700 timmar
B2. Övrig tillsynstid – Debiterbar	100 – 300 timmar
B3. Tid för tillsynsrelaterat arbete – Ej debiterbar	100 – 300 timmar

Bakgrundstid

A1. Personlig tid

Här återfinns bl.a. semester, sjukdom, rehabilitering, vård av barn, föräldraledighet, friskvård, egen utbildning och fortbildning för att arbetstagaren ska klara av tillsynsarbetet, m.m. Normal semester är 25 - 32 dagar. Detta innebär 200 - 260 timmar. För en uppfattning om övriga faktorer i kategorin, t. ex sjukdom, föräldraledighet o.s.v. kontaktas personalenheten i kommunen. Övriga uppgifter återfinns vanligtvis inom det egna kontoret.

A2. Gemensam tid

Här återfinns sådant som extern och intern samverkan, planering, kvalitetsarbete samt administrativt arbete. Träffar med kollegor i den egna och i andra kommuner, länssträffar, gemensamma projekt m.m. samt olika typer av möten inom den egna organisationen för att tillsynsarbetet ska kunna genomföras på ett effektivt sätt. Övergripande verksamhetsplanering, arbete för att ta fram rutiner och mallar för tillsynen samt administrativt tillsynsarbete som t.ex. vård av register m.m. Observera att den tid som rör tillsyn och kontroll av verksamheter inte återfinns här. Se nedan.

Tillsynstid

B1. Planerad tillsynstid – Debiterbar tid (Fast årlig avgift samt timavgift)

Utgörs av den tillsyn vid företagen som direkt går att planera in i kalendern i samband med årsplaneringen eller annan tidsplanering. Det avser de objekt som endera har en fast årlig avgift eller timavgift. I tiden ingår restid samt tid för provtagning. Tiden är fakturerbar som årlig återkommande avgift eller timavgift. Här återfinns den tid som en handläggare använder för att uppnå riskbedömningens beräkningar av tillsynstid - om en verksamhet har tilldelats t.ex. 8 timmar tillsynstid, baserad på en riskbedömning av företaget, är det den tiden som återfinns under denna kategori. Inom kategorin ryms alltså även återkommande tillsyn av objekt som istället för fast årlig avgift har timavgift.

Begreppet ”Planerad tillsynstid” omfattar, utöver själva tillsynsbesöket, även den övergripande tillsynsplaneringen, planeringsmöten inför ett tillsynsprojekt, att ta fram in-

¹⁹ Varierar mellan kommunerna.

formationsmaterial för ett tillsynsprojekt, andra typer av tillsynsinsatser såsom handläggning av kontrollrapporter och analysresultat, för- och efterarbeten, sammanträden med verksamhetsutövaren m.m. I begreppet ingår även alla typer av rapporter och sammanställningar som hör till ett tillsynsprojekt samt muntliga rapporteringar till nämnd, bransch och andra intressenter.

B2. Övrig tillsynstid – Debiterbar tid (Timavgift)

Här avses t.ex. extra tillsyn då en verksamhetsutövare vill ha ett besök av olika anledningar, akuta kontroller, uppföljande inspektioner m.m. som inte kan förutses vid årsplaneringen. Tiden är fakturerbar med den faktiska tid som ägnats åt tillsynen i det speciella fallet inklusive för- och efterarbeten, rapportskrivning m.m. Hit räknas även avgifter för anmälnings-, dispens- och ansökningsärenden och annat enligt taxebilaga 1.

B3. Tid för tillsynsrelaterat arbete – Skattefinansierad tid

Utgörs av obefogade klagomål, myndighetens egna utredningar, undersökningar och liknande som inte kan avgiftsbeläggas. Arbete med remisser, motionssvar, information, rådgivning och liknande som inte kan avgiftsbeläggas ingår också. Tiden finansieras av skattekollektivet. En beräkning av de olika komponenterna A1 – B3 måste göras för att man ska få ett rättvisande underlag för timkostnaden. Generellt kan sägas att ju mera tid som kan avdelas för "B. Tillsynstid" och ju mindre som ägnas åt "A. Bakgrundstid", desto effektivare utförs myndighetsarbetet och desto billigare blir det för verksamhetsutövarna.

Man kan räkna med att den **debiterbara tiden** i normala fall i genomsnitt ligger kring **800 timmar per år** (750 – 1000 timmar). Skattekollektivets del av finansieringen kommer att ligga på mellan 20–30 % av den totala kostnaden för tillsynen, till största del beroende på fördelningen mellan A. Bakgrundstid" och "B. Tillsynstid.

Kostnader

De kostnader som ska användas som beräkningsunderlag är som tidigare nämnts samtliga till tillsynen hänförliga kostnader, alltså även kostnader för ledning, nämndens arbete och liknande. En inventering av myndighetens kostnader måste ske innan beräkningar kan göras. De flesta kostnaderna återfinns med stor sannolikhet i den egna budgeten. Beroende på kommunens redovisningssystem kan dock vissa kostnader vara dolda i gemensamma slag. Titta särskilt på lokalhyror, städkostnader, tele- och IT-kostnader, friskvård och liknande. Om de inte finns med i myndighetens budget utan återfinns i den samlade budgeten för kommunen, måste man leta fram och ta med även dessa i beräkningen av timkostnaden. Så långt möjligt bör alla kostnader tas med för att skillnaderna i avgifter mellan landets kommuner inte ska bli allt för stora.

I första hand bör följande poster tas med.

Personalkostnader	Löner, arbetsgivaravgifter (PO), företagshälsovård, gemensamma personalstödande åtgärder, friskvård, kostnader för utbetalning av löner
Utbildning	Externa och interna kurser och utbildningar, övernattningar
Lokalkostnader	Hyror, el- och teleavgifter, städning, underhåll och annan rumsservice
IT	Gemensamma system, verksamhetssystem, servicesystem, nätkostnader, kartsystem, fastighetssystem
Resor	Fordon, kilometerersättningar, kollektiva resor
Utrustning	Elektronisk utrustning, mätinstrument, kameror, videokameror, projektorer, skyddskläder
Administration	Datorer, skrivare, skannrar, arkivkostnader, kontorsmaterial, post, inköpssamverkan, kopiering
Nämndkostnader	Arvoden, lokaler, administrativt stöd, m.m. i den del som omfattas av tillsynstid
Övriga kostnader	Mätsamverkan, miljöövervakning, konsultkostnader, avskrivningar

Ytterligare kostnader kan finnas i den egna organisationen eller i kommunen i övrigt som inte nämns här. Även dessa ska i så fall tas med.

Två exempel på hur en beräkning av timkostnaden kan se ut.

Exempel 1

Tillgänglig tillsynstid totalt i kommunen

6 handläggare med årsarbetstiden 2000 timmar.

Total årsarbetstid för myndighetstjänster	12 000 timmar
A. Bakgrundstid	6 000 timmar
A1. Personlig tid	2 760 timmar
A2. Gemensam tid	3 240 timmar
B. Tillsynstid	6 000 timmar
B1. Planerad tillsynstid – Debiterbar	3 600 timmar
B2. Övrig tillsynstid – Debiterbar	1 200 timmar
B3. Tid för tillsynsrelaterat arbete – Ej debiterbar tid	1 200 timmar

I exemplet har alltså kommunen **6 000** timmar till sitt förfogande för sitt myndighetsarbete, vilka ska finansieras med avgifter och skatter. I exemplet har kommunen tagit ställning till att verksamhetsutövarna ska stå för 4800 timmar (B1+B2) och att skattekollektivet ska stå för 1200 timmar (B3) vilket ger en kostnadstäckning på 80 %. För att uppnå en kostnadstäckning på 80 % måste det tillsynsrelaterade arbetet (B3) nedbringas till ett minimum, i exemplet 20 % av hela tillsynstiden (B1-B3). En annan viktig faktor att hålla nere är "A2. Gemensam tid". Ju mera tid som ges åt detta, desto mindre tid återstår för "B. Myndighetstid", vilket i sin tur medför en högre timkostnad. "A1. Personlig tid" är svårare att påverka eftersom här återfinns lagstadgad ledighet och liknande. En god arbetsmiljö med ett tydligt ledarskap har dock visat sig ge positiva effekter på sjukfrånvaron.

Kostnader för tillsynen

Personalkostnader	4.145.000 kr
Utbildning	45.000 kr
Lokalkostnader	295.000 kr
IT	125.000 kr
Resor	40.000 kr
Utrustning	15.000 kr
Administration	225.000 kr
Nämndkostnader	100.000 kr
Övriga kostnader	110.000 kr
Summa kostnader	5.100.000 kr

$$\frac{\text{Summa kostnader}}{B. \text{Tillsynstid}} = \text{Timkostnad}$$

$$\frac{5.100.000 \text{ kr}}{6.000 \text{ tim}} = 850 \text{ kr/tim}$$

Exempel 2

Om vi kan öka den tillgängliga tillsynstiden med 6 – 7 % genom att minska den gemensamma tiden får vi följande exempel med i övrigt samma ekonomiska förutsättningar som i det första exemplet.

Total årsarbetstid för myndighetstjänster	12 000 timmar
A. Bakgrundstid	5 600 timmar
A1. Personlig tid	2 760 timmar
A2. Gemensam tid	2 840 timmar
B. Tillsynstid	6 400 timmar
B1. Planerad tillsynstid – Debiterbar	4 000 timmar
B2. Övrig tillsynstid – Debiterbar	1 200 timmar
B3. Tid för tillsynsrelaterat arbete – Ej debiterbar tid	1 200 timmar

$$\frac{\text{Summa kostnader}}{B. \text{Tillsynstid}} = \text{Timkostnad}$$

$$\frac{5.100.000 \text{ kr}}{6.400 \text{ tim}} = 800 \text{ kr/tim}$$

Underlag 4

Klassning av miljöfarlig verksamhet

INFORMATION
20XX-XX-XX

NN
N-gatan
N-stad

Klassning av miljöfarlig verksamhet

Enligt de uppgifter som kommit miljökontoret till del, har den av Er bedrivna verksamheten klassats under följande punkt i nu gällande bilaga till förordningen (SFS 1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (plats för punkten i klartext; hämtas från bilaga till förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd).

Den nuvarande klassningen kommer att ligga till grund för beslut om tillsynsavgifter enligt den taxa som fastställts av kommunfullmäktige, NN kommun.

Den årliga avgiften för Er verksamhet är enligt ovan angivna klassning h. Timtaxan är XXX kronor per timme.

Tillsynsavgifter kommer att påföras fr.o.m.20XX. Fasta årliga avgifter påförs fortsättningsvis i början av varje kalenderår.

Ändrade driftförhållanden i verksamheten kan påverka avgiften. Ändrade förhållanden anmäles till XX-nämnden.

Enligt avgiftsförordningen (1992:191) kommer länsstyrelsen att debitera Er en årlig avgift. Avgiftens storlek bestäms av länsstyrelsen i särskilt beslut.

Har ni synpunkter på ovanstående var vänlig och hör av Er till Miljökontoret inom tre veckor.

Underlag 5

Objektsfaktorer för skydd av naturen

Uppskattad handläggningstid, antal timmar	Tid i timmar
Prövning	
Prövning av ansökan om tillstånd till verksamhet eller åtgärd som inte får utföras utan tillstånd enligt föreskrifter för natur- och kulturresevat eller vattenskyddsområde	(3 h)
Prövning av ansökan om dispens eller undantag från föreskrifter för natur- och kulturresevat, naturminne, djur- och växtskyddsområde och vattenskyddsområde	(3 h)
Anmälan	
Handläggning av anmälan om en verksamhet eller åtgärd inom natur- och kulturresevat eller vattenskyddsområde som kräver anmälan enligt föreskrifter för natur- och kulturresevat eller vattenskyddsområde	(3 h)

Underlag 6

Objektsfaktorer för miljöfarlig verksamhet

I nedanstående objektsfaktorer för tillstånd till enskilda avloppsanläggningar har vi räknat med både administration, restid och tid fördelad på interninformation, entreprenörträffar, tillhandahållande av blanketter samt informationsmöten med föreningar och andra intressegrupper. Om ni väljer att inte åka ut i sådan omfattning måste tid räknas bort.

Inom områden med betydande svårigheter att inrätta enskilda avloppsanläggningar kan kommunen, med hänsyn till det merarbete som uppkommer, överväga en avgift på 1,5 ggr grundtaxan. Om denna taxekonstruktion väljs, måste områdena redovisas i bilaga till taxan. Vi har räknat med ett inspektionstillfälle på värmepumpar.

Uppskattad handläggningstid, antal timmar	Tid i timmar
Ansökan	
A. Prövning av ansökan om tillstånd/handläggning av anmälan rörande avloppsanordningar.	
1. Vattentoalett till slutan tank	(4 h)
2. Vattentoalett med avloppsutsläpp till mark eller vatten.	(8 h)
3. Prövning av ansökan att anordna annan avloppsanordning än till vilken vattentoalett är ansluten	(8 h)
4. Punkt 1 eller 2 samt 3 vid samma tillfälle	(9 h)
5. Ansluta WC till befintlig anläggning	(4 h)
6. Gemensam tillståndspliktig avloppsanordning för 5-24 personekvivalenter	(9 h)
7. Gemensam tillståndspliktig avloppsanordning för 25-100 personekvivalenter	(15 h)
8. Gemensam tillståndspliktig avloppsanordning för 101-200 personekvivalenter	(18 h)
B. Prövning av ansökan om tillstånd att anordna värmepumpsanläggning för utvinning av värme ur mark, ytvatten eller grundvatten.	
1. Berg- eller yttjordvärmepump	(2-4 h)
2. Övriga anläggningar	(4-6 h)
Avslag på ansökan.	Samma tidsåtgång som ovan
Anmälan	

Handläggning av anmälan avseende:	
A. Inrättande av avloppsanordning utan vattentoalett enligt 13 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	(6 h)
B. Ändring av avloppsanordning enligt 14 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	(4-6 h)
C. Inrättande av värmepumpsanläggning för utvinning av värme ur mark, ytvatten eller grundvattnen.	
1. Berg- eller ytjordvärmepump	(1-2 h)
2. Övriga anläggningar	(2-4 h)

Underlag 7

Objektsfaktorer för hälso- skydd

Vid beräkning av nedanstående objektsfaktorer har vi räknat med minst ett inspektions-tillfälle, handläggning, administration och restid. **Vi har utgått från tillståndsgivning.** I vissa fall kan det vara att föredra att inte ha tillståndsplikt utan att endast ha anmäl-ningsplikt eftersom en hög kostnad för tillstånd kan avskräcka människor från att ta kontakt med myndigheten.

Uppskattad handläggningstid, antal timmar	Tid i timmar
Prövning	
Handläggning av ansökan med stöd av 39 eller 40 §§ förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	
A. Prövning av ansökan enligt lokala hälsoskyddsföreskrifter att inom område med detaljplan hålla:	
1 Nötkreatur, häst, get, får eller svin	(4 h)
2 Pälsdjur eller fjäderfä som inte är sällskapsdjur	(4 h)
3 Orm som inte avses i 4	(4 h)
4 Giftig orm	(6 h)
B. Prövning av ansökan om tillstånd till spridning av gödsel m.m. enligt lokala hälsoskyddsföreskrifter.	
1. Per spridningstillfälle	(4 h)
2. Årsavgift	(6-8 h)
C. Prövning av ansökan att inrätta förmultningstolett eller därmed jämförbar toalett och torrtoalett med latrinkompostering enligt lokala hälsoskyddsföreskrifter.	
1. Förmultningstolett	(4 h)
D. Prövning av ansökan att inrätta luftvärmepump enligt de lokala hälsoskydds-föreskrifterna	
	(4 h)

E. Annan prövning av frågor om tillståndsdispenser enligt lokala föreskrifter för människors hälsa	(2 h)
Avslag på ansökan	Samma tidsåtgång som ovan
Anmälan	
(I nedanstående förslag har vi inte räknat med något inspektionstillfälle.)	
A. Handläggning av anmälan med stöd av 40 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd och enligt de lokala hälsoskyddsföreskrifterna att inrätta luftvärmepump	(2 h)
B. Handläggning av anmälan om spridning av naturlig gödsel m.m. enligt lokala hälsoskyddsföreskrifter.	
1. Per spridningstillfälle	(2 h)
2. Årsavgift	(3-4 h)
C. Handläggning av anmälan om att inrätta förmultningstolett eller därmed jämförbar toalett och torrtoalett med latrinkompostering enligt lokala hälsoskyddsföreskrifter.	
1. Förmultningstolett	(2 h)
D. Handläggning enligt 37 och 40 §§ förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd av anmälan om att anlägga gödselstad.	
1. Per anmälan	(2 h)
2. Årsavgift	(2-3 h)
E. Handläggning av anmälan enligt 38 § förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd om att driva eller arrangera	
1. Verksamhet där allmänheten yrkesmässigt erbjuds hygienisk behandling som innebär risk för blodsmitta genom användning av skalpeller, akupunktur nålar, piercningsverktyg eller andra liknande skärande eller stickande verktyg	
Nivå 1, påtaglig hälsorisk: tatuering, piercing, fotvård, skönhetsbehandling som innebär silikoninjektioner	(4-6 h)
Nivå 2, måttlig hälsorisk: öronhålltagning, akupunktur	(2-4 h)
2. Bassängbad som är upplåtna åt allmänheten eller som annars används av många människor	(4-6 h)
3. Skol- och fritidsverksamhet	
- Skola med mer än 400 elever	(6-8 h)
- Skola med mer än 100 och mindre än 400 elever	(4-6 h)
- Skola med högst 100 elever	(2-4 h)
- Förskola, fritidshem, öppen fritidsverksamhet eller resurscenter	(4-6 h)
Provtagning	
Provtagning av badvatten enligt Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd om badvatten NFS 2008:8 vid anläggning eller strandbad samt Socialstyrelsens allmänna råd om bassängbad, SOSFS 2004:7. Analyskostnader samt transporter eller fraktkostnader tillkommer. Kostnad för provtagning.	
1. Strandbad	(1 h/provtagningstillfälle)
2. Badanläggningar	(1 h/provtagningstillfälle)
3. Enstaka bassänger	(1 h/provtagningstillfälle)
4. Plaskdammar	(1 h/provtagningstillfälle)

Underlag 8

Objektsfaktorer för vatten- verksamhet

Uppskattad handläggningstid, antal timmar	Tid i timmar
Prövning	
Prövning av ansökan att inrätta grundvattentäkt enligt 9 kap. 10 § miljöbalken	(4-6h)
Anmälan	
Handläggning av anmälan av ny eller befintlig vattentäkt enligt vad kommunen föreskrivit med stöd av 9 kap. 10 § miljöbalken	(2-4h)

Underlag 9

Objektsfaktorer för kemiska produkter

Uppskattad handläggningstid, antal timmar	Tid i timmar
Information	
A. Handläggning av information enligt 28 § förordning (2007:846) om fluorerade växthusgaser och ozonnedbrytande ämnen av utrustning som innehåller CFC, HCFC, halon, HFC	1 h
B. Handläggning av information enligt 4:1 § Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2003:24) om skydd mot mark- och vattenförorening vid lagring av brandfarliga vätskor, om att installera anordning enligt 1:1 § eller 1:2 § samt 1.3 §. Detta gäller inte anordning enligt 1:2 § som avses installeras inomhus.	
1. Förvaring av mer än 1 m ³ dieselolja eller eldningsolja i öppen cistern i mark.	(2 h)
2. Markförlagda rör- och slangledningar som är anslutna till öppna cisterner ovan mark och avsedda för förvaring av brandfarliga vätskor samt spillolja	(2 h)
3. Förvaring av eldnings- eller dieselbrännolja i öppen cistern ovan mark. med tillhörande rörledningar om cisternen rymmer mer än 1 m ³ men högst 10 m ³ .)	(2 h)
4. Hantering av mer än 250 liter brandfarlig vätska inom vattenskyddsområde	(3-4 h)
Tillsyn	
Återkommande tillsyn av anläggningar som innehåller CFC, HCFC, halon, HFC vilka ska lämna rapport enligt 29 § förordning (2007:846) om fluorerade växthusgaser. I tiden räknar vi inte med något inspektionsbesök.	(2 h)

Underlag 10

Objektsfaktorer för avfall och producentansvar

Uppskattad handläggningstid, antal timmar	Tid i timmar
Prövning	
A. Handläggning av dispensansökan om att själv ta hand om avfall som uppkommit på fastigheten och som annars skulle tagits om hand av kommunen	(2 h)
B. Handläggning av dispensansökan från vad kommunfullmäktige föreskrivit i fråga om att transportera bort avfall	(2 h)
C. Prövning av ansökan om dispens av anmälan enligt vad som föreskrivs i kommunens föreskrifter om avfallshantering	
- uppehåll i hämtning	(2 h)
- gemensam behållare	(2 h)
- total befrielse	(2 h)
Anmälan²⁰	
A. Handläggning av anmälan från fastighetsägare eller nyttjanderättshavare om kompostering, nedgrävning, återvinning eller bortskaffande av avfall på fastigheten.	(1 h)
B. Handläggning av anmälan enligt vad som föreskrivs i kommunens föreskrifter om avfallshantering	
- uppehåll i hämtning	(1 h)
- gemensam behållare	(1 h)
- total befrielse	(1 h)
Tillsyn	
Tillsyn av transportörer av avfall	(4 h)

²⁰ Tiderna för handläggning av en anmälan anges här generellt lägre än för ansökan. Skälet är att om kommunen bestämt sig för att företeelsen ska hanteras som anmälan, har man förmodligen även en uppfattning om att detta ska ske genom en enklare handläggning än den för ett ansökningsärende

Taxa inom miljö-balkens område

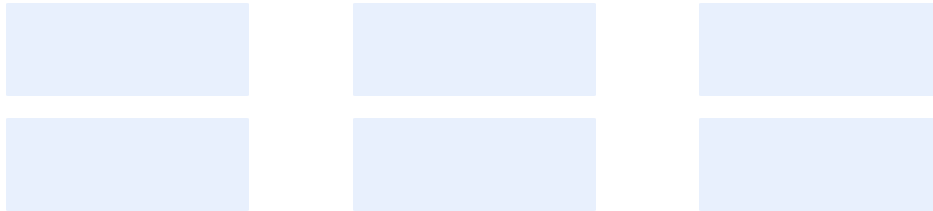
Utifrån risk- och erfarenhetsbedömning

Sveriges Kommuner och Landsting presenterar i denna skrift ett underlag som stöd vid taxesättning av kommunernas verksamhet inom miljöbalkens område. Förslaget bygger på en risk- och erfarenhetsbedömning för tillsyn av miljöfarlig verksamhet och hälso-skydd och ger kommunerna ett underlag för att bestämma tillsynsavgifter m.m. som motsvarar den tillsynstid som myndigheten lägger ner på varje enskild verksamhet.

Vår avsikt är att detta underlag ska ge tjänstemän och politiker i kommunerna bättre förutsättningar att få tillgång till de resurser som krävs för att nå och vidmakthålla en hög kvalitet på tillsynen. Vi menar att denna taxemodell ger kommunerna ett verktyg som ökar möjligheten att göra en planering av tillsynsarbetet som bygger på de verkliga förutsättningarna. Sveriges Kommuner och Landsting anser att kommunerna bör kunna nå en kostnadstäckningsgrad på 70-75 % om modellen följs fullt ut.

Upplysningar om innehållet
Kerstin Blom Bokliden, kerstin.blom.bokliden@skl.se

© Sveriges Kommuner och Landsting, 2010
ISBN/Bestnr:
Text:
Illustration/foto:
Produktion:
Tryck:

Beställ eller ladda ned på www.skl.se/publikationer eller på telefon 020-31 32 30. ISBN nr